379

L.P.Hartley

Mesagerul

Într-un pitoresc colț rustic al Angliei din pragul secolului, o tulburătoare poveste de dragoste reflectată prin registrul sufletesc al unui copil, martor și judecător sui-generis al evenimentelor.

EDITURA UNIVERS

GLOBUS

Lei 15

6

L.P.HARTLEY

MESAGERUL

1982

L.P.HARTLEY

MESAGERUL

COPERTA COLECȚIEI : ION STATE
Grafica : Nicolae Sârbu. Ilustrația : Peter Csehi

L. P. HARTLEY
THE GO-BETWEEN
Hamish Hamilton, London

GLOBUS

L.P.Hartley
Mesagerul

În românește de
COSTACHE POPA

EDITURA UNIVERS
București

1982

Domnișoarei Dora Cowell

Lector: MARIA VONGHIZAS
Tehnoredactor: NICOLAE ȘERBĂNESCU

Bun de tipar 09.03.1982.
Coli tipar 13,5.

Comanda nr. 20 031
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Ci, fiu al pulberii, înmiresmatele-nfloriri,
Cerul sclipind de-albastru și pajiștea de catifea
Ți-au fost ciudați îndrumători către acel lăcaș
Pe care trebuie să-l fi călcat cutezători-ți pași.

Emily Brontë

PROLOG

TRECUTUL E O ȚARĂ străină ; acolo lucrurile se petrec altminteri.

Cînd am dat peste jurnal, zăcea pe fundul unei cutii de carton roșu pentru gulere, cam turtită, în care-mi păstram cînd eram mic gulerele Eton. Cineva, se vede că mama, o umpluse cu comorile zilelor acelora. Înăuntru se aflau doi arici de mare, uscați și descărnați ; doi magneți ruginiți, unul mare și unul mic, care aproape că-și pierduseră magnetismul ; cîteva clișee negative, strîns legate cu o sfoară răsucită ; niște cioturi de ceară roșie ; un lacăt mic cu cifru secret, cu trei șiruri de litere ; un șfichi de bici din curea de foarte bună calitate și vreo două obiecte echivoce, lucruri a căror întrebuințare nu ieșea la iveală dintr-o dată ; nu puteam nici măcar să spun la ce slujiseră. Relicvele acelea nu erau chiar murdare, dar nu pot să zic nici că erau curate ; aveau patina timpului ; și în vreme ce umblam cu ele pentru întîia oară după o trecere de peste cincizeci de ani, mi-a revenit și amintirea a ceea ce însemnase fiecare din ele pentru mine, vagă la fel ca puterea magnetului de-a atrage, dar la fel de per-

ceptibilă. Ceva prinsese să umble de la mine la ele și de la ele la mine, plăcerea tainică a recunoașterii, tresărirea aproape mistică a posesiunii străvechi, sentimente de care, la peste șaizeci de ani, mi-a fost rușine.

Era ca și cum s-ar fi făcut apelul, începînd de la coadă ; copiii din trecut își spuneau numele, iar eu am zis doar „Prezent". Numai jurnalul nu voia să-și destăinuiască identitatea.

La prima impresie am crezut că e un dar pe care cineva mi-l adusese din străinătate. Forma, caracterul literelor, pielea purpurie și moale, îndoindu-se în sus pe la colțuri, îi dădeau o înfățișare de lucru străin ; și avea, după cum am putut vedea, marginile aurite. Dintre toate exponatele era singurul lucru ce putuse fi de valoare. Trebuie să-l fi păstrat cu sfințenie ; atunci de ce nu puteam să-i dau de rost ?

N-am vrut să mă ating de el, spunîndu-mi că asta mi-ar pune la îndoială memoria ; eram mîndru de memoria mea și nu-mi plăcea s-o biciuiesc. Așa că am stat locului, uitîndu-mă lung la jurnal, ca la un spațiu gol într-un joc de cuvinte încrucișate. Totuși nu mi s-a făcut lumină, și atunci am luat lacătul cu cifru secret în mînă și-am început să-l port între degete, pentru că mi-am amintit cum, la școală, puteam totdeauna să-l descui numai prin pipăit, chiar atunci cînd altcineva îi fixase cifrul. Era una din scamatoriile mele și, cînd am izbutit-o pentru întîia oară, mi-a adus și oarecare aplauze, pentru că am afirmat că am reușit căzînd în transă și nu era chiar minciună, fiindcă intenționat îmi goleam mintea de orice gînd și-mi

lăsam degetele să meșterească fără nici o îndrumare. Ca să sporesc efectul, totuși, închideam ochii și mă legănam ușurel încoace și-ncolo, pînă cînd cazna de a-mi sili luciditatea să dispară aproape că mă sleia de puteri ; și același lucru am văzut că făceam instinctiv și acum, ca în fața unui public. După un interval de timp care nu știu cît a durat, am auzit clinchetul abia perceptibil și am simțit părțile laterale ale lacătului că se desfac și-și dau drumul ; și în aceeași clipă, ca printr-o înduioșătoare eliberare a spiritului, mi s-a dezlegat taina jurnalului.

Cu toate acestea, nici atunci n-am vrut să mă ating de el ; ba chiar împotrivirea mi-a crescut, fiindcă acum știam de ce-l suspectam. Mi-am aruncat privirile într-altă parte și mi s-a părut că toate lucrurile din cameră emanau puterea firavă a jurnalului, dezvăluindu-i mesajul de dezamăgire și de dezagregare. Și, ca și cum n-ar fi fost destul, vocile mă certau că n-am avut puterea să le domin. Subordonat acestui dublu asalt, ședeam cu ochii ațintiți la plicurile ticsite din jurul meu, la teancurile de hîrtii legate cu panglică roșie... corvoada sortării pe care-o făcusem în serile de iarnă și al căror prim obiectiv părea că fusese cutia roșie pentru gulere ; și-atunci am simțit, cu un amestec amar de milă de mine și de imputare, că de n-ar fi fost vorba de jurnal sau de însemnătatea pe care-o avea jurnalul, toate ar fi fost altfel. N-aș fi stat în odaia asta mohorîtă și lipsită de orice podoabă, în care nici măcar perdelele nu fuseseră lăsate ca să ascundă ploaia rece ce bătea în gea-

muri, și nici n-aș fi meditat la năvala trecutului și la datoria la care m-am supus de a-l da în vileag. Aș fi stat într-o altă încăpere, înseninat, privind nu în trecut ci în viitor ; și n-aș fi stat singur.

Așa mi-am spus și cu un gest iscat din voință, ca cele mai multe acțiuni ale mele, nu din porniri necontrolate, am scos jurnalul din cutie și l-am deschis.

Jurnal pe anul
1900

sărea în ochi într-o scriere ca pe-o placă de aramă, altfel decît titlurile de azi ; și jur împrejurul anului, prevestit astfel cu încredere ca primul an al secolului, înaripat de speranțe, se înmănuncheau semnele zodiacului, toate izbutind cumva să inspire o plenitudine de viață și de putere, toate pline de strălucire, totuși deosebindu-se fiecare în splendoarea sa de celelalte. Cît de bine mi-aduc aminte de ele, de chipurile și de pozițiile în care ședeau ; și-mi mai aduc aminte, cu toate că nu mai e convingătoare pentru mine, și de vraja cu care era împuternicit fiecare, precum și de neliniștea izbîndirilor viitoare pe care o insufla — atît celor umiliți cît și celor preaslăviți.

Cît de minunat se mai zbenguiau Peștii, de parcă pe lume n-ar fi existat năvoade și cîrlige ; Racul avea o scînteiere în ochi, ca și cum și-ar fi dat bine seama de înfățișarea lui ciudată și se bucura din plin de asemenea farsă ; și chiar și Scorpionul își purta groaznicul clește cu un aer plin de voioșie, ceremonios, de parcă intențiile-i

ucigașe n-ar fi existat decît în legendă. Berbecul, Taurul și Leul însumau trăsăturile arogantei specii umane ; erau tot ceea ce credem c-ar trebui să fim și noi : nepăsători, superbi, îngîmfați, își guvernau lumile cu puterea lor suverană. Cît despre Fecioară, singura făptură feminină caracteristică din galaxie, mai că n-aș putea spune ce semnificație avea pentru mine. Era îmbrăcată cum se cuvine, dar numai din încolăcirile și unduirile părului ei lung ; și mă îndoiesc că direcțiunea școlii, de-ar fi știut de existența ei, ar fi încuviințat ceasurile de desfătare pe care gîndurile mele le-au petrecut cu ea, cu toate că erau destul de inocente. Fecioara era pentru mine cheia întregului sistem, era apogeul, cheia de boltă, zîna... căci imaginația mea era atunci pătimaș de ierarhică, cum nu mai este acum ; vedeam lucrurile pe o scară ascendentă, cerc peste cerc, strat peste strat, iar revoluția anuală, mecanică a lunilor nu-mi tulbura o asemenea concepție. Știam că anul trebuie să se-ntoarcă în iarnă și să înceapă iarăși ; dar pentru concepțiile mele, simbolurile zodiacului nu se puteau supune unor asemenea limitări ; ele se avîntau într-o spirală ascendentă către infinit.

Și extinderea și înălțarea, de parc-ar fi fost ale vreunui abur divin, pe care le credeam drept principiul conducător al vieții mele, le atribuiam secolului care avea să vină. Anul 1900 avea pentru mine o atracție aproape mistică ; mai că nu mai eram în stare să-l aștept ; „Una mie nouă sute, una mie nouă sute“ — mi-l proslăveam în

extaz ; şi în vreme ce secolul cel vechi era pe sfîrşite, am început să mă întreb dac-am să trăiesc ca s-apuc să-i văd urmaşul. Aveam dealtfel o motivare : fusesem bolnav şi mă deprinsesem cu gîndul morţii ; dar mai mult decît atît, era temerea c-am să pierd ceva infinit mai de preţ... zorile Evului de Aur. Fiindcă asta am crezut că va fi secolul ce venea : înfăptuirea pentru întreaga lume a speranţelor pe care le nutream eu însumi.

Jurnalul era un dar de Crăciun de la mama, căreia îi încredinţasem unele din aspiraţiile mele de viitor, dar nici pe departe toate, şi dînsa dorea ca notările din el să fie pe bună dreptate păstrate cu sfinţenie.

În fanteziile mele zodiacale era şi o notă discordantă la care, cînd mă lăsam cuprins de farmecul lor, încercam să nu aplec urechea, pentru că nota aceea dăuna încercărilor mele. Era vorba de rolul meu acolo.

Ziua mea de naştere cade în una din ultimele zile ale lunii iulie şi aveam un motiv în plus, chiar unul minunat, să-mi aleg Leul ca simbol, cu toate că n-aş fi vrut să pomenesc de aşa ceva la şcoală. Dar oricît îl admiram împreună cu tot ceea ce simboliza, n-am putut să mă identific cu el, pentru că în ultima vreme pierdusem facultatea de a pretinde că sînt animal, din care, ca ceilalţi copii, îmi făcusem cîndva o adevărată desfătare. Un trimestru şi jumătate la şcoală ajutase la formarea unei asemenea oprelişti în imaginaţia mea ; dar era în acelaşi timp şi o schimbare firească. Aveam între doisprezece şi treisprepreze ani şi doream să mă socotesc bărbat.

Nu-mi mai rămîneau decît doi candidaţi : Săgetătorul şi Vărsătorul de Apă şi, ca alegerea să fie şi mai grea, desenatorul care se vede că avea puţine tipuri faciale la îndemînă i-a desenat foarte asemănători. Erau de fapt acelaşi tip de bărbat, doar cu profesii diferite. Şi erau puternici şi robuşti şi asta tare-mi mai plăcea, fiindcă una din ambiţiile mele era s-ajung un soi de Hercule. Înclinam spre Săgetător, ca fiind mai romantic şi pentru că îmi plăcea ideea de-a mînui o armă. Dar tatăl meu era împotriva războiului care după toate socotelile mele, trebuie să fie meseria Săgetătorului ; cît despre Vărsătorul de Apă, cu toate că-l ştiam un ins de folos societăţii, nu mi-l puteam închipui decît ca un muncitor cu sapa sau, în cel mai bun caz, un grădinar, eu nedorind să fiu nici unul nici altul. Cei doi bărbaţi mă atrăgeau şi-mi repugnau în acelaşi timp ; poate că-i invidiam. Cînd m-am uitat cu de-amănuntul la coperta interioară a jurnalului, am încercat să nu-mi arunc ochii pe combinaţia Sagittarius-Aquarius ; şi cînd întreaga plăsmuire a făcut aripi şi şi-a luat zborul înspre zenit, trăgînd cu ea şi secolul al douăzecilea într-o hîrjoană cerească finală, izbuteam uneori să mă descotorosesc de ea. Un semn zodiacal fără portofoliu, drept care Fecioara mi-a rămas mie.

Jurnalul a mai avut ca urmare şi faptul c-am ajuns în fruntea clasei, pentru că ştiam semnele zodiacului. În altă privinţă, influenţa lui a fost mai puţin norocoasă. Doream să fiu vrednic de asemenea jurnal, să-i merit coperta de piele purpurie, marginile-i aurite şi valoarea-i totală şi simţeam că însemnările mele trebuie să fie

la fel de preţioase. Ele urmau să consemneze numai ceea ce era interesant şi trebuiau să atingă un înalt standard de desăvîrşire literară. Părerea mea despre ceea ce-i interesant era destul de avansată şi mi se părea că viaţa şcolară nu oferea evenimente potrivite pentru un cadru atît de măreţ ca cel al jurnalului meu sau pentru un an ca 1900.

Şi ce-am scris ? Mi-aduceam aminte de catastrofă destul de bine, dar nu şi de etapele ce-au dus la ea. Am început să întorc paginile. Consemnările erau puţine la număr. „Ceai cu pater şi mater la C... foarte hazliu." Apoi ceva mai sofisticat : „Ceai grozav de respectabil cu de-alde L. Brioşe, pişcoturi, prăjituri şi gem de căpşuni." „Ne-am dus la Canterbury în trei vehicule. Am vizitat catedrala, foarte interesantă. Sîngele lui Thomas A'Beckett. *Très* superb." „Mers pe jos la Castelul Kingsgate. M. mi-a arătat cuţitaşul lui cel nou." Iată prima oară că-l pomenesc pe Maudsley ; am început să-ntorc paginile mai repede. A ! iată... legenda Casei Lambton. Casa Lambton era o şcoală pregătitoare din vecinătate, cu care ne aflam în nişte raporturi de-o anumită rivalitate ; erau pentru noi ceea ce-i colegiul Eton pentru Harrow. „Am jucat cu Casa Lambton pe terenul nostru. Meci egal 1—1". „Am jucat cu Casa Lambton pe teren străin. Meci egal 3—3." Apoi : „Reluarea Cea din Urmă, Ultimă şi Finală. Casa Lambton *Învinsă* 2—1 ! ! ! McClintock a marcat ambele goluri ! ! !"

După asta, nici o consemnare pe-o bună bucată de vreme. Învinsă ! Iată cuvîntul pentru care eram sortit să sufăr. Atitudinea mea faţă de jurnal era dublă şi contradictorie. Eram nespus de mîndru de el şi-aş fi dorit ca toată lumea să-l vadă şi să vadă şi ce era scris în el, dar în acelaşi timp mă stăpînea un instinct al tăinuirii şi-aş fi dorit ca nimeni să nu-l vadă. Am petrecut ceasuri întregi, cîntărind ce era pro şi ce contra la cele două tendinţe. Mă gîndeam la aplauzele ce aveau să-ntîmpine jurnalul în timp ce, răspîndind uimire, ar fi trecut din mînă în mînă. Mă gîndeam la sporirea prestigiului meu, la prilejurile de a-mi da aere de care mă voi folosi discret, dar efectiv. Şi, pe de altă parte, răsărea plăcerea intimă de a mă apleca asupra jurnalului în taină, ca o pasăre ce-şi cloceşte ouăle, născocind şi creînd ; pierzîndu-mă în reverii zodiacale, contînd pe strălucitorul destin al secolului douăzeci, ameţit de presentimentele aproape senzoriale a ceea ce avea să-mi aducă norocul. Iată bucuriile ce se sprijineau pe taină ; de le-aş fi dat în vileag ori de le-aş fi trădat măcar sursa, ele s-ar fi spulberat.

Aşa c-am încercat să m-aleg cu ce-i mai bun din cele două lumi contradictorii : insinuam că posed o comoară ascunsă, dar nu spuneam ce era. Şi o vreme politica asta a avut succes, s-a iscat curiozitate, mi se puneau întrebări : „Ei, ce e ? Spune-ne." Îmi plăcea să ocolesc răspunsul cu un : „Nu-i aşa că ai vrea să ştii ?" Îmi plăcea să-mi găsesc de lucru cu un aer ce spunea : „Dac-aş vrea, aş putea", arborînd un zîmbet

tainic. Ba chiar stimulam chestionarele de tipul „animal, vegetal, sau mineral", întrerupînd jocul cînd erau gata, gata să dezlege taina.

Se vede că m-am dat de gol prea mult ; în orice caz, singurul lucru de care nu m-am păzit mi s-a întîmplat. N-am avut nici un avertisment, absolut nici unul ; s-a petrecut la recreație, pe la jumătatea dimineții și presupun că-n ziua aceea nu m-am uitat în pupitru. Dintr-o dată m-am văzut înconjurat de o gloată de golani ce rînjeau, cîntînd : Cine zice „învins" ? Cine zice „învins" ? Și cît ai clipi, au tăbărît cu toții pe mine ; am fost doborît la pămînt ; mi s-au aplicat felurite feluri de torturi, și tartorul meu cel mai de aproape — era cu suflarea tăiată cam la fel cu mine, așa de mulți îl înghesuiau peste mine — tartorul acela mi-a strigat : „Te dai învins, Colston, te dai învins ?"

Pentru moment bineînțeles că m-am dat învins, și pe parcursul întregii săptămîni ce-a urmat, care mi s-a părut o veșnicie, am fost supus aceluiași tratament cel puțin o dată pe zi... nu totdeauna la același ceas, deoarece căpeteniile își alegeau cu grijă prilejurile. Uneori, după ce ziua trecea încet, credeam că am scăpat ; dar pe dată vedeam ceata abjectă adunîndu-se-n taină; strigăte de „învins" izbucneau și gloata tăbăra pe mine. Mă declaram învins cît puteam de repede, dar de obicei eram burdușit din creștet pînă-n tălpi, înainte de a se-ndura ei de mine.

Destul de ciudat, deși atît de idealist în privința viitorului, eram foarte realist cînd era vorba de prezent : niciodată nu mi s-a-ntîmplat

să fac vreo legătură între viața mea în școală și Evul de Aur, sau să cred că secolul douăzeci m-ar dezamăgi. Nici n-a fost nevoie să-mi înfrînez vreo pornire de-a scrie acasă sau de-a-i pîrî la vreunul dintre profesori. Știam că mi-am atras singur totul asupră-mi folosind cuvîntul acela arogant și nici n-am contestat dreptul opiniei publice de a mă pedepsi. Dar muream de nerăbdare să le dovedesc că nu eram învins ; și cum evident nu puteam face așa ceva prin forța mea fizică, trebuia să recurg la viclenie. Spre marea mea uimire, jurnalul mi-a fost restituit. În afară de faptul că peste tot fusese mîzgălit cuvîntul „învins", în rest scăpase cu bine. Restituirea lui am atribuit-o mărinimiei ; acum însă cred că s-a datorat probabil unor considerente de precauție, temerii că aș putea reclama dispariția lui drept furt. A reclama un furt nu era în contradicție cu principiile noastre morale, nu însemna să pîrăști, așa cum ar fi fost de m-aș fi plîns direcției de cele ce pătimea trupul meu. Drept care am lăsat să treacă de la mine, dar eram grozav de nerăbdător să pun capăt persecuțiilor, ba chiar să mă și împac cu ei. Să mă împac, da, dar nu mai mult : din fire nu sînt răzbunător. Din fericire, cuvintele de batjocură fuseseră scrise cu creionul. Retrăgîndu-mă cu jurnalul desfigurat la toaletă m-am apucat să le șterg cu guma și acolo, într-o stare de relaxare a spiritului în care mă adusese mișcarea aceea mecanică, mi-a venit ideea.

Ei au să creadă, așa socoteam, că jurnalul își pierduse pe vecie orice credit, ca talisman al respectului față de sine... și de fapt mai că

aveau dreptate, fiindcă la început am simţit şi eu că-şi pierduse vraja după ce fusese violat : aproape că nu mai puteam să mă uit la el. Dar de îndată ce sarcasticele cuvinte de „învins“ au prins să dispară unul cîte unul, jurnalul a început să-şi recapete valoarea faţă de mine ; simţeam cum i se-ntoarce puterea. Ce minunat ar fi să-l pot face instrumentul răzbunării mele ! Ar fi o justiţie plină de poezie. Unde mai pui că duşmanii mei nu se vor mai păzi, nici gînd să bănuiască vreo primejdie de la o armă pe care o anihilaseră cu desăvîrşire. Dar în acelaşi timp conştiinţele lor nu vor fi de tot împăcate, căci jurnalul ar fi ca un simbol al prejudiciilor pe care mi le-au adus şi vor fi cu atît mai simţitori la vreun atac venit din partea lui.

În singurătatea refugiului meu m-am antrenat stăruitor ; apoi m-am tăiat la un deget, am înmuiat condeiul în sînge şi am copiat cele două blesteme în jurnal.

Mă uitam acum la ele, cafenii şi decolorate, încă citeţe, dar neclare, cu excepţia celor două nume scrise cu majuscule de tipar, JENKINS ŞI STRODE, care ieşeau la iveală în sinistra lor claritate. De înţeles, blestemele nu fuseseră nicicînd, fiindcă n-aveau nici un sens : le-am născocit din cifre şi simboluri algebrice şi din ce-mi mai amintisem din nişte litere din sanscrită pe care le văzusem şi le-am buchinit acasă, traducînd *Peau de Chagrin* [1]. BLESTEMUL ÎNTÎI era

[1] *Pielea de şagri,* titlul unui roman de Balzac,

urmat de BLESTEMUL DOI. Fiecare din ele se întindea pe o pagină a jurnalului. Apoi, pe pagina următoare, care era goală, scrisesem :

BLESTEMUL TREI
DUPĂ BLESTEMUL TREI VICTIMA MOARE
Date cu mîna mea şi
scrise cu SÎNGELE *meu*
DIN ORDIN
RĂZBUNĂTORUL

Şi deşi literele erau decolorate, totuşi ele mai insuflau încă răutate, mai puteau încă agăţa pe-un superstiţios din fire şi ar fi trebuit să-mi fie ruşine de fapta mea. Dar nu mi-a fost. Dimpotrivă, l-am invidiat oarecum pe insul acelor zile, care n-ar fi cules lucrurile de pe jos, care nu ştia ce-nseamnă împăciuirea şi care era gata să pună tot ce-avea la bătaie ca să se facă respectat în societate.

Ce-aşteptam să iasă din planul meu mai că nu ştiam, dar am pus jurnalul în dulăpiorul meu, pe care anume l-am lăsat neîncuiat, ba chiar întredeschis, cu coperta jurnalului la vedere, şi-am aşteptat urmarea.

N-am avut mult de aşteptat... urmările au venit foarte curînd şi-au fost foarte neplăcute. În cîteva ceasuri am fost violent atacat şi ciomăgeala pe care-am încasat-o atunci a fost cea mai rea din toate seriile. „Te dai învins, Colston, te dai învins ?“ striga Strode, încălecîndu-mă în încăierarea aceea. „Acuma cine-i răzbunătorul ?“ Şi mi-a vîrît degetele sub ochi, împingîndu-le, un truc care, după cum îi mergea faima, ar fi trebuit să-mi scoată ochii din orbite.

În noaptea aceea, în pat, ochii mei îndurerați au vărsat lacrimi pentru întîia oară. Eram într-al doilea trimestru la școală ; pînă atunci nu fusesem niciodată antipatizat, cu atît mai puțin tiranizat, și acum nu mai știam cum s-o scot la capăt. Îmi dam seama că făcusem tot ce eram în stare. Toți prigonitorii mei erau mai mari ca mine și nu-mi era cu putință s-adun o ceată ca să ne batem cu ei. Și neizbutind asta, nu puteam nici să cerșesc milă. Era cît se poate de corect să-mi recrutez partizani, dacă un asemenea demers ar fi dat roade ; dar să te încrezi în cineva numai de dragul de a te încrede, așa ceva pur și simplu nu se face. Toți ceilalți patru băieți din dormitorul meu (și Maudsley era printre ei) îmi știau necazul, fără îndoială ; dar nici unul n-ar fi visat să-l pomenească, nici chiar cînd mi-au văzut rănile și vînătăile... poate mai puțin decît oricare altul, atunci. Să spui doar „ghinion" — și-ar fi fost de prost gust, dînd a-nțelege că n-am fost în stare să-mi port singur de grijă. Ar fi fost ca și cum ai arăta cu degetul o infirmitate. Legea că fiecare trebuie să-și vadă de pielea lui e categorică și nimeni n-ar accepta-o mai sincer și mai convins decît mine. Venit tîrziu la școală, m-am supus fără să crîcnesc normelor ei. Sînt un conformist ; niciodată nu mi-a trecut prin minte că ceva n-ar fi în regulă cu sistemul sau cu sufletul omenesc, numai fiindcă sînt eu în suferință.

Un lucru de luat în seamă, totuși, mi-au arătat colegii mei de cameră, și mi-l amintesc cu recunoștință. Era în obiceiul nostru să mai stăm de vorbă cîteva minute după ce suna stingerea,

pur și simplu fiindcă era împotriva regulamentului ; și dacă vreunul din cei cinci nu voia să se conformeze, i se amintea rîtos obiceiul și i se spunea că-i un laș și-un fricos, degradînd reputația dormitorului. Nu știu dacă suspinele mele le-ajungeau pînă la urechi, dar n-am îndrăznit să-mi încerc glasul ca să vorbesc și nimeni nu m-a învinuit fiindcă am tăcut.

A doua zi, în recreație, pribegeam de unul singur, ținîndu-mă pe-aproape de ziduri, fiindcă așa, în nici un caz, nu puteam fi înconjurat și pîndeam cu ochii după bandă (căci unde nu era nici țipenie de om, dintr-o dată răsăreau șase), cînd un băiat, pe care abia îl cunoșteam, a venit la mine cu o căutătură ciudată și mi-a spus :

„Ai auzit noutățile ?"

„Ce noutăți ?" — aproape că nu mai vorbisem cu nimeni.

„Despre Jenkins și Strode." Și s-a uitat la mine din scurt.

„Ce s-a întîmplat ?"

„Astă-noapte s-au cățărat pe acoperișuri și Jenkins a alunecat și Strode a încercat să-l țină, dar n-a putut și-a fost și el tras după celălalt jos. Amîndoi sînt la infirmerie cu comoții cerebrale și s-a trimis după ai lor. Mama și tatăl lui Jenkins tocmai au sosit. Au venit cu un vehicul cu perdelele trase și mama lui Jenkins s-a și îmbrăcat în negru. M-am gîndit că poate te interesează."

N-am spus nimic și băiatul, uitîndu-se îndărăt la mine, a luat-o din loc fluierînd. Am sim-

țit că mi se taie picioarele și n-am mai fost în stare să mă recunosc ; era atît de extraordinar să nu te mai temi de banda aceea. Dar mi-era teamă... teamă de ce-ar fi putut să-mi facă în ipoteza c-aș fi fost un ucigaș. Clopoțelul a început să sune și m-am îndreptat către ușa din colț, iar doi băieți din dormitorul meu au venit la mine și mi-au strîns mîna, spunîndu-mi „Felicitări", cu respect pe chipurile lor. Așa că atunci am știut că totu-i în regulă.

După aceea am devenit chiar un erou, pentru că lucrurile se întorseseră pe dos, nimeni nu-i prea avea la inimă pe Jenkins și pe Strode, cu toate că nici un băiat n-a ridicat măcar un deget ca să-i oprească să mă mai chinuie. Chiar și cei patru tovarăși ai lor, care-i ajutau să mă cotonogească, spuneau că n-au făcut-o decît siliți de Jenkins și Strode. Jenkins și Strode le povestiseră tuturor despre blestemele mele, urmărind să mă facă de rîs, și școala nu dorea altceva decît să știe dacă : am avut de gînd să pun în aplicare și-al treilea blestem ? Chiar și băieții din clasele superioare mă întrebau același lucru. Părerea generală era c-ar fi fost mai cavaleresc și mai frumos să nu-l fi pus în aplicare, dar că aș fi avut toată dreptatea dac-aș fi făcut-o : „Băieților acelora li se cuvenea o lecție", mi-a spus șeful școlii. Totuși nu m-am folosit de spusele lui. În taină eram îngrozit de cele ce făcusem și, de nu mi-aș fi pus în cap să mă comport în anume fel pentru curentul opiniei publice, ușor aș fi căzut într-o stare de depresiune groaznică. Astfel stînd lucrurile, am născocit o sumedenie de vrăji și descîntece, menite să însănătoșească victimele, dar pe acestea nu le-am mai consemnat în jurnal, în parte fiindcă ar fi diminuat semnificația triumfului total pe care eram ispitit să-l gust, și-n parte pentru că reputația mea publică ar fi avut de suferit dacă vrăjile mele n-ar fi dat roade. Nici n-ar fi fost o acțiune care să se bucure de simpatie, deoarece în timpul celor cîteva zile cît viețile celor doi băieți au fost în cumpănă, noi toți umblam încoace și-ncolo cu un aer abătut, cu chipurile întristate, dar nădăjduind în taină tot ce putea fi mai rău. Circulau tot felul de zvonuri macabre... trupuri învelite-n cearșafuri, părinți în lacrimi... și starea de tensiune și momentul crucial cereau ca lucrurile să se încheie catastrofal. Subiectul era ocolit, însă foarte pe tăcute ; și în timp ce speranțele se spulberau într-un ritm precipitat, am primit multe felicitări mai curînd întristate că n-am dat curs blestemului al treilea, pe care majoritatea băieților, împreună cu mine, cînd eram în anumite stări sufletești, îl credeam fatal.

„Ești învins, Colston, ești învins ?" Nu, nu eram ; ieșisem din încurcătură plin de izbîndă. Eram eroul zilei și cu toate că voga mea n-a durat prea mult la nivelul acela înalt, n-am fost totuși dat cu totul uitării. Ajunsesem să fiu autoritate recunoscută în două probleme pe care majoritatea băieților de atunci le iubeau din tot sufletul : magia neagră și codurile cifrate și adesea mi se cerea părerea în privința ambelor subiecte. Ba chiar am și cîștigat ceva din afa-

cerea asta, cerînd cîte trei penny de fiecare dată pentru sfaturile mele, pe care nu le dam decît după ce îndeplineam un anumit protocol necromantic, cu schimburi de parole și așa mai departe. Am născocit și un limbaj și am avut delirantа plăcere, timp de cîteva zile, de a-l auzi folosit în preajma mea. Consista, după cîte-mi amintesc, din a face din silaba „ski", alternativ, prefixul și sufixul fiecărui cuvînt dintr-o propoziție, de exemplu : „Skiți-aiski skifăcut lecția-ski ?" Limbajul era socotit ca foarte nostim, așa că am mai căpătat și reputația de mucalit. Și tot așa și de maestru lingvist. Nu mai eram luat în rîs dacă foloseam cuvinte lungi, dimpotrivă, erau așteptate să vină de la mine ; jurnalul ajunsese să fie un izvor de sinonime de-un soi teribil de pretențios. Atunci am început să îndrăgesc visul de-a ajunge scriitor... poate cel mai mare scriitor al celui mai strălucit secol, secolul al douăzecilea. N-aveam nici o idee despre ce doream să scriu ; dar compuneam fraze care, credeam eu, arată frumos și sună bine la tipar ; ambiția mea era să-mi ajungă scrisul la tipar și credeam că scriitorul e cineva a cărui operă satisface cerințele tiparului.

Adesea mi se punea o întrebare, dar niciodată nu i-am dat răspuns : Ce înțeles exact aveau blestemele care prilejuiseră literalmente prăbușirea de pe acoperiș a lui Jenkins și Strode ? Cum le-am tradus ? Bineînțeles că nici eu nu știam ce înseamnă. Aș fi putut cu ușurință să imaginez o traducere, dar pentru diferite motive îmi dam seama c-ar fi mai cuminte să n-o fac. Ținute în secret, ele vor mai sluji prestigiului meu ; dezvăluite și folosite de inși iresponsabili, cine știe ce rău ar mai putea face ? S-ar putea să se-ntoarcă — și împotriva mea chiar. Între timp, o grămadă de plăsmuitori de blesteme au prins a se-nmulți : bucăți de hîrtie pline de semne cabalistice umblau din mînă în mînă. Dar cu toate că autorii lor pretindeau uneori că au obținut rezultate, nimic n-a putut să-mi conteste supremația.

„Ești învins, Colston, ești învins ?" Nu, nu eram ; biruisem și izbînda mea, deși metodele-i erau eretice, izbînda mea, zic, răspunsese principalei cerințe a codului nostru : biruisem prin propriile mele mijloace, și-n orice caz fără să cer ajutorul nimănui. Nici urmă de ticăloșie. Totodată, mă încadrasem în termenii și în principiile tradiționale ale experienței școlărești : atît de fantastice în unele privințe, atît de prozaice în altele. La drept vorbind, blestemele n-au fost o încercare lipsită de temei, cu toate că rezultatul lor a fost atît de senzațional. Ele ținteau în superstițiile camarazilor mei de școală, pe care le bănuiam din instinct. Eu fusesem realist și am meditat cumva asupra situației și am rezolvat-o cu mijloacele ce-mi stăteau în putere și am fost răsplătit ca un realist. Dac-aș fi socotit că școala Southdown Hill este oarecum un adjunct al secolului douăzeci, sau că este intim înrudită cu zodiacul..., adică o organizație ierarhică din ființe minunate, întruchipînd perfecțiunea, înălțîndu-se încet și ușor în văzduh... vai, ce trîntă aș mai fi încasat.

Cu efort am luat iarăşi jurnalul şi am început să întorc paginile-i scrise mărunt, atît de pline de bucuria succesului. Februarie, martie, aprilie... cu luna aprilie consemnările încetau pentru că eram în vacanţă... apoi iarăşi plin în mai şi în prima jumătate a lui iunie. Iarăşi secetă de notări şi iată-mă în iulie. Sub ziua de luni, în 9, scrisesem „Brandham Hall". Urma o listă de nume, numele colegilor mei invitaţi şi apoi : „Marţi, în 10, temperatura 30 grade". După aceea notasem în fiecare zi temperatura maximă şi multe altele pînă : „Joi, în 26, temperatura 28 de grade".

Asta era cea din urmă consemnare din iulie şi ultima din jurnal. N-a mai trebuit să întorc paginile mai departe ca să aflu că sînt goale.

Era ceasul 11 şi 5 minute, adică trecuseră cinci minute peste ora mea obişnuită de culcare. Mă apăsa ca o vină că sînt încă treaz, dar trecutul îmi da ghes şi ştiam că toate întîmplările celor nouăsprezece zile din iulie mă frămîntau pe dinăuntru, ca flegma ce se desprinde într-o criză de bronşită, aşteptînd să fie expectorată. Le ţinusem îngropate toţi anii aceştia, dar toate erau acolo, ştiu bine, mai întregi şi mai de neuitat, de parc-ar fi fost îmbălsămate cu grijă. Niciodată n-au văzut lumina zilei, niciodată : cea mai mică frămîntare-a lor fusese înăbuşită în ţărînă.

Taina mea — lămurirea şi deslușirea fiinţei mele — zace acolo. Sigur că mă iau prea în serios. Ce-i pasă oricui cum eram atunci sau cum sînt acum ? Dar fiecare om are o importanţă a lui într-un timp sau altul : pe mine m-a frămîntat problema cum să-mi micşorez importanţa şi cum s-o împrăştii într-un strat cît mai subţire cu putinţă, care să se întindă pe-o jumătate de secol. Datorită acestei tactici de înmormîntare, m-am împăcat cu viaţa, am făcut cu ea o învoială activă... activă e chiar cuvîntul... cu singura condiţie ca să nu fie cumva vreo dezgropare. Oare să fie adevărat ceea ce-mi spuneam uneori că vigoarea mea cea mai deplină a fost cheltuită în meseria antreprenorului de pompe funebre ? Şi dac-a fost aşa, ce importanţă mai are ? Oare m-aş fi achitat mai bine cu cunoştinţele pe care le am acum ? Mă îndoiesc : cunoaşterea poate însemna putere ; dar nu e nici elasticitate spirituală, nici ingeniozitate, nici adaptabilitate la viaţă, şi cu atît mai puţin înţelegerea instinctivă a naturii umane ; or, toate acestea erau însuşiri de care dispuneam în 1900 într-o cu mult mai mare măsură decît dispun în 1952.

Dacă Brandham Hall ar fi fost şcoala Southdown Hill, aş fi ştiut cum să mă comport şi ce fel de legături să am. Îmi înţelegeam colegii ; ei nu depăşeau limitele vieţii mele. Dar n-am înţeles lumea de la Brandham Hall ; acolo oamenii depăşeau limitele vieţii ; descifrarea lor mi-era la fel de neînţeles ca şi descifrarea blestemelor pe care le-am invocat asupra lui Jenkins şi Strode ; aveau însuşiri şi proporţii zodiacale. De fapt, ei reprezentau esenţa şi fondul visurilor mele, precum şi realizarea speranţelor mele ; întruchipau chiar splendoarea secolului douăzeci ; n-am putut fi mai indiferent faţă de ei

decît e fierul față de magneții din cutia mea de gulere, după o trecere de cincizeci de ani.

Dacă băiatul acela de doisprezece ani din mine, care mi-e chiar drag cînd mă gîndesc la el, ar fi să-mi reproșeze : „De ce-ai ajuns la maturitate un individ atît de stupid și obtuz, după ce ți-am pregătit un început atît de bun ? De ce ți-ai irosit viața în biblioteci prăfuite, catalogînd cărțile altor oameni în loc să ți le scrii tu pe-ale tale ? Ce s-a-ntîmplat cu Berbecul, cu Taurul și cu Leul, modele pe care ți le-am dat ca să cauți să le-ntreci ? Și-n primul rînd, unde-i Fecioara, cu fața-i luminoasă și cu cosițele-i lungi și buclate, Fecioara pe care ți-am încredințat-o ?"... ce să-i spun ?

Aș avea un răspuns gata pregătit. „Hm, tu m-ai doborît și-am să-ți spun cum. Ai zburat prea aproape de soare și te-ai carbonizat. Iar făptura asta de zgură sînt eu, așa cum m-ai făcut tu."

La care el ar putea să-mi răspundă : „Dar ai avut la dispoziție o jumătate de secol ca să te vindeci. O jumătate de secol, jumătate din secolul douăzeci, epoca aceea minunată, evul de aur pe care ți l-am lăsat moștenire !"

„Dar ce ?" l-aș întreba eu. „A făcut oare secolul douăzeci cu mult mai mult decît am făcut eu ? Cînd ai să pleci de-aici din cameră, care sînt de acord că-i întunecoasă și tristă, și-ai să-ți iei ultimul vehicul spre căminul tău în trecut, dacă n-ai să-l pierzi... să te-ntrebi dacă tot ce-ai găsit a fost la fel de radios cum ți-ai închipuit. Să te-ntrebi dacă secolul tău ți-a înfăptuit speranțele. Ai fost învins, Colston, ai fost învins, și la fel și secolul tău, secolul tău scump, de la care ai așteptat atît de mult."

„Dar ai fi putut să încerci. Nu trebuia să dai bir cu fugiții. Eu nu m-am ferit de Jenkins și Strode, eu i-am înfrînt. Nu dintr-o dată, bineînțeles. M-am retras într-un loc singuratic și m-am gîndit în fel și chip la ei și pot să-ți spun că existau de-adevărat în carne și oase. Ba chiar pot să-mi aduc aminte și cum arătau. Atunci am intrat în acțiune. Îmi erau dușmani. Am invocat niște blesteme împotriva lor, și ei au căzut de pe acoperiș și s-au ales cu comoții cerebrale. După aceea nu m-au mai necăjit. Iar eu nu m-am mai gîndit la ei nici un pic. Și nici acum nu mă gîndesc. Tu ai făcut ceva ? Ai invocat vreun blestem ?"

„Asta tu trebuia s-o faci", i-aș spune eu, „și n-ai făcut-o."

„Ba am făcut-o... am născocit un farmec."

„La ce bun un farmec, cînd de blesteme era nevoie ? N-ai vrut să-i faci rău doamnei Maudsley, nici fiicei sale, nici lui Ted Burgess sau lui Trimingham. N-ai fi recunoscut că ei îți făcuseră rău și nu i-ai fi socotit dușmani. Ai stăruit cu încăpățînare să-i socotești îngeri, chiar dacă erau niște îngeri căzuți. Făceau parte din zodiacul tău."

„Dacă nu te poți gîndi la ei cu simpatie și prietenie, atunci nu te mai gîndi la ei deloc. Fă-o de dragul tău, nu te mai gîndi la ei."

„Asta a fost sarcina pe care mi-ai dat-o la despărțire și am îndeplinit-o. Poate că s-au purtat rău cu mine. Nu m-am mai gîndit la ei, pentru că nu mă puteam gîndi cu simpatie la ei

sau cu simpatie la mine în legătură cu ei. Dealtfel, în toată afacerea n-a prea fost loc de simpatie, te încredinţez, şi dacă ţi-ai fi dat seama de asta şi ai fi invocat nişte blesteme în loc să mă implori cu limbă de moarte să mă gîndesc la ei cu simpatie şi prietenie..."

„Încearcă acum, încearcă acum, nu-i prea tîrziu."

Vocea s-a stins. Dar îşi îndeplinise misiunea. Am început *să mă gîndesc* la ei. Giulgiurile, coşciugele, criptele şi toate cîte îi încătuşau, troienindu-i, s-au desfăcut brusc, iar eu a trebuit să fiu de faţă, da, *am fost de faţă,* ca să privesc deschis, direct locurile, oamenii, întîmplările. O emoţie, ca o adevărată isterie, a prins a clocoti în mine din sute de izvoare descătuşate. Dacă nu-i prea tîrziu, mă gîndeam zăpăcit, nu-i nici prea devreme. Nu mai aveam multă viaţă de risipit. Era ultima licărire a instinctului de autoconservare care mă înşelase atît de evident şi de izbitor la Brandham Hall.

Ceasul a bătut de douăsprezece. În jurul meu erau orînduite teancurile de hîrtii, de un alb murdar, cu marginile zimţuite, ca stîncile Thanet. Sub stîncile acelea, îmi trecea prin gînd că am fost îngropat. Dar ele vor sta mărturie la renaşterea mea, renaştere ce începuse în cutia roşie de gulere, al cărei conţinut era încă împrăştiat în juru-i. Am ridicat lacătul şi m-am uitat iarăşi la el. Ce combinaţie de litere îl descuiase ? Aş fi putut ghici fără a mai fi nevoie să cad în transă : egocentrismul m-ar fi

putut îndemna. L-am rostit în gura mare, plin de uimire ; de mulţi ani de zile, cuvîntul acela nu mai fusese decît un cuvînt scris. Era propriul meu nume, *Leo.*

CAPITOLUL 1

OPT IULIE cădea într-o sîmbătă şi lunea următoare am plecat din West Hatch — satul în care locuiam, în apropiere de Salisbury — spre Brandham Hall. Mama pusese la cale ca mătuşă-mea, Charlotte, o londoneză, să mă treacă prin Londra. În răgazurile zdruncinăturilor ce-mi întorceau stomacul pe dos, aşteptam în culmea nerăbdării vizita.

Invitaţia îmi fusese făcută cam în felul acesta. Maudsley nu-mi fusese niciodată prieten intim, ca probă că i-am uitat numele de botez. Poate c-are să-mi vină în minte mai tîrziu ; poate să fie unul dintre lucrurile pentru care memoria mea nu se trudeşte. Dar, în vremea aceea, şcolarii arareori se strigau pe numele de botez. Aşa ceva era socotit pur şi simplu ca o notă proastă, dar nu chiar atît de proastă ca atunci cînd s-ar fi strigat pe al doilea nume de botez, căci era de-a dreptul temerar şi nesăbuit să-l dai în vileag. Maudsley era un băiat cu părul negru, palid, cu faţa rotundă, cu buza de sus ieşită în afară, din care pricină i se vedeau dinţii ; era

cu un an mai mic decît mine și nu se evidenția nici la învățătură, nici la joacă, dar, ca să zicem așa, izbutea să se strecoare și la una și la alta. Îl cunoșteam destul de bine fiindcă era în dormitor cu mine ; și, chiar înainte de a se întîmpla povestea aceea cu jurnalul, descoperiserăm o înclinare caldă unul față de celălalt, hotărîserăm să mergem unul lîngă celălalt la plimbare (ieșeam la plimbare în rînd), făceam comparație între comorile personale a unuia și-ale celuilalt și ne împărțeam unul altuia taine mărunte mai intime decît cele pe care le schimbă de obicei școlarii între ei și, ca atare, cu mult mai expuse primejdiei. Una dintre confidențele acelea fusese destăinuirea adreselor noastre respective : Brandham Hall mi-a spus Maudsley că se chema casa lui, iar eu i-am spus că a mea se cheamă Court Place și, dintre noi doi, el a fost cel mai impresionat, pentru că era, după cum am descoperit mai tîrziu, un snob, ceea ce eu n-ajunsesem să fiu decît în universul Corpurilor Cerești... în domeniul acela eram un superb-snob.

Cu numele Court Place i-am cîștigat bunăvoința, ca și pe-a maică-si, după bănuielile mele. Dar amîndoi s-au înșelat, fiindcă Court Place era o casă oarecare, așezată ceva mai în fund pe ulița satului, îndărătul unor lanțuri îmbucate de care eram foarte mîndru. Ei ! nu chiar oarecare, fiindcă o parte din casă era presupusă a fi foarte veche ; se spunea că episcopii de Salisbury, odinioară, își țineau adunările acolo : de unde și numele. În dosul casei aveam un pogon de grădină. străbătut de un pîrîu, pogon pe care un

grădinar ocazional îl muncea trei zile pe săptămînă. Nu era o Curte în sensul grandilocvent al cuvîntului, așa cum a crezut, după cîte-mi închipui, Maudsley.

Cu toate acestea, mamei nu-i era ușor să întrețină casa. Tatăl meu era, bănuiesc, un maniac. Avea o minte ascuțită și precisă, care nu știa decît ceea ce-l interesa, nimic altceva. Fără să fie mizantrop, era totuși un om nesociabil și neconformist. Despre educație își avea teoriile sale personale, eretice, dintre care una era că nu trebuia să fiu trimis la școală. Atît cît a putut, m-a educat el singur, cu ajutorul unui meditator ce venea de la Salisbury. De-ar fi fost pe-a lui, nu m-aș mai fi dus la școală, dar mama totdeauna a dorit să mă duc, și la fel și eu, așa că de îndată ce-a fost cu putință, după moartea lui, m-am dus. L-am admirat și i-am respectat părerile, dar firea mea se aseamănă mai mult cu cea a maică-mi.

Harurile pe care le avea, tatăl meu și le-a dăruit maniilor : colecționare de cărți și grădinărit ; drept carieră, consimțise să primească un post de funcționar de rutină și era mulțumit cu situația de administrator de bancă în Salisbury. Mama se frămînta din pricină că tata era lipsit de inițiativă și se vedea că era nemulțumită și că-și pierduse răbdarea din pricina maniilor lui, care făcuseră din el un încuiat, așa cum se întîmplă cu maniile, și care nu-l scoseseră la nici un liman, după cum credea ea. În privința asta, s-a dovedit că a greșit, fiindcă tata a fost un colecționar de gust și prevăzător, iar cărțile sale s-au soldat cu o sumă care ne-a uimit, cînd ne-a

fost plătită ; într-adevăr, banilor acelora le datoresc c-am fost scutit de majoritatea grijilor presante din viață. Dar asta s-a întîmplat mult după aceea ; atunci, din fericire, mama nu s-a gîndit nici o clipă să-i vîndă cărțile : prețuia lucrurile care-i fuseseră lui dragi, în parte și pentru că se gîndea c-ar fi fost neleală față de el și s-ar simți dezonorată ; așa că am trăit din banii mamei, din pensia de la bancă și din puținul pe care fusese în stare să-l agonisească.

Mamei, cu toate că n-avea contact cu lumea, îi plăcuse totdeauna viața mondenă : avea sentimentul că dacă împrejurările ar fi fost altcum, dînsa și-ar fi putut avea locul ei în lume ; dar datorită tatei, care prefera lucrurile oamenilor, ea, biata, n-a prea avut șansă. Îi plăcea să stea la taifas, îi plăcea să aibă prilejuri de-a ieși în lume și să fie îmbrăcată potrivit împrejurărilor : se lăsa impresionată de opinia publică din sat, iar de era poftită la vreo ceremonie în Salisbury, nu-și mai găsea locul de nerăbdare. Să stea printre oameni bine-mbrăcați, pe-o pajiște netedă, cu clopotnița catedralei înălțîndu-se deasupră-i, să salute și să fie salutată de oamenii aceia, să schimbe păreri despre noutățile de familie și să-și aducă contribuțiile-i timide în discuțiile politice... toate acestea îi făceau o plăcere nebună ; se simțea susținută și ajutată în prezența cunoștințelor, avea nevoie de un cadru social. Cînd sosea la poartă landoul (în sat existau atelaje cu vizitii în livrea), se urca în el cu un ușor aer de mîndrie și de om ajuns, foarte diferit de felul ei obișnuit de-a fi, sfios și îngrijorat. Și

dacă l-ar fi putut convinge și pe tata să meargă cu ea, ar fi fost aproape triumfătoare.

După ce-a murit tata, am înregistrat cîteva scăderi pe plan social ; dar nicicînd n-au fost de-așa natură încît cineva cu un simț discret al nuanțelor sociale să le fi asociat cu denumirea casei de Court Place.

Bineînțeles că nu i-am spus lui Maudsley toate acestea — nu din dorința de a tăinui, ci fiindcă aveam un cod care oprea orice destăinuire personală. Să te fălești cu averea și puterea părinților tăi nu era lucru necunoscut în școală, dar Maudsley nu era dintre cei ce-o făceau. În anumite privințe, era prematur sofisticat. Toate ungherele din el trebuie să fi fost răzuite prin frecare înainte de a fi venit la școală. Prea bine nu l-am înțeles niciodată ; poate că nu prea era ce înțelege, afară doar de o adaptare instinctivă față de opinia publică, un fel de *savoir-faire* care-i îngăduia să fie totdeauna cu învingătorii și cu cîștigătorii, fără să pară că a umblat după asta.

Tot timpul cît a durat episodul cu jurnalul, Maudsley a rămas neutru, adică tot ce era de sperat din partea unui prieten. (Asta nu înseamnă cinism ; dar aparținînd unui grup de băieți de vîrstă mai mică, n-ar fi putut face efectiv nimic.) Cînd am ajuns însă partea cîștigătoare, el n-a mai ținut secretă plăcerea că am avut succes ; ba mai tîrziu am aflat că le-a povestit și celor din familie cele întîmplate. A luat lecții de magie de la mine și mi-aduc aminte că am alcătuit pentru el, pe gratis, anumite blesteme, pe care să le poată folosi, dacă s-ar

afla la strîmtoare..., cu toate că niciodată n-am crezut că i s-ar întîmpla să se afle. Mă trata cu respect şi-mi dădeam seama că, indiscutabil, merită să te bucuri de-o stimă ca a lui. O dată, într-un moment de exuberanţă, mi-a mărturisit că are să intre la colegiul Eton ; şi era dealtfel ca un etonian prematur — degajat, manierat, sigur de sine.

Cele din urmă săptămîni din trimestrul de primăvară au fost cele mai fericite din tot timpul şcolii mele de pînă atunci şi mi-au umplut vacanţa cu strălucirea lor. Pentru prima oară în viaţă am avut sentimentul că sînt cineva. Dar cînd am încercat să-i explic mamei cum de se află starea mea în asemenea progres, ea a rămas nedumerită. Un succes la învăţătură l-ar fi înţeles (şi din fericire am putut să-i raportez şi despre aşa ceva), sau un succes în întrecerile sportive (cu asta nu m-am putut făli, deşi nutream oarecari speranţe în sezonul cricketului). Dar să fiu preaslăvit ca vrăjitor ! Mi-a adresat o părere de zîmbet îngăduitor şi aproape c-a clătinat din cap. Într-o oarecare privinţă, mama era o fiinţă pioasă ; m-a crescut învăţîndu-mă să fiu bun şi să-mi spun rugăciunea, lucru pe care îl făceam mereu, deoarece codul nostru ni-l îngăduie atîta timp cît îl făceam de formă ; faptul de-a cere ajutorul divin nu era socotit o ticăloşie netrebnică. Poate c-ar fi înţeles ce-a însemnat pentru mine să fiu cel ales dintre toţi colegii mei, dacă i-aş fi putut spune toată povestea ; dar a trebuit s-o rotunjesc şi s-o ciopîrţesc în aşa hal, încît din original nu mai rămăsese decît foarte puţin ; şi cel mai puţin

din toate, acea trecere ameţitoare din abisul persecuţiei pe piedestalul puterii. Cîţiva băieţi fuseseră răi, acuma cu toţii erau foarte buni. Din pricina acelui lucru pe care-l scrisesem în jurnal şi care era aproape ca o rugă, băieţii cei răi s-au rănit singuri şi, bineînţeles, n-am putut să nu mă bucur de asta. „Dar se cuvenea să te bucuri ?“ m-a întrebat ea plină de nelinişte. „Cred că s-ar fi cuvenit să-ţi pară rău chiar dacă ei au fost cam răi. S-au rănit grav ?“ „Destul de grav“, am răspuns eu, „dar, ştii, mamă, mi-erau duşmani.“ Mama, însă, a refuzat să se bucure de izbînda mea şi a spus tulburată : „Dar la vîrsta ta n-ar trebui să ai duşmani“. În zilele acelea o văduvă mai era încă personificarea singurătăţii ; mama avea sentimentul responsabilităţii de a-mi da o educaţie şi credea că autoritatea fermă şi constantă stă la baza educaţiei, dar n-a ştiut niciodată pe deplin cînd şi cum trebuie aplicată. „Hm, trebuie să te porţi drăguţ cu ei, cînd se întorc“, a adăugat, suspinînd. „Vreau să cred că ei n-au avut intenţia să fie răi cu tine.“

Jenkins şi Strode, care se aleseseră cu cîteva oase fracturate, de fapt nu s-au mai întors pînă-n toamnă. Dar s-au arătat foarte supuşi şi potoliţi, şi eu la fel, aşa că nu ne-a venit deloc greu să fim drăguţi unii cu alţii.

Mama s-a înşelat dac-a crezut că m-am bucurat de prăbuşirea lor ; ascensiunea în propriu-mi univers a fost ceea ce a dat avînt spiritului meu. Dar eram un tip sensibil la climatul din jur şi, datorită înţelegerii fără tragere de inimă pe care mi-a arătat-o mama, visurile mele de

mărire au pălit. Începusem chiar să mă întreb dacă nu era cazul să-mi fie ruşine de ele şi cînd m-am întors iarăşi la şcoală, m-am întors ca un individ oarecare, nu ca un vrăjitor. Dar prietenii mei şi clienţii nu uitaseră ; spre surpriza mea, toţi erau la fel de dornici să beneficieze de priceperea şi dexteritatea mea în magie. Eram încă la modă şi toate scrupulele de conştiinţă pe care le mai aveam, s-au topit pe dată. Eram îmboldit să născocesc cît mai multe farmece, dintre care unul care să ne obţină o vacanţă lungă. În acesta din urmă am pus toată puterea mea psihică, şi ca urmare am fost răsplătit. Îndată după începutul lui iunie, a izbucnit o epidemie de pojar. La jumătatea trimestrului, mai mult de jumătate din elevii şcolii erau bolnavi şi curînd după aceea s-a dat dramaticul anunţ că trebuie să se închidă şcoala şi să plecăm acasă.

Vă puteţi închipui bucuria celor ce nu se-mbolnăviseră, între care eram şi eu şi Maudsley. Beţia noastră spirituală şi afectivă, căreia în mod normal îi trebuiau treisprezece săptămîni ca să se urzească, s-a produs pe neaşteptate după şapte ; şi la asta mai adăugaţi starea de spirit senzaţională că fusesem favorizaţi de noroc, căci în tot istoricul şcolii numai o singură dată i se mai acordase asemenea culminantă clemenţă.

Ivirea lîngă pat a cufărului meu negru, strălucitor, cu capacu-i impresionant, rotunjit, însoţit de lădiţa de lemn cafeniu a tatei, pe care se mai putea vedea pe-o dungă întunecată de vopsea unde fuseseră pictate iniţialele mele peste iniţialele lui... acea dovadă vizibilă că plecăm cu adevărat acasă a avut asupra stării mele sufleteşti un efect mai copleşitor decît scurtul anunţ al directorului şcolii din seara precedentă, după rugăciune. Şi nu numai aspectul, ci şi mirosul : mirosul de-acasă, emanat de cufăr şi de lădiţă, care acoperea mirosul şcolii. Preţ de-o zi întreagă speranţa eliberării ne-a ademenit, dar pe cît ne ademenea pe atît exista şi temerea că J.C., aşa cum îi spuneam noi, şi-ar putea schimba părerea. Intendenta şi ajutoarea ei aveau treabă în alte dormitoare. Dar a venit şi rîndul nostru şi, în sfîrşit, furişîndu-mă pe scări ca să mă uit, mi-am văzut cufărul cu capacul dat pe spate şi cu interiorul înotînd ca-ntr-o spumă în hîrtia de mătase în care erau învelite bunurile mele mai uşoare şi mai fragile. Iată momentul suprem : tot ce-a venit după aceea nu l-a depăşit în purul său extaz, cu toate că emoţia creştea cu putere.

Două vehicule, în loc de trei, erau trase dinaintea porţii de la intrarea şcolii. Nepăsarea de pe chipurile vizitiilor contrasta puternic, dar destul de plăcut, cu bucuria de pe feţele noastre. Ei ştiau totuşi ce au de făcut ; n-au pornit pînă cînd şi ultimul băiat mic (chiar şi mie mi-a părut grozav de mic) nu s-a căţărat pe locul lui. Mai rămăsese un ultim ritual de săvîrşit... singura înfloritură pe care ne-o îngăduiau, fiindcă nu eram o şcoală sentimentală. Monitorul s-a ridicat în picioare şi, privind jur împrejurul lui, a strigat : „Trei urale pentru domnul Cross, pentru doamna Cross şi pentru prunc !“ N-am ştiut niciodată cum de-a ajuns şi pruncul să fie inclus ; se vede că fusese o idee spontană şi poznaşă, venită cu întîrziere, a unui monitor di-

nainte. La o vîrstă înaintată (cel puţin aşa ni se părea nouă) domnul Cross şi doamna Cross fuseseră blagosloviţi cu o a treia fiică. Celelalte două erau, pentru ochii noştri, mari ; şi pe ele nu le-am aclamat. Dealtfel, în privinţa asta nici pruncul nu mai era prunc ; fetiţa avea aproape patru ani şi pentru anume motive ne făcea plăcere s-o aclamăm şi pe ea, după cum şi ei îi făcea nespusă plăcere să fie urcată sus şi aşezată între părinţii ei şi să-şi fluture mîna. Am aşteptat pînă s-a terminat şi asta şi după aceea am rîs, ne-am tras coate unul altuia, amuzaţi, ca nişte adevăraţi englezi, că nu trebuie să luăm uralele prea în serios.

Amploarea larmei era subţire în comparaţie cu timpurile normale, dar nu-i lipsea deloc zelul şi înflăcărarea şi nici nu conteneam să ne gîndim care cum le-o suna bieţilor captivi suferinzi din infirmerie. Mulţumirile „pruncului" n-au lăsat nimic de dorit : a fost ceva comic de măreţ. Vizitiii şi-au ridicat bicele fără să-şi ridice feţele şi-am luat-o din loc.

Cît timp a ţinut aceea exaltare a evadării ? În tren a atins apogeul. Atît la venire cît şi la plecare, şcoala beneficia de un vagon special. Un vagon salon de un fel cum nu se mai găseşte acum, tapiţat în pluş vişiniu, cu băncile faţă-n faţă pe toată lungimea compartimentului. Băncile erau îmbibate cu cel mai pătrunzător miros de fum de tren şi de tutun, care într-o călătorie plecînd de-acasă îmi întorcea stomacul pe dos. Dar la întors acasă era întocmai ca suflul libertăţii şi avea efectul unui aperitiv. Bucuria strălucea pe toate feţele ; în joacă ne înghion-

team ; se inventau noi variante pe tema căilor ferate Sud-Est şi Smashem. Eu mi-am scos cu indiferenţă jurnalul şi m-am apucat să împodobesc data... era într-o vineri, 15 iunie... cu creion roşu. Pe-ascuns, vecinii mă pîndeau. Avea oare să fie născocit vreun farmec nou ? După puţină vreme am obosit de tot soiul de arabescuri şi învîrtejiri şi m-am hotărît să colorez toată ziua în roşu.

Oare chiar credeam că purtasem răspunderea epidemiei ? În chip modest, îmi făceam oarecari merite pe-această chestie şi în unele grupuri mi se dădea crezare. Pretenţiile mele nu erau discreditate, departe de-aşa ceva ; dar respectul şi admiraţia cu care fusesem primit erau temperate acum de o uşoară persiflare prietenoasă, care lesne s-ar fi preschimbat în derîdere dacă şcoala ar fi rămas deschisă pînă la sfîrşitul trimestrului. Cred că mă cam umflasem în pene puţin, şi-mi place să cred că nu în felu-mi de-a fi, ci în privinţa concepţiei mele despre viaţă. Cîndva fusesem prea neîncrezător; acum eram prea încrezător. Speram ca lucrurile să meargă aşa cum voiam eu, şi fără mult efort conştient din partea mea. Trebuia doar să doresc să mă slujească, şi ele să mă şi slujească. Uitasem epoca persecuţiilor. Mă relaxasem şi desfiinţasem măsurile de pază. Mă socoteam invulnerabil. Nu credeam că fericirea mea poate depinde de ceva. Aveam sentimentul că legile realităţii fuseseră suspendate în ceea ce mă priveşte. Visurile mele despre anul 1900, despre secolul douăzeci şi despre mine se adevereau.

Niciodată nu mi-a trecut prin minte, de pildă, că m-aş putea molipsi de pojar şi m-am mirat că mama considera nu numai că-i posibil, dar chiar probabil : „Ai să-mi spui", zicea ea îngrijorată, „din prima clipă cînd n-ai să te simţi bine, nu-i aşa ?" Eu zîmbeam. „Fără-ndoială c-are să-mi fie foarte bine", o linişteam. „Şi eu nădăjduiesc", îmi răspundea ea. „Dar nu uita de anul trecut, cît ţi-a fost de rău".

Anul care trecuse, 1899, fusese un an nenorocit. În ianuarie murise tata după o boală scurtă, iar în vară mă îmbolnăvisem eu de difterie, cu complicaţii. Lunile iulie şi august le-am petrecut în pat aproape în întregime. Fuseseră nişte luni îngrozitor de calde ; dar de căldură nu-mi aduc aminte decît de febra mea, pe lîngă care căldura din cameră era doar pur şi simplu o înrăutăţire ; căldura mi-era duşman de moarte, iar soarele ceva de alungat ; mi-era groază de el ; şi cînd auzeam oamenii spunînd ce vară minunată fusese, aproape cea mai caldă din toate de cîte-şi aduceau aminte, nu puteam înţelege ce voiau să spună... eu nu mă puteam gîndi decît la gîtul care mă durea şi la disperarea cu care mădularele mele suferinde şi neliniştite căutau un loc mai răcoros în aşternut. Aveam motive serioase să doresc să se încheie secolul.

Vara anului 1900 are să fie răcoroasă, hotărîsem ; am să pun eu treaba asta la punct. Şi slujitorul Stării Vremii m-a ascultat. La 1 iulie temperatura era în jur de 15 grade C. şi nu avusesem decît trei zile calde... în 10, în 11 şi-n 12 iunie. Le însemnasem în jurnal cu o cruce.

Ziua de 1 iulie ne-a adus şi invitaţia doamnei Maudsley, căci pe vremea aceea aveam poştă şi duminica. Mama mi-a arătat scrisoarea. Era scrisă cu o trăsătură de condei mare, sigură de sine şi înclinată ; atinsesem vîrsta la care puteam citi şi scrisul de mînă de la persoane străine, desăvîrşire de care eram oarecum mîndru. Doamna Maudsley nu trecea cu vederea putinţa îmbolnăvirii de pojar, cu toate c-o lua mai în uşor decît mama. „Dacă nici unuia din băieţii noştri nu i-au ieşit pete pînă la 10 iulie", scria dînsa, „mi-ar face mare plăcere dacă i-aţi îngădui lui Leo să petreacă restul lunii cu noi. Marcus" (ah ! *ăsta*-i era numele de botez) „mi-a povestit multe despre Leo şi abia aştept să-l cunosc, dacă vă puteţi lipsi de el. Va fi foarte plăcut pentru Marcus să aibă un băiat de vîrsta lui cu care să se joace, dat fiind că el e mezinul familiei şi se simte puţin lăsat deoparte. Înţeleg că Leo e singurul dumneavoastră copil şi vă făgăduiesc că vom avea mare grijă de el. Aerul din Norfolk..." etc. Şi încheia : „S-ar putea să fiţi surprinsă că petrecem sezonul londonez la ţară, dar nici soţul meu şi nici eu nu ne-am simţit prea bine, şi apoi Londra nu-i locul potrivit pentru un băiat mic în timpul verii."

Am citit scrisoarea cu atenţie de mai multe ori şi am învăţat-o repede pe de rost. Îmi închipuiam că frazele-i convenţionale manifestau implicit un interes adînc, plin de simpatie, pentru persoana mea ; a fost, cred, întîia oară c-am avut sentimentul că sînt cineva pentru o persoană care nu mă cunoştea.

La început ardeam de nerăbdare să mă duc și nu puteam înțelege de ce mama se codea să primească să plec. „Norfolk e așa de departe", zicea ea, „și n-ai mai fost niciodată plecat de-acasă pînă acum, ca să stai printre străini, vreau să spun." „Dar am fost la școală", susțineam eu, pledînd. Și mama trebuia să recunoască și să admită că-i așa. „S-ar putea să nu-ți placă și atunci ce-ai să faci ?" „Sînt sigur c-are să-mi facă mare plăcere", îi răspundeam. „Și-ai să fii acolo tocmai de ziua ta", stăruia ea. „Totdeauna am fost împreună de ziua ta." La asta n-am mai spus nimic. Uitasem de ziua nașterii și-am fost cuprins pe dată de-un spasm de nostalgie prematură. „Făgăduiește-mi c-ai să-mi trimiți veste, dacă n-ar fi să fii mulțumit", a adăugat mama. N-am mai vrut să-i spun iarăși că știam c-am să fiu mulțumit, așa că i-am făgăduit. Dar mama tot nu era satisfăcută. „Poate c-ai să te-mbolnăvești de pojar", îmi spuse ea cu toată speranța, „sau poate că Marcus are să se-mbolnăvească."

De zeci de ori pe zi o întrebam dacă le-a scris c-am să mă duc, pînă cînd, la urmă, și-a pierdut răbdarea cu mine. „Nu mă mai sîcîi... le-am scris", îmi spuse ea în sfîrșit.

Au urmat pregătirile... ce-ar trebui să iau cu mine ? De haine de vară n-o să am nevoie, am zis eu. „Știu că n-are să fie cald." Și vremea îmi confirma spusele... zilele răcoroase se succedau una după alta. În privința asta mama a fost de acord cu mine : era convinsă că hainele groase sînt oarecum mai sigure decît cele subțiri. Și mai avea încă un motiv : economia.

Lunile calde din anul ce trecuse le petrecusem în pat, așa că n-aveam haine de vară gata care să mi se mai potrivească. Crescusem mult ; cheltuiala ar fi fost considerabilă și cine știe dacă n-ar fi însemnat bani aruncați pe fereastră ; mama a consimțit. „Dar încearcă să nu te-nfierbînți", adăugă ea. „Totdeauna e-un risc cînd te-nfierbînți. N-ai nevoie să faci ceva *violent*, nu-i așa ?" Ne-am uitat unul la altul nedumeriți și-am alungat gîndul c-ar trebui să fac ceva violent.

În închipuire, și adeseori cu neliniște, mama încerca să prevadă ce fel de viață am să duc acolo. Într-o zi mi-a spus, așa din senin : „Ai grijă să te duci la biserică, dacă se poate. Nu știu ce fel de oameni sînt ei... poate că nu merg la biserică. Dacă se duc, cred că merg cu trăsurile." Și-a rămas dusă pe gînduri, iar eu am știut c-ar fi vrut să meargă cu mine.

Așa ceva n-aș fi vrut în nici un caz. Eram torturat de-o temere de școlar că maică-mea n-ar fi arătat cum se cuvine, că n-ar fi făcut ce se cuvine și că n-ar fi fost așa cum se cuvine în ochii celorlalți băieți și ai părinților lor. În societate ar fi fost inacceptabilă ; ar fi făcut numai gafe. Puteam îndura orice umilire în ceea ce mă privește, credeam eu, mai ușor decît aș fi putut îndura pentru ea.

Dar pe măsură ce ziua plecării se apropia, sentimentele mele au suferit o schimbare. Acum eu eram cel care nu mai voia să plece, iar mama cea care ținea să plec. „Ai putea atît de ușor să le spui că m-am îmbolnăvit de pojar", stăruiam eu. Mama era îngrozită. „N-aș putea spune ase-

menea lucru“, exclama plină de indignare. „Şi, pe lîngă toate, ar afla. Ieri ai ieşit din carantină“. Mi-a pierit tot curajul. Am încercat o vrajă ca să-mi iasă pete pe piept, dar n-a mers. În ultima seară, mama şi cu mine am stat împreună în salon pe canapeaua cu două cocoaşe, care, din profil, semăna cu un dromader. Încăperea da cu faţa spre stradă şi era cam neaerisită, fiindcă ne foloseam rar de ea, şi cînd nu era folosită ferestrele şedeau închise ca să nu intre praful, care, pe vreme de secetă, se ridica în nouri ori de cîte ori trecea cîte o căruţă pe drum. Era singura noastră cameră protocolară şi cred că mama o alesese pentru efectul moral pe care-l putea avea asupră-mi : nefamiliaritatea-i comparativă ar putea fi ca o treaptă către nefamiliaritatea pe care aveam s-o încerc în altă casă. Aşa că am bănuit că mama are să-mi spună ceva anume, şi camera îi va da sprijin, dar nu mi-a mai spus nimic, fiindcă eram cu lacrimile-n gît, gata să plîng, nemaiputînd fi în stare să primesc sfaturi practice sau morale.

CAPITOLUL 2

ÎN ÎNCHIPUIREA MEA, rămăşiţele amintirilor despre Brandham Hall sînt ca nişte efecte de clarobscur, nişte petece de lumină şi umbră ; numai cu efort le pot vedea exprimate în

culori. Sînt unele lucruri pe care le ştiu, cu toate că nu ştiu cum de le ştiu, şi altele de care mi-aduc aminte. Anumite lucruri îmi sînt fixate în minte ca fapte, dar nici o imagine nu li se alătură ; pe de altă parte, îmi vin în minte imagini pe care nici un fapt nu le confirmă, care se repetă cu încăpăţînare, ca peisajul unui vis.

Faptele le datoresc jurnalului, pe care l-am ţinut cu religiozitate, începînd cu data de 9, ziua în care am sosit, şi continuînd pînă-n 26, ajunul vinerii fatale. Ultimele consemnări, puţine la număr, sînt notate într-un cod... cît eram de mîndru c-am putut inventa aşa ceva ! Nu un cod pretextat ca cel de care m-am slujit cînd am invocat blestemele asupra lui Jenkins şi Strode, ci unul adevărat, ca cel al lui Pepys... se vede că auzisem de el. Mi-a venit greu să-l „dezleg“, în parte pentru că, din motive de prudenţă şi poate de asemeni ca să fac dovadă de marea mea îndemînare, îl schimbam şi-l împodobeam în fiecare zi. Mai sînt încă două sau trei fraze care nu vor să-şi destăinuie taina, cu toate că întreaga poveste mi-e mai limpede acum decît mi-era atunci.

Fapte sînt cu duiumul, începînd de pildă cu: „M. m-a întîmpinat pe peronul din Norwich, cu trăsurica trasă de-un ponei şi cu vizitiu în spate. Am parcurs $13^3/_4$ mile pînă la Brandham Hall, care ne-a apărut după vreo $12^1/_2$ mile şi-apoi a dispărut iarăşi.“

Fără îndoială că aşa a fost, dar nu-mi aduc aminte de nimic pe tot timpul parcursului ;

nici un soi de imagine vizuală care să mi-l facă autentic ; prima parte a vizitei mele acolo îmi stăruie în amintire ca o serie de impresii fără legătură între ele, fără o succesiune în timp, dar fiecare dintre ele însoţite de un *sentiment* diferit. S-ar putea ca unele dintre consemnări să se refere de asemeni la locuri pe care nu le-am văzut deloc sau la incidente la care n-am luat parte. Pînă şi aspectul casei mi-e nedeslușit. Cu multă trudă am copiat în jurnal descrierea ei pe care o găsisem într-un ghid din Norfolk.

„Brandham Hall, reşedinţa familiei Winlove, e un castel impozant, datînd de pe la începutul epocii georgiene, plăcut aşezat pe-o culme, în mijlocul unui parc de vreo cinci sute de pogoane. Într-un stil arhitectural prea sărac şi lipsit de ornamente pentru gusturile de astăzi, e de un efect impresionant, mai mult decît evident, cînd e privit dinspre sud-vest. În interior se află interesante portrete de familie, pictate de Gainsborough şi Reynolds, precum şi peisagii de Cuyp, Ruysdael, Hobbema, etc., iar în fumoar o serie de scene de tavernă de Teniers Tînărul (acestea nu pot fi văzute). La apartamentele de la etajul întîi se ajunge pe o scară dublă care e foarte admirată. Familia Winlove se bucură de veniturile parohiilor Brandham, Brandham-under-Brandham şi Brandham All Saints. În clipa de faţă, castelul, parcul şi terenurile de joc sînt arendate domnului W.H. Maudsley, din Princes Gate şi Threadneedle Street, care acordă publicului aceleaşi înlesniri de a vizita imobilul de care se bucura şi înainte. Încuviinţarea de a intra se obţine de la agent, birourile Proprietăţii Brandham, Brandham."

Acuma, din toate astea nu-mi rămînea limpede în închipuire decît scara dublă, care bineînţeles a fost foarte admirată de mine. O asemuiam cu multe lucruri : o potcoavă de cal căzută, un magnet, o cascadă ; şi atît la coborît cît şi la urcat, îmi făcusem o regulă să merg de fiecare dată pe altă cale ; eram încredinţat că mi s-ar putea întîmpla ceva îngrozitor dacă aş merge de două ori pe acelaşi drum. Dar destul de surprinzător (ţinînd seama de cît eram de impresionabil), faţada impunătoare, pe care sînt sigur c-am studiat-o dinspre sud-vest, s-a şters din amintirea mea. Acum pot să văd partea din faţă a casei, dar prin ochii ghidului, nu printr-ai mei.

Poate că intram şi ieşeam printr-o uşă laterală, aşa cred că făceam, şi că era o scară din dos lîngă uşa aceea, comodă pentru camera noastră de culcare, fiindcă dormeam în aceeaşi cameră cu Marcus, ba chiar şi în acelaşi pat, un pat cu baldachin. Şi nu numai cu el, ci şi cu cîinele său, un terier de Aberdeen, o făptură destul de în vîrstă şi supărăcioasă a cărei prezenţă în scurtă vreme ajunsese de nesuferit. Amintirile mele sînt legate de părţile dindărătul casei, ce nu se puteau vedea dinspre sud-vest, şi care erau învălmăşite şi întortocheate, şi de coridoare cu cotituri neaşteptate şi cu uşi identice numai bine să le-ncurci, prin care lesne puteai să te rătăceşti şi s-ajungi tîrziu la masă. Nu erau destul de luminate, din cîte mi-aduc

aminte ; ele trebuie să fi fost adaosurile georgiene. Camera noastră de culcare poate să fi fost o veche odaie de noapte a copiilor. Avea o fereastră lungă și îngustă, tăiată sus în perete, poate că elizabetană : stînd în picioare pe pat, nu puteam vedea decît cerul. Pe vremea aceea nici chiar oamenii bogați nu le ofereau copiilor condițiile de dormit pe care noi le-am socoti acum esențiale pentru ei.

Fără îndoială că era lipsă de camere de dormit, fiindcă o droaie de musafiri veneau și plecau ; o dată am fost chiar optsprezece la cină. Marcus și cu mine ședeam unul lîngă altul și cînd doamnele se sculau de la masă, ne sculam și noi și plecam la culcare. Mi-aduc aminte de scînteierea roșcată a lumînărilor, de strălucirea argintului, de făptura maiestuoasă și trupeșă a doamnei Maudsley la un capăt de masă, și de silueta deșirată a soțului ei, cu ținuta lui țeapănă și dreaptă la celălalt capăt. Cînd ședea jos părea mai înalt decît cînd stătea-n picioare. Ea părea totdeauna că se-ntinde pe-un spațiu mai mare decît îi trebuia, iar el pe unul mai mic.

Nu știu cu ce se-ndeletnicea domnul Maudsley toată ziua, dar mi-a rămas impresia că-l întîlneam pe neașteptate pe vreun coridor sau în fața vreunei uși, și-atunci se oprea ca să mă-ntrebe : „Îți place ?", iar cînd eu îi răspundeam : „Da, domnule", el adăuga : „Prea bine", și o lua repede din loc. Era un omuleț slăbănog, cu o mustață lungă, căzută-n jos, cu pleoape ce i se lăsau peste ochii albaștri-cenușii și-un gît lung și subțire în jurul căruia purta cel mai înalt guler dintre cele foarte înalte.

Ți-ar fi venit greu să crezi că el e stăpînul casei și tot atît de greu că soția lui n-ar fi stăpîna casei.

Fața ei mi-e estompată acuma, atît de multe impresii s-au suprapus peste original ; dar cînd o văd în vise (fiindcă n-am fost în stare s-o elimin din ele), nu are înfățișarea aceea teribilă pe care-a avut-o ultima dată cînd am văzut-o, cînd figura-i mai că n-ai fi putut-o numi figură de om, ci aspectul unui portret de Ingres sau de Goya, plină la față, palidă, cu ochii întunecați și strălucitori, cu privirea fixă, împietrită, și cu două, trei bucle negre, sau poate că erau cîrlionți, furișîndu-i-se pe frunte. În vise, destul de ciudat, atitudinea ei față de mine e la fel de cordială cum era la începutul șederii mele la ei, cînd nu mi-am dat seama nici pe jumătate de primejdia ce zăcea îndărătul farmecului ei. Să fie oare sufletul ei care ar dori să se-mpace cu mine ?... pentru că de mult trebuie să fie moartă... pe-atunci avea, cred, patruzeci și cinci, aproape cincizeci de ani și mie mi se părea bătrînă. Marcus avea coloritul ei, dar nici pe departe nu avea frumusețea ei.

Presupun că în prima mea seară la ei am stat, ca oaspete de onoare, alături de ea la cină.

„Și așa, va să zică, ești vrăjitor ?" m-a întrebat ea, zîmbind.

„O", am răspuns eu modest, „nu chiar. Știți, numai la școală."

„N-ai de gînd, cumva, să ne vrăjești și pe noi, aici ?"

„Vai, nu", am răspuns, fîțîindu-mă fără astîmpăr, obicei pe care-l aveam cînd eram la strîmtoare și mi-am pus în minte să-l țin de rău pe Marcus pentru un asemenea abuz de încredere.

Nu se uita niciodată la nimeni, cel puțin așa-mi părea mie, numai atunci cînd o făcea intenționat, de-ai fi zis că nu vrea să-și risipească privirile în zadar. Cel mai adesea își pironea ochii asupra fiicei sale, care de obicei ședea între doi tineri. Oare *ce* mai găsesc ei de vorbit ? — mi-amintesc că mă gîndeam eu. Par atît de pasionați, mult mai pasionați decît ea.

N-aveam darul minunat, atît de obișnuit printre școlari, de a potrivi porecle după fețele indivizilor — poate din pricină că fusesem la școală un timp atît de scurt. Eram recomandat, bineînțeles, fiecăruia și Marcus îmi spunea cine vine și cine pleacă și cîte ceva despre fiecare ; și eu le însemnam numele în jurnal, conștiincios, de parcă-aș fi fost dator s-o fac, domnul Cutare și domnișoara Cutare... de obicei erau necăsătoriți. Dar puținii ani care ne despărțeau erau mai întinși decît un ocean ; cred c-aș fi avut mai multe-n comun cu un copil hotentot decît cu acești adulți de-o vîrstă ce trecea mult peste zece ani și se apropia tare de douăzeci. Ce gîndeau, ce făceau, cu ce se-ndeletniceau era un mister pentru mine. Tinerii, veniți de la universitate (așa mă încredința Marcus), și tinerele, cu încă și mai puține șanse de identificare, mă salutau cînd se duceau sau se-ntorceau de la terenul de tenis sau de pe peluza crocketului ; bărbații cu costume de flanel alb, ghete albe și purtînd pălării tari de pai, iar femeile tot în alb, cu siluete ca de clepsidră și cu niște pălării ca morile de vînt ; toți în alb sau aproape alb, afară de șosetele negre ale bărbaților care uneori se vedeau căzute peste încălțările lor din piele de căprioară. Unii găseau mai multe de spus decît alții cînd ședeau de vorbă cu mine ; dar cu toții n-aveau, în ansamblu, decît un rol secundar și niciodată n-am avut sau n-am crezut c-ar trebui să avem nici cea mai neînsemnată legătură personală. Ei erau ei, iar Marcus și cu mine eram noi — grupuri diferite prin vîrstă, cum am spune noi acuma.

Și iată de ce, primele două, trei zile, n-am luat aminte așa cum s-ar fi cuvenit, că unul „din ei" era fiul gazdei mele, și alta era fiica ei. Blonzi (mai toți erau așa), îmbrăcați în alb, rotind și răsucindu-și rachetele de tenis, cît de bine semănau între ei !

Denys, fiul și urmașul, era un tînăr înalt, bălan, cu trăsăturile neformate încă și cu o căutătură de om îngîmfat (școlarii diagnostichează la iuțeală îngîmfarea). Era plin de planuri și păreri asupra cărora stăruia mai mult decît meritau, dar pînă și eu puteam spune că nu era mare lucru de capul lor. Se înfierbînta cînd începea să vorbească pe larg despre foloasele cutărui sau cutărui proiect pînă cînd maică-sa, cu cîteva cuvinte tăioase, îl punea la punct. Cred că simțea că ea-l disprețuiește și dorea cu atît mai mult să-și impună punctul de vedere și să-și exercite fățiș prestigiul și autoritatea pe care taică-său nu și le exercitase nici-

odată. Între domnul și doamna Maudsley, n-am văzut nicicînd vreo urmă de neînțelegere ; ea își urma calea ei și el pe-a lui, ca un pitic, lăsînd în urmă-i o dîră de aur. Aproape că n-aș fi bănuit că sînt căsătoriți, deprins cum eram cu obiceiurile mai exuberante și mai expansive ale părinților mei. Mi se părea că numai el nu era inclus în planurile pe care doamna Maudsley le ticluia pentru fiecare din noi, fiindcă, așa după cum mi-am dat seama treptat, ne ducea pe toți de nas, ceea ce ajunsesem să cred că se datora strălucirii pe care-o avea în ochi. Se părea că venim și plecăm nebăgați în seamă, dar sigur că nu era așa.

„Sora mea e foarte frumoasă", mi-a spus Marcus într-o zi. A declarat asta cu totul impersonal, ca și cum ar fi zis : „Doi și cu doi fac patru", iar eu am primit-o în aceeași stare de spirit. Era un fapt ca altele, ceva ce trebuia reținut. Nu mă gîndisem la domnișoara Marian (cred c-așa o numeam cînd vorbeam cu ea) c-ar fi frumoasă, dar cînd am văzut-o iarăși după aceea, am cercetat-o în lumina celor spuse de Marcus. Asta trebuie să fi fost în partea din față a casei, fiindcă mi-a rămas o impresie de lumină, ceea ce lipsea în partea noastră, adică a lui Marcus și-a mea ; cred c-aveam o noțiune cam școlărească, anume că în partea din față a casei, acolo unde stăteau adulții, este un „spațiu intim și personal" și că, dacă mă duceam acolo, violam granițele unui loc interzis. Se vede că ședea nemișcată cît timp am examinat-o cu de-amănuntul, pentru că am rămas cu impresia că mă uitam de sus în jos la ea și că era înaltă

chiar pentru standardul adulților. Trebuie s-o fi luat pe neașteptate, fiindcă avea căutătura aceea pe care mai tîrziu ajunsesem s-o socotesc „acoperită". Peste ochi îi cădeau pleoapele grele, la fel cu cele ale tatălui ei, lăsînd sub ele un licăr de-un albastru atît de adînc și de umed, încît ar fi putut sclipi printr-o lacrimă nepicurată. Păru-i strălucea luminos în bătaia soarelui, iar fața-i plină ca a maică-si, dar colorată în roz pal nu ca smîntîna, fața-i, zic, avea o expresie încruntată și amar îngîndurată, pe care nasu-i mic și arcuit i-o făcea ca de pasăre de pradă. Așa părea formidabilă, aproape la fel de formidabilă ca maică-sa. O clipă mai tîrziu și-a deschis ochii — mi-aduc aminte de expresia bruscă de albastru — și fața i s-a luminat.

Așa, va să zică asta înseamnă să fii frumoasă, am stat eu și m-am gîndit și o bucată de vreme gîndul meu despre ea ca persoană a rămas nedeslușit, ba chiar umbrit de ideea abstractă a frumuseții pe care-o reprezenta. Și faptul ăsta nu mi-a apropiat-o, mai curînd contrariul; dar de-atunci n-am mai confundat-o cu alte domnișoare tinere care se-nvîrteau, ca planetele, în perimetrul privirii mele.

Zilele acelea de la început au fost răstimpul unor impresii ce-mi pluteau în minte, fără nici o legătură între ele, aproape lipsite de sensul care ar fi putut singur alcătui o povestire. Întîmplările lîncezeau, zăbovind în juru-mi... în general în tonuri de lumină și umbră, dar uneori nuanțate și-n culori. Așa, de pildă, îmi aduc aminte de cedrul de pe pajiște, de frun-

zişu-i întunecat şi de strălucirea gazonului din jurul umbrei sale ; şi-apoi îmi mai aduc aminte de hamacul de sub el, din pînză groasă stacojie, legat cu-o frînghie de doi stîlpi. Hamacul acela era o noutate, înlocuind pe unul făcut din şnur împletit care-ţi prindea nasturii în ochiurile sale şi ţi-i rupea. Hamacul era tare căutat de cei tineri, şi parcă-i mai aud rîzînd cînd îi răsturna şi-i trîntea pe iarbă.

Despre el nici pomeneală în jurnal. Dar despre grajduri sînt mai multe consemnări, cu toate că nu-mi aduc aminte deloc de ele ; totuşi am înscris cu grijă numele a cinci cai : Lady Jane, Princess, Uncas, Dry Toast şi Nogo — pe Nogo îl socoteam grozav de nostim, dar nu-mi pot aminti cum arăta nici el şi nici vreunul din ceilalţi. Cu toate acestea, pot să-mi aduc aminte de remiza de trăsuri, cu toate că jurnalul e mut în privinţa ei. Felinarele, arcurile, hulubele şi aripile trăsurilor, strălucind de vopsele şi de lacuri mă fermecau. Şi mirosul de piele al hamurilor... mai îmbătător pentru mine decît duhoarea puternică de cal. Remiza de trăsuri era pentru mine casa comorilor.

Destul cu capriciile şi inconsecvenţele memoriei mele. Dar un lucru pe care-l uitasem, jurnalul mi l-a readus sub ochi... şi nu numai faptul în sine, ci şi decorul în care s-a desfăşurat, cu maximă însufleţire. „Miercuri, 11 iulie. Am văzut Fatala Umbră-a Nopţii... Atropa Belladonna."

Marcus nu era cu mine ; umblam singur prin cîteva acareturi părăsite care pe mine mă ispiteau evident mai mult decît faţada castelului Brandham Hall văzută dinspre sud-vest. Într-unul care era şi fără acoperiş şi părăsit, am dat dintr-o dată peste plantă. Dar, de fapt, în sensul pe care-l dau eu cuvîntului, nu era o plantă, ci un arbust, aproape un copac înalt cît mine. Părea întruchiparea dezastrului, dar şi întruchiparea sănătăţii, atît era de lucioasă, puternică şi viguroasă ; aproape că vedeam cum se-nalţă seva în ea ca s-o hrănească. Părea că şi-a găsit locul care-i era cel mai cu priinţă din toată lumea.

Ştiam că fiecare părticică din ea e otrăvitoare, mai ştiam şi că e frumoasă, că doar nu aşa spunea cartea de botanică a mamei ? Am rămas în prag, neîndrăznind să intru, uitîndu-mă ţintă la boabele ca nişte nasturi lucioşi şi la florile sumbre, purpurii, păroase, în formă de clopote, întinzîndu-se spre mine. Aveam sentimentul că planta ar putea să mă otrăvească chiar dacă n-aş atinge-o, şi că dacă n-am s-o mănînc eu pe ea, are să mă mănînce ea pe mine, aşa părea de flămîndă, cu toată hrana pe care-o căpăta.

Ca şi cum aş fi fost surprins că mă uit la ceva ce nu se cuvenea să văd, am plecat tiptil, întrebîndu-mă dacă doamna Maudsley ar considera că mi-am băgat nasul unde nu-mi fierbe oala, în caz că i-aş povesti episodul. Dar m-am ferit să i-l povestesc. Nu puteam suporta gîndul că mădularele acelea pline de vigoare s-ar putea usca pe-o grămadă de gunoaie sau c-ar trosni aruncate în foc ; că toată frumuseţea aceea ar fi distrusă. Pe lîngă asta, doream să mă mai uit iarăşi la ea.

Atropa Belladonna.

CAPITOLUL 3

TOTUL A ÎNCEPUT cu vremea care m-a înfruntat, punîndu-mă la încercare.

Ziua de luni, în care-am călătorit, fusese răcoroasă, dar în ziua următoare nici un nor pe cer și soarele a pîrjolit. După ce-o ștersesem de la masa de prînz (îmi pare că-mi amintesc cum plecam după toate mesele, de îndată ce terminam de mîncat, ca niște prizonieri evadați, stînd o clipă doar ca să-ntrebăm dac-o putem lua din loc), Marcus mi-a spus : „Hai să mergem să ne uităm la termometru... e unul din cele ce marchează temperatura cea mai înaltă și cea mai joasă a zilei."

Exasperant și de neînțeles — ținînd seama cît de des a trebuit să recurg la el — nu-mi pot aduce aminte unde era termometrul ; ba da, pot ; atîrna pe peretele unei construcții octogonale, cu un acoperiș ascuțit, situată sub un arbore de tisă. Construcția m-a vrăjit... avea ceva misterios și magic în aspect. Fusese destinată să fie cămară pentru vînaturi, nefolosită, și plasată sub arborele de tisă pentru răcoare, dar asta nu era decît o ipoteză ; nimeni de fapt nu știa pentru ce fusese făcută.

Marcus mi-a spus cum funcționa instrumentul și mi-a arătat magnetul mic și butucănos care atrăgea indicatoarele în sus și-n jos. „Numai că nu trebuie să ne-atingem de el", a adăugat, citindu-mi gîndurile, „că altfel se supără tata. Îi place să se ocupe singur de termometru."

„Se supără deseori ?" l-am întrebat. Nu mi-l puteam închipui pe domnul Maudsley înfuriat, sau de fapt orice altceva, dar ăsta e aproape primul lucru pe care vrei să-l știi despre adulți.

„Nu, dar mama da", mi-a răspuns Marcus pieziș.

Termometrul arăta aproape treizeci de grade.

Tot drumul de la masă am fugit, în parte pentru ca evadarea noastră să fie izbutită, în parte fiindcă de cele mai multe ori alergam, cînd mersul liniștit ar fi dus la aceeași reușită. Am transpirat puțin și mi-am adus aminte de povața mamei, atît de des repetată : „Bagă de seamă să nu te-nfierbînți." Cum puteam oare să nu mă-nfierbînt ? M-am uitat la Marcus. Era îmbrăcat cu niște haine de stofă subțire. Cămașa nu-i era deschisă, dar desfăcută la gît ; pantalonii scurți nu s-ar fi putut numi șort, pentru că treceau bine pînă sub genunchi, dar și ei erau largi, fîlfîiau pe el și lăsau aerul să pătrundă înăuntru. Sub ei, dar nu pînă la margine, purta o pereche subțire de ciorapi cenușii, întorși frumușel peste jartiere ; și în picioare... minunea minunilor... nu ghete, dar ceea ce se numea pe vremea aceea pantofi decoltați. Pentru un copil de astăzi, ușor îmbrăcat, așa ceva ar putea părea un costum gros de iarnă ; pentru mine, atunci, ar fi putut fi chiar costum de baie, atît mi se părea de nepotrivit față de funcția specifică și serioasă a hainelor.

Mărturia acestor amănunte vestimentare se află sub ochii mei, fiindcă Marcus și cu mine ne-am fotografiat împreună ; și cu toate că lumina se strecura printr-un colț, iar planul

din fund și cu noi sîntem într-o poziție alarmant de înclinată, copia roșcat-cafenie, decolorată dă dovadă de puterea de percepere stranie și nefirească pe care-o avea aparatul de fotografiat din zilele acelea, cînd nu putea minți cu ușurința de astăzi. Eu port un guler ca cele de la colegiul Eton și papion ; un veston tip Norfolk, croit foarte pe gît, cu nasturi din piele crestată, rotunzi ca niște gloanțe, îmbumbați cu sîrguință pînă sus, și o curea pe care am strîns-o mai tare decît era nevoie. Pantalonii mi-erau prinși sub genunchi cu cîte-o cureluşă de stofă cu cataramă, dar cureluşele și cataramele erau acoperite de niște ciorapi groși, negri ale căror jartiere, așezate drept sub cureluşe, puneau circulația din picioarele mele într-o strînsoare de două ori mai mare. Spre a întregi imaginea, adăugați o pereche de bocanci vizibil noi, părînd mai mari din pricină că erau noi, și cu urechile, pe care trebuie să fi uitat să le vîr înăuntru, stînd îndrăznețe în sus.

Țineam mîna pe umărul lui Marcus (eram cu doi, trei centimetri mai înalt decît el, fiind și cu un an mai mare), într-o poză afectuoasă, ceea ce în zilele acelea era îngăduit între indivizi de sex bărbătesc, cînd era vorba să se pozeze împreună (studenții și chiar soldații se așezau în atitudini grațioase unul față de celălalt) ; și deși încadrarea nefericită a fotografului mă face să arăt ca și cum aș încerca să-l împing, se vede totodată că mi-e drag... ceea ce și era, cu toate că indiferența și convenționalismul, adînc sădite în firea lui, ridicau obstacole în încercarea mea de a lega cu el o prietenie. Nu ne prea asemănam și fuseserăm puși la un loc de niște factori străini de adevăratele noastre personalități. Fața-i rotundă se uită la lume fără mare interes, cu o acceptare a situației în care se citește mulțumirea de sine și vanitatea ; pe cîtă vreme chipul meu, mai mult lung, e conștient de sine și pare că-și dă seama de încordarea de a se adapta. Amîndoi purtăm pălării tari de pai, a lui cu o panglică simplă, a mea cu culorile școlii ; iar calotele și borurile lor aplecate pe-o parte formează două diagonale stridente, două planuri înclinate de-a lungul cărora părem că ne năpustim năvalnic pe-un teren abrupt.

N-am fost demoralizat pe nedrept de căldură, și temerea mea de ea era cel puțin tot atît morală și ipohondrică cît și fizică, pentru că încă mai credeam pe jumătate în puterea mea de a înrîuri vremea, și chiar în noaptea aceea am pregătit un farmec puternic care să scadă temperatura. Dar ca un bolnav a cărui temperatură sfidează medicul, vremea n-a reacționat ; și a doua zi, cînd goana noastră de după prînz ne-a dus la magazia cu accesoriile sportive, termometrul urcase pînă aproape de treizeci și trei de grade și tindea încă să-mpingă și mai sus indicatorul.

Mi s-au muiat picioarele și, luîndu-mi inima-n dinți, i-am spus lui Marcus :

„Mă întreb dac-am să mai pot purta hainele de cricket ?“

El mi-a răspuns numaidecît :

„Dac-aș fi în locul tău, eu nu le-aș purta. Numai cei de neam prost poartă hainele de

școală în timpul vacanței. Asta nu se face. Așa că n-ar trebui să porți la pălărie panglica școlii, dar eu nu ți-am spus nimic. Și, Leo, nu trebuia să vii la micul dejun cu papucii. Lucrul ăsta nu-l fac decît funcționarii de bancă. Poți să-i iei în picioare după ceai, dacă-ți place."

În multe privințe, Marcus era matur pentru vîrsta lui, după cum pentru vîrsta mea în multe privințe eu eram copil încă. Am tresărit la aluzia cu funcționarii de bancă și mi-am adus aminte că duminică tata venea totdeauna la micul dejun în papuci. Dar aluzia fusese neintenționată, nu-i spusesem niciodată lui Marcus ce standard social modest avea tata.

„Și, Leo, mai este un lucru pe care nu trebuie să-l faci. Cînd te dezbraci, tu-ți împăturești hainele și le pui pe-un scaun. Hm, nu trebuie. Ajunge să le lași acolo unde s-a întîmplat să cadă... slugile au să le ridice... doar pentru asta sînt."

A vorbit fără să-și dea aere, dar cu atîta siguranță încît nici o clipă nu m-am îndoit că are dreptate. El era pentru mine arbitrul eleganței și-al modei, la fel de sigur cum eu... ba chiar mai sigur decît eram eu pentru el expertul în Magia Neagră.

La ora ceaiului, cineva mi-a spus : „Se pare că ți-e cald. N-ai ceva mai ușor de purtat ?" Vocea nu prea părea îngrijorată de starea mea, avea mai curînd o nuanță de tachinărie ; și, ca să mă apăr, am spus numaidecît, ștergîndu-mi îndesat fața cu o batistă, fiindcă încă nu știam că trebuie doar să ți-o tamponezi ușor : „Vai,

de fapt nu mi-e cald. Doar fiindcă Marcus și cu mine am alergat." „Ai alergat pe-asemenea vreme ?" s-a mirat altă voce cu un oftat afectat în care eu am dibuit sarcasmul, sperietoarea școlarului ; și, încălzit cum eram, un fior rece mi-a trecut din creștet pînă-n tălpi, părîndu-mi că aud cuvîntul „învins" în zeflemea și că văd fețele acelea cu rînjete răutăcioase.

De fapt, era începutul unei persecuții blînde — foarte, foarte blîndă și ascunsă pe după zîmbete și chipuri binevoitoare ; adulții nu puteau ști că era o persecuție ; dar în asta se prefăcea ceea ce-mi spuneau ei, cînd se-ntîmpla să mă-ntîlnească : „Ei, Leo, tot ți-e cald?" Și : „De ce nu-ți scoți haina de pe tine... te-ai simți mai în voie fără ea"..., cu un rîs ușor, cerîndu-mi imposibilul, fiindcă în zilele acelea purtatul hainelor era mult mai ceremonios și haina nu se putea lepăda lesne. Ajunsesem să mă tem de-asemenea glume ; păreau că țîșnesc jur împrejurul meu, ca niște jeturi de gaz așezate în rînd, care mă pîrjoleau și mă făceau mai roșu decît eram. Îngrozitorul sentiment că ești cel ales să fii de batjocură m-a cuprins iarăși cu toată puterea. Nu cred să fi fost pe nedrept sensibil la toate acestea; din experiență, știu că majoritatea oamenilor se supără cînd îi iei în rîs, mai mult decît de orice altceva. Care-i pricina războaielor, ce le face să se tărăgănească la nesfîrșit, ce altceva decît spaima de a-și pierde prestigiul ? M-am ferit pînă și de Marcus, fiindcă nu-ndrăzneam să-i spun ce necaz mă roade.

În noaptea aceea am născocit un farmec nou. N-am putut dormi în parte din cauza necazului și-a frămîntării, în parte din pricina cîinelui Aberdeen, care suferea și el de căldură și se tot mișca încoace și-ncolo, căutînd locuri mai răcoroase, pînă ce s-a lățit pe jumătate din perna mea. Sub pernă pusesem jurnalul. L-am scos binișor de sub cîine, fără să-l tulbur, și pe întuneric m-am trudit să transcriu farmecul pe hîrtie, formalitate fără de care mi-am dat seama că totul era zadarnic. A fost un farmec bun, clocit în ceasurile de după miezul nopții, pe care atunci nu le prea cunoșteam, și a izbutit ; a doua zi termometrul n-a ajuns nici pînă la douăzeci și patru de grade și m-am simțit mai liniștit sufletește și mi-a fost mult mai puțin cald.

Dar nu arătam așa, pentru că la ora ceaiului zeflemelele amabile au început iarăși. De data asta am luat-o mai ușor fiindcă mă simțeam tare, știind, ceea ce persecutorii mei bine-intenționați se părea că habar n-aveau, că temperatura într-adevăr scăzuse. Dar persecuția a continuat și curînd am ajuns iarăși într-un hal de plîns ca mai înainte. Nu mi-am dat seama că, *au fond*, ei încercau să arate că sînt preocupați de soarta mea și se foloseau de hainele mele nepotrivite și de fața mea lac de sudoare ca să mă scoată la liman. Părea de două ori ciudat ca un veston tip Norfolk să nu-și găsească locul în Norfolk ; îmi închipuisem că fiecare trebuia să poarte unul. Pe neașteptate m-am zărit într-o oglindă și-am văzut cît de caraghios arătam. Pînă aici socotisem întruna că înfățișarea mea e acceptabilă ; acum însă am văzut cît era de lipsită de gust în comparație cu a lor ; și în același timp și pentru prima oară mi-am dat seama într-o clipă ce-nseamnă inferioritate socială. Am avut sentimentul că sînt cu totul nelalocul meu printre oamenii aceia eleganți și bogați și că sînt nepotrivit oriunde aș fi. Nimic nu-i mai iritant decît jena : fața mi s-a îmbujorat și-a început să-mi șiroiască sudoarea. Dacă mi-aș putea măcar imagina cuvîntul cheie ca să le plătesc cu-aceeași monedă, acel ceva ca adultul să poată exclama : „Și eu pot năduși !“ Le-am spus provocător : „Dar mie pe dedesubt nu mi-e cald, sînt un muritor friguros de felul meu, zău așa“. La asta ei au izbucnit în rîs, iar mie mi-au țîșnit lacrimi din ochi. Am băut repede ceaiul și-am început iarăși să asud. Deodată, de după ceainicul de argint, am auzit vocea doamnei Maudsley. A fost ca un val de aer rece suflînd asupră-mi :

„Ți-ai lăsat hainele de vară acasă ?“

„Nu... da... cred că mama a uitat să mi le pună“, mi-a scăpat răspunsul.

Atunci mi s-a ivit enormitatea deplină a celor spuse de mine : era în același timp o minciună și o calomnie crudă la adresa mamei, care cu siguranță c-ar fi găsit niște haine mai subțiri dacă n-aș fi împiedicat-o eu. Am avut sentimentul c-am înjosit-o față de ei și-am izbucnit în plîns.

A urmat un moment de tăcere jenantă ; doar ceștile de ceai erau mutate din loc, apoi s-a auzit vocea calmă și imperturbabilă a doamnei Maudsley :

„Bine, dar de ce nu-i scrii s-o rogi să ţi le trimită ?"

Drept răspuns, mi s-a pus un nod în gît şi atunci Marian, care cred că niciodată n-a comentat starea mea supraîncălzită, a intervenit :

„Ei, asta ar cere prea mult timp, mamă. Ştii doar cum merge poşta. Azi e miercuri, nu le-ar putea primi pînă în mijlocul săptămînii viitoare. Lasă-mă să-l iau cu mine mîine la Norwich şi să-i cumpăr un costum nou. Ţi-ar place, nu-i aşa ?" mi-a spus întorcîndu-se către mine.

Am mormăit că mi-ar place. Dar, printre norii care se-nălţau în juru-mi, s-a ivit unul nou, negru.

„Nu prea am bani. N-am decît cincisprezece şilingi şi opt penny şi jumătate."

„Nu-i nimic", a spus veselă Marian. „Avem noi ceva bani."

„A, dar n-aş putea să vi-i iau", am protestat. „Mamei nu i-ar plăcea să fac una ca asta."

„Nu uita, Marian, că băiatul are haine acasă", a zis maică-sa.

Eu m-am crispat, dar Marian i-a spus repede: „O ! dar o să i le dau ca un cadou de ziua lui de naştere ; maică-sa n-ar putea avea nimic contra, nu-i aşa ? Şi-apoi o să aibă două rînduri de haine. Apropo, cînd e ziua ta de naştere ?" m-a întrebat ea.

„E, de fapt... ca să zic aşa... cade-n douăzeci şi şapte."

„Cum, chiar în luna asta ?"

Curiozitatea ei mi-a dezlegat limba.

„Da, ştiţi, eu am fost născut în zodia Leului, şi Leo nu-i numele meu adevărat."

„Dar care-i numele tău adevărat ?"

L-am văzut pe Marcus că se uita lung la mine, dar n-am putut-o refuza şi i-am spus numele.

„E Lionel. Dar să nu mai spuneţi nimănui."

„De ce nu ?"

„Pentru că e un nume cam caraghios."

Am văzut-o că încearcă să dezlege misterul acesta din mintea unui şcolar ; ocolindu-l, însă, a spus :

„Dar, ce lucru minunat că ziua ta de naştere cade atît de curînd. Acuma, putem cu toţii să-ţi dăm cîte ceva de purtat. E darul cel mai plăcut. Ce zici, să-ţi dau o coamă ?"

Am găsit că e ceva foarte nostim, cu toate că puţin cam stupid.

„Sau o piele de leu ?"

Am încercat să mă prind de glumă.

„Cu ea s-ar putea să-mi fie cam cald."

„S-ar putea, aşa e". Brusc, Marian a părut plictisită, aproape că i-a venit să caşte. „Bine, mergem mîine", a zis ea.

„Sau n-ai vrea", a intervenit maică-sa, „s-aştepţi cumva pînă luni, cînd e şi Hugh aici şi ar merge împreună cu voi la Norwich ?"

„Cine e aici ?"

„Hugh. Vine sîmbătă. Credeam că ştii."

„Vine Hugh ?" a întrebat domnul Maudsley, aducîndu-şi şi el una din rarele sale contribuţii la conversaţie.

„Da, şi stă pînă la sfîrşitul lunii, poate mai mult."

„Ești sigură că vine, mamă ? s-a vîrît și Denys în vorbă. „Cînd l-am văzut ultima dată, mi-a spus că se duce la Goodwood."

„Am primit o scrisoare de la el ieri."

„Știi că nu lipsește niciodată de la Goodwood."

„Cred că anul acesta are de gînd să lipsească."

„Nu vreau să te contrazic, mamă, dar cred că-i imposibil ca Trimingham să lipsească de la Goodwood. Știi, el..."

„Ei bine, cred c-ai să vezi că intenționează să renunțe la Goodwood pentru noi... Marian, ești sigură că n-ai vrea să aștepți pînă luni ?"

În culmea nerăbdării, așteptam s-ascult răspunsul. Cine era Hugh ăsta, sau Trimingham, care se băga așa nepoftit ? Am prins pică pe el, ba chiar am simțit că-s gelos. Cu el împreună, dusul nostru la Norwich n-ar mai avea nici un haz, și să mai și aștept pînă luni ! Totuși doamna Maudsley și-a manifestat dorința fățiș, fără înconjur, și cum ar îndrăzni cineva, chiar Marian, s-o înfrunte ?

„N-ai vrea cumva s-aștepți pînă luni ?" a repetat întrebarea doamna Maudsley.

Marian a răspuns numaidecît, și-au fost ca două spade ascuțite ce se încrucișează.

„Norwich nu poate să-i facă nici o plăcere lui Hugh, mamă. Îl știe mai bine decît îl știm noi. Și-apoi, n-are să vrea să se tîrască prin prăvălii cu Leo și cu mine... și încă pe o asemenea căldură." Și s-a uitat răutăcios la fața maică-si, ca de piatră. „Afară de asta, pînă luni Leo are să se topească exact ca untul și atunci n-are să mai aibă nevoie decît de o strecurătoare ! Dar, bineînțeles, poate vrea cineva să meargă cu noi !"

Privirea ei a rătăcit de pe-o față pe alta, ca o provocare, nu ca o invitație, iar ochii mei îi urmăreau pe-ai ei, teribil de îngrijorat ca nu cumva cineva să primească. Și nimeni n-a primit. Cu toții s-au scuzat. Bănuiesc că triumful meu se vedea de la o poștă.

„Atunci, putem să ne ducem, mamă ?" a întrebat Marian.

„Bineînțeles, afară doar dacă tata n-are nevoie de cai."

Domnul Maudsley a clătinat din cap că nu.

„Dar să nu vă duceți la Stirling și Porter", a mai adăugat doamna Maudsley, „așa cum faci tu uneori. Niciodată nu mi-a plăcut marfa lor."

„Eu m-aș duce la Challow și Crawshay", a intervenit Denys, cu-o energie neașteptată. „Ei sînt cei mai buni."

„Nu, Denys, nu sînt", l-a contrazis maică-sa.

„Știu că Trimingham se duce uneori acolo pentru cravate", a stăruit Denys.

„Dar are nevoie Leo de cravate ?"

„Am să-i ofer eu o cravată, dacă-mi făgăduiți c-o luați de la Challow."

Începuseră să mă treacă iarăși nădușelile.

„Să vă spun eu ceva", a zis Marian. „Fiecare din familie să-i dea în dar cîte ceva și la urmă putem împărți vina între noi, dacă darurile n-au fost potrivite."

„Nădragi, eu îi dau nădragi", a strigat Marcus.

„Vai, Marcus !"

Un cor de dezaprobare a salutat gluma lui Marcus, iar el părea tare rușinat, pînă cînd maică-sa a spus :

„Ei, pantalonii pot să fie cadoul de la mine, dragă Marcus."

Am fost uimit, văzîndu-i dragostea pe chip. Marian a spus c-are să descopere ea de ce am nevoie. Pentru asta va trebui să-mi inspecteze neînsemnata mea garderobă, o cercetare de care mă temeam ; dar cînd a avut loc, cînd Marian, delicată și vaporoasă din creștet pînă-n tălpi, și-a făcut apariția în camera noastră, anunțată de Marcus, vai, ce încîntare a fost !... ce schimbare de decor. S-a uitat cu de-amănuntul la fiecare articol de îmbrăcăminte, aproape cu respect. „Ce frumos sînt cîrpite !" a exclamat ea. „Cît aș vrea s-avem și noi pe cineva care să poată cîrpi așa !" Nu i-am spus că mama le cîrpise, dar poate că a ghicit. Foarte repede descoperea lucrurile. „Hainele acelea pe care zici că le ai acasă, sînt o legendă, nu-i așa ?" m-a întrebat. „O legendă ?" am îngînat eu. „Vreau să spun că nu le ai de fapt ?" Am dat din cap că da, fericit că fusesem descoperit, încîntat că împărtășim o taină. Dar cum de-a putut afla ?

CAPITOLUL 4

CĂLĂTORIA la Norwich a însemnat o cotitură ; a schimbat totul. De drumul propriu-zis îmi amintesc foarte puțin, în afară doar de sentimentul general că mă simțeam bine, sentiment ce creștea și creștea, năpădindu-mă, căutînd mereu limite mai înalte, ca vinul care umple un pahar. De obicei cumpăratul hainelor mă obosea și mă plictisea, pentru că nu țineam să arăt bine și nici n-aveam motive să țin la așa ceva. Niciodată n-am crezut că mi-e de vreun ajutor, pînă cînd hazul provocat de înfățișarea mea lac de sudoare m-a încredințat că mi-este. Ideea că persoana mea era legată de aspectul exterior a fost o adevărată revelație, și încă una foarte tulburătoare. Cînd Marian mi-a spus că un anumit lucru îmi vine bine și altul nu (nu stătea nici o clipă la-ndoială), cînd mi-am dat seama că dădea mai mare importanță hainelor care arătau frumoase decît celor ce se purtau bine, un sentiment nou s-a născut în mine, și de dulceața lui mi-aduc aminte, cu toate că a pierit atît de repede. M-am întors de la Norwich nu numai simțind că e strașnic lucru să arăți ca mine, ci și avînd satisfacția intimă că ce bine e să fii ca mine.

Am luat prînzul la Maid's Head pe strada Wensum, și ce prilej grozav pentru mine, fiindcă și atunci cînd trăia tata, era socotită drept mare extravaganță să mergi la un hotel ; cînd ieșeam în oraș ca să luăm masa, totdeauna ne duceam la un restaurant.

Plecaserăm de la Brandham dis-de-dimineață, și la vremea prînzului aproape terminaserăm cumpărăturile. Unul cîte unul, pachetele erau puse în trăsură pînă ce locul din fața noastră a fost ticsit. Mai că nu-mi venea a crede că cele mai multe erau pentru mine. „Ai vrea să

te îmbraci cu ele acuma", m-a întrebat Marian, „sau preferi s-aștepți pînă ajungem acasă ?" Îmi mai aduc aminte în ce îndoială m-a pus întrebarea ei ; pînă la urmă, de dragul de-a împinge așteptarea cît mai departe, am răspuns că prefer să nu mă grăbesc. Cît de cald trebuie să fi fost în Norwich — fiindcă termometrul, cînd ne-am uitat la el către sfîrșitul zilei, arăta încă treizeci de grade și sigur că fusese mai urcat — dar eu nu-mi mai aduc aminte să fi simțit căldura, cu toate că eram îmbrăcat cu haine de iarnă.

Despre ce oare am vorbit, de m-a lăsat cu o impresie de aripi și de scînteieri, ca de aerul strămutat de zborul unei păsări ? Despre elanuri, despre avînturi, despre o irizare diminuată încă de strălucirea învăluită a zilei ?

Totul părea că depinde de prezența ei, chiar și după prînz cînd m-a îndepărtat, cerîndu-mi să mă delectez singur timp de-o oră vizitînd catedrala, exaltarea mea a rămas aceeași. Fără îndoială, în parte fiindcă știam c-am s-o văd iarăși în curînd, dar niciodată nu m-am simțit în asemenea armonie cu tot ce mă înconjura. Era ca și cum întregul edificiu, năzuind către fainosu-i acoperămînt boltit, exprima ceea ce simțeam eu, iar mai tîrziu, cînd am părăsit semiîntunericul răcoros din interiorul catedralei și am pășit în căldura și strălucirea soarelui de-afară, și în lăcașul Lumii Subterane, denumire care m-a fermecat, am stat cu gîtul încordat, încercînd să fixez punctul, punctul exact în care vîrful clopotniței străpungea cerul.

O altitudo ! Mi-a spus s-o întîlnesc lîngă statuia lui Sir Thomas Browne ; și ca să nu întîrzii, m-am dus mai devreme ; trăsura era acolo cu cei doi cai, iar vizitiul a ridicat biciul în semn de salut. M-am învîrtit prin jurul statuii, întrebîndu-mă cine-i acel Sir Thomas Browne, necutezînd să mă urc în trăsură și să stau în ea de parcă ar fi fost a mea ; și-apoi am zărit-o de cealaltă parte a pieței. Părea că-și ia rămas bun de la cineva, cel puțin impresia ce mi-a rămas a fost a unei pălării ridicate. Venea agale către mine, strecurîndu-se prin traficul somnoros și nu m-a văzut pînă mult mai tîrziu. Atunci și-a fluturat umbrela cu marginile pline de volane ca o spumă și și-a grăbit pasul.

Schimbarea stării mele sufletești s-a înfăptuit la Norwich ; acolo, ca un fluture ce iese-n lumină, mi-am dat seama pentru întîia oară că am aripi. A trebuit să aștept pînă la ora ceaiului pentru ca lumea să ia cunoștință de apoteoza mea. Apariția mi-a fost întîmpinată cu strigăte și ovații, de parcă tot grupul nu trăise decît pentru clipa aceea. În locul jeturilor de gaz, fîntîni de apă păreau că țîșnesc jur împrejurul meu. Am fost pus să mă urc pe un scaun și să mă învîrt ca o planetă în timp ce fiecare părticică ce se vedea din costumul meu cel nou era admirată și comentată glumeț. „I-ai luat cravată de la Challow ?" a întrebat Denys. „N-o plătesc dacă nu i-ai luat-o de-acolo." Marian i-a spus că da. De fapt, după cum am descoperit mai tîrziu, cravata avea alt nume pe ea : am trecut printr-atîtea prăvălii ! „Arată ca un client răco-

rit !“ a spus cineva plin de duh. „Da“, a adăugat altcineva, „drept ca un castravete, și cu aceeași nuanță de verde !“ Au început să discute ce fel de verde e acela. „Verde Lincoln !“ a exclamat altă voce. „El ar putea fi chiar Robin Hood !“ De-așa ceva am fost încîntat și m-am văzut rătăcind și hoinărind prin pădurea verde cu domnița Marian. „Nu *te simți* altfel ?“ m-a întrebat unul, atît de indignat de parcă eu aș fi tăgăduit. „Ba da“, am răspuns „mă simt cu totul alt om !“... ceea ce era mai puțin decît simțeam cu-adevărat. Cu toții au rîs de replica mea. Discuția a schimbat subiectul, dîndu-mă la o parte, așa cum dai la o parte copiii, și eu am coborît stîngaci de pe piedestalul pe care mă aflam, dîndu-mi seama că momentul meu se încheiase — dar ce moment fusese acela ! „Vino încoace, dragul meu“, a spus doamna Maudsley, „și lasă-mă să te văd de-aproape.“ M-am dus spre ea neliniștit, prins ca un fluture de molie în raza ochiului ei, în ațintirea aceea întunecată și cercetătoare, a cărei putere și intensitate nu scădeau niciodată. A frecat între degete materialul moale și subțire. „Nasturii ăștia de sidef afumat sînt drăguți, cred, nu-i așa ? Da, cred că se potrivesc foarte bine și sper că și maică-ta va fi de aceeași părere. Apropo, Marian“, a adăugat ea, întorcîndu-se spre fiică-sa ca și cum eu și cele ce mă priveau n-ar mai fi existat pentru ea, „ai avut timp să-mi faci comisioanele acelea mici pe care ți le-am dat... lucrurile de care avem nevoie săptămîna viitoare ?“ „Le-am făcut, mamă“, i-a răspuns Marian.

„Și ți-ai cumpărat și ție ceva ?“

Marian a ridicat din umeri.

„A, nu, mamă ; pot să mai aștepte.“

„Nu trebuie să le lași s-aștepte prea mult“, a zis doamna Maudsley cu stăpînire de sine. „Presupun că n-ai văzut pe nimeni în Norwich ?

„Pe nimeni“, a răspuns Marian. „Și-apoi, am avut bătaie de cap tot timpul cu cumpărăturile, nu-i așa, Leo ?“

„Da, da, așa e“, am răspuns eu, atît de dornic să fiu de aceeași părere cu ea, încît am uitat de ceasul pe care-l petrecusem în catedrală.

Din dușman, vara a ajuns să-mi fie prieten ; asta a fost o altă consecință a cumpărăturilor noastre de la Norwich. Aveam sentimentul că mi se dăruise libertatea căldurii și rătăceam prin ea ca și cum eram în explorarea unui element nou. Îmi plăcea să-i pîndesc urcușul, pîpîind tremurat din pămînt și atîrnînd greu pe vîrful copacilor umbroși de iulie. Îmi plăcea să simt mișcarea întreruptă de căldură, sau părînd întreruptă de ea, reducînd totul în natură la tihnă și meditație. Îmi plăcea s-o pipăi cu mîna și s-o simt pe gît și-n jurul genunchilor, care acuma erau goi la îmbrățișarea ei. Doream din suflet să pătrund adînc, chiar cît mai adînc în inima ei, să izbutesc o strînsă apropiere de ea ; pentru că simțeam că înțelegerea ei va fi cumva cumulativă, și că dacă avea să se facă din ce în ce mai cald, trebuie să existe și un miez al căldurii la care voi ajunge.

Costumul verde, cu nasturi de sidef afumat și cu guler răsfrînt, atît de ușor c-aproape nu-l simțeam, lenjeria subțire a cărei atingere pe

piele era ca o mîngîiere, ciorapii groşi atît cît să-mi apere picioarele de zgîrieturi, pantofii „decoltaţi“, care erau mîndria mea cea mare — aveam sentimentul că toate cele de mai sus nu erau decît primele trepte către totala mea unire cu vara. Una cîte una, ele aveau să fie înlăturate... în ce ordine încă nu puteam hotărî, cu toate că problema mă frămînta. Care din ele va fi ultima pe care am s-o mai port înainte de a mă dărui goliciunii ? Noţiunile mele despre decenţă erau vagi şi nedefinite, după cum la fel erau şi părerile mele despre sex ; totuşi, pentru mine erau destul de limpezi ca să tînjesc a le lepăda odată cu hainele şi să fiu ca un copac ori ca o floare, cu nimic între mine şi natură.

Dorinţa arzătoare de a ajunge complet despuiat stăruia undeva în cugetul meu ; poate că niciodată n-am socotit-o în stare să se împlinească. Între timp, mîndria mea de ins împopoţonat în haine noi îmi schimbase pe altă treaptă a conştiinţei concepţia despre lume, precum şi despre legătura mea cu ea. Hainele noi sînt oricînd un tonic, şi împrejurările prin care ajunsesem la ale mele le făcuseră supertonice. Mergeam ţanţoş în ele, mă dichiseam cu ele. Dar am fost în stare şi de recunoştinţă şi de veneraţie, şi amîndouă sentimentele s-au deşteptat în mine. Recunoştinţă pentru daruri — cum era cu putinţă ca binefăcătorii mei să nu mă preţuiască, cum era cu putinţă ca eu să nu-i preţuiesc pe ei, cînd îmi fuseseră atribuite ca daruri asemenea garanţii de prietenie ? şi veneraţie pentru felul în care fuseseră dăruite : acumularea cu nepăsare a unor note de plată colosale, crescînd întruna din prăvălie în prăvălie, ca şi cum banii n-ar fi însemnat nimic ! Cheltuiala fusese divină : aparţinea unui alt soi de fiinţe, mai îmbelşugate decît cele cu care eram eu deprins. Cu mintea nu le puteam înţelege, dar imaginaţia mi se putea juca cu ele, fiindcă, altfel decît mintea care putea înlătura ceea ce nu înţelegea, imaginaţiei mele îi plăcea să mediteze la cele de nepătruns şi să încerce să exprime ce sens le dau eu printr-o analogie. Şi chiar aveam una gata făcută. De la fiinţele acelea pline de splendoare, avînd din belşug lire de aur (ba eu bănuiam că şi guinee), sosind, stînd, plecînd, fără să le pese în aparenţă de nici o restricţie de muncă şi nici de vreo legătură de familie, cetăţeni ai lumii care-au făcut din lume terenul lor de joc, avîndu-l în puterea lor (fiindcă eu n-am uitat asta) pentru ca să mă distrugă cu o luare în rîs şi să mă fericească cu un zîmbet — de la fiinţele acelea, zic, nu-i decît un pas mic pînă la cele douăsprezece figuri ale zodiacului, poate ceva mai maiestuoase şi mai legendare decît ele.

Unul dintre articolele trusoului meu era un costum de baie ; şi pe de o parte din pricina imboldurilor spre nudism, pe de alta fiindcă îmi închipuiam cum aş arăta în el (ziua aceea cu Marian mă făcuse să-mi dau seama de mine în multe privinţe), ardeam de dorinţa de a-l pune pe mine. Am mărturisit că nu pot să înot decît

dacă mă ţine cineva, dar Marian a spus că are ea grijă şi de asta. Aici, totuşi, gazda mea, vreau să spun doamna Maudsley, a pus piciorul în prag. Mama îi scrisese că sînt plăpînd şi expus la răceli ; aşa că ea nu-şi ia răspunderea să mă lase să mă scald pînă ce nu capătă învoire de la mama. Dar, bineînţeles, dacă poftesc, pot să mă uit la ceilalţi cum se scaldă.

În sfîrşit, s-a fixat şi un mers la scăldat pe jos şi abia am avut timp să scriu scrisoarea şi să cobor ca să merg cu ei. Era într-o sîmbătă în paisprezece — din punct de vedere meteorologic o zi care a dezamăgit, fiindcă termometrul (pe care acum îl doream să urce la maxime fără de precedent) n-atinsese nici douăzeci de grade. Dar taina asta n-o împărtăşisem decît cu Marcus şi cu taică-său ; ceilalţi, cu totul neştiutori de adevărata stare de lucruri, se plîngeau în gura mare de căldură. Mi-am luat costumul de baie, ca să fiu la fel cu ceilalţi. Şi Marcus îl luase pe-al lui, ca să-l folosească, deşi, ca şi mine, nici el nu ştia să înoate. Nici unul din costume, am constatat cu tristeţe, nu prea făcea concesii goliciunii ; îl încercasem pe-al meu şi era peste măsură de amplu, şi la fel era şi al lui Marcus.

Nu fusesem încă niciodată la scăldat cu cei mari. Nu-i deloc de mirare, fiindcă în zilele acelea scăldatul era o petrecere pentru cei puţini, şi cuvîntul vădea o măiestrie mai grozavă decît vădeşte acum. Eram curios să văd cum e şi aproape înfricoşat... ideea că eşti înconjurat de un element străin şi eventual chiar ostil. Cu toate că tot ce ştiam despre scăldat nu era decît

pe-o cale indirectă, simţeam un fior pe piele şi o uşoară gheară în stomac.

Ne-am înşiruit cîte doi pe cărare, şase în total, — Marian cu Denys, un tînăr cu o tînără, ale căror nume se află în jurnal, dar de ale căror chipuri nu-mi mai pot aduce aminte — şi Marcus cu mine, mergînd în urma lor. Să fi fost aproape şase după-amiază, dar căldura încă mai dăinuia, fără să frigă, plăcută şi uşoară. Ne-am strecurat printr-o portiţă mică şi-am intrat într-un brîu de copaci. De multe ori am avut de mers pe calea asta în zile mai călduroase, dar niciodată pînă atunci nu mai încercasem senzaţia aceea de răcoare bruscă după zăpuşeală. Copacii erau foarte groşi, ne învăluiau jur împrejur ; liniştea era contagioasă, toţi tăceam. Am ajuns la un drum printre copaci şi-am apucat-o pe el, iar apoi ne-am tîrît pe brînci, coborînd un mal abrupt, împădurit ; pe urmă, trecînd peste-un pîrleaz, am pătruns pe-o pajişte. Altă etapă mai aproape de cunoaştere ! Sub noul asalt de căldură, am început iarăşi să vorbim. Marcus mi-a spus :

„Trimingham vine deseară".

„Oh, vine ?" l-am îtrebat eu, fără interes, dar notîndu-mi numele, ca să-l trec în jurnal.

„Da, dar tîrziu ; noi vom fi culcaţi."

„E simpatic ?" l-am întrebat eu iarăşi.

„Da, dar îngrozitor de pocit. Să nu cumva să tresari, sau mai ştiu eu ce, cînd ai să-l vezi, fiindcă l-ar da gata. Nu-i place să-ţi fie milă de el. Ştii, a fost rănit în război şi a rămas cu faţa strîmbată. Se zice că n-are să-şi mai revină niciodată."

„Urîtă treabă“, am zis eu.
„Da, dar nu cumva să-i spui lui așa ceva și nici lui Marian.“
„De ce ?“
„Mamei nu i-ar plăcea.“
„Dar de ce ?“ l-am întrebat eu iarăși.
„Făgăduiește-mi că n-ai să mai spui nimănui — nici chiar dacă vei fi supus la cazne.“
I-am făgăduit.
„Mama vrea s-o mărite pe Marian cu el.“
Am rumegat vestea în tăcere. Era îngrozitor de neplăcută pentru mine. Mă și simțeam teribil de gelos pe Trimingham, iar faptul că era erou din război nu-l înălța cu nimic în ochii mei. Tatăl meu fusese împotriva războiului, în așa măsură încît ținea partea burilor. Eram gata oricînd să cînt cu ceilalți „Soldații Reginei“, sau „Rămîi cu bine, Dolly, acum te părăsesc“, și aproape că fusesem scos din minți de emoție cînd a fost despresurată Ladysmith ; dar cred că tata avea dreptate. Poate că Trimingham a meritat să fie pocit. Și de ce-ar dori oare doamna Maudsley s-o mărite pe Marian cu un om care era groaznic de urît și căruia nici măcar nu i se spunea „domnule“ ?
Începuserăm să străbatem pajiștea pe o potecă îndiguită și înălțată, îndreptîndu-ne către un desiș arcuit de trestii ; arcuirea era concavă și noi ne îndreptam spre punctul cel mai depărtat. Ne aflam pe-un loc din Norfolk, dintr-acelea pline de mlaștini și de stuf ; cu toată căldura care urca și pîrjolea tot, trebuia să calci cu grijă ca să ocolești băltoacele de apă roșcată, pe jumătate ascunse sub iarba ce le acoperea. Fleașc,

fleașc — și iată că niște șiroaie cafenii mi-au acoperit pantofii decoltați.
În fața noastră se înălța ceva negru, un amestec de drugi, bîrne și stîlpi, ca o spînzurătoare. Îți deștepta un soi de spaimă — și totodată și de cumplită singurătate. Era ca ceva de care nu trebuie să te apropii, care te-ar putea înhăța și lovi zdravăn ; mă întrebam de ce oare ne îndreptam într-acolo atît de nepăsători. Ajunseserăm aproape lîngă construcție și am văzut cum catranul se cojea de pe suprafețele ei și mă gîndeam că nimeni nu mai putuse ajunge pînă acolo, cînd pe neașteptate capul și umerii unui bărbat s-au ridicat din stufăriș. Era cu spatele la noi și nu ne-a auzit. A urcat încet treptele pînă sus, pe podișca dintre roți și scripeți. Mergea foarte încet, bucuros la culme că e singur ; își bălăbănea brațele și-și rotea umerii ca să se simtă parcă mai descătușat, cu toate că nu purta nimic pe el ce-ar fi putut să-l înțepenească ; pentru moment am crezut chiar că e gol.
O clipă sau două a stat aproape nemișcat, înălțîndu-se doar pe vîrful picioarelor, ca într-o verificare ; apoi și-a ridicat brusc mîinile-n sus, s-a întins ca într-un arc și s-a făcut nevăzut. Pînă n-am auzit plescăitul apei, nu mi-am dat seama ce aproape era rîul.
Cei mari s-au uitat țintă unii la alții, disperați, iar noi la ei. Disperarea s-a preschimbat în indignare. „Ce nerușinare !“ a exclamat Denys. „Credeam că tot locul e-al nostru. El trebuie să știe c-a intrat peste noi. Ce facem ? Îi poruncim să se care ?“

„Nu poate pleca așa, gol“, a zis tînărul celălalt.

„Hm, să-i dăm cinci minute s-o ștearga de-aici ?“

„Orice-ți face voi, eu mă duc să mă schimb“, a spus Marian. „Asta îmi ia mult timp. Hai, Eulalie“ (ăsta era ciudatul nume al prietenei sale), „iată și cabana noastră pe roate — e mai bună decît pare“, și-a arătat cu degetul la o baracă în stufăriș, care, ca atît de multe alte barăci, părea un soi de coteț părăsit. Și au plecat, lăsîndu-ne pe noi să facem față situației.

Ne-am uitat nehotărîți unii la alții, apoi, în deplină înțelegere, ne-am strecurat prin stufăriș către malul rîului. Pînă atunci rîul rămăsese ascuns privirilor noastre.

Dintr-o dată, peisajul s-a schimbat. Rîul predomina — cele două rîuri, aș putea spune, fiindcă păreau ca două cursuri de apă diferite. În susul stăvilarului pe care ședeam, rîul ieșea din umbra brîului de copaci. Verdele, bronzul și auriul se revărsau printre bălării și păpuriș : prundișul scînteia și puteam vedea peștii săgetînd la suprafața apei. În josul stăvilarului, rîul se lărgea într-o iezătură mai albastră decît cerul. Nici o buruiană nu-i brăzda suprafața ; numai un singur lucru i-o strica, și anume : capul nepoftitului care tot sălta în sus și-n jos.

În sfîrșit ne-a văzut și a început să înoate spre noi ; albe sus, tuciurii jos, brațele-i împroșcau apa. Curînd i-am putut vedea fața și ochii pironiți asupra noastră, cu căutătura aceea încordată a înotătorului. „Păi, e Ted Burgess“, a exclamat Denys cu vocea înceată, „arendașul de la Black Farm. Nu putem fi mojici cu el, întîi pentru că de partea cealaltă e pămîntul lui, și-al doilea fiindcă lui Trimingham nu i-ar face plăcere. O să vedeți, am să fiu deosebit de drăguț cu el. Nu înoată prost, nu-i așa, pentru un fermier ?“ Denys părea ușurat că nu mai trebuie să facă scandal, dar eu, care abia așteptam și care credeam că fermierul are să fie lesne de îndepărtat, am fost dezamăgit.

„N-am să-i spun decît bună ziua“, a adăugat Denys. „Nu ne cunoaștem, dar nu trebuie să ne creadă cu nasul pe sus.“

Burgess ajunsese aproape dedesubtul nostru. Fixat în zidăria stăvilarului, un stîlp gros și vechi ieșea afară din apă. Contactul cu elementele naturii îl măcinase pe deasupra și-l tocise de-avea un vîrf subțire aproape de necrezut. De stîlpul acela s-a prins el și-a început să se aburce. Ghemuindu-se peste țepușă, ca să-și găsească un alt sprijin, părea că-i gata de tras în țeapă ; apoi, cu mîna s-a agățat de-un inel de metal înfipt în coama zidului și iată-l pe mal cu apa curgînd șiroaie de pe el.

„Pe ce cale ai apucat dumneata ca s-ajungi pe mal!“ i s-a adresat Denys, dînd mîna uscată cu cea udă a fermierului. „De ce n-ai ieșit ușor și comod pe partea cealaltă a stăvilarului ? Noi avem niște trepte construite acolo.“

„Știu“, i-a răspuns fermierul, „dar eu ies totdeauna pe-aici.“ Vorbea cu un accent local care dădea un soi de căldură și de greutate cuvintelor sale. S-a uitat în jos la apa care se aduna într-o băltoacă pe zidăria albăstruie de la

picioarele lui și deodată a părut stînjenit, văzîndu-se aproape gol în fața celor îmbrăcați. „N-am știut că e cineva pe-aici“, a spus el, scuzîndu-se parcă. „Secerișul tocmai a-nceput și m-am încălzit tare la muncă și-am gîndit să dau o fugă să mă scald, că tot e sîmbătă și-așa mai departe. Dar nu stau mult, doar o dată să mă mai arunc cu capul în apă...“

„A, te rog, nu te grăbi din pricina noastră“, l-a întrerupt Denys. „Pentru noi e foarte bine așa. Și nouă ne-a fost cald acolo, la Brandham Hall. Fiindcă veni vorba“, a adăugat el, „Trimingham vine deseară ; îmi închipui c-are să dorească să te vadă.“

„Nu m-ar surprinde“, i-a răspuns fermierul și, adresîndu-i lui Denys un salut ușor, a urcat în fugă scara sus pe podișcă, lăsînd cîte o urmă de picior întunecată pe fiecare treaptă. Ne-am uitat la el cum se aruncă în apă — trebuie să fi fost o distanță de vreo zece picioare — și-apoi Denys a zis : „Cred că l-am făcut să se simtă bine, nu-i așa ?“ Prietenul lui a consimțit. Apoi ei au apucat-o pe-un drum, noi pe altul, ca să găsim un adăpost în stufăriș. Vîrfurile stufului, ușoare ca pana, se legănau, poftindu-ne. În stufăriș puteam vedea, fără să fim văzuți, credeam eu ; era retras și tainic de te înfiora. Marcus a început să lepede hainele de pe el. Voiam să fac același lucru și eu, dar Marcus mi-a spus : „Eu nu pun costumul de baie pe mine dacă tu nu te scalzi. Ar părea caraghios.“ Așa că am rămas cum eram.

Trestiile au prins a foșni cînd au ieșit tinerii afară, și aproape în aceeași clipă am auzit ușa barăcii scîrțîind și glasurile tinerelor. Cu toții s-au dus împreună la treptele de deasupra stăvilarului și m-am luat și eu după ei, simțind că nu mai fac parte din grupul lor. Într-un fel erai dezamăgit să-i vezi atît de înveșmîntați, de parcă s-ar fi scăldat cu hainele pe ei. Costumul lui Marian, după cît mi-aduc aminte, părea s-o acopere cu mult mai mult decît rochiile ei de seară. Au zăbovit pe trepte, încurajîndu-se în glumă unul pe altul, care să intre întîi în apă. Denys și prietenul lui s-au tîrît unul pe altul în apă și-au fost duși de curent prin stăvilar, în vreme ce Marian, Eulalie și Marcus stăteau în apa puțin adîncă de deasupra, care nu le-ajungea decît pînă la brîu ; pe prundișul ce scînteia auriu, picioarele lor se vedeau albind pe cînd se bălăceau, mișcîndu-se încoace și-ncolo, cu pași lungi și inegali, scufundîndu-se în adîncituri neprimejdioase, împroșcîndu-se unii pe alții, țipînd, chicotind și rîzînd. Costumele lor groase și urîte au început să se lipească de ei și să capete conturul molatec și delicat al trupurilor lor. Mai plini de curaj acum, au născocit ceva cu un scop precis. Hotărîrea le-a micșorat ochii ; bărbiile li se ridicau legănat în sus ; cu rotiri lungi și încete, mîinile întinse împingeau apa îndărăt, adunînd-o din nou cu brațele. Mișcarea a început să li se facă din ce în ce mai ușoară ; zîmbind de fericire, încîntați, trăgeau adînc aerul în piept.

Era ca și cum ai privi la un dans, fără să fii în stare să te prinzi în joc cu ei. N-am mai putut

îndura să mă uit la ei şi am cotit spre partea cea mai depărtată a stăvilarului, unde Denys şi celălalt tînăr pluteau pe spate în apa adîncă, cînd izbind-o tare cu picioarele de făceau spumă, cînd uitîndu-se ţintă la cer, de nu li se vedea decît faţa. Pe cînd stam acolo, privindu-i cu încîntare, dar fără să doresc să fiu împreună cu ei, am auzit zgomot în spatele meu ; era Ted Burgess, care se agăţa de stîlp şi se ridica pe mal. Cu muşchii încordaţi, cu faţa crispată din pricina efortului, nu m-a văzut ; şi m-am tras îndărăt, aproape înfricoşat în faţa trupului aceluia puternic, care parcă-mi vorbea despre ceva ce nu ştiam. M-am dus înapoi în stufăriş şi m-am aşezat jos ; în timpul acela el s-a întins pe zidul încălzit de soare.

. Hainele-i erau aruncate lîngă dînsul ; nu se trudise nici data trecută să-şi caute un adăpost între trestii. Şi n-a făcut-o nici acum. Crezîndu-se nevăzut de ceilalţi care se scăldau, s-a lăsat furat de faptul că-i singur, doar el cu trupul lui. A început să mişte degetele de la picioare, să răsufle tare pe nas, să-şi răsucească mustaţa castanie pe care încă mai stăruiau cîteva picături de apă şi să se privească de sus pînă jos cu un aer critic. Cercetarea aceea se pare că l-a mulţumit tare de tot. Eu, care pînă atunci nu cunoscusem decît trupuri şi minţi de adolescenţi, am fost pe neaşteptate pus faţă-n faţă cu maturitatea, în forma ei cea mai de netăgăduit ; şi mă-ntrebam oare cum trebuia să fie să te simţi ca el, stăpîn pe-asemenea mădulare care-au depăşit nevoia de gimnastică şi de întreceri sportive şi care n-au altă raţiune de-a fi

decît propria lor forţă şi frumuseţe ? Ce poate face cu ele, mă întrebam, dîndu-şi seama de însemnătatea lor ?

Iată-l acuma c-un lujer de patlagină în mîna stîngă, frecîndu-şi uşurel părul de-a lungul braţului drept ; mai deschis la culoare decît pielea braţelor, care pînă deasupra coatelor parcă erau de mahon, păru-i strălucea în bătaia soarelui. Apoi şi-a ridicat amîndouă braţele-n sus, deasupra pieptului, aşa de alb de-ai fi zis că-i al altuia, afară doar de-o porţiune de sub gît unde-l pîrlise soarele de parc-ar fi avut o platoşă de aramă ; şi pe urmă şi-a zîmbit sieşi c-un surîs intim, încîntat, care la majoritatea oamenilor ar fi părut infantil şi prostesc, dar la el arăta ca un fulg pe-un ins falnic — marca un contrast, şi întru totul în avantajul său.

Mă întrebam dacă se cuvenea să-l pîndesc ; dar nu m-aş fi putut mişca fără să nu mă trădez şi mi se părea că mă paşte o primejdie dacă l-aş tulbura.

În tot timpul acela nu s-a auzit nici un zgomot de la cei ce se scăldau, cînd deodată un ţipăt a venit dinspre rîu : „Vai, părul meu ! părul meu ! mi-a intrat în apă, e ud de tot ! nu se mai usucă niciodată ! Ce mă fac ? Ce mă fac ? Eu ies afară !" .

Fermierul a sărit ca ars. N-a mai stat să se şteargă. Şi-a tras cămaşa pe cap şi pantalonii de catifea reiată peste costumu-i de baie ud ; şi-a vîrît picioarele în nişte ciorapi groşi cenuşii, peste care şi-a tras încălţările. Graba şi forţa năprasnică pe care-o punea în toate mişcările

lui, după tihna de mai înainte, aproape m-au înfricoşat. Cureaua de piele i-a dat cea mai mare bătaie de cap ; a înjurat-o cînd a izbutit s-o prindă în cataramă. Apoi a şters-o în fugă peste stăvilar.

După o clipă a apărut Marian. Îşi ţinea dinainte părul care-i atîrna răsucit. Şi făcea două bucle care-mi erau cunoscute : parc-ar fi fost ale Fecioarei din Zodiac. M-a văzut dintr-o dată ; pe jumătate făcea haz, pe jumătate era mînioasă. „Vai, Leo", mi-a spus, „pari aşa de spilcuit, cum stai acolo, că-mi vine să te-arunc în rîu." Bănuiesc c-am părut îngrijorat, pentru că a adăugat numaidecît : „Nu, zău că nu. Numai că pari al dracului de *uscat* şi-are să treacă un car de ani pînă am să mă usuc şi eu". S-a uitat jur împrejur şi-a întrebat : „Omul acela a plecat ?"

„Da", i-am răspuns eu, bucuros ca-ntotdeauna că eram în stare să-i răspund la orice întrebare îmi punea. „A plecat în grabă mare. Îl cheamă Ted Burgess şi-i fermier", am îndrăznit s-adaug. „Îl cunoşti ?"

„Se poate să-l fi cunoscut", mi-a spus Marian. „Nu-mi aduc aminte. Dar tu, văd că eşti tot aici ; asta-i mare lucru."

N-am înţeles ce-a vrut să spună, dar mi s-a părut că mi-a făcut un compliment. Şi a intrat iarăşi în baracă. Curînd şi ceilalţi au ieşit din apă ; Marcus a venit la mine şi-a început să-mi povestească cît a fost de grozav. L-am pizmuit şi pe el şi costumul lui de baie, care părea că se strîmtase pe jumătate din cît fusese ; al meu,

uscat, parcă era un simbol al nereuşitei. A trebuit să aşteptăm mult pînă ce-au fost gata domnişoarele. În sfîrşit, Marian a ieşit, ţinîndu-şi părul departe de trup. „Vai, n-are să mi se mai usuce", se tînguia ea, „şi curg picături din el pe rochie !" Era ciudat s-o vezi aşa, neajutorată şi disperată, ea care totdeauna lua lucrurile uşor — şi cînd te gîndeşti că totul doar pentru un fleac de păr ud ! Femeile sînt tare ciudate. Dar deodată mi-a venit o idee. Şi m-a umplut de bucurie. „Iată costumul meu de baie", i-am spus. „E *complet* uscat. Dacă-l prinzi în jurul gîtului, aşa fel ca să atîrne pe spate, atunci ai să-ţi poţi răsfira părul pe el, şi părul are să se usuce îndată fără să-ţi mai ude rochia." M-am oprit cu sufletul la gură ; îmi părea cel mai lung discurs pe care-l ţinusem vreodată şi eram îngrozit la gîndul că nu l-a ascultat ; ideile copiilor sînt aşa de des înlăturate. Cu ochii în rugă, i-am prezentat costumul, aşa ca să vadă singură cît de potrivit era pentru un asemenea scop. „S-ar putea să meargă", a zis ea cu îndoială. „Are careva vreun ac cu gămălie ?" Acul cu gămălie a apărut ; costumul i-a fost aranjat în jurul gîtului, iar eu am fost felicitat pentru ingeniozitate. „Şi-acum, tu trebuie să-mi răsfiri părul", mi-a spus ea, „dar bagă de seamă să nu mă tragi de cap. O-au !" M-am dat un pas îndărăt, îngrozit ; ce-am putut să fac s-o doară ? De-abia m-am atins de părul ei, cu toate că doream. Dar pe urmă am văzut-o surîzînd şi-atunci m-am întors iarăşi la treabă. A fost o adevărată trudă din dragoste, prima pe care-o săvîrşisem pînă atunci.

M-am întors cu ea prin umbrele alungite de înserare, tot dornic să-nsemn „ceva“ pentru ea, cu toate că nu știam ce. Din cînd în cînd mă întreba cum i-e părul și, de cîte ori i-l atingeam ca să văd cum e, Marian se prefăcea c-o trag de cap. Era într-o stare ciudată de exaltare, și la fel eram și eu ; și gîndeam că într-un fel starea noastră de beatitudine își are același izvor. Gîndurile mele o învăluiau, împresurînd-o, și pătrundeau chiar în ființa ei : simțeam că sînt costumul de baie pe care ședea părul răsfirat ; ba că-i eram chiar părul ce i se usca, sau vîntul care i-l uscase. Aveam un uluitor simțămînt de împlinire, pe care nu mi-l puteam explica. Iar cînd mi-a dat îndărăt costumul de baie, jilav de udeala de care-o scutisem și m-a lăsat să-i mai pun mîna o dată pe părul uscat — uscăciunea pe care eu izbutisem să i-o înlesnesc —, am simțit că paharul mi se umpluse.

CAPITOLUL 5

MICUL DEJUN la Brandham Hall începea la ora nouă cu rugăciunile de familie. Ele erau citite de domnul Maudsley care ședea în capul mesei. (Toată vesela era pe bufet.) Scaunele erau trase îndărăt și așezate jur împrejurul pereților ; toate erau la fel, cred, dar eu aveam un scaun preferat, pe care-l puteam deosebi

după anumite semne și pe care totdeauna încercam să-l capăt. După ce suna gongul, slujitorii intrau unul cîte unul, avîndu-l în frunte pe majordom, care-și lua cea mai solemnă înfățișare de care era în stare. Totdeauna îi număram, dar n-am izbutit niciodată să însumez mai mult de zece, cu toate că se spunea că sînt în total doisprezece. Cei din familie asistau mai la întîmplare. Doamna Maudsley era totdeauna de față, Marcus și cu mine ne făcusem o datorie de onoare din a fi prezenți ; Denys venea din cînd în cînd, iar Marian, care rareori era acolo de la început, uneori intra tocmai pe la jumătate. În general, ceva mai mult de jumătate dintre oaspeți obișnuiau să asiste. Nu era în nici un caz obligatoriu, mi-a spus Marcus ; dar majoritatea caselor care nu erau „frivole“ aveau în program rugăciunile de familie (n-am îndrăznit să-i spun că noi acasă nu aveam așa ceva). Tatălui său îi plăcea tare să vină toată lumea, dar nu se supăra dacă unii lipseau.

La început ședeam pe scaune, apoi îngenuncheam. În vreme ce ședeam pe scaune, domnul Maudsley citea un fragment din sfînta scriptură, iar cînd îngenuncheam citea rugăciunile ; citea cu o voce preoțească fără nici o modulare, dar nu și fără venerație ; personalitatea lui era într-atît de cucerită, încît părea că i se potrivește cu tot ceea ce face.

Timpul cît ședeam pe scaune era cel mai bun ca să observi, ca să studiezi musafirii sau slujnicele, ceea ce era mai ușor fiindcă ele ședeau chiar în fața noastră. Marcus, într-o oarecare măsură, le cunoștea tainele : știa, de pildă, care

dintre ele dăduse de bucluc şi de ce. Dacă despre una din ele s-ar fi putut crede că are ochii roşii de plîns, faptul împodobea ceremonia de dimineaţă cu un pic de dramă. După aceea, cît stăteai îngenuncheat, puteai să-ţi acoperi ochii cu mîna, lăsînd să se strecoare imaginile, şi puteai observa în amănunt pe o arie foarte restrînsă. A extinde asemenea operaţie pe furiş, fără riscul de a fi învinuit de lipsă de respect, era una dintre corvezile pe care ţi le luai asupră-ţi.

În dimineaţa aceea, prima mea dimineaţă de duminică la Brandham Hall, Marcus n-a coborît cu mine. Mi-a spus că nu se simte bine. Nu s-a frămîntat, aşa cum aş fi făcut eu, punîndu-şi întrebarea dacă să se scoale ori nu, sau dacă să ceară voie cuiva ca să stea în pat ; pur şi simplu a rămas în pat. Obrajii palizi îi erau puţin îmbujoraţi, iar ochii îi străluceau. „Nu-mi purta de grijă“, mi-a spus. „Cineva are să vină oricum. Spune-i lui Trimingham din partea mea calde salutări.“

Hotărîndu-mă în taină să-i spun totuşi doamnei Maudsley, de îndată ce se vor termina rugăciunile (fiindcă, în afara grijii mele sincere pentru starea lui, mă vedeam ca un purtător de veşti rele), am aşteptat cea din urmă bătaie de gong şi numaidecît m-am aflat în capul scării duble. Nu mi-a venit deloc greu să-mi amintesc pe ce parte s-o apuc.

Trimingham, îmi spuneam în gînd, pornind brusc în vale pe cataractă. (În dimineaţa aceea mă socoteam Piele-Roşie ; străbătînd vîltorile, trebuia să fiu un soi de explorator.) Trimingham : Trimingham fără domnul, cu care doamna Maudsley voia s-o căsătorească pe Marian. Dar dacă ai presupune că ea nu vrea să se mărite cu el ? Nu puteam suferi să mă gîndesc că dorinţele ei ar putea fi înfruntate sau siluite cumva. Trimingham era o povară căzută pe gîndurile mele. Poate c-aş putea să arunc o vrajă asupra lui. Gîndindu-mă cum să formulez farmecul, am ajuns la scaunul meu preferat, căutînd să iau o înfăţişare adecvată. Ceilalţi oaspeţi intrau şi ei, iar unul s-a aşezat lîngă mine. N-a mai trebuit să mi se spună cine era şi, cu toate că fusesem prevenit, am tresărit.

Pe partea feţei dinspre mine se vedea o cicatrice în formă de secere, care se-ntindea de la ochi pînă-n colţul gurii ; cicatricea îi trăgea ochiul în jos, scoţînd la iveală sub pleoapă o margine lucioasă, roşie ca sîngele şi-i trăgea gura în sus de puteai să-i vezi gingiile de deasupra dinţilor. Nu credeam că ochiul i se putea închide, nici în somn măcar, şi nici gura. Îşi lăsase mustaţa să-i crească, aşa am aflat mai tîrziu, ca să-i acopere gura, dar a ieşit ceva crescut la întîmplare şi nu i-a slujit deloc. Ochiul vătămat îi lăcrăma puţin ; cînd m-am uitat la el, tocmai şi-l tampona cu batista. Toată faţa-i era strîmbată, obrazul cu cicatricea fiind mult mai scurt decît celălalt.

Hotărîsem că mi-ar fi cu neputinţă să ţin la el, dar pe moment l-am şi îndrăgit. N-aveai de ce te teme de el, chiar dacă n-ai fi ţinut seama de handicapul poziţiei sale sociale ambigue, pe care

o socoteam mai prejos nu numai față de cea a unui gentleman, dar chiar față de cea, hm, a unui individ ca Ted Burgess. Dar de ce fac cu toții atîta caz de el ? Probabil din pricină că e desfigurat. Maudsley-ii sînt o familie pioasă, mă gîndeam, și poate că într-un fel depinde de ei, și nu vor să-l scape din vedere, și sînt binevoitori cu el potrivit dogmelor creștinești. Și eu aș fi la fel, îmi spuneam în gînd, în timp ce ascultam cu mai multă atenție decît de obicei rugăciunea scurtă de încheiere.

N-am avut prilejul să-i comunic lui Trimingham cele transmise de Marcus ; el ședea pe partea cealaltă a mesei, care era plină ochi ; cîțiva oaspeți sosiseră de sîmbătă, pe cînd noi eram la scăldat. Marian ședea alături de el, lîngă partea lui nevătămată ; curînd am început să-l socotesc avînd două fețe, ca Janus. Împreună, arătau ca Frumoasa și Bestia. Ce drăguț din partea ei, să își dea atîta osteneală cu el ! Își deschidea ochii albaștri pentru el, cum arareori ar mai fi făcut-o pentru altcineva, afară de mine, din cînd în cînd.

Bărbații umblau de colo-colo, mîncîndu-și porridge-ul. Așa ceva, mi-a spus Marcus, e *de rigueur ;* numai bădăranii își mănîncă porridge-ul stîng jos. Rătăceam și eu de colo pînă colo cu al meu, temîndu-mă să nu-l vărs pe jos. Doamnele, totuși, au rămas pe scaune. Doamna Maudsley părea preocupată. Privirea ei dreaptă și de nepătruns a rămas de mai multe ori ațintită asupra lui Trimingham — nu era cazul să rătăcească, era *acolo, pe loc.* Dar nu și-a

întumat-o niciodată înspre mine și cînd, în sfîrșit, s-a uitat și la mine, micul dejun se terminase, noi ne sculam de la masă și ea a spus : „A ! Marcus nu-i aici ?“ Nici măcar nu băgase de seamă că Marcus lipsea, cu toate că ținea la el atît de mult. Dar s-a dus de-a dreptul sus în camera lui, unde am urmat-o și eu, după ce m-am asigurat că nu mă paște nici o primejdie. Spre uimirea mea am găsit un plic prins în două pioneze, pe care sta scris „Intrarea interzisă“. O dispoziție pe care pe moment am primit-o ; dar unde mai pui că era și camera mea, nu numai a lui Marcus, și nimeni n-avea dreptul să mă țină afară. Așa că am deschis ușa și-am vîrît capul înăuntru.

„Ce se-ntîmplă ?“ l-am întrebat eu.

„Frumos din partea ta că te-ai strecurat pînă aici“, mi-a răspuns Marcus fără vlagă, din pat, „dar nu intra. Mă doare capul și mi-au ieșit cîteva pete și mama crede că poate fi pojar. N-a spus-o, dar eu știu.“

„Mare mizerie, măi bătrîne“, l-am apostrofat eu. „Și ce-are să fie acuma cu carantina cea grozavă ?“

„Ei, bolile apar după ce-a trecut primejdia. Dar vine doctorul și el are să vadă. Ce distracție pe capul tău dacă te molipsești și tu. Poate că avem să ne molipsim cu toții, ca la școală. Atunci s-a zis cu meciul de cricket și cu balul și cu toate cele. Doamne, ce-am să mai rîd !“

„E vorba să fie un meci de cricket ?“

„Da, e în fiecare an. Datorită lui îi potolim și-i cumințim.“

„Şi un bal ?" l-am întrebat iarăşi, neliniştit. Nu mă socoteam corespunzător pentru un bal.

„Da, e pentru Marian şi Trimingham şi pentru toţi vecinii. S-a hotărît să aibă loc sîmbătă, în 28. Mama a şi trimis invitaţiile. Ptiu, drace ! Ce mai spital are să fie atunci în toată casa."

Amîndoi am rîs ca nişte şacali la asemenea perspectivă, după care Marcus a adăugat : „Mai bine ar fi să nu mai stai aici, ca să tragi în piept afurisiţii mei de microbi".

„O, Doamne, poate că ai dreptate. Dar mi-am adus aminte c-am venit după cartea mea de rugăciuni."

„Ce, te duci şi tu la drăgălaşa şi bătrîna bisericuţă ?"

„Hm, m-am gîndit că s-ar cuveni."

„Foarte drăguţ din partea ta, dar să ştii că nu-i nevoie."

„Ştiu, dar nu vreau să slăbesc echipa cu unul mai puţin. O facem noi uneori acasă", am adăugat, îngăduitor. „Pot să mă strecor prin cameră ca să-mi iau buchea de rugăciuni ?"

În ultimul trimestru fusese la modă să spunem „buche" în loc de carte.

„Da, dar ţine-ţi răsuflarea."

Mi-am umplut plămînii cu aer, am ţinut pînă la scrin, am înhăţat cartea de rugăciuni şi, roşu ca sfecla, am ajuns din nou la uşă.

„Individule, n-am crezut c-ai să poţi", mi-a spus Marcus în timp ce-mi trăgeam sufletul. „Dar ai luat vreun nasture vechi sau aşa ceva pentru colectă ?"

Iarăşi am zbughit-o ca pe sub apă pînă la scrin, dar de data asta a trebuit să scot capul

afară pentru aer. În timp ce trăgeam adînc aerul în piept, am avut senzaţia precisă că-mi intră pe trahee cîţiva microbi, cît nişte ţînţari de mari. Ca să-mi abat atenţia de la asta, mi-am deschis portofelul şi l-am mirosit. Pielea nouă avea un miros înţepător şi aromat, aproape la fel de puternic ca o sticluţă cu săruri ; şi compartimentul din mijloc, care se închidea cu un truc de siguranţă, ocrotea o jumătate de liră. În celelalte compartimente erau alte monezi, orînduite în ordinea valorii ; în cel mai dinafară, ţineam mărunţişul.

„Mama ţi-ar da cîţiva, dacă i-ai cere", mi-a spus Marcus. „Probabil c-are să-ţi dea oricum. În privinţa asta e generoasă."

Un soi de discreţie masculină cu privire la bani m-a cuprins brusc şi mi-a legat limba.

„Am să mai reflectez la asta", i-am spus, strîngînd în mînă portofelul, care a trosnit încîntător.

„Hm, vezi să nu spargi banca. Cu bine, bătrîne. Nu te ruga prea tare."

„Ta-ta, hodorog ipocrit", i-am răspuns.

Acasă aveam un fel de-a vorbi şi la şcoală altul ; erau atît de deosebite, de parc-ar fi fost două limbi diferite. Dar cînd ne aflam singuri împreună şi mai cu seamă cînd era în curs de desfăşurare cine ştie ce emoţie — ca pojarul suspect al lui Marcus — adesea cădeam în păcatul de-a vorbi ca la şcoală, chiar dacă eram departe de şcoală. Numai cînd Marcus mă instruia, iniţiindu-mă în *les convennances*, aşa cum le numea el, fiindcă-i plăcea să-şi ventileze fran-

ceza, atunci se ţinea riguros de un vocabular neînfrumuseţat. Convenienţele făceau obiectul unei probleme de mare importanţă.

Undeva pe latura însorită a casei, la baza scării, cred, grupul pentru biserică tocmai se aduna ; domnea o atmosferă nouă ; vocile şi mişcările erau frînate, cu toţii arborau o mină cuviincioasă. Mă uitam încîntat cu cîtă bogăţie erau împodobite cărţile de rugăciuni ale femeilor ; bărbaţii păreau că le-au pitit pe-ale lor, dacă le aveau cumva. Eram îmbrăcat cu uniforma de la Eton, Marcus mi-a spus că aşa s-ar cuveni ; şi că aş putea să mă schimb în costumul verde după prînz. Dînd înfăţişării mele un aer de pietate, m-am răzleţit şi eu printre oaspeţii care se adunau, dar nimeni nu m-a prea luat în seamă, pînă cînd doamna Maudsley m-a tras la o parte şi mi-a spus : „Vrei să dai asta pentru colectă ?" şi mi-a strecurat un şiling în palmă. Dintr-o dată m-am simţit grozav de bogat şi un gînd m-a străfulgerat : dacă l-aş înlocui cu o monedă mai mică ? Ar fi ceva de povestit lui Marcus ; dar nu, m-am mai gîndit, n-am s-o fac. Încă mai zăboveam, învîrtindu-ne de colo pînă colo ; un soi de încordare m-a cuprins şi pe mine : bisericile nu aşteaptă. Domnul Maudsley şi-a scos ceasul : „Îl aşteptăm pe Trimingham ?" a întrebat el.

„Hm, poate încă un minut sau două", i-a răspuns soţia lui.

Mama s-a înşelat : nu ne-am dus cu trăsurile ; biserica era numai la o jumătate de milă depărtare. O puteai vedea aproape tot timpul, nu era cu putinţă s-o pierzi din vedere, şi pe deasupra, domina terenul de cricket. Ne-am răspîndit, mergînd cîte doi şi cîte trei, nu în rînd cum făceam la şcoală. La şcoală ne potriveam dinainte care cu care să meargă. Simţindu-mă stînjenit fără Marcus, m-am alipit cu titlu de încercare de-o pereche sau două şi, văzînd că se preocupă numai de ei, am rămas să merg de unul singur. La un moment dat Marian, care era şi ea singură, a venit lîngă mine şi eu i-am spus despre Marcus. „O să se facă bine", mi-a răspuns ea. „Cred că-i un pic de insolaţie." Soarele ardea pe pămînt, iar praful se stîrnea, năvălind asupra noastră.

„Părul ţi-e uscat acuma ?" am întrebat-o cu îngrijorare.

Marian a izbucnit în rîs şi mi-a spus : „Datorită costumului tău de baie."

M-am simţit mîndru că-i fusesem de folos, dar n-am putut să mă gîndesc la nimic ce să-i spun, decît : „S-a desfăşurat numai din întîmplare ?"

Ea a rîs iarăşi şi-a spus : „N-ai nici o soră ?" — lucru care m-a surprins ba chiar m-a rănit. În ziua în care fusesem la Norwich, îi spusesem totul despre familia mea, ceea ce însemna pentru mine o destăinuire ca a unuia ce-i mut ca peştele. Şi i-am adus aminte de asta.

„Bineînţeles că mi-ai spus", mi-a răspuns. „Şi-mi amintesc perfect de toate. Dar trebuie să mă gîndesc la atîtea lucruri, încît mi-a ieşit din minte. Îmi pare rău."

N-o mai auzisem pînă atunci cerîndu-şi scuze de la nimeni şi m-a năpădit un sentiment ciu-

dat de farmec şi de putere ; dar nu ştiam ce să-i mai spun şi am început să mă uit la ea, la pălăria ei de pai cu o fundă ca aripile unei mori de vînt, la desenele de pe fusta ei înflorată de culoare albastră deschis, făcută aşa fel ca să măture praful cu ea. Deodată, cu coada ochiului am văzut că Trimingham venea în urma noastră ; nu mergea agale cum mergeam noi şi curînd avea să ne ajungă. Nu voiam să se întîmple una ca asta şi-am început să socotesc cît timp i-ar lua pînă s-ajungă în rînd cu noi, dar pînă la urmă m-am văzut silit să spun : „Trimingham vine după noi", de parc-ar fi fost o boală, sau o nenorocire, sau poliţia.

„Da, vine ?" a întrebat Marian şi şi-a întors capul, dar nu l-a chemat şi nici nu i-a făcut vreun semn ; iar el a încetinit pasul şi, cînd a ajuns în dreptul nostru, a trecut înainte cu un zîmbet, spre marea mea uşurare, şi s-a alăturat celor ce mergeau în frunte.

CAPITOLUL 6

NU-MI ADUC AMINTE cum am intrat în biserică şi nici cine mi-a spus unde să stau. Era un lucru care mă nelinişte a, fiindcă ştiam ce mare importanţă are să te aşezi exact unde se cuvine. Dar îmi amintesc că m-am aşezat într-un naos transversal, în partea dreaptă a celorlalţi enoriaşi din parohie şi am urcat vreo două trepte

deasupra lor. Un paracliser mi-a întins o carte de rugăciuni şi încă una cu cîntecele de slavă, dar mi-a făcut plăcere c-am putut să-i arăt că le aveam pe-ale mele.

Mi-a venit inima la loc că-n sfîrşit sîntem în biserică, tot aşa ca şi cum aş fi prins un tren. Mai întîi de toate am cercetat psalmii închinaţi zilei aceleia şi am adunat numărul versetelor, fiindcă ştiam că, dacă sînt mai mult de cincizeci, s-ar putea să mă simt sleit de puteri şi să trebuiască să mă aşez, lucru de care mă temeam foarte, fiindcă în asemenea caz lumea se-ntoarce şi se uită la tine ; ba chiar de vreo două ori fusesem scos afară şi pus, ca să-mi vin în fire, în portalul bisericii, pînă ce mi-am mai revenit. Mă bucuram de importanţa care mi se dădea atunci, dar teama mea era de cele premergătoare, sudoarea rece, împleticitul genunchilor şi mai ales întrebarea cît am să pot să rezist. Poate că toate vădeau semnul că religia şi cu mine nu duceam casă bună. Pe vremea aceea enoriaşii erau mai cucernici decît acum. Psalmii ţineau exact cît le era durata stabilită.

Dar de data asta nu erau în total decît patruzeci şi patru de versete, aşa că m-am liniştit şi-am început să mă uit prin preajmă, ca să-mi găsesc de treabă. Zidul naosului era acoperit cu nişte plăci murale şi pe fiecare din ele îţi sărea în ochi acelaşi nume : „În memoria lui Hugh Winlove, al şaselea viconte Trimingham", am citit. „Născut în 1783, mort în 1856". Le-am cercetat pe toate cu atenţie. Se părea că pe toţi viconţii îi chema Hugh. Şapte viconţi erau prezenţi, dar ar fi trebuit să fie opt — ba nu, nouă.

Al cincilea lipsea ; nici pomeneală de el. Și al nouălea lipsea și el. „În memoria lui Hugh, al optulea viconte Trimingham, născut în 1843, mort în 1894." Asta îmi deranja simțul ordinii. Ba ceva încă mai enervant : doi dintre viconți purtau într-un fel capricios numele de Edward. Oare ce se-ntîmplase cu cel de-al cincilea viconte de n-avea placă memorială ? A trăit așa de demult, încît s-ar putea să fi nimerit într-una din perioadele prielnice și fericite cînd istoria pare că se descurcă și fără date. Însă al optulea viconte murise în 1894, așa că trebuia să existe și-un al nouălea. De ce oare nu era și el pe-o plăcuță de pe perete ?

Deodată mi-a trecut prin minte că ar putea să fie încă în viață.

Descoperirea sau ipoteza de mai sus, fiindcă nu puteam fi încredințat că e așa, a pricinuit o revoluție în atitudinea mea față de toți viconții la un loc. La început îi socotisem mai mult ca un soi de mobilier, făcînd parte din inventarul bisericii, pur și simplu uitați de cînd lumea, cu mult mai uitați decît dacă li s-ar fi dat morminte propriu-zise, în loc de un simplu spațiu pe perete. Erau ca ceva ce iese dintr-un manual de istorie ; bătăliile pe care le-au purtat ; privilegiile pe care le-au cîștigat ; pozițiile de care s-au bucurat în cîrmuirea statului — ce-ar putea fi mai mort decît toate astea ? Isprăvile lor erau fapte pe care să le înveți, să le uiți, să fii examinat în privința lor, poate să fii și pedepsit fiindcă le-ai uitat. „Ia să copiezi de zece ori lecția cu al șaselea viconte Trimingham."

Dar dacă exista cu adevărat un al nouălea viconte, neîngropat în perete ci mișcîndu-se pe ici, pe colo, atunci toată familia căpăta viață ; nu mai aparține manualelor de istorie, ci face parte din actualitate ; și biserica e citadela meritelor sale ; biserica și Brandham Hall.

Am meditat asupra lucrului acestuia și-mi părea că familia Maudsley e succesoarea faimei lui Trimingham. Totul se limita însă la așezarea de-acolo, iar ei se bucurau de-asemenea favoare prin dreptul lor de arendare. Și dacă ei se bucurau, atunci la fel și oaspeții lor, inclusiv eu.

Un nimb mai strălucitor decît lumina soarelui a umplut naosul. Ba mi-a umplut și ființa și, învăluind și interiorul și exteriorul, a început să se contopească cu zodiacul, religia mea preaiubită.

Gîndește-te să fii bun, îmi spusese mama, și nu mi-a venit deloc greu să fiu, pentru că aveam simțul venerației. La școală luasem lecții de canto și printre bucățile pe care le-am învățat era una — „Cîntecul meu va fi de-a pururi laudă milosteniei tale" — pe care-l cîntam cu multă plăcere ; simțeam că aș putea într-adevăr să mă aștept la milostenia lui Dumnezeu și să-i cînt imn de laudă, de n-ar fi trebuit să stau în picioare o veșnicie ; dar o socoteam în chip simplu ca un atribut al dumnezeirii ; nu făceam nici o legătură între ea și păcatele oamenilor. Și în același fel nu prea asociam bunătatea cu comportarea morală ; nu era un îndreptar după care să-ți croiești viața, ci o noțiune abstractă la care să meditezi ; era inclusă în desăvîrșirea corpurilor cerești, cu toate că nu bunătatea lor mă atră-

gea mai cu seamă, ci faptul că erau scutite de toate neputinţele de care sufeream eu. Niciodată nu m-am gîndit să fac vreo apropiere între destinul meu şi-al lor, decît doar ca un contrast.

Cufundat în contemplarea absolutului, am pierdut o parte din serviciul divin şi temerea ce mă frămînta cu privire la psalmi m-a cuprins iarăşi, dar a fost de scurtă durată. La versetul al patruzecilea, mi-am controlat simptomele şi le-am găsit normale ; ştiam din experienţă că pe parcursul a patru versete nu poate apărea nici un fenomen refractar.

Dar iată că s-a ivit un sunet ameninţător : glasul preotului şi-a schimbat timbrul, coborînd pe o tonalitate mai profundă : „O, Doamne, Tată Ceresc." Mi-a sărit inima din loc. Fără altă scăpare, începuse litania. Numaidecît am scos ceasul, fiindcă pusesem rămăşag că cea mai bună cale pe care-o ştiam de-a scăpa cu bine din greaua încercare depindea de cît de mult dura litania.

De obicei îmi ferecam mintea ca s-o feresc de ceea ce se psalmodia, aşteptînd doar ca zumzetul să-şi schimbe cadenţa — semn că se apropia sfîrşitul. Dar de data asta cîteva cuvinte au răzbit pînă la mine şi „nefericiţii păcătoşi", în loc să fie un glas ce cîntă, a ajuns la mine cu semnificaţia lor, însoţită de o provocare.

M-am răzvrătit cu toată puterea împotriva lor. De ce oare să ne numim păcătoşi ? Viaţa e viaţă şi oamenii se comportă într-un anumit fel, care uneori pricinuieşte suferinţă unuia din ei. M-am gîndit la Jenkins şi Strode. Au fost ei păcătoşi ? Chiar şi atunci cînd persecuţia ajunsese la culme, nici prin minte nu mi-a trecut să-i socotesc ca atare : erau nişte băieţi ca şi mine şi m-au pus într-o situaţie din care, ca să ies, a trebuit să-mi storc creierul ; şi am ieşit, am întors roata norocului împotriva lor. Dacă i-aş fi socotit păcătoşi, cerînd îndurare de la Dumnezeu şi nu împotrivire de la mine, povestea salvării mele şi-ar fi pierdut farmecul. N-aş fi meritat glorie pentru izbînda mea : soluţia problemei ar fi fost în mîinile lui Dumnezeu, nu într-ale mele, şi ar fi trebuit chiar să mă recunosc drept păcătos, fiindcă am invocat blesteme.

Nu, îmi spuneam eu în gînd răzvrătindu-mă mai tare, viaţa îşi are legile ei, şi singur trebuie să mă apăr împotriva a orice mi s-ar întîmpla, fără ca să mă duc la Dumnezeu smiorcăindu-mă pentru păcatele mele sau ale altora. Ce folos ar trage omul intrat la strîmtoare să-i numească păcătoşi nenorociţi pe cei ce l-au adus în asemenea stare ? Sau pe el însuşi păcătos nenorocit ? Îmi displăcea aspectul acela de nivelare a păcătoşeniei, parc-ar fi fost un meci de cricket jucat pe burniţă, în care toţi jucătorii au o scuză. Şi ce scuză tîmpită — c-au jucat prost. Rostul vieţii e să pună omul la încercare, să-i scoată la iveală curajul, iniţiativa, resursele ; şi ardeam de dorinţa, îmi spuneam eu, de a fi pus la încercare ; nu doream să cad în genunchi şi să mă socotesc păcătos nenorocit.

Dar ideea bunătăţii, a mărinimiei, îmi plăcea, pentru că n-o socoteam opusă păcatului. O vedeam ca ceva luminos şi pozitiv, ca un punct de sprijin, ca lumina soarelui, ceva de venerat, dar din depărtare.

Noţiunea viconţilor adunaţi la un loc cuprindea pentru mine şi ideea aceea de bunătate, de mărinimie, de care se bucurau şi cei din familia Maudsley, ca nişte vice-regi ai lor, nu chiar atît de indiscutabil, dar destul cît să-i separe de restul fiinţelor umane. Formau o rasă aparte, de super-adulţi, nu uniţi prin aceleaşi legi ale vieţii cu băieţii mici.

Ajunsesem tocmai la această concluzie, cînd s-a vestit cel din urmă cîntec de slavă. Ce slujbă lungă, aproape un record ; era ora 12,52. Ajutorii de epitropi începeau să adune colectele pentru biserică ; şi expresia unuia din ei, care a urcat treptele naosului şi-a venit spre noi, mi-a confirmat gîndul că noi sîntem ceva cu totul aparte, atît îi era căutătura de plină de respect.

Întorcîndu-ne de la biserică, m-am aflat iarăşi răzleţ, dar de data asta Marian nu mi s-a mai alăturat ; de la început a mers în fruntea micii noastre procesiuni, de parcă s-ar fi hotărît de mai înainte. Am rămas în urmă, încercînd să camuflez izolarea mea, făcîndu-mă că mă uit în juru-mi ca un turist. Dar şi de data asta n-am fost eu cel din urmă : Trimingham rămăsese în uşa bisericii, stînd de vorbă cu paracliserul, care părea nici mai mult nici mai puţin decît slugarnic. Eram nedumerit de atîta respect cît i se arăta, ba chiar m-am simţit scos din fire, cînd iată-l că mă ajunge din urmă şi mă văd silit să admit că-mi spune în chipul cel mai plăcut :

„Nu cred c-am făcut cunoştinţă. Mă numesc Trimingham."

Fără experienţa uzanţelor sociale, nu ştiam că s-ar fi cuvenit să-i spun şi eu, la rîndul meu, numele ; n-am pus asta pe seama modestiei lui, ba mi s-a părut ridicol că-şi putea închipui că nu-i ştiu numele, cînd era pe buzele tuturor.

„Îmi pare bine de cunoştinţă, Trimingham", i-am răspuns răspicat, ca unul ce-ar spune : Te cheamă Trimingham şi vezi să nu uiţi !

„Poţi să-mi spui Hugh, dacă-ţi face plăcere", a continuat el ; „nu-ţi cer nimic în schimb."

„Dar te cheamă Trimingham, nu-i aşa ?" nu m-am putut abţine de a-l întreba. „Mi-ai spus că ăsta ţi-e numele." Ca să mă pun la adăpost, am adăugat în grabă şi cu oarecare şiretenie : „Domnul Trimingham, vreau să spun."

„Dreptate ai avut întîia oară", mi-a răspuns el.

Răpus de curiozitate, m-am uitat lung la faţa lui diformă, la cicatrice, la ochiul lui dezgolit şi înlăcrămat întruna, la gura-i trasă în sus, de parcă ele ar fi putut să-mi spună ceva. Apoi, bănuindu-l că vrea să mă ia peste picior, i-am spus :

„Dar bine, nu li se spune domnule tuturor bărbaţilor adulţi ?"

„Nu tuturor", a zis el. „Doctorilor sau profesorilor nu li se spune."

Mi-am văzut greşeala, punctul slab.

„Bine, dar lor li se spune doctor, sau profesor", am argumentat eu. „E un... un titlu pe care-l au."

„Hm", a făcut el. „Şi eu am un titlu."

Abia atunci mi s-a limpezit mintea, şi-a fost ca şi cum s-ar fi ivit zorile neînchipuitului. Tărăgănat, cu trudă, am spus :

„Eşti *vicontele* Trimingham ?"

A dat din cap afirmativ.

Trebuia să aflu purul adevăr.
„Ești *al nouălea* viconte Trimingham ?“
„Da“, mi-a răspuns.

După ce am înfrînt șocul unei asemenea dezvăluiri, care îmi anihilase puterea de-a vorbi, în prima clipă m-am simțit adînc mîhnit și nedreptățit. De ce nu mi s-a spus ? Aș fi putut face o neghiobie și mai boacănă încă. După aceea, însă, m-a izbit cu mai multă putere faptul că s-ar fi cuvenit să știu. Fusese limpede de la început, chiar prea limpede. Dar așa eram eu. Pentru mine, doi și cu doi n-au făcut niciodată patru, dacă puteam să-i fac să facă cinci.

„N-ar trebui să-ți spun milord ?“ am întrebat eu în cele din urmă.

„O, nu“, mi-a răspuns el, „nu în conversațiile obișnuite. Poate că dacă mi-ai scrie o scrisoare, solicitîndu-mi ceva... Dar Trimingham este chiar cum trebuie, dacă îți place mai mult decît Hugh.“

Am rămas uluit de cîtă amabilitate îmi arăta. Echivocul Trimingham de mai înainte, fără domn așa cum mi-l închipuisem, a dispărut cu desăvîrșire, fiind înlocuit de al nouălea viconte, pe care-l socoteam oarecum de nouă ori mai minunat și mai superb decît primul. Pînă atunci nu cunoscusem încă nici un nobil, nici nu mă așteptasem vreodată să întîlnesc vreunul. N-avea nici o importanță cum arată : întîi de toate era nobil, și numai după aceea, mult după aceea, ființă umană, cu față, mădulare și trup.

„Dar nu mi-ai spus cum te cheamă ?“ a adăugat el.

„Colston“, am rostit cu greutate.

„Domnul Colston ?“
Am roșit la înțepătura lui, cu toate că era foarte blîndă.
„Leo mi-e numele de botez.“
„Atunci am să-ți spun Leo, dacă mi-e îngăduit.“
Am mormăit, îndrugînd ceva. Mă tem că trebuie să fi băgat de seamă cît eram de fîstîcit ; epitropul și paracliserul arătaseră în felul lor de a se comporta cu mult mai multă mîndrie decît mine.
„Marian îți spune Leo ?“ m-a întrebat brusc. „Am văzut că vorbeai cu ea azi dimineață.“
„O, da, așa îmi spune“, am răspuns plin de entuziasm. „Și eu îi spun Marian, ea mi-a cerut. Nu crezi că-i o fată grozavă ?“
„Ba da, cred“, a zis el.
„Eu zic că te dă gata. E clasa-ntîi. Nici nu știu cum să-i mai spun“, am conchis eu prostește. „Aș face orice pentru ea.“
„Ce-ai face ?“
În întrebarea lui am adulmecat o capcană ; mi-am dat seama că mă prinsese lăudîndu-mă și fălindu-mă. Era așa de puțin ceea ce aș fi putut face pentru ea și care să arate a fi totuși ceva de seamă. Gîndindu-mă la ce-ar fi putut face niște băieți mici, cu posibilitățile lor, am răspuns :
„Dacă s-ar repezi la ea un cîine mare, l-aș ataca eu pe el, sau, bineînțeles, i-aș face comisioane ...știi, i-aș duce pachete, i-aș aduce vești.“
„Da, așa ceva ar fi de cel mai mare folos“, a spus lordul Trimingham, „și tot atît de drăguț. Ai vrea să-i duci o veste acum ?“
„Ei, na ; sigur ! Ce să-i spun ?“

„Spune-i că i-am luat eu cartea de rugăciuni. O lăsase în biserică."

Bucuros oricînd s-alerg, am rupt-o la fugă.

Marian mergea cu un bărbat, unul dintre noii sosiţi în ajun. M-am învîrtit în jurul lor.

„Marian, te rog", am început să spun, încercînd să par că nu-i întrerup. „Hugh m-a rugat să-ţi spun..."

Ea şi-a aruncat privirile asupra mea, nedumerită.

„Cine te-a rugat să-mi spui ?"

„Hugh m-a rugat să-ţi spun..."

„Dar nu înţeleg", m-a întrerupt ea cu blîndeţe, însă puţin enervată, „cine te-a rugat să-mi spui" ?

M-am simţit grozav de încurcat şi m-am bîlbîit : „Hu-u-gh" !

Fiindcă se uita la mine încă nedumerită, am adăugat :

„Hugh, ştii, Hugh vicontele."

Amîndoi au izbucnit în rîs.

Mi-a fost foarte ruşine. Am crezut că şi-au închipuit c-am îndrăznit să-i spun lui Hugh pe nume. „N-am vorbit cum nu se cuvine ?" am întrebat. „El mi-a îngăduit să-i spun Hugh," am continuat.

„Da, bine", a zis Marian. „S-ar fi cuvenit să ştiu de cine-i vorba, dar nu m-am gîndit... Ce-a spus Hugh ?"

„A spus că ţi-a luat el cartea de rugăciuni. Ai lăsat-o în biserică."

„Ce neglijentă sînt. Se pare că uit toate cele. Te rog să-i mulţumeşti din partea mea."

Am alergat înapoi la lordul Trimingham şi i-am transmis mesajul lui Marian.

„Numai atît a spus ?" m-a întrebat el. Părea dezamăgit.

Poate că se aştepta, cum mă aşteptam şi eu dealtfel, să vină ea şi să-şi ceară cartea de rugăciuni.

În faţa uşii principale, era tras un docar. Roţile docarului erau vopsite negru cu galben ; aveau spiţe foarte subţiri şi erau cu cauciucuri. Un rîndaş de la grajd stătea lîngă capul calului.

„Ştii al cui e echipajul ăsta ?" m-a întrebat lordul Trimingham. Părea că şi-a revenit din dezamăgirea lui în privinţa cărţii de rugăciuni.

I-am răspuns că nu ştiu.

„E al lui Franklin, al doctorului Franklin. Nu trebuie să-i spui domnule. Nu-i chirurg."

N-am înţeles prea bine aluzia, dar am rîs respectuos. Căpătasem o mare simpatie pentru lordul Trimingham, cu toate că n-aş fi putut spune dacă mi-era drag vicontele sau omul.

„Doctorii totdeauna sosesc la vremea prînzului ; e unul din obiceiurile lor", a adăugat el.

Mi-am luat îndrăzneala să-l întreb :

„Dar cum de ştii că-i doctorul Franklin ?"

Lordul Trimingham a dat uşor din umăr. „Ei, pe-aici, prin locurile acestea, cunosc pe toată lumea", mi-a răspuns.

„Şi, bineînţeles, totul îţi aparţine cu-adevărat, nu-i aşa ?" am întrebat. Apoi am dat drumul unei fraze pe care o ticluisem cu grijă : „Eşti oaspete în propria dumitale casă !"

A zîmbit. „Şi foarte încîntat că sînt", a adăugat el, cu oarecare însufleţire.

După prînz, tocmai cînd mă pregăteam s-o şterg, doamna Maudsley m-a chemat la ea. Totdeauna îmi venea greu să mă apropii de ea, în faţa radiaţiei aceleia de raze negre ce porneau din ochii ei, şi trebuie să fi lăsat impresia că m-am dus spre ea în silă.

„Marcus nu-i bine“, mi-a spus ea, „şi doctorul zice că trebuie să-l ţinem în pat o zi, două. Nu crede că e ceva molipsitor, dar pentru siguranţă avem să te mutăm în altă cameră. Cred că tocmai îţi mută lucrurile. E pe partea cealaltă a culoarului de unde ai stat... o cameră cu o uşă capitonată cu postav verde. N-ai vrea să ţi-o arăt ?“

„O, nu, vă mulţumesc“, i-am răspuns, îngrijorat şi neliniştit de asemenea perspectivă. „Ştiu uşa capitonată cu postav verde.“

„Şi să nu intri la Marcus“, a strigat după mine, în timp ce-o rupeam la fugă.

Dar îndată după aceea, paşii mi s-au încetinit. Oare camera are să fie numai a mea, sau va trebui s-o împart cu cineva ? Cînd am să deschid uşa, am să găsesc pe cineva acolo, aşezat în cameră şi supărat că i-a venit un nepoftit pe cap ? Poate vreunul din oaspeţii adulţi, care se va cuibări pe o parte mai mare decît i se cuvine, care o fi avînd obiceiuri ciudate de a se îmbrăca şi dezbrăca, şi care-ar putea să nu vrea să mă uit la el ?

M-am oprit în faţa uşii şi-am bătut în postavul moale o lovitură înfundată. Nici un răspuns, aşa că am intrat. Am văzut de la prima ochire că temerile mele erau neîntemeiate.

Era o cameră foarte mică, aproape cît o chilie ; şi patul atît de îngust, încît de abia ajungea

pentru o singură persoană. Lucrurile mele erau toate aduse acolo, periile de cap, cutia roşie pentru gulere ; însă toate împrăştiate în diferite locuri şi părînd altfel ; dar şi eu m-am simţit altcum. Am început să merg tiptil, pe ici, pe colo, de parc-aş fi sondat şi cercetat o personalitate nouă. N-aş putea spune că eram mai mult sau mai puţin decît ceea ce fusesem pînă atunci ; dar aveam sentimentul că mi se distribuise un rol nou.

După aceea mi-am adus aminte de cele ce-mi spusese Marcus, cu privire la schimbatul hainelor, şi vesel la culme şi pe furiş — toate mişcările mele în încăperea cea nouă erau pe furiş — am început să mă dezbrac de uniforma de la Eton. După care, ca un nou Robin Hood îmbrăcat în verde, am ieşit, neliniştit şi frămîntat de presentimentul unei aventuri iminente. Mi-am luat toate precauţiile pe care le-ar lua un bandit ca să nu fie observat şi sînt sigur că nimeni nu m-a văzut părăsind casa.

CAPITOLUL 7

TERMOMETRUL se oprise la treizeci de grade ; era mulţumitor, dar eu eram convins că ar putea creşte încă.

Nici un strop de ploaie nu căzuse de cînd sosisem la Brandham Hall. Eram îndrăgostit de

căldură ; aveam pentru ea sentimentul pe care-l are convertitul pentru noua-i religie. Eram aliat cu ea și credeam pe jumătate că, de dragul meu, ar putea face și minuni.

Abia cu un an mai înainte, repetam sincer strigătul de jale al mamei : „Nu cred că mai ține *mult* căldura asta, tu crezi ?" Sila aceea, care-și punea toată nădejdea într-un climat temperat, era acum de neconceput pentru mine.

Și, fără să-mi dau seama, chiar și climatul emoțiilor mele suferise o schimbare. Nu mă mai mulțumea mica schimbare de viață care pînă atunci mă satisfăcuse. Doream să am de-a face cu probleme mai grandioase. Doream să gust fără-ncetare acel elan al spiritului de care fusesem posedat cînd vorbisem cu lordul Trimingham și cînd el recunoscuse că e viconte. Ca să fiu în ton cu tot ceea ce însemna Brandham Hall, trebuia să-mi sporesc resursele, trebuia să lucrez într-un stil mai mare.

Poate că toate poftele acestea dormiseră ani de-a rîndul în mine, și zodiacul doar le trezise. Dar iată care era diferența. Pe-atunci, în zilele acelea, știam unde mă aflu ; nu confundasem niciodată realitatea vieții mele de școală cu visurile cu care-mi ademeneam și-mi înșelam imaginația. Că erau cu neputință de atins, aproape că le privea numai pe ele. Eu nu eram decît un școlar, care acceptă realitățile vieții de școlar cu toată tragerea de inimă, dar fără ambiție. Criteriile școlarului erau criteriile mele. În viața mea cea de toate zilele, nu năzuiam dincolo de ele. După aceea a venit jurnalul și persecuția : în fine, reușita recurgerii mele la un ajutor

supranatural mi-a zdruncinat puțin obișnuitul simț al realității. Ca alți ageamii în ale magiei, voiam să cred că pătrunsesem în tainele ei. Dar nu eram *sigur ;* iar acum gloria Triminghamilor, combativi aici în inima pămîntului, suprapusă pe grandoarea familiei Maudsley, îmi tulburase echilibrul sistemului meu realistico-idealistic. Fără să știu, străbăteam puntea irizată de la realitate la visare.

Acum simțeam că nu mai fac parte din școala Southdown Hill, ci din zodiac ; și că emoțiile și comportarea mea trebuie să ilustreze asemenea schimbare. Visul ajunsese să-mi fie singura realitate ; iar viața-mi din trecut nu mai era decît o pleavă lepădată.

Și căldura era un mediu care făcea posibilă schimbarea în perspectivă. Iar trăirea mea în aer liber era ca o putere dezrobitoare, cu propriile sale legi. În arșiță, cele mai obișnuite lucruri își schimbă natura. Pereții, copacii, chiar pămîntul pe care pășești, în loc să fie reci, cînd puneai mîna pe ei, erau calzi : iar simțul pipăitului este cel care transfigurează cel mai tare dintre toate simțurile. Multe lucruri de mîncat și de băut, care-ți plăceau fiindcă erau fierbinți, acum le ocolești pentru aceeași pricină. De nu-i ținut la gheață, untul se topește. Pe lîngă că schimbă sau sporește toate mirosurile, căldura are un miros al ei propriu — un miros de grădină, îl numeam eu numai pentru mine, alcătuit din aromele multor flori și miresme pe care pămîntul le lasă să-i scape, dar cu ceva specific, ce nu ține cont de analiză. Sunete erau mai puține și păreau că vin tare de departe, ca și cum

natura și-ar fi cruțat cazna de-a le dărui. În arșiță simțurile, mintea, inima, trupul, toate spuneau altă poveste. Te simțeai altă ființă, ba chiar erai altă ființă.

Instinctiv, m-am uitat jur împrejur după Marcus. Dar Marcus nu era acolo. Ar fi trebuit să-mi petrec după-amiaza singur ; ceilalți, partenerii zodiacului, erau cu toții prinși în treburile lor nobile și rafinate. N-aveam de gînd să-i caut. Nu-mi mai era teamă de ei ; sigur c-ar fi fost drăguți cu mine dacă i-aș fi întîmpinat ; dar oricum, le-aș fi stat în cale. Pe lîngă asta doream, doream neapărat să fiu singur.

Cum să explorez cît mai bine arșița, iată care era întrebarea ; cum să-i simt cît mai bine puterea și cum să mă contopesc cu ea. Marcus și cu mine, în joaca noastră de după-amiază, ne-nvîrteam de colo pînă colo prin jurul casei, ale cărei dependințe mai izolate ne fascinau. Dar acum m-aș fi dus mai departe, pe cîmp. Știam o singură cale, ce nu era drum de căruțe, cărarea spre locul de scăldat — și pe cărarea aceea am apucat.

Încă de ieri lunca părea că secase ; iazurile ruginii de lîngă digul rutier se trăseseră înapoi ; sălciile scînteiau ca într-o ceață cenușie. Mă-ntrebam dac-am să-l găsesc pe fermier scăldîndu-se, dar nu l-am găsit ; locul era pustiu și, fără strigăte, fără hohote de rîs și fără plescăitul apei, m-a speriat așa ca-ntîia oară... în plus și cu niște închipuiri de înec, presupun. M-am cățărat pe schela neagră, care era fierbinte că mai nu te puteai atinge de ea, și m-am uitat în jos, în oglinda apei care fusese plesnită de plonjonul fermierului. Ce strașnică și fără nici o fisură era acuma ; o imagine mai întunecată a cerului.

Am trecut peste stăvilar și-am pornit pe o cărare, printre trestii înalte cît mine. Curînd am dat peste un al doilea stăvilar, mai mic dar cu două stavile în loc de una. Am trecut și peste el și m-am aflat într-un lan. Era de curînd secerat : cîțiva snopi zăceau aruncați pe pămînt, ceilalți fuseseră adunați în clăi. Acestea aveau un profil puțin diferit de ale noastre din Wiltshire, ceea ce m-a îndreptățit să cred că mă aflu în străinătate.

Aici, pentru întîia oară, mi-a părut rău că sînt cu pantofii, deoarece miriștea trecea peste ei și mă înțepa la glezne. Totuși nu-mi displăcea să simt un frecuș aspru și tare pe piele. Am văzut o poartă în colțul cel mai îndepărtat și, pășind cu băgare de seamă, m-am îndreptat spre ea.

Poarta dădea pe-un drum de fermă, brăzdat de făgașe adînci. Prin unele locuri, făgașele erau atît de adînci și strîmte și atît de răscoapte de soare, încît cînd puneam piciorul în ele (dintr-o pornire că trebuie să fac așa) abia de-l mai puteam trage afară. Închipuiți-vă c-aș fi fost părăsit acolo, prins de picior, zbătîndu-mă încolo și-ncoace, ca o hermină în capcană, pînă să-mi vină ajutoare !

Dincolo de ogoare, drumul părea că se pierde în coasta dealului, fiindcă nu mai era nici urmă de el pe ridicătura verde-cenușie din față. Dar cînd am ajuns acolo, am văzut că o cotea la stînga și șerpuia printre niște șiruri de arbuști

piperniciți, către o ogradă și o casă de țară. Acolo se termina.

Pentru un băiat din generația mea, o ogradă țărănească era ca o chemare. Era un simbol convențional al aventurii romantice, ca o colibă a Pieilor-Roșii. Tot soiul de peripeții te pot întîmpina : un cîine ciobănesc rău, care trebuie înfruntat ; o șiră de paie, de pe care să te duci de-a săniușul pînă jos, sau de nu, să te recunoști un fricos fără pereche.

Nu era nici țipenie de om prin preajmă.

Am deschis poarta și am intrat. Acolo, drept în fața mea, era o șiră de paie cu o scară bine venită, ce urca pînă pe creastă. Pășind în vîrful picioarelor, încovoiat din șale, uitîndu-mă pe furiș în jur, am pornit în recunoaștere. Șira era veche, jumătate din ea fusese tăiată și cărată, dar rămăsese destul cît să te dai de-a săniușul. De fapt n-o doream numaidecît, dar nu era nici o scuză să n-o fac, mai ales de voiam să-mi păstrez respectul de sine. Era cu neputință să nu-mi pun planul în aplicare, de parcă ochii întregii școli erau pironiți asupră-mi. Deodată o panică ușoară m-a cuprins ; am dorit nespus să mă dau de-a săniușul pe șira de paie ; dar am omis o precauție necesară și practică, luată totdeauna fără nici o știrbire de prestigiu de toți cei cu experiență în săniușul pe șirele de paie ; anume să fac un pat de paie ca să-mi amortizez căderea. Aș fi putut s-o fac... erau destule prin preajmă... dar m-am lăsat dus de grabă.

Iureșul năvalnic prin aer, atît de asemănător zborului, m-a vrăjit ; era minunat de răcoros, în primul rînd, și cu toate că acum eram trup și suflet pentru arșiță, nu vedeam nimic nelogic în a savura și orice încercare ce mă văduvea de ea. Mă și hotărîsem să repet jocul de mai multe ori, cînd mare necaz ! m-am lovit la genunchi de ceva tare. Era un drug gros, acoperit de paie, vîrît sub șiră, pe care l-am găsit după ce mă lovisem ; dar în clipa aceea n-am putut decît să gem și să mă uit la sînge, cum curgea dintr-o rană mare de sub rotula genunchiului. Soarta lui Jenkins și Strode mi-a trecut prin minte și mă-ntrebam dacă nu mi-am fracturat oasele sau de nu m-am ales cu un șoc cerebral.

Ce-aș fi făcut după aceea nu știu, dar am fost scutit de-a lua eu vreo hotărîre. Străbătînd ograda, venea fermierul cu cîte-o găleată de apă în fiecare mînă. Mi-am adus aminte de el — era Ted Burgess de la iazul de scăldat, dar el, evident, nu și-a amintit de mine.

„Ei, drăcie... !" a început el, și ochii căpruiroșcați scăpărau fulgere de mînie. „Ce naiba te-ai apucat să faci aici ? Îmi vine să-ți ard o bătaie cum n-ai mîncat alta în viața ta."

Destul de ciudat, dar toată treaba asta nu m-a făcut să prind ciudă pe el ; socoteam că e tocmai ceea ce trebuia să spună un fermier înfuriat ; într-un fel, aș fi fost dezamăgit dacă mi-ar fi vorbit mai blînd. Dar mi-a fost grozav de frică, fiindcă așa cum arăta cu mînecile suflecate, mi-am dat seama prea bine că pare în stare să-și pună în aplicare amenințarea.

„Dar eu te cunosc pe dumneata !" am bolborosit, ca și cum asta ar fi trebuit să-i abată mînia. „Ne-am... ne-am cunoscut !"

„Cunoscut !“ a făcut el, neîncrezător. „Unde ?“
„La scăldat“, i-am răspuns. „Dumneata te scăldai singur... iar eu am venit cu ceilalţi.“
„Aha !“ a exclamat el şi vocea şi felu-i de-a se purta s-au schimbat cu totul. „Aşadar, eşti de la Brandham Hall.“
Am dat din cap că da, cu toată demnitatea pe care-o mai puteam etala din poziţia mea, aşa cum stăteam pe jumătate trîntit la pămînt, încovrigat, cu nişte paie care mă înţepau în ceafă, simţindu-mă şi, fără îndoială, arătînd foarte mic. Acum că primejdia fizică cea mare fusese înlăturată, încet, încet am început să simt durerea de la genunchi. Am încercat să pun mîna pe rană şi-am tresărit de durere.
„Cred c-ar fi mai bine să vedem ce facem cu genunchiul“, a spus el. „Hai cu mine. Poţi să mergi ?“
Mi-a întins o mînă şi m-a tras, ridicîndu-mă în picioare. Genunchiul îmi înţepenise şi mă durea, abia mă puteam tîrî şontîc-şontîc.
„Noroc că-i duminică“, a adăugat el, „altfel n-aş fi fost aici. Tocmai îmi adăpam caii cînd te-am auzit strigînd.“
„Am strigat ?“ am întrebat, descurajat şi mîhnit.
„Ai strigat“, mi-a răspuns el, „dar alţi puşti în locul dumitale ar fi urlat.“
Am preţuit complimentul pe care mi l-a făcut şi am socotit de cuviinţă să-i fac şi eu unul în schimb.
„Te-am văzut plonjînd“, i-am spus. „Ştii că plonjezi grozav de bine.“

Părea că i-a plăcut şi-apoi a zis : „Nu trebuie să mi-o iei în nume de rău, dacă m-am cam răstit la dumneata. Aşa sînt eu, şi neastîmpăraţii ăştia de băieţi de pe-aici mă scot din sărite.“
Nu l-am dispreţuit c-a lăsat-o mai moale cînd a aflat de unde vin : mi s-a părut just, firesc şi indicat să schimbe tonul, aşa cum mi se păruse just şi indicat, în cazul meu, să schimb tonul cu Trimingham, cînd mi-am dat seama că e viconte. Integram principiile mele de ierarhie în noţiunile de morală, aşa cum erau, şi purtarea mea faţă de oameni era influenţată de poziţia lor socială.
Am intrat în casă, care m-a izbit ca o locuinţă extrem de modestă, printr-o uşă care dădea de-a dreptul în bucătărie. „Uite, aici îmi duc eu viaţa mai tot timpul“, mi-a spus el, ca şi cum s-ar fi apărat. „Nu-s ceea ce se cheamă un moşier. Sînt doar agricultor. Stai jos, hai stai, şi am s-aduc ceva să punem pe genunchiul ăla.“
Pînă nu m-am aşezat, nu mi-am dat seama cît de tare mă descumpănise lovitura de la genunchi.
Ted s-a întors cu o sticlă înaltă, cu o etichetă pe care scria „fenol“, şi cu cîteva cîrpe. Apoi a adus din chiuvetă un castron alb smălţuit şi-a spălat rana, care încetase să mai sîngereze.
„Ai avut noroc“, mi-a spus el, „că pantalonii şi ciorapii n-au păţit nimic. Ai fi putut să-ţi strici frumuseţe de haine verzi.“
O uşurare sufletească m-a năpădit ; mi-am dat seama c-am avut noroc. „Domnişoara Marian mi le-a dat“, i-am spus eu. „Domnişoara Marian Maudsley, de la Brandham Hall.“

„A, ea ți le-a dat ?“ m-a întrebat el, curățîndu-mi genunchiul. „Nu prea am eu de-a face cu oamenii ăștia nobili și importanți. Acum are să te cam usture.“ A muiat o cîrpă în fenol și mi-a tamponat rana cu ea. Mi-au țîșnit lacrimi din ochi, dar m-am ținut tare, ca să stau nemișcat. „Ești ca un spartan“, a zis el și eu m-am simțit răsplătit din plin. „Acuma o să-l legăm cu asta.“ Asta era o batistă veche.

„Dar n-o să ai nevoie de ea ?“ l-am întrebat.

„Ei, mai am o mulțime.“ Părea puțin cam deranjat de întrebare. A strîns bandajul cam tare : „Prea strîns ?“ m-a întrebat.

Îmi plăcea blîndețea lui oarecum silită.

„Acum încearcă să mergi bandajat“, m-a sfătuit el.

Am pornit poticnindu-mă pe lespedea de piatră de pe jos din bucătărie ; bandajul a ținut ; începeam să mă simt mai bine. Să vezi că ceva ce-a început rău se termină cu bine, a avut efectul unui adevărat tonic. Ce poveste am să mai fac eu din toată aventura asta ! Dar, dintr-o dată, mi-am dat seama că-i datoresc ceva omului ; deprins cum eram, ca toți copiii dealtfel, ca toate cele să mi se facă, eram totuși destul de mare ca să-mi recunosc obligațiile. Dar n-aș fi îndrăznit să-i ofer bani, chiar dac-aș fi avut. Ce puteam face ? Puteam oare să-i dau un cadou ? Cadourile erau ceva cu care mă cam obișnuisem. M-am uitat jur împrejur prin bucătărie, în care nu era nici o podoabă afară doar de un calendar mare pentru crescători de vite, și care era atît de diferită de cele cunoscute în ultima

vreme, și i-am spus cu oarecare importanță și solemnitate :

„Îți mulțumesc într-adevăr foarte mult, domnule Burgess.“ (Eram tare bucuros că vîrîsem acel „domnule“.) „Aș putea face ceva pentru dumneata ?“

Eram cu desăvîrșire sigur că-mi va spune nu, dar în loc de asta s-a uitat la mine cam încruntat și mi-a răspuns :

„Hm, poate, ceva.“

Dintr-o dată mi s-a ațîțat curiozitatea.

„Ai putea duce o veste din partea mea ?“

„Bineînțeles“, am răspuns, dezamăgit că mi se dădea asemenea fleac de comision. Mi-am amintit de mesajul lordului Trimingham și cît de insipid și stupid se încheiase povestea. „Ce veste și cui trebuie s-o duc ?“

Nu mi-a răspuns pe loc, ci a luat castronul cu apa murdară și, rotindu-l, l-a răsturnat în chiuvetă. Apoi s-a întors și a rămas uitîndu-se la mine, de parcă mă supraveghea.

„Ești teribil de grăbit ?“ m-a întrebat. „Ai putea să mai stai o clipă, două ?“ Părea că vorbește mereu din tot trupul și punea o ciudată intensitate în vorbele sale.

M-am uitat la ceas și mi-am făcut socotelile. „Nu luăm ceaiul înainte de cinci“, i-am răspuns. „E destul de tîrziu, nu-i așa ? Acasă la mine îl bem mai devreme. Aș putea să mai stau... hm, zece sau cincisprezece minute.“

A zîmbit și mi-a spus : „Nu va trebui să lipsești de la ceai.“ Părea că-l frămîntă gîndurile : schimbîndu-și felul de-a se purta cu mine, m-a întrebat : „N-ai vrea să te uiți puțin la cai ?“

„O, da !“ Am încercat să par entuziasmat.

Ne-am dus la un grajd lung, clădit din cărămidă, cu patru uși, fiecare prevăzută cu cîte o fereastră și din fiecare fereastră ieșea cîte un cap de cal. „Cel alb de colo e Briton“, a început să-mi spună Ted. „E cel mai bun trăgaci pe care-l am, dar nu vrea să muncească cu un alt cal alături și trebuie să facă totul numai el. Caraghios, nu-i așa ? Și iată, asta-i iapa murgă, o cheamă Smiler, e un cal de muncă bun, plin de bunăvoință, dar îndată ce-am terminat cu strînsul recoltei o să fete. Și ăsta sur e Boxer, dar a început să cam îmbătrînească ; și iată-l și pe cel pe care-l călăresc, cu care mă duc uneori la vînat. Are cap frumos, nu-i așa ?“ S-a oprit la el și l-a sărutat pe nasu-i catifelat și calul i-a arătat înalta sa apreciere, umflîndu-și nările și suflînd puternic pe ele.

„Și cum îl cheamă ?“ am întrebat.

„Wild Oats“, mi-a răspuns, rînjind cu subînțeles, drept care am rînjit și eu, dar fără să știu de ce.

Toată căldura după-amiezii părea că se adună acolo unde stam noi, sporind mirosul de cai, de bălegar și toate mirosurile dintr-o ogradă de fermă. Mă stînjenea, aproape că mă amețea, și totuși îmi plăcea oarecum ; și după ce s-a terminat vizitarea, pe jumătate părîndu-mi rău și pe jumătate bine, ne-am întors ca să ne ducem iar în casă.

Pe cînd intram în bucătărie, fermierul m-a întrebat pe neașteptate :

„Ce vîrstă ai ?“

„Împlinesc treisprezece ani luna asta, în ziua de douăzeci și șapte“, i-am răspuns în chip impresionant, sperînd c-are să-mi spună : „Hm ! fantastic !“, fiindcă puteți fi siguri că majoritatea adulților se interesează de aniversările noastre.

În loc de asta, el mi-a spus : „Ți-aș fi dat ceva mai mult. Pentru vîrsta dumitale, ești băiat mare.“

M-am simțit măgulit de asemenea compliment, mai cu seamă că venea de la un bărbat de statura lui.

„Mă-ntreb dacă mă pot încrede în dumneata“, a fost ceea ce mi-a spus îndată după asta.

Am rămas de-a dreptul cu gura căscată, ba chiar pe jumătate jignit, dar numai pe jumătate, fiindcă m-am gîndit că asta trebuie să fie preludiul unei destăinuiri.

Cu toate acestea i-am răspuns : „Desigur că poți. În caracterizarea mea se spune că sînt demn de încredere : *un băiat demn de încredere* — așa a spus despre mine directorul școlii.“

„Da, dar pot oare ?“ a adăugat el, pironindu-mă cu ochii. „Pot să mă-ncred în dumneata c-ai să-ți ții gura ?“

Ce idioată întrebare s-o pui unui școlar, m-am gîndit eu. Noi toți eram legați prin jurămînt să ne ținem gura. M-am uitat la el aproape cu milă. „Vrei să mă jur ?“ l-am întrebat.

„N-ai decît să faci ce poftești“, mi-a răspuns, „dar dacă sufli o vorbă...“ și zicînd aceasta s-a oprit, și amenințarea trupului său vînjos a părut să cutremure întreaga cameră.

„E ceva în legătură cu întîmplarea din după-amiaza asta ?“, l-am întrebat. „Poţi fi sigur că n-am să vreau să le spun nimic, dar au să-mi vadă genunchiul.“

Nici n-a ascultat ce i-am spus. „Mai e un băiat, nu-i aşa ?“ a urmat el ; „un băiat de-o vîrstă cu dumneata ?“

„Da, e prietenul meu Marcus“, i-am răspuns, „dar stă în pat.“

„A ! stă în pat“, a repetat fermierul, dus pe gînduri. „Aşa că eşti singur, ca să zicem aşa.“

I-am povestit că, de obicei, ne jucăm împreună după-amiezile, dar în după-amiaza asta pornisem la plimbare singur, în loc să ne jucăm.

Mă asculta numai pe jumătate, după care m-a întrebat : „E-o casă mare, nu-i aşa, o casă mare şi impozantă, cu o sumedenie de camere.“

„Dac-ar fi să număr camerele de dormit“, am răspuns eu, „nu ştiu cîte sînt.“

„Şi totdeauna plină de oameni, care sporovăiesc unii cu alţii, şi-aşa mai departe. Nu te afli niciodată între patru ochi cu vreunul din ei ?“

Nu-mi puteam închipui unde vrea s-ajungă cu şirul lui de întrebări.

„Hm, ei nu prea vorbesc cu mine“, i-am explicat eu. „Ştii, cu toţii sînt oameni mari şi au distracţiile lor de oameni mari, ca de pildă whist, tenis, conversaţii, aşa de dragul de a vorbi“ (ceea ce mi se părea într-adevăr ciudat). „Dar uneori vorbesc cu ei cîte puţin, aşa cum s-a-ntîmplat azi dimineaţă, cînd am vorbit cu vicontele Trimingham după ce am ieşit din biserică, şi-o dată am petrecut o zi întreagă cu Marian — sora lui Marcus, ştii, o fată grozavă — numai că asta s-a întîmplat la Norwich.“

„Ei ! ai petrecut o zi cu ea ?“ a întrebat fermierul. „Asta înseamnă că eşti destul de bun prieten cu ea, după cîte văd ?“

Am stat şi m-am gîndit. Din respect pentru Marian, nu voiam să pretind mai mult decît ceea ce mi se cuvenea. „A stat de vorbă cu mine şi azi dimineaţă“, am continuat eu, „în drum spre biserică, cu toate că ar fi putut vorbi cu vicontele Trimingham, dac-ar fi vrut.“ Am încercat să-mi aduc aminte de alte prilejuri cînd vorbise cu mine. „Stă de vorbă cu mine destul de des cînd cei mari sînt prin preajmă — e singura care vorbeşte cu mine. Bineînţeles că de la ei nu mă aştept la aşa ceva. Denys, fratele ei, a zis că sînt drăguţul ei. A spus-o de mai multe ori.“

„O ! aşa a spus ?“ a întrebat fermierul. „Asta înseamnă că uneori eşti singur cu ea ? Vreau să spun, numai voi doi într-o încăpere, fără nimeni altcineva ?“

Vorbea sub o tensiune puternică, de parcă ar fi văzut scena.

„Păi, da, uneori“, i-am răspuns. „Cîteodată stăm împreună pe-o canapea.“

„Staţi împreună pe-o canapea ?“ a repetat el.

A trebuit să-l lămuresc. Acasă aveam două canapele ; aici, la el, părea că nu-i nici una ; la Brendham Hall —

„Ştii“, i-am spus, „sînt atît de multe canapele.“

Atunci a priceput. „Dar cînd sînteţi împreună, stînd de vorbă... ?“

Am încuviinţat din cap. Eram împreună şi stăteam de vorbă.

„Şezi destul de-aproape de ea... ?"

„Destul de-aproape ?" am repetat. „Bineînţeles, rochia ei..."

„Da, da", a făcut el, pricepînd şi asta. „Rochiile astea se întind pe-o bucată mare de loc. Vreau să spun, destul de-aproape... cît să-i dai ei ceva ?"

„Să-i dau ei ceva ?" am întrebat. „Ah, da, pot să-i dau ei ceva." Parcă vorbeam de o boală care se putea da — eram încă îngrijorat din pricina pojarului. Atunci mi-a spus nerăbdător :

„Să-i dai o scrisoare. Vreau să spun, fără să mai vadă cineva."

Aproape că mi-a venit să rîd... pentru asemenea bagatelă s-a trudit el atîta ca să pună punctul pe i. „Păi, da", i-am răspuns. „Cît se poate de-aproape pentru aşa ceva."

„Atunci am s-o scriu", a declarat el, „dacă poţi s-aştepţi."

În timp ce se depărta, mi-a venit un gînd. „Dar cum poţi să-i scrii, cînd n-o cunoşti ?" l-am întrebat.

„Cine ţi-a spus că n-am cunoscut-o ?" m-a contrazis aproape brutal.

„Hm. Chiar dumneata. Mi-ai spus că nu i-ai cunoscut pe cei de la Brandham Hall. Şi ea mi-a spus că nu te-a cunoscut, pentru că am întrebat-o."

O clipă a stat pe gînduri, în ochi cu privirea încordată pe care-o avea cînd înota.

„Ţi-a spus ea că nu m-a cunoscut ?" m-a întrebat.

„Hm, mi-a spus că poate v-aţi întîlnit, dar nu-şi aduce aminte."

Fermierul a răsuflat adînc.

„Mă cunoaşte ea, într-un fel", a adăugat. „Îi sînt un fel de prieten, dar nu de soiul celor cu care umblă. Asta a vrut ea să spună, după cît îmi pare..." Aici s-a oprit un timp. „Avem nişte treburi împreună."

„Şi-i un secret ?" am întrebat cu nerăbdare.

„Mai mult decît atît", mi-a răspuns el.

Deodată am simţit că-mi vine să leşin, de parcă psalmii ar fi întrecut numărul de cincizeci de versuri ; spre uimirea mea, fermierul a băgat de seamă (fiindcă în general oamenii mari sînt foarte opaci la asemenea lucruri) şi mi-a spus : „Pari sleit de puteri. Ia stai jos şi pune picioarele sus. Uite un scaun. Mă tem că n-am nici o canapea." M-a aşezat în singurul fotoliu din încăpere. „N-are să dureze mult", a adăugat.

Dar a durat. A scos o sticlă de cerneală albastră închis, marca Stephens (am rămas uimit că n-avea o călimară ca lumea) şi o foaie de hîrtie liniată cu albastru şi s-a apucat să scrie cu toată rîvna. Degetele-i păreau prea mari şi groase ca să ţină tocul.

„Trebuie să-i şi spun ceva ?" l-am întrebat.

S-a uitat la mine cu ochii micşoraţi.

„N-ai înţelege", mi-a răspuns.

În sfîrşit, scrisoarea a fost terminată. A pus-o într-un plic, l-a lipit şi şi-a lăsat pumnul să-i cadă pe el ca un ciocan. Am întins mîna să-l iau, dar nu mi l-a dat.

„Dacă n-o poţi găsi singură", mi-a spus, „să nu i-o dai."

„Şi-atunci, ce să fac cu ea ?"
„S-o pui în locul acela unde tragi lanţul."
O parte din mine ar fi dorit ca el să nu fi spus asta, pentru că începusem să-mi văd misiunea în culori romantice ; dar cealaltă parte a apreciat latura practică a precauţiei ; eram un intrigant înnăscut.
„Poţi fi sigur c-aşa am să fac", i-am spus.
Acum, credeam eu, nu mai rămîne îndoială c-are să-mi dea scrisoarea, dar el tot o mai ţinea sub pumnu-i încleştat, ca un leu care păzeşte ceva cu laba.
„Ia ascultă", m-a întrebat, „chiar eşti sincer şi cinstit ?"
„Bineînţeles că sînt", i-am răspuns, jignit.
„Pentru că", a urmat el, „dacă altcineva pune mîna pe scrisoarea asta, are să fie bucluc mare pe capul ei şi pe-al meu şi poate şi pe-al dumitale."
N-ar fi putut spune ceva mai bine ticluit ca să mă pună la ambiţie.
„Am s-o apăr cu preţul vieţii", i-am răspuns.
La spusele mele a zîmbit, a ridicat mîna şi-a împins scrisoarea spre mine.
„Dar n-ai scris adresa pe ea !" am exclamat.
„Nu", mi-a răspuns ; şi a adăugat cu o încredere năvalnică, ce m-a emoţionat : „Şi nici n-am iscălit-o."
„Are să se bucure cînd are s-o primească ?" l-am întrebat.
„Aşa cred", mi-a răspuns scurt.
Eu însă voiam să ştiu totul dinainte.
„O să fie şi răspuns ?"

„Depinde", mi-a răspuns. „Nu pune prea multe întrebări. Nu căuta să ştii mai mult decît trebuie."
A trebuit să mă mulţumesc cu atît. Dintr-o dată, m-a cuprins o linişte, ca *une détente* după trecerea unei vijelii şi mi-am dat seama că trebuie să fie tîrziu. Uitîndu-mă la ceas, am exclamat : „Ei, drăcia dracului ! Trebuie s-o şterg !"
„Cum te simţi ?" m-a întrebat el, cu grijă şi cu bunăvoinţă. „Cum e genunchiul ?"
„Clasa-ntîi", i-am răspuns, îndoindu-l şi dezdoindu-l. „Sîngele n-a trecut prin batistă", am adăugat, pe jumătate cu părere de rău.
„Are să treacă atunci cînd începi să mergi." A aţintit asupra mea privirea-i dură şi cercetătoare. „Pari puţin cam pleoştit", a adăugat. „Sigur nu vrei să te duc cu trăsura o bucată de drum ? Şareta e aici şi pot să-nham calul cît ai clipi."
„Mulţumesc, nu", i-am răspuns. „Mă duc pe jos." Mi-ar fi plăcut să merg cu trăsurica, dar dintr-o dată am simţit nevoia să fiu singur. Eram prea mic ca să ştiu cum să-mi iau rămas bun, aşa că am zăbovit o clipă, stîngaci ; pe lîngă asta, mai era ceva ce voiam să spun.
„Ei ! ai uitat scrisoarea", mi-a spus fermierul. „Unde-o pui ?"
„În buzunarul de la pantaloni", i-am răspuns însoţindu-mi spusele cu fapta. „Costumul ăsta are mai multe buzunare" — şi i le-am arătat — „dar cineva care cunoştea un poliţist mi-a spus că buzunarul de la pantaloni e cel mai sigur."
S-a uitat la mine, arătînd că şi el crede la fel,

şi pentru prima oară am băgat de seamă că asudă ; cămaşa i se lipise de piept, vădind nişte pete întunecate.

„Eşti băiat bun", mi-a mai spus, dînd mîna cu mine. „Ia-o la picior şi vezi să ai grijă de dumneata."

Am pufnit în rîs ; mi se părea aşa de caraghios să ai grijă de tine însuţi, şi-apoi mi-am adus aminte ce voiam să-i spun : „Pot să vin să mă mai dau de-a lunecuşul pe şira de paie ?"

„Am s-o pieptăn şi-am s-o perii pentru dumneata", mi-a răspuns el. „Şi-acum, trebuie s-o ştergi."

A mers cu mine pînă la poarta ocolului cu şira şi cînd, ceva mai tîrziu, mi-am întors capul, el stătea tot acolo. I-am făcut semn cu mîna şi el mi-a răspuns.

Cînd am ajuns, erau cu toţii la ceai. Aveam impresia că lipsisem luni de zile, atît era de diferită atmosfera şi atît de tare mă înstrăinase întîmplarea prin care trecusem. Cînd mi-au văzut genunchiul, au început care mai de care să mă compătimească şi eu le-am spus cît de bun şi de cumsecade fusese Ted Burgess.

„A, e vorba de tînărul de la ferma Black", a zis domnul Maudsley. „Băiat chipeş, călăreşte bine, am auzit."

„Pe omul ăsta vreau să-l văd", a intervenit lordul Trimingham. „Cred c-are să joace în meciul de sîmbătă. Atunci am să vorbesc ceva cu el."

Mă întrebam dacă Ted Burgess nu dăduse cumva de-o belea ; şi m-am uitat la Marian, aşteptîndu-mă la niscaiva lămuriri de la ea, dar

ea părea că n-auzise nimic ; faţa ei avea căutătura aceea ca de vultur pe care-o avea uneori. Am auzit scrisoarea foşnind în buzunar şi mă întrebam dacă nu se vedea. Deodată, Marian s-a sculat în picioare şi-a zis :

„Cred c-ar fi mai bine să-ţi bandajez eu genunchiul, Leo. Se vede că-i cam prost legat."

Bucuros să plec, m-am dus numaidecît după ea. Marian s-a îndreptat spre camera de la baie. Era, cred, singura în toată casa. N-o mai văzusem pînă atunci ; Marcus şi cu mine aveam o cadă rotundă în camera noastră.

„Stai aici", mi-a poruncit ea, „şi-am să-ţi aduc alt bandaj."

O cameră mare cu un lavabou ce-mi părea de prisos ; pentru că, de ce-ar dori oamenii să facă baie şi să se şi mai spele ? Cada era îmbrăcată în lemn de mahon şi avea şi-un capac de mahon. Parcă era un mormînt. Cînd s-a întors, a ridicat capacul şi m-a pus să şed pe marginea căzii, apoi mi-a scos pantoful şi ciorapul, de parcă n-ar fi ştiut că sînt destul de mare ca s-o fac şi singur. „Acum ţine genunchiul sub robinet", mi-a spus.

Apa mi se scurgea minunat de rece de-a lungul piciorului.

„Doamne sfinte !" a exclamat ea. „Ai trecut prin grea-ncercare", dar spre uimirea mea n-a spus nimic despre Ted Burgess, pînă aproape de sfîrşit, după ce mi-a pus bandajul cel nou. Cel vechi era pe marginea căzii, boţit şi pătat de sînge, şi Marian s-a uitat la el şi m-a întrebat : „Asta-i batista lui ?".

„Da“, i-am răspuns. „Mi-a spus că n-o vrea îndărăt, așa că pot s-o arunc ? Știu unde-i grămada de gunoi“ — nu era din servilism, voiam doar s-o scutesc de-o osteneală. Și mă gîndeam cu plăcere la prilejul de-a vedea iar mormanul de gunoi, la acel binevenit contact cu mizeria în toată splendoarea sa.

„A, poate c-am s-o spăl“, mi-a spus ea, „pare o batistă destul de bună.“

Atunci mi-am adus aminte de scrisoare, de care uitasem, fiindcă tot timpul cît am fost cu ea nu m-am gîndit decît la ea. „M-a rugat să-ți dau asta“, am urmat, scoțînd scrisoarea din buzunar. „Mă tem că s-a cam boțit.“

Aproape că mi-a smuls-o din mînă, după care s-a uitat după vreun loc în juru-i ca s-o pună. „Uf ! rochiile astea ! Așteaptă-mă o clipă.“ A dispărut luînd scrisoarea cu ea, și batista. După cîteva clipe s-a întors și mi-a spus : „Acum să vedem ce-i cu bandajul“.

„Dar mi l-ai pus“, i-am răspuns arătîndu-i genunchiul.

„Dumnezeule ! Așa-i, ți l-am pus. Acum, hai să-ți trag ciorapul.“

M-am împotrivit ; dar nu, Marian voia să mi-l tragă ea și nu-i puteam spune că mă supăr. „E vreun răspuns la scrisoare ?“ am întrebat-o, dezamăgit că luase totul așa în ușor. Dar ea a scuturat doar din cap, că nu.

„Nu trebuie să-i spui nimănui despre... scrisoarea asta“, a adăugat, uitîndu-se în altă parte. „Nimănui, nici chiar lui Marcus.“

Mă cam săturasem de toate îndemnurile astea stricte de păstrare a tainei. Cei mari parcă nu

și-ar da seama că mie, ca și celor mai mulți școlari, ne vine mai ușor să tăcem decît să vorbim. Știam să tac ca mormîntul. Am încredințat-o iarăși pe Marian că taina ei se află în mîini sigure la mine. Cu toată răbdarea, i-am explicat că în nici un caz nu-i puteam spune lui Marcus, pentru că el era în pat, iar eu n-aveam voie să-l văd.

„Bineînțeles că e“, mi-a răspuns ea, „parcă uit toate cele. Dar să nu cumva să sufli vreun cuvînt, că mă supăr grozav pe tine.“ Apoi, văzîndu-mă foarte jignit și amărît, gata să-ncep a plînge, s-a îmbunat și mi-a spus : „Vai nu, n-am să mă supăr, dar, știi, ne-ar vîrî pe toți în cel mai groaznic bucluc.“

CAPITOLUL 8

LUCRURILE din trecut ți le-amintești la diferite nivele. Mai am încă impresia clară, dar greu de analizat, a schimbării care s-a petrecut cu cei din casă odată cu venirea lordului Trimingham. Înainte aveau cu toții un aer de independență și, în ciuda mîinii autoritare a doamnei Maudsley care ținea frîiele, un fel de-a se comporta nepăsător, aproape nedisciplinat ; acum păreau încordați, ca pe ghimpi, gata să înfrunte un test, așa ca noi în ultimele săptămîni de școală cu examenele bătînd la ușă.

Ceea ce spunea sau făcea careva părea că înseamnă mai mult, ca și cum mai atîrna încă ceva pe deasupra, ca și cum era un adaos la un eveniment pe cale de înfăptuire.

Mi-am dat seama că toată treaba asta n-avea nimic de-a face cu mine ; zîmbetele apărute pe moment, temerea înăbușită nu erau pentru mine ; la discuții, care n-aveau voie sub nici un motiv să se stingă, mai că nu luam parte. Picnicuri, excursii sau vizite erau plănuite aproape zilnic : doamna Maudsley le anunța după micul dejun ; pentru noi toți păreau curate porunci, totuși ochiul matroanei arunca o privire întrebătoare către lordul Trimingham, de parcă ar fi fost semnalul de care trebuia ținut seama înainte de pornirea trenului.

„Îmi convine de minune", răspundea el ; sau : „Tocmai ceea ce nădăjduiam că avem să facem".

Parcă mă văd, șezînd lîngă un rîu, uitîndu-mă cum se despachetau coșurile cu bunătăți, cum se-ntindeau pledurile și cum se apleca valetul ca să ne schimbe farfuriile. Cei mari beau vin ca chihlimbarul, din niște sticle înalte, ascuțite la gură ; mie mi se da limonadă gazoasă, dintr-o sticlă cu dop, tot de sticlă marmorată. Mîncarea mi-a plăcut : dar conversația de după aceea, pe cînd se strîngeau și se împachetau lucrurile, m-a sleit de puteri. Am șezut cît am putut de-aproape de Marian, dar ea nu se uita la mine ; părea că nu se uită decît la lordul Trimingham, care ședea alături de ea. Nu puteam auzi ce-și spuneau unul altuia și știam că tot n-aș fi înțeles chiar dac-aș fi auzit.

Fără-ndoială că aș fi priceput semnificația cuvintelor, dar nu și ceea ce-i făcea să și le spună.

Îndată după aceea, lordul Trimingham a ridicat ochii în sus și-a spus : „Na, iată-l și pe Mercur !"

„De ce-i spui Mercur ? a întrebat Marian.

„Fiindcă face comisioane", a răspuns lordul Trimingham. „Știi cine-i Mercur, nu-i așa ?" m-a întrebat apoi pe mine.

„Ei ! Mercur este cea mai mică dintre planete", i-am răspuns, bucuros c-am putut să-i răspund, dar bănuindu-l de-o aluzie cu privire la statura mea.

„Ai perfectă dreptate, dar mai înainte de asta, era mesagerul zeilor. El ducea ștafeta de la unul la altul."

Mesagerul zeilor ! Am stat și m-am gîndit la cele spuse de el și chiar și-atunci cînd atenția zeilor s-a strămutat de la mine, părea că-mi sporește și-mi întărește rangul și poziția. Mă închipuiam croindu-mi drumul prin zodiac, solicitînd stelele una după alta : un vis încîntător în stare de veghe, vis ce curînd s-a schimbat într-unul adevărat, fiindcă, mestecînd un fir de iarbă lung și zemos, am adormit. Cînd m-am deșteptat, n-am deschis ochii numaidecît ; îmi închipuiam c-au să rîdă de mine fiindc-am adormit, și doream să amîn cît mai mult cu putință clipa aceea ; și-am auzit-o pe Marian spunîndu-i maică-si : „Cred că trebuie să se fi plictisit de moarte, mamă, tîrîndu-se așa după noi ; ar fi cu mult mai fericit să hoinărească și să bată drumurile de unul singur."

„O, chiar crezi una ca asta ?“ i-a întors vorba doamna Maudsley. „Ţi-e atît de devotat, Marian, e mieluşelul tău.“

„E o drăgălăşenie de băiat, ce-i drept“, i-a răspuns Marian, „dar ştii, mamă, cum e cînd eşti copil ; puţinul din tovărăşia oamenilor mari durează o eternitate.“

„Hm, pot să-l întreb“, a urmat doamna Maudsley. „Acum sîntem tocmai treisprezece cu el — nu ştiu dacă asta are vreo importanţă. E cu ghinion pentru Marcus.“

„Dacă Marcus are pojar“, a spus Marian cu nepăsare, „cred că va trebui să amînăm balul.“

„Nu văd de ce să-l amînăm“, i-a răspuns hotărît doamna Maudsley. „Am dezamăgi atîta lume. Şi doar tu nu vrei una ca asta, Marian, nu-i aşa ?“

N-am auzit ce i-a răspuns Marian, dar mi-am dat seama cum se ciocneau voinţele lor. După ce m-am prefăcut că mai dorm o bucată, am deschis ochii cu precauţie. Marian şi cu maică-sa plecaseră : majoritatea celorlalţi oaspeţi stăteau în picioare prin preajmă, încă vorbind ; cele două trăsuri erau trase în umbră ; caii clătinau din cap şi-şi scuturau cozile ca s-alunge muştele. Sus pe capre, vizitiii se înălţau cu mult deasupra mea ; pălăriile lor cu cocarde de mătase mai că atingeau crengile înfrunzite ale copacilor, făcînd mai adînci tonurile întunecate în umbră. Jocul umbrelor îmi făcea plăcere. M-am sculat, căutînd să par cît mai degajat şi firesc, nădăjduind că nimeni nu bagă de seamă ; dar lordul Trimingham m-a văzut.

„Aha !“ a exclamat el. „Mercur a lipsit de la datorie, în schimb a tras un pui de somn.“

Întorcîndu-mă spre el, i-am zîmbit. Îmi dădeam seama că are ceva statornic în firea lui. Lîngă el mă simţeam în siguranţă, ca şi cum orice-aş fi spus sau orice-aş fi făcut, nu i-ar fi putut schimba părerea despre mine. Glumele lui nu mi-au părut niciodată usturătoare, în parte fără îndoială fiindcă era viconte, dar în parte şi fiindcă îi respectam autodisciplina. Mă gîndeam că nu prea avea motive să rîdă ; şi totuşi rîdea. Veselia lui se vedea că-i deprinsă în spital şi pe cîmpul de luptă. Simţeam că dispune de-o rezervă de forţă lăuntrică pe care nici o lovitură potrivnică, oricît de serioasă, n-ar fi putut-o distruge.

Cu toate acestea, şezînd pe unul din locurile de pe capră, pe care-l găsisem liber (pe cel de-alături şedea valetul), îmi dam seama (cu toate că n-aş fi admis-o nici în ruptul capului) că ce-mi povestea vizitiul mi se părea mult mai plăcut decît vorbăria fără temei, fără ţintă şi fără nici o noimă, pe care-o ascultasem înainte de a fi adormit. Îmi plăcea să comunic ştiri şi să aflu noutăţi şi vizitiul se pricepea la aşa ceva, la fel ca şi indicatoarele rutiere şi bornele kilometrice... a căror apariţie — fiindcă n-apucau să treacă nici cîteva minute, şi îţi şi săreau în ochi — o aşteptam cu nerăbdare. Uneori nu-mi putea răspunde la întrebări. „De ce sînt atît de multe drumuri laterale în Norfolk ?“ îl întrebam. „Unde locuiesc eu nu-i nici unul.“ N-a ştiut să-mi răspundă, dar în general ştia, şi lîngă el simţeam că mă aleg cu un cîştig. Cu

ceilalţi nu era chip să te-alegi cu ceva : nişte aţe subţiri ca pînza de păianjen, ce se rupeau cînd se-atingeau de mintea mea şi mi-o oboseau. Conversaţia zeilor ! — Nu mă supăram şi nici nu mă simţeam ofensat că n-o puteam înţelege. Eu eram planeta cea mai mică şi, dacă duceam mesaje de la unul la altul şi nu puteam totdeauna să le înţeleg în fond, şi-aşa era tot bine ; mesajele lor erau ca ceva într-o limbă străină... vorbirea stelelor.

Sub acoperişul multicolor al umbrelelor de sub mine — un soi de ţestoasă romană împotriva soarelui — multe pălării tari, de pai, de-ale bărbaţilor, îşi găseau adăpost. Zvonul vorbăriei îmi ajungea pînă la urechi... cum o mai întindeau şi-o lungeau ! — dar politeţea nu mă obliga să ascult. La început fusesem cumva jignit şi rănit de propunerea lui Marian ca să nu mai fiu luat în excursiile viitoare ; dar acum îmi dam seama că n-o făcuse decît spre binele meu, iar spusele ei — „e o drăgălăşenie de băiat" — îmi tot veneau în minte, ca un gust dulce în gură. Bineînţeles că puneam mare preţ pe prestigiul de a fi împreună cu ei ; îmi plăcea grozav trecerea noastră triumfală prin ţinut, trecătorii care se uitau cu privirea pierdută la trăsurile noastre, copiii care dădeau fuga să deschidă porţile şi care se repezeau în brînci după bănuţii pe care vizitiul li-i arunca cu indiferenţă. Dar puteam să mi-i şi închipui în minte şi să mă las încălzit de aureola lor tot atît de bine, ba chiar poate mai bine, cînd eram departe de ei ; pentru că atunci mă simţeam în miezul experienţei, fără nici o

abatere accidentală, ca aceea de a-mi potrivi expresia feţei sau de a încerca să par curios şi interesat cînd nu eram deloc. M-am gîndit la dependinţe, m-am gîndit la locul de scăldat, m-am gîndit la şira de paie pe care mă puteam da de-a săniuşul oricînd voiam... m-am gîndit chiar şi la grămada de gunoi. Erau locuri ce-mi veneau cu drag în minte într-un fel apropiat şi pe care doream să le mai văd.

„Îl cunoşti pe Ted Burgess ?" l-am întrebat pe vizitiu.

„A, da", mi-a răspuns el, „toţi de pe-aici îl cunoaştem."

Ceva din intonaţia lui m-a făcut să-l întreb iarăşi : „Îţi place ?"

„Sîntem cu toţii vecini", mi-a răspuns vizitiul. „Domnul Burgess e o probă de băiat."

Am luat aminte la „domnul", dar restul remarcii sale m-a dezamăgit, părîndu-mi fără înţeles. Ted Burgess nu mi se părea nicidecum o probă de băiat.

În sfîrşit am ajuns la ceea ce aşteptam plin de nerăbdare să văd — la colină, colina cea adevărată a excursiei, singura ei trăsătură senzaţională. Un indicator a apărut în zare şi treptat s-a apropiat.

Către Biciclişti
Mergeţi cu Atenţie

Am şi făcut un joc de cuvinte pentru mine pe chestia asta : „Patru biciclişti mergeţi cu atenţie", însemnînd că oricare alt număr de bici-

cliști pot risca după cum le e pofta. Am încercat să-i explic asta vizitiului, dar el era ocupat cu frînele trăsurii. Coboram, crupele cailor, încordate și pătate de sudoare, se propteau în tăblia din fața trăsurii. Uitîndu-mă îndărăt, am văzut vehiculul din spate trudindu-se la fel. Dat fiind că frînele trăsurii s-au înfierbîntat, m-a învăluit un miros înțepător de ars, care din pricina unor rațiuni vicioase era ca mirosul de tămîie pentru nările mele. Starea de încordare și de amenințare creștea ; tensiunea sporise pînă la punctul culminant.

În sfîrșit, am ajuns în vale și amîndouă trăsurile s-au oprit la un popas. Acum aveam de înfruntat procesul invers — mai puțin senzațional, mai lipsit de primejdii, dar aproape tot atît de pitoresc, pentru că acum hățurile au fost slăbite, iar bărbații din tot grupul au coborît din trăsuri ca să ușureze urcușul cailor. Un sentiment cald de umanitarism m-a cuprins : m-am rugat să mi se îngăduie să cobor și eu.

„De ce ? Cu sau fără dumneata nu-i nici o deosebire“, mi-a răspuns vizitiul, spre amărăciunea mea ; dar cu toate acestea m-a ajutat să cobor pe treptele nesigure și înguste pe care atît de ușor puteai să aluneci. M-am aliniat în rînd cu bărbații și am încercat să-mi potrivesc pasul meu mic cu pasul lor mare.

„Ce imperturbabil pari, pe cuvîntul meu !“ a spus lordul Trimingham, atingîndu-și ușor fața cu o batistă de mătase. Purta un costum alb de in, altcum decît ceilalți, avea o pălărie de panama, prinsă de-un nasture de la haină cu șnur negru ; părea grozav de elegant, cum erau

dealtfel toate hainele sale : poate că-ți săreau în ochi din pricina contrastului cu făptura lui. „E cea mai caldă zi pe care-am avut-o pînă acum.“

Eu am țopăit cîțiva pași, ca să arăt ce puțin îmi păsa de căldură ; dar mi-am adus aminte de ceea ce spusese el și, cînd ne-am suit din nou în trăsură, toți la locurile noastre, și caii au pornit cu pași înceți și legănați, m-a învăluit iarăși obsesia mea cu căldura. Poate că astăzi va atinge recordul. Numai dac-ar vrea, mă gîndeam eu, numai dac-ar putea ! Eram îndrăgostit de tot ce putea fi excepțional și gata să sacrific excepționalului toate întîmplările firești.

La întoarcere, primul gînd mi-a fost să dau fuga la cămara vînaturilor ; dar am fost împiedicat. Mai întîi ceaiul era gata și apoi primisem o scrisoare de la mama, care-mi sosise cu poșta de după-amiază. „Domnișorului Leo Colston, la doamna Maudsley, Brandham Hall, lîngă Norwich.“ M-am uitat la adresă cu mîndrie ; da, chiar acolo eram.

Cînd citesc scrisorile de la mama, îmi place în mod deosebit să fiu singur, cît se poate de singur ; chiar și cămara vînaturilor era prea la-ndemîna oricui pentru una ca asta. Uneori mă retrăgeam cu scrisoarea la toaletă, dar acum, de vreme ce-aveam camera mea proprie, puteam fi încredințat că voi fi singur. Într-acolo m-am furișat, ca un cîine cu osul în gură, dar pentru întîia oară nu m-am putut simți propriu-zis ispitit de scrisoarea mamei. Micile griji și treburile de-acasă, în loc să mă încercuiască

şi să mă învăluie în vreme ce citeam despre ele, rămîneau neînsemnate şi departe de mine ; erau ca imaginile pe sticlă ale unei lanterne magice, dar fără lanterna aprinsă care să le insufle viaţă. Aveam sentimentul că nu mai fac parte din acel loc : locul meu era aici, aici eram o planetă, fie ea chiar una mică, şi duceam mesaje celorlalte. Şi pisălogeala mamei în privinţa căldurii îmi părea fără temei, aproape că mă scotea din sărite : ea ar fi trebuit să ştie, îmi închipuiam, că mi-era pe plac căldura, că eram invulnerabil la căldură, în fine invulnerabil la orice...

La plecare, îmi dăduse pentru timpul cît aveam să lipsesc o trusă pentru scris, din piele neagră, care avea o călimară fixată în colţul din dreapta, sus. Am încercat să-i scriu, dar nu eram în stare, nu-mi venea. Nu era ca la şcoală, cînd îmi întocmeam scrisorile cu grijă, ca nu cumva să mai rămînă ceva nespus, în afară de faptul că eram bine sănătos şi speram că şi ea e la fel ; doream să-i povestesc ce importanţă mi se dădea, despre văzduhul îmbălsămat şi aerul divin pe care-l respiram. Dar chiar şi mie strădania asta-mi părea nelalocul ei. Că vicontele Trimingham a spus că sînt ca Mercur — că fac comisioane — că Marian, sora lui Marcus, e tot foarte drăguţă cu mine, că-mi pare că mi-e cea mai dragă dintre toţi — că ce păcat că se mărită, dar că numai atunci are să fie doamnă vicontesă — ei bine, ce însemnătate puteau avea toate astea pentru mama, dar ce însemnătate aveau pentru mine, de mă

făceau să mă simt atît de important ? Am spus cîte ceva din toate, şi despre Marcus că e bolnav (cu toate că, bineînţeles, n-am pomenit nimic de pojar) ; i-am povestit despre toate festivităţile trecute şi viitoare — picnicuri, meciul de cricket, serbarea aniversării şi balul ; îi mulţumeam că mi-a spus că pot să mă scald şi-i făgăduiam că n-am să mă scald decît dacă e cineva cu mine ; şi, în încheiere, fiul ei care o iubeşte. Dar şi asta suna fals şi un pic cam îngîmfat, ca şi cum o divinitate recunoştea o înrudire cu un muritor.

Pe cît mi-a fost strădania de stearpă, scrisoarea mi-a luat totuşi mult timp ca s-o scriu, şi era trecut de şase cînd, în fuga mare, am ajuns la cămara vînaturilor. Aşteptam ceva senzaţional şi n-am fost dezamăgit. Mercurul scăzuse la treizeci grade ; dar indicatorul, cu aproape o jumătate de inci deasupra, atinsese treizeci şi şase grade. Treizeci şi şase ! Poate că era un record, un record în orice caz pentru Anglia, unde aşa cum credeam, temperatura la umbră nu atinsese niciodată cifra de treizeci şi opt. Ambiţia mea era să fie un record. Nu mai rămîneau decît două grade de urcat ! O bagatelă pur şi simplu, soarele lesne ar fi putut-o face ; poate c-are s-o facă mîine. Cum stăteam acolo dus pe gînduri, mi-a părut că simt în lăuntrul meu efortul meteorologic uluitor al lumii de a se depăşi, de a trece într-o zonă de existenţă pe care niciodată n-o mai atinsese pînă atunci. Eu eram însuşi mercurul (oare nu fusesem numit chiar Mercur, îmi trecea nedesluşit prin minte), avîntîndu-mă întruna spre

noi înălțimi : și Brandham Hall, cu altitudinile sale sentimentale neexplorate încă, era muntele pe care-mi voi cîștiga experiența. Mă simțeam amețit și aiurit, de parcă mi s-ar fi făcut cine știe ce hatîr, ceva ce mă scotea din mine și din granițele personalității mele normale. Totuși nu era o trăire solitară, era înlănțuită inseparabil cu așteptarea pe care-o vedeam oglindită pe fețele celor din jurul meu. Și ei așteptau nerăbdători o împlinire și le știam etapele acelei împliniri, la fel de limpede de parc-ar fi fost treptele dintr-o scară : meciul de cricket, sărbătorirea zilei mele de naștere și balul.

Și după aceea ? După aceea, trebuia să fie un viitor comun pe care mintea mea, nehotărîtă și pe jumătate potrivnică, învăța să-l asocieze cu Marian și cu lordul Trimingham. Totuși și în gîndul ăsta erau neliniștile rupturii : vărsare de lacrimi, sacrificiul rolului meu care-și găsise fericirea în ea.

„Te distrezi singur ?“ m-a întrebat o voce din spate.

Era domnul Maudsley, aplecat și el asupra investigațiilor meteorologice.

Tot dînd din colț în colț (mi-era cu neputință să nu umblu cu tertipuri, cînd vorbea cu mine), i-am răspuns că da, mă distrez singur.

„A fost destul de cald astăzi“, a afirmat el.

„A atins recordul ?“ am întrebat eu curios.

„Nu m-ar mira“, mi-a răspuns el. „Trebuie să controlez. Îți place vremea caldă ?“

I-am spus că da. Domnul Maudsley a ridicat magnetul. N-am vrut să văd cum e nimicită și

anulată mărturia căldurii din ziua aceea, așa că mormăind ceva, am șters-o.

Zăpăcit de întîlnirea cu el, am uitat unde trebuia să mă duc după aceea, și m-am aflat rătăcind pe aproape de pajiștea pe care niște persoane în alb o cutreierau încoace și-ncolo fără rost, ca și mine. Nici prin minte nu-mi trecea să mă întîlnesc cu ei ; doream să rămîn singur cu impresiile mele și m-am îndreptat spre șanțul care despărțea pajiștea de parc. Știam din experiență că e destul de adînc ca să mă pot ascunde în el. Dar, prea tîrziu, fusesem văzut.

„Ei !“ am fost chemat de glasul lordului Trimingham. „Vino-ncoace ! Avem nevoie de tine.“

A venit la marginea șanțului și s-a uitat de sus la mine.

„Încercare de-a te strecura pe furiș dincolo“, mi-a spus.

N-am înțeles aluzia militară a spuselor lui, dar semnificația generală din învinuire mi-a fost pe deplin limpede.

„Uite ce-i, văd că alergi întruna, peste tot locul“, a continuat el. „Poți s-o găsești pe Marian și s-o rogi să intre a patra într-o partidă de crocket ? Doar de-atîta mai sîntem buni. Am căutat-o și n-am putut-o găsi, dar cred că tu o poți scoate din buzunar.“

Fără să vreau, mîinile mi-au căutat prin buzunare și el a pufnit în rîs.

„Hai“, a adăugat el, „trebuie să ne-o aduci vie sau moartă.“

Am luat-o la goană. Nu-mi trecea prin cap unde s-o caut, și cu toate acestea nici o clipă

n-am crezut că n-am s-o găsesc. Paşii m-au dus prin jurul casei, apoi m-am depărtat de aşezarea aceea nobilă şi impunătoare care nu însemna mare lucru pentru mine, am trecut prin faţa adunăturii aceleia de clădiri din spate care avea atîta însemnătate şi-apoi am apucat-o pe poteca acoperită cu zgură care ducea la dependinţele părăsite. Şi tocmai acolo am găsit-o, mergînd destul de repede şi cu capul sus.

La început nu m-a văzut, dar cînd a dat cu ochii de mine m-a măsurat cu o privire rece ca gheaţa. „Ce cauţi aici ?" m-a întrebat.

M-am simţit vinovat, aşa cum se simt copiii cînd sînt întrebaţi de către cei mari ce pun la cale ; dar eram gata pregătit şi sigur că asta are să-i facă plăcere.

„Hugh m-a rugat să-ţi spun..." am început.

„Cine te-am rugat să-mi spui ?" m-a întrerupt ea.

„Ştii cine, Hugh, vicontele Hugh", am spus, şi aşteptam să văd că i se luminează faţa. Dar nu i s-a luminat; ochii îi fugeau încoace şi-ncolo şi părea aproape supărată.

„A, Hugh", exclamă ea, scoţînd parcă un ţipăt de bufniţă. „Ce zăpăcită sînt. Dar tu îi rosteşti numele într-un fel caraghios."

Era primul lucru aspru pe care mi-l spusese pînă atunci şi cred că i-am părut descurajat, fiindcă a băgat de seamă cît eram de stînjenit şi mi-a spus ceva mai blînd :

„Ei, oamenii rostesc cuvintele în felurite feluri. Ia spune, ce vrea ?"

„Vrea să joci crocket."

„Cît e ceasul ?" a întrebat Marian.

„Aproape şapte."

„Nu luăm cina pînă la opt jumătate, nu-i aşa ? Foarte bine, am să mă duc."

Acum, cu prietenia noastră restabilită, am plecat împreună.

„A zis că trebuie să te aduc vie sau moartă", am îndrăznit să spun.

„O, aşa a spus ? Hm, dar ce sînt eu ?"

Am găsit că asta suna cu haz. După ce-am mai glumit puţin, Marian mi-a spus :

„Mîine ne ducem să luăm prînzul la nişte vecini. Toţi sînt oameni în vîrstă, bătrîni de cînd lumea, nişte moşnegi, şi mama crede că s-ar putea să te plictiseşti. Ai avea ceva împotrivă dacă ai rămîne acasă ?"

„Sigur că nu", i-am răspuns eu. Mi-am adus aminte că ea, şi nu doamna Maudsley, credea că m-aş putea plictisi ; cu toate acestea nu i-am imputat nimic — Marian era ca fata din poveste ale cărei vorbe se prefac în perle şi-i cad de pe buze.

„Şi ce-ai să faci ca să te distrezi ?" m-a întrebat.

„Hm", i-am răspuns încercînd să cîştig timp, „aş putea face mai multe lucruri." Răspunsul meu suna grandios.

„Ca de exemplu ?"

Mă simţeam măgulit de interesul pe care mi-l purta ; dar, silit să-i spun ceva, nu m-am putut gîndi decît la un singur lucru.

„M-aş putea duce să mă plimb." Chiar şi mie, însă, asemenea idee mi-a părut prozaică.

„Şi pe unde te-ai plimba ?"

Aveam o bănuială că ea e cea care dirijează convorbirea noastră și, pe jumătate conștient, îi lăsam inițiativa.
„Păi, aș putea să mă dau de-a săniușul pe o șiră de paie."
„A cui șiră ?"
„Poate c-a fermierului Burgess."
„O, a lui ?" a făcut ea, părînd foarte surprinsă. „Leo, dacă te duci într-acolo, vrei să-mi faci un serviciu ?"
„Sigur că da. Ce anume ?" Dar eu știam înainte de a-mi spune.
„Să-i duci o scrisoare."
„Mă așteptam să-mi spui asta !" am exclamat eu.
Marian s-a uitat la mine, părînd c-o frămîntă gîndurile, apoi mi-a spus :
„De ce ? Fiindcă ții la el ?"
„Da-a. Bineînțeles, dar nu atît de mult cît la Hugh."
„De ce ții mai mult la Hugh ? Pentru că e viconte ?"
„Păi, și de asta", am încuviințat eu, fără nici un pic de falsă pudoare. Respectul pentru rang mi-era în sînge și nu-l socoteam snobism. „Și-apoi, e atît de gentil și de prietenos. Vreau să spun că nu-mi dă ordine. Pînă acum credeam că un nobil trebuie să fie grozav de mîndru."
Marian se gîndea la cele spuse de mine.
„Iar domnul Burgess", am continuat eu, „nu-i decît un fermier." Mi-am adus aminte cum m-a primit întîia oară, înainte de-a ști de unde veneam. „E cam aspru."

„Așa e ?" a întrebat ea, dar nu ca și cum ar socoti-o ca pe-o lipsă. „Eu nu-l cunosc bine, știi. Uneori ne scriem unul altuia niște bilete... pe chestiuni domestice. Și tu zici că-ți place să i le duci."
„A, da, îmi place", i-am răspuns plin de entuziasm.
„Fiindcă ții la T... domnul Burgess ?"
Știam că ea ar fi vrut să-i spun că țin la el și am fost gata să-i fac pe plac, dar în același timp m-a cuprins o dorință năprasnică să-i fac o mărturisire și aveam tocmai prilejul de a i-o spune.
„Da. Dar din altă pricină."
„Care anume ?"
N-aveam idee că, odată ajuns la cuvinte, e-atît de greu să le rostești ; dar pînă la urmă le-am dat drumul :
„Pentru că mi-ești dragă."
Marian mi-a întors un zîmbet încîntător și a adăugat :
„E foarte drăguț din partea ta."
Stătea tăcută. Ajunseserăm la o răscruce a cărărilor. Una, mai prost întreținută, ducea la acareturile din spate ; cealaltă, mai lată, pe care umblam de multe ori, ducea spre fațada edificiului.
„Încotro aveai de gînd s-o apuci ?" m-a întrebat Marian.
„Păi, vroiam că merg cu tine... la terenul de crocket."
Un nor parcă i-a întunecat fața. „În definitiv, nu cred c-am să merg", a spus ea, aproape gata de ceartă. „Sînt cam obosită. Spune-le că mă

doare capul. Sau spune-le că nu m-ai putut găsi.“

Mi s-a părut că cerul a căzut pe mine. „Vai !“ am exclamat eu. „Dar Hugh are să fie atît de dezamăgit !“

Nu era numai asta însă : eu aveam să fiu dezamăgit venind fără captură și fiind văduvit de triumful de-a o aduce vie sau moartă.

O urmă de bună dispoziție a reapărut pe fața lui Marian. „M-ai zăpăcit de tot cu Hugh al tău !“ mi-a spus ea. „Vrei să zici că tu ai să fii dezamăgit, sau Hugh ?“

„Hugh“, i-am răspuns, încercînd să șuier cuvîntul așa cum făcea ea, cu toate că nu-mi plăcea deloc să fac una ca asta, de parcă îmi băteam joc.

„Hm, atunci se vede că trebuie să mă duc“, a adăugat ea. „Ce mai tiran îmi ești ! Numai că socot să mă duc singură, dacă nu te superi.“

Ba m-am supărat grozav. „Dar să le spui că eu te-am trimis ; ai să le spui ?“ am implorat-o eu.

Marian s-a uitat la mine, gata să mă șicaneze. „Poate c-am să le spun“, mi-a răspuns,

CAPITOLUL 9

ÎNTRE ZIUA următoare, marți, și meciul de cricket, fixat pentru sîmbătă, am dus de trei ori mesaje de la Marian la Ted Burgess și înapoi ; trei bilete de la ea și un bilet și două mesaje verbale de la el.

„Spune-i că-i în ordine“, mi-a spus el prima dată ; după aceea : „Spune-i că nu-i rost“.

Nu-mi venea greu să dau de el, fiindcă de obicei muncea pe ogor, pe partea cea mai îndepărtată a rîului : de pe platforma ecluzei puteam să văd unde e. Prima oară cînd m-am dus, Ted mîna secerătoarea, o mașină cu un sistem nou de dinți care tăia grîul, dar nu-l lega. Mașina se numea „Spring-balance“, îmi aduc aminte foarte bine. Am mers alături de mașină pînă ce n-a mai fost grîu nesecerat între noi și cei trei sau patru muncitori care legau snopii, și după aceea Ted a oprit calul iar eu i-am înmînat scrisoarea.

În ziua următoare, întinderea recoltei nesecerate se micșorase și Ted sta în picioare cu pușca, la pîndă după iepuri și alte făpturi care ședeau neclintite în ascunzișurile lor, făcînd una cu ele pînă în ultima clipă, înainte de-a o zbughi, fugind de rupeau pămîntul ; era atît de pasionant, încît o vreme uitasem de tot de scrisoare, iar Ted stătea cu ochii ațintiți de parcă uitase și el de ea.

Emoția mea creștea fiindcă credeam că acest ultim adăpost trebuie să fie ticsit cu vînat ; dar mă înșelasem — chiar și după ultimii pași tiptil ai vînătorului nu apăru nimic.

Bărbatul de pe secerătoare a mînat-o spre poarta ce ducea în lanul alăturat ; întorcîndu-se cu spatele spre noi, muncitorii au pornit-o trudiți către șirul de arbuști, ca să-și ia hainele și coșurile de papură. Fermierul și cu mine rămăseserăm singuri.

Ogorul ce fusese secerat părea foarte întins și neted, iar, Ted era categoric cea mai înaltă întruchipare de pe el. Stînd așa acolo, de culoarea grîului copt, între roșcat și auriu, mi l-am închipuit ca un snop pe care secerătoarea îl uitase, dar că se va întoarce pentru el.

I-am dat plicul, pe care pe loc l-a rupt ca să-l desfacă : și-atunci am știut că trebuie să fi nimerit vreun vînat înaintea venirii mele, pentru că, spre consternarea și sila mea, o pată lungă de sînge s-a ivit pe plic, și apoi chiar pe scrisoarea pe care o ținea în mînă.

Am zbierat : „Vai, nu face asta !" — dar el nu mi-a răspuns, atît era de cufundat în lectură.

Cealaltă dată cînd m-am dus să-l caut nu era pe ogor, ci în curtea fermei, și atunci mi-a dat scrisoarea pe care s-o duc înapoi.

„Pe asta nu-i sînge", mi-a spus el glumeț și eu am rîs, fiindcă ceva din mine se învoise cu sîngele, ba chiar și-l însușea bucuros, ca parte integrantă în viața bărbatului, în care într-o bună zi voi fi și eu inițiat. Mi-am petrecut multă vreme acolo, dîndu-mă de-a săniușul pe șira de paie ; într-adevăr, în toate trei împrejurările cînd i-am dus scrisori, am profitat de ocazie ; era punctul culminant al expedițiilor mele și, cînd mă întorceam în societatea strînsă la ceai, puteam să le povestesc că așa îmi petrecusem după-amiaza — și era purul adevăr.

Erau minunate acele după-amiezi aurii în mai multe sensuri și nu mi-am dat seama de asta pînă miercuri, cînd doamna Maudsley mi-a

spus, în biroul ei de după micul dejun, cum îl supranumise cineva, că aveau să se ducă să prînzească într-o casă unde erau copii și că trebuia să merg și eu ; nu mi-am dat seama atunci cîtă dreptate avea Marian să spună că aș fi mai fericit să stau acasă. Există o gheață între copii care trebuie sfărîmată ; ei nu se împrietenesc ușor, lumile lor sînt strict intime, chiar jocurile lor sînt adevărate taine ; și nu puteam învăța atît de repede regulile, mai cu seamă cînd îmi aminteam de problema cu mult mai importantă pe care o lăsasem nedezlegată. Poate că felul fanteziei lor îmi părea puțin cam insipid, pentru că nu și-ar fi dat viața pentru vreun scop oarecare.

Aceasta, fiindcă îmi executam îndatoririle de Mercur foarte serios, mai ales din pricina tainei impuse și poruncite mie, dar mai presus de orice pentru că aveam sentimentul că făceam pentru Marian un lucru pe care nimeni altul nu l-ar fi putut face. Ea stătea la taclale cu însoțitorii ei de-aceeași vîrstă ; îi întorcea o față surîzătoare lordului Trimingham, ședea alături de el la masă și se plimba cu el pe terasă ; dar cînd îmi înmîna scrisorile, deși eram de-o vîrstă fragedă, surprindeam în feul ei de-a fi o stăruință și-o grabă pe care n-o arăta celorlalți — nu, nici chiar lordului Trimingham. Să-i fiu ei de folos — era pentru mine nespus de plăcut, drept care nici nu căutam să văd ce este dincolo de plăcerea mea. Totuși, comisioanelor mele de la unul la altul le atribuiam o semnificație proprie — la drept vorbind mai multe semnificații — pentru că nu puteam găsi numai una

care să mă satisfacă. Nici chiar în lumea fanteziilor mele, nici o ipoteză nu explica pe deplin de ce Marian și Ted Burgess schimbau între ei scrisori. „Treburi“ — spuneau și unul și altul. Pentru mine cuvîntul „treburi“ era solemn, aproape sacrosanct ; mama îl rostea cu venerație ; era înrudit cu ceasurile de birou ale tatei, cu dobîndirea mijloacelor de trai. Marian n-avea nevoie să-și cîștige mijloacele de trai, dar Ted Burgess avea nevoie ; poate că ea îl ajuta ; poate într-un fel misterios biletele ei însemnau bani în buzunarul lui. Poate chiar conțineau bani ; cecuri sau bancnote și de asta zicea el : „Spune-i că-i în ordine“... însemnînd că-i primise. Mă înfiora gîndul c-aș putea duce bani ca un curier de bancă și c-aș putea fi atacat și prădat ; cîtă încredere trebuie să aibă Marian în mine, ca să-mi încredințeze niște misive atît de valoroase !

Și totuși, nu puteam crede decît doar pe jumătate asemenea ipoteză, fiindcă nici urmă de bancnotă, pe care sigur c-aș fi putut-o vedea, n-a ieșit vreodată din plic. Poate că-i spunea ceva, ceva ce i-ar fi putut fi de folos în munca lui de la fermă ; nu-mi puteam imagina nimic, dar la vremea aceea nu știam nimic despre cultivarea pămîntului. Sau poate că Marian compara cu el niște date, despre temperatură de exemplu, cititul zilnic al termometrului, căci ea avea mijloace să le constate, pe cîtă vreme el nu. Temperatura ultimelor zile, cu toate că nu atinsese cifra înaltă de luni, fusese mulțumitoare : treizeci grade marți, treizeci și unu miercuri, aproape treizeci și patru joi și vineri.

(De atunci îmi luasem obiceiul de a verifica și compara cifrele mele cu recordurile oficiale și le găseam de obicei destul de apropiate.) Sau dacă nu era interesul pentru temperatură, ar fi putut fi ceva ce se potrivea în mintea adulților cu un asemenea interes, pe care l-aș fi înțeles dacă mi-ar fi fost explicat. Poate rămășaguri : știam ce mare preț pun adulții pe rămășaguri. Poate că puneau rămășag pe cît de repede se va termina de cultivat cutare sau cutare ogor.

Poate că el era în cine știe ce încurcătură și ea încerca să-l ajute să iasă din ea. Poate că el era căutat de poliție și ea încerca să-l salveze. Poate că ucisese pe cineva (pata aceea de sînge te făcea să crezi că ucisese). Poate că ea știa asta și-l ținea la curent cu toate mișcările poliției ?

O asemenea soluție a problemei, fiind și cea mai senzațională, era și aceea la care țineam cel mai mult. Cu toate acestea, nu mă mulțumea în toată puterea cuvîntului ; și de cîte ori mă aflam în prezența ei sau a lui, primind bilețelele sau înmînîndu-le, mă izbea cît e de nepotrivită soluția asta, ca și celelalte dealtfel. Și, după cîte mi se părea mie, nici el nici ea nu se comportau ca niște persoane ce s-ar fi aflat în vreuna din situațiile pe care le imaginasem.

În spatele dorinței mele instinctive de a găsi o soluție imaginată mulțumitoare, se furișase o curiozitate avidă, de care mi-era puțin rușine, curiozitatea de-a afla adevărul. Dar nu m-am lăsat dus de ea. N-aveam nici o poftă să fac pe spionul ; privilegiul meu de-a fi înfrățit cu miș-

carea corpurilor cereşti îmi înflăcărase pînă într-atît sentimentul propriei demnităţi, încît n-aveam nevoie de o verificare minoră a propriei mele isteţimi. În acelaşi timp bănuiam că de voi descoperi motivul real, voi fi dezamăgit. Şi chiar aşa s-a şi dovedit : am fost dezamăgit.

Două lucruri s-au întîmplat în vinerea dinaintea meciului de cricket : şi într-un fel, unul era urmarea celuilalt. Primul a fost că Marcus, scăpat de pericolul pojarului, a coborît. Nu avea voie încă să iasă afară, dar se subînţelegea că va fi în stare să asiste la meciul de cricket. Bineînţeles, ştiam că el merge spre bine, dar venirea lui m-a luat prin surprindere : abia în dimineaţa aceea temperatura fusese normală pentru prima oară, şi mama m-ar fi ţinut în pat încă o zi. Îmi închipuiam că toţi doctorii se conduc după aceleaşi norme. Totuşi, mi-a părut foarte bine că-l văd cînd s-a arătat la micul dejun, fiindcă, deşi nu-mi era un prieten scump, mă simţeam cu el într-o tovărăşie familiară care nu poate fi înlocuită cu nimic. Lui puteam să-i spun tot ce-mi trecea prin minte într-un limbaj pe care-l împărtăşeam deopotrivă : nu trebuia să-i traduc ceea ce spuneam, nici să mă zbat şi să mă încurc în ideile şi modurile de exprimare ale adulţilor. Sau cel puţin aşa credeam. Am stat împreună şi-am flecărit într-un ritm impresionant, uitînd de ceilalţi ; dar apoi, cam pe la jumătatea mesei, semnificaţia reintrării sale în circulaţie mi s-a clarificat dintr-o dată.

N-am să mai pot duce nici un bileţel. Una era să mă bag într-un asemenea trafic clandestin, cît eram de capul meu. Eram liber să plec şi să vin după cum aveam chef. Mi se puneau doar întrebări. de formă, anume ce-am făcut, şi alunecările mele de-a săniuşul pe şira de paie furnizau tocmai răspunsul ce trebuia. Dar n-aş fi putut atît de uşor să-l îmbrobodesc pe Marcus, să-i arunc cu praf în ochi... ochii aceia cenuşii, lipsiţi de expresie, care observau şi reţineau mult mai mult decît s-ar fi părut. Nu-l pasiona prefăcătoria atît cît mă pasiona pe mine ; nici n-avea prea multă fantezie ; faţă de mine ar putea face pe lordul Roberts, sau pe Kitchener, sau pe Kruger sau pe de Wet, dar numai un timp limitat şi numai cu condiţia ca englezul să biruie ; era un patriot înflăcărat, dar nici vorbă să fie un suporter al cauzelor pierdute. Puteam să-i spun multe lucruri, dar în nici un caz despre fantezia mea cum c-aş fi Robin Hood, iar sora lui — domniţa Marian.

S-ar da de-a săniuşul pe-o şiră de paie cu mine, o dată sau de două ori, dar n-ar vrea să-şi facă din asta un obicei zilnic... felul în care a ascultat cele pomenite de mine în privinţa asta m-au lămurit. Una e să tragi pe sfoară cîţiva argaţi cărora oricum puţin le pasă de ceea ce fac eu ; şi alta e să-i dai lui Ted Burgess o scrisoare, sau chiar să iei un mesaj verbal de la el sub ochii cercetători ai lui Marcus. Unde mai pui... greutăţile începură să-mi năpădească în minte... că Marcus n-ar fi vrut nici în ruptul capului să stea de vorbă cu fermierul, decît doar în cel mai distant fel, şi s-ar împotrivi dacă eu aş face-o ; în materie

de rang e realist, cu toate că n-ar merge cu snobismul pînă-n pînzele albe, așa cum aș face-o eu. Cu siguranță că n-ar vrea să intre în bucătărie și să se învîrtă de colo pînă colo, tăind frunză la cîini, în timp ce Ted s-ar trudi să-și compună scrisoarea.

Cu cît mă gîndeam mai mult la astfel de plimbări în tovărășia lui Marcus, cu atît mi se păreau mai imposibil de pus în practică și cu atît mai puțin mă atrăgea perspectiva lor. Nici nu mă desfăta ideea de a-l minți și înșela pe Marcus, cu toate că eram experimentat în înșelătorie și un binevoitor partizan al tradiției de neservilism — și nu pe temeiuri morale, fiindcă abia de recunoșteam vreun sistem etic, deosebit de codul tainic al școlii — ci pentru că aveam sentimentul că ne-ar învenina raporturile.

Astfel se prezentau lucrurile pentru o parte din mine. Cealaltă parte încă îndrăgea aventura și-mi spunea cît de sumbre vor fi culorile vieții mele fără de ea. Îndemnurile mele spre precauție și cumințenie nu ținuseră seama de asta ; nu ținuseră seama nici de secătuirea afectivă pe care aveam s-o sufăr cînd nu voi mai putea alerga ca să duc la îndeplinire dorința lui Marian (secătuire a cărei prezență începuse să se furișeze în mine, ca primele spasme ale unei dorințe). Nu mi-am dat seama cît de mult se schimbase preocuparea centrală a vieții mele la Brandham Hall în absența lui Marcus. Cum i-aș putea spune lui Marian că nu mai vreau s-o slujesc și că Robin Hood e neloial față de obligațiile sale ?

Schimbul de impresii dintre mine și Marcus, care fusese tot atît de important dar cu mult mai expansiv decît cel dintre doctorul Livingstone și Stanley, ajunsese să fie mai sporadic, mai întîmplător ; împărțit între speranță și teamă, am așteptat sfîrșitul mesei. În fine, sfîrșitul așteptat a venit și din nou m-a cuprins un sentiment, ceva între speranță și temere, că voi fi scutit de comisionul de după-amiază. Altădată, Marian îmi dăduse biletele curînd după micul dejun — de fapt, curînd după micul dejun maică-sa ne rînduise programul zilei.

Potrivit obiceiului nostru, am rupt-o la fugă cu Marcus, cînd am auzit-o pe Marian chemîndu-mă. Oare să presupun că Marcus o să mă însoțească ?

„Numai un pic, nerod bătrîn", i-am spus eu, „Domnița Marian are să-mi comunice ceva. Într-o clipă sînt iarăși cu tine."

În vreme ce Marcus stătea codindu-se, am dat fuga la ea și am găsit-o la un birou, în ce cameră nu-mi pot aminti, fiindcă prin toată casa erau presărate birouri, dar îmi aduc aminte că am trîntit ușa după mine.

„Marian", am început eu și eram gata să-i spun ce deosebire aduce însănătoșirea lui Marcus obiceiurilor noastre, cînd am auzit clămpănitul clanței. Ca fulgerul, ea mi-a strecurat un plic în mînă ; ca fulgerul, l-am vîrît în buzunar. Ușa s-a deschis și lordul Trimingham stătea în prag.

„A, o scenă de dragoste", făcu el. „Te-am auzit chemînd", i-a spus lui Marian, „și am crezut că mă chemi pe mine ; cînd colo era vorba

de individul ăsta fericit. Dar oare pot acum să te smulg de lîngă el ?"

Marian s-a ridicat cu un zîmbet pripit şi s-a dus spre el, aruncîndu-mi doar o privire îndărăt.

După plecarea lor mi-am pipăit buzunarele, ca să mă asigur că scrisoarea era în siguranţă. Buzunarele mele nu erau foarte adînci şi scrisorile aveau un fel de-a ieşi la iveală. Uneori luam toate precauţiile de zeci de ori în timpul expediţiei mele. Dar astăzi ceva se schimbase la pipăit şi într-o clipă mi-a dat seama ce era. Scrisoarea nu fusese lipită.

L-am găsit pe Marcus şi i-am spus unde mă duc.

„Ce ! iarăşi vechea poveste cu lunecuşul pe şira de paie ?" s-a mirat el, indiferent şi fără vlagă. „Şi-ncă pe-o zi ca asta ! Mi se pare că din tine n-o să mai rămînă nimic decît o pată de untură de peşte, lucioasă deasupra şi cleioasă şi puturoasă pe dedesubt."

Ne-am ciondănit o bucată de vreme pe chestia asta, apoi l-am întrebat ce are de gînd să facă.

„Ei, presupun c-am să găsesc eu un fel de a-mi omorî timpul", mi-a răspuns el. „Pot să stau la fereastra de colo şi să-i pîndesc cum se giugiulesc."

Am rîs amîndoi o vreme pe chestia asta, fiindcă aspectul comportării adulţilor în asemenea situaţie ni se părea cel mai caraghios. Dar după aceea un gînd m-a izbit de mi-a pierit cheful.

„Sînt sigur că sora ta Marian nu se giugiuleşte", i-am spus. „Are prea mult bun simţ."

„Nu fi prea sigur", mi-a răspuns Marcus misterios. „Şi să-ţi intre-n cap, ceapă degerată ce eşti, că umblă Excelenţa Sa Zvonul cum că ea se giugiuleşte cu tine."

La asta i-am ars una şi ne-am încăierat şi ne-am luptat pînă cînd Marcus a strigat : „Pax ! ai uitat că sînt bolnav !"

Îmbătat de izbîndă, l-am lăsat şi am întins-o spre cămara vînaturilor. Era ceasul trei. Termometrul se oprise la treizeci şi trei de grade. Putea să mai urce încă. Doream din răsputeri să urce şi-mi părea că simt în jurul meu răspunsul negrăit al naturii la ruga mea. Din depărtare-mi veneau zgomotele de la crocket — pocnetul strident al ciocanului pe bilă, ciocnitul bilelor lovindu-se între ele şi exclamaţiile de triumf şi de protest. Nici un alt zgomot nu tulbura liniştea.

Eram cam pe la jumătatea drumului prin centura de arbori de deasupra luncii, cînd automat mi-am dus mîna la buzunar, dînd peste marginea tăioasă a clapei de la plicul nelipit. Fără nici o intenţie, am scos plicul şi m-am uitat la el. Nu era nici o adresă (sau direcţie, cum îi spunea doamna Maudsley, de ce direcţie, eu nu-mi puteam închipui) pe plic ; dealtfel, niciodată nu pusese. Dar buza desfăcută a plicului dezvăluia ceva scris care, cînd m-am uitat la el, era cu dosul în sus.

În diversitatea încurcată din codul tainic al şcolarilor, exista şi respectul firesc pentru porunca a unsprezecea. Dar noi aveam şi un

puternic simţ al dreptăţii şi, dacă eram prinşi cu vreo şotie, nu ne aşteptam să fim iertaţi. Erau cunoscute pedepsele potrivite celor mai multe încălcări de regulament şi, chiar de-am fi bombănit, protestînd împotriva lor, nu le consideram nedrepte ; eu, cel puţin, nu le socoteam. Erau la fel de inevitabile ca şi legea cauzei şi a efectului. Dacă-ţi vîri mîna-n foc, te frigi ; dacă erai prins copiind, erai pedepsit ; mai mult de-atît nu se putea spune.

Nu prea aveam simţul binelui şi al răului, într-un mod abstract ; dar ca să fii susceptibil de-o pedeapsă trebuia să fi încălcat o normă etică ; şi cînd se ivea un caz pe muche de cuţit şi un băiat era pedepsit că făcuse ceva „rău", dar care nu contravenea unei dispoziţii recunoscute, ne indignam şi-l socoteam victimă a nedreptăţii.

Normele în privinţa cititului scrisorilor altora erau destul de bine definite. Dacă-ţi lăsai scrisorile la voia întîmplării şi cineva le citea, atunci era vina ta şi n-ai fi fost îndreptăţit să-ţi iei revanşa. Dacă cineva îţi forţa pupitrul sau dulăpiorul şi-ţi citea scrisorile, atunci era vina aceluia şi tu ai fi fost îndreptăţit să te răzbuni. Chiar dacă Jenkins şi Strode nu m-ar fi brutalizat, totuşi m-aş fi simţit îndreptăţit să invoc blestemele să cadă pe capetele lor.

În clasă şi afară, adeseori am strecurat bileţele de la unul la altul în şcoală. Dacă plicurile erau lipite, nici prin minte nu mi-ar fi trecut să le citesc ; dacă erau nelipite, le citeam adeseori — ba chiar de obicei era intenţia trimiţătorului să le citeşti, fiindcă aveau scopul să stîrnească rîsul. Dezlipite, le puteai citi, lipite însă nu — era simplu ca bună-ziua. Aceeaşi regulă se aplica şi cărţilor poştale : citeai o carte poştală adresată altuia, dar nu o scrisoare.

Scrisoarea lui Marian era nelipită şi de aceea o puteam citi. Atunci, de ce să şovăi ?

Şovăiam, pentru că nu eram sigur că ea ţinea ca eu să citesc scrisoarea. Celelalte fuseseră lipite. Pe asta mi-o dăduse în grabă ; poate că avusese de gînd s-o lipească.

Dar n-o lipise.

În codul nostru secret atribuiam mare pondere faptelor, şi foarte mică intenţiilor. Ori ai făcut ceva, ori n-ai făcut ; dar ce motive ar fi putut să te împingă la una ori la cealaltă nu conta. O greşeală ţi-era pusă în sarcină tot atît cît şi ceva făcut cu intenţie. Dacă Marian făcuse o greşeală, bun, atunci trebuie s-o plătească. Asta era logic. Dar spre uimirea mea, nu puteam s-o judec pe ea în felul acesta, exact ca pe un exemplu dintr-un argument. Îi doream numai bine, voiam să-i fiu de folos, simţămintele mele erau strîns împletite cu ale ei. Nu puteam să-i desconsider intenţiile.

O bucată de vreme m-am zbătut în truda anevoioasă şi necunoscută a cazuisticii morale. De ce oare n-or fi toate lucrurile limpezi ca lumina zilei, aşa cum fuseseră totdeauna ? De ce oare chipul şi înfăţişarea lui Marian îmi veneau întruna în minte, învălmăşindu-mi gîndurile între ele ?

Şi cum aveam eu să ştiu că Marian nu *ţinuse* ca eu să citesc scrisoarea — că n-o lăsase deschisă anume, ca să pot descoperi ceva ce ne-ar fi fost de folos la amîndoi ? Ca o dovadă a consideraţiei şi atenţiei faţă de mine ? Ba chiar ar putea fi ceva în scrisoare despre mine — ceva drăguţ, ceva încîntător şi gingaş ce m-ar face să radiez... să mă extaziez...

Cred că, nutrind asemenea speranţă, m-am hotărît pînă la urmă, cu toate că am cugetat la multe alte argumente ca să-mi găsesc scuza că intenţiile mele erau bune. Unul era că asta ar putea fi ultima scrisoare în serie ; de fapt, mă hotărîsem să nu mai iau nici una. Şi un altul, nelogic dealtfel, era că ştiind cuprinsul mă va ajuta să iau o hotărîre ; dacă scrisorile erau îndeajuns de importante, dacă puneau problema pe viaţă şi pe moarte (cam cum nădăjduiam), dacă securitatea lui Marian era în joc, dacă avea s-o ameninţe cel mai înspăimîntător scandal...

Păi, atunci aş putea continua cu scrisorile, cu Marcus sau fără Marcus.

Dar n-am să scot scrisoarea din plic : n-am să citesc decît cuvintele ce se vedeau, mai ales că trei din ele erau unul şi acelaşi, după cum am putut vedea scrisul cu dosul în sus :

Dragule, dragule, dragule,
În acelaşi loc, la aceeaşi oră, în seara asta.
Dar bagă de seamă să nu...

Restul rămînea ascuns în plic.

CAPITOLUL 10

NICI ADAM ŞI nici Eva, după ce-au mîncat mărul, n-ar fi putut fi mai distruşi decît am fost eu.

Mă simţeam pur şi simplu dezumflat şi dezamăgit de tot ; atît de adînc pătrunsese decepţia şi deziluzia în mine, încît nu-mi mai dădeam seama unde mă aflu, iar cînd mi-am venit în fire, parcă m-aş fi deşteptat dintr-un vis.

Se iubeau ! Marian şi Ted Burgess se iubeau. Dintre toate interpretările cu putinţă, era singura care nu-mi trecuse niciodată prin cap. O păcăleală, o groaznică păcăleală ! Şi ce gogoman mai fusesem !

Încercînd să-mi recîştig respectul de sine, mi-am îngăduit un fals rîs pe-nfundate. Cînd te gîndeşti cum am fost dus de nas ! Lumea mea de emoţii alese şi intense, prăbuşindu-se, m-a eliberat nu numai de strădania minţii, ci şi de încordarea fizică sub care trăisem ; simţeam că sînt pe cale să izbucnesc. Îmi găseam doar o singură scuză — nu mă aşteptam la aşa ceva de la Marian. Marian care făcuse atît de mult pentru mine, Marian care ştia ce şi cum simte un băiat, Marian Fecioara din zodiac — cum s-a putut lăsa să cadă atît de jos ? S-ajungă să fie tot ce noi toţi dispreţuiam mai mult — dulceagă, din cale-afară de sentimentală — cel mult un chicot de rîs pe furiş cînd povestea se-nvechea. La cîte nu mă ducea capul : la nişte slujnice neghioabe, îndrăgostite, ce vin la cea-

sul rugăciunilor cu ochii roşii de plîns — cărţi poştale, cărţi poştale cu poze, cărţi poştale de haz, cărţi poştale triviale, găsite în prăvălii chiar în vitrină : trimisesem şi eu cîteva, mai înainte de-a şti bine ce-nseamnă.

„Petrecem într-un fel interesant în Southdown" — un bărbat şi o femeie, amîndoi graşi şi drăgăstos încolăciţi. „Veniţi în Southdown la giugiuleală" — două linguri cu feţe de om, una foarte groasă, una foarte subţire, uitîndu-se cu poftă una la alta.

Şi totdeauna, sau aproape totdeauna, motivul slab-gras ; bărbatul sau femeia grosolan de disproporţionaţi, sub sau peste măsură de voluminoşi, bărbatul sau femeia, bărbatul sau femeia...

Şi-am rîs, şi-am rîs, pe jumătate dorind ca Marcus să fi fost cu mine ca să împărtăşim împreună gluma, dar în acelaşi timp nefericit din pricina situaţiei şi vag conştient că ridicolul, oricît de plăcut ar fi, nu putea înlocui sentimentul adoraţiei. Că tocmai Marian, dintre toţi, să fi făcut una ca asta ! Nu-i de mirare că dorea să fie păstrat secretul. Instinctiv, ca să-i acopăr fapta de ruşine, am împins scrisoarea adînc în plic şi am lipit plicul.

Totuşi, plicul trebuia înmînat.

Am sărit pîrleazul intrînd în luncă şi, dintr-o dată, soarele m-a cuprins în îmbrăţişarea-i feroce. Cîtă putere mai avea ! Iazurile mlăştinoase, ce mărgineau drumul de pe mal, erau aproape uscate ; tulpinile, care fuseseră sub marginea apei, apăreau ca o fîşie de galben murdar pe unde le pîrjolise soarele. Şi stînd în

picioare pe platforma stăvilarului, am văzut aproape cu spaimă cît de jos coborîse nivelul rîului. În partea cea albastră, partea adîncă, puteam vedea pietrele de pe fund, care pînă atunci nu fuseseră de văzut ; şi în partea cealaltă, partea aurie şi verde, apa aproape că nu se mai vedea pe sub bălăriile înalte care, grămădite unele peste altele, îţi lăsau o tristă impresie de dezordine şi părăsire. Iar nuferii, în loc să stea culcaţi pe luciul apei, se înălţau stîngaci deasupra ei.

Toate acestea nu le făcuse decît soarele ; ba-mi făcuse şi mie ceva, îmi schimbase culoarea gîndurilor. Nu mai simţeam acea ruşine amară pentru Marian, sentiment pe care-l încercasem în umbra copacilor. Ce anume îmi dăduse idee de neputinţa naturii de a se lupta cu natura, nu ştiu ; dar inima mea, care nu putea suferi să fie haină cu Marian, a îndulcit învinuirile cu care raţiunea mea o copleşea, aşa încît actul giugiulelii, asociat cu ea, nu-mi mai părea cea mai vătămătoare activitate în care putea fi implicată o făptură umană. Dar nici nu mă ajuta să găsesc o atitudine nouă ; eram prea cinstit cu mine însumi ca să pot spune : „Giugiuleala e îngăduită fiindcă Marian se giugiuleşte" ; sau : „Altcineva nu trebuie să se giugiulească, dar *ea* poate." După toate cele, Marian trebuia să aibă pe cineva cu care să se giugiulească, şi ceea ce îi era ei îngăduit...

Aproape pentru prima oară mi-a venit în gînd că Ted Burgess îi era partener de giugiuleală. Nu era un gînd plăcut. Oare unde era el ?

Nu era pe ogorul pe care secerau oamenii ; asta am văzut-o de la prima aruncătură de ochi.

M-am dus la ei. „Domnul Burgess e la fermă“, mi s-a spus, „are treabă acolo.“ „Ce treabă ?“ am întrebat. Oamenii au zîmbit, dar fără să mă lămurească.

Era aproape o milă pînă la fermă. Gîndurile mă tulburau, mă neliniştеau şi-am încercat să mi le concentrez asupra şirei de paie şi a plăcerii de a luneca pe ea — singurul element cunoscut între toate celelalte îndoielnice. Îmi mai închipuiam actul vizual al giugiulelii, după modelul cărţilor poştale groteşti ; un afront pentru ochi şi, prin ochi, pentru cuget. Neghiobie, curată neghiobie, un soi de mascaradă care-i pune pe oameni în situaţii absurde, dulcege, peste măsură de sentimentale... În cel mai bun caz ceva jalnic, vrednic de milă, dar cine are nevoie de milă ? Te făcea să te uiţi la oameni de sus în jos, pe cîtă vreme eu doream să mă uit la ei în sus.

Cînd am deschis poarta fermei, el ieşea pe una din uşile grajdului. M-a salutat ca de obicei : cu un gest pe jumătate în bătaie de joc, pe jumătate în glumă, dar cu oarecare respect pentru mine, sau poate pentru Brandham Hall, care-mi plăcea şi de care mă bucuram. Am băgat de seamă că braţele lui căpătaseră o nuanţă de cafeniu mai întunecată, lucru pentru care îl invidiam. Îmi venea greu să-l asociez cu neghiobia sau cu giugiuleala.

„Ce mai face poştaşul ?“ m-a întrebat. Îmi dăduse numele ăsta. Era un soi de familiarism pe care adulţii şi-l îngăduiau cu copiii. Un asemenea familiarism îmi făcea plăcere cînd venea din partea lordului Trimingham, dar nu eram chiar atît de sigur că-mi plăcea din partea lui Ted Burgess.

„Foarte bine, mulţumesc“, i-am răspuns destul de rezervat.

El şi-a strîns cureaua de piele veche şi uzată cu o smuncitură.

„Mi-ai adus ceva ?“ m-a întrebat. I-am înmînat scrisoarea. S-a întors cu spatele la mine ca s-o citească, aşa cum făcea întotdeauna, după care a băgat-o în buzunarul pantalonilor de catifea reiată.

„Bun băiat“, a exclamat el. Şi cum eu m-am uitat la el surprins, a adăugat : „Nu te superi că ţi-am spus bun băiat, nu-i aşa ?“

„Nu, deloc“, i-am răspuns strîmbînd din nas. După care mi s-a părut c-a sosit momentul şi m-am auzit spunîndu-i : „Mă tem că n-am să mai pot să-ţi mai aduc scrisori.“

A rămas cu gura căscată şi şi-a încruntat fruntea.

„De ce nu ?“ m-a întrebat.

I-am explicat dificultatea cu Marcus.

M-a ascultat indispus, părea că vioiciunea îi piere. Mi-a fost cu neputinţă să nu-mi pară bine într-o oarecare măsură că-l văd atît de descurajat şi de pleoştit.

„I-ai spus şi ei ?“ m-a întrebat.

„Cui ?“ am evitat să-i răspund, nădăjduind să-l pun într-o mai mare încurcătură.

„Domnişoarei Marian, bineînţeles.“

Am recunoscut că nu-i spusesem.

„Ce-are să zică ea ? Se bizuie tare mult să primească bilețelele astea prin dumneata."
Stînjenit, nu-mi găseam astîmpărul, iar el a profitat din plin de avantajul lui.
„N-are să mai știe ce să facă, vezi dumneata. Și nici eu."
Reținut, am tăcut, apoi l-am întrebat :
„Ce făceați înainte de-a veni eu ?"
Auzind întrebarea mea, a rîs și-a spus : „Ce demodat mai ești ! Hm, pe-atunci era mai greu."
Cu asta am fost satisfăcut.
„Ia ascultă aici", a început deodată. „Îi ești drag, nu-i așa ?"
„Da... așa cred."
„Și vrei să țină la dumneata, nu-i așa ?"
I-am răspuns că vreau.
„Și nu ți-ar plăcea ca ea să-nceteze de a mai ține la dumneata ?"
„Nu."
„Ia spune, de ce ?" m-a întrebat iarăși, venind mai aproape de mine. „De ce nu ți-ar plăcea ? Ce deosebire ar fi dacă ar înceta de a mai ține la dumneata ? Unde ai simți lucrul ăsta ?"
Pe jumătate, eram hipnotizat de el.
„Aici", i-am răspuns și instinctiv mîna mi s-a abătut spre inimă.
„Aha ! va să zică ai inimă", a făcut el. „Credeam că poate nu ai."
Am tăcut.
„Ei n-are să-i placă, știi", a urmat el, „dacă nu mai iei scrisorile. N-are să se mai poarte la fel cu dumneata, ascultă la mine. Și asta n-are să-ți placă, nu-i așa ?"

„Sigur că nu."
„Și se bizuie să le aibă și de-acum înainte, la fel ca și mine. Sînt niște lucruri pe care amîndoi le așteptăm cu plăcere și nerăbdare. Nu sînt niște scrisori obișnuite. Au să-i lipsească, la fel cum au să-mi lipsească și mie. Și are să plîngă, poate. Vrei ca ea să plîngă ?"
„Nu", i-am răspuns.
„Nu-i greu s-o faci să plîngă", a urmat el. „Poate-ai crezut că e rece și mîndră, dar nu e, zău că nu. Plîngea mult înainte de-a veni dumneata."
„De ce ?" l-am întrebat.
„De ce ? Hm, n-ai să mă crezi dacă-ți spun."
„Dumneata ai făcut-o să plîngă ?" l-am întrebat, fără a-mi fi cu putință să cred așa ceva și să mă indignez.
„Eu am făcut-o. Dar n-am făcut-o cu un scop anume, înțelegi. Mă crezi un tip dintr-o bucată, nu-i așa ? Hm, așa și sînt. Dar ea plîngea că nu mă putea vedea."
„De unde știi ?" l-am întrebat.
„Păi, fiindcă plîngea și cînd mă vedea. Nu vezi legătura ?"
Mie nu mi se părea că are vreo legătură una cu alta, dar bănuiam cumva ceea ce voia să spună. Oricum, Marian plînsese, și numai gîndul ăsta mi-a umplut ochii de lacrimi.
Începusem să tremur, tulburat de impetuozitatea lui, de senzațiile neobișnuite și stranii pe care le trezise în mine și de lucrurile pe care mă făcuse să le mărturisesc. El a băgat de seamă asta și mi-a spus : „Ai umblat prin zăpușeală. Vino înăuntru, unde nu bate soarele."

Aş fi preferat să stăm afară ; pentru că în bucătăria prost luminată, sărăcăcios mobilată, cu podeaua şi pereţii goi, neprietenoşi şi ponosiţi, cu o lipsă totală de gingăşie atît de necesară copiilor, fie ei fetiţe sau băieţi, instinctiv aveam sentimentul că el se va simţi prea tare pe poziţie. Şi cu toate că mă înduioşase, în chip foarte ciudat tot nu voiam să le mai duc scrisorile.

„Gîndeam c-am să te găsesc pe ogor", i-am spus, nădăjduind că atac un subiect sigur.

„Aşa ar fi trebuit", mi-a răspuns. „M-am întors să văd ce face Smiler."

„Ce, e bolnavă ?" l-am întrebat.

„Nu, a rămas grea."

„Ce-i asta ?" l-am întrebat. „Vrei să spui că-ţi face greutăţi ?" Caii fac uneori greutăţi stăpînilor şi m-am gîndit că asta trebuie să însemne.

„Nu", mi-a răspuns. „Are să fete un mînz."

„Aha, înţeleg", i-am spus, dar nu înţelesesem nimic. Realităţile vieţii erau încă un mister pentru mine, cu toate că mai mulţi dintre colegii mei pretindeau că le-au înţeles şi se ofereau de bună voie să mă informeze şi să mă lămurească. Dar pe mine nu mă interesau chiar atît de mult realităţile în sine, cît importanţa pe care o aveau asupra imaginaţiei mele. Aveam o curiozitate pătimaşă pentru căile ferate şi mai ales mă interesa viteza corespunzătoare a celor mai iuţi trenuri exprese ; dar nu înţelegeam principiul maşinii cu aburi şi n-aveam nici o poftă să-l învăţ. Totuşi, acum mi se stîrnise curiozitatea.

„De ce-o să aibă un mînz ?" l-am întrebat.

„E în firea lucrurilor, cred", mi-a răspuns.

„Dar ea vrea să-l aibă, de vreme ce-o face să sufere ?"

„Hm, nu prea are de ales."

„Atunci, de ce-o să aibă un mînz ?"

Fermierul a rîs.

„Uite, rămîne între noi doi", a urmat el. „S-a cam giugiulit."

Giugiuleală ! Cuvîntul a căzut asupră-mi ca o lovitură puternică. Va să zică, şi caii se pot giugiuli, iar urmarea e un mînz. Lucrul n-avea înţeles. Mi-am pus mîna la gură, un gest nervos cu care cred c-am rămas pe toată viaţa ; am simţit că mă cuprinde ruşinea de ignoranţa mea, ca de o meteahnă trupească.

„Nu ştiam că şi caii pot să se giugiulească", am spus.

„A, da ! pot."

„Dar giugiuleala e un lucru atît de *prostesc*", am urmat eu, şi m-am bucurat că i-am spus una ca asta. Era aproape ca şi cum ţi-ai scoate un dinte. Nu puteam asocia prostia cu animalele. Ele îşi au demnitatea lor : orice, dar proaste nu sînt.

„N-ai să mai gîndeşti la fel cînd ai să mai creşti", mi-a răspuns el cu un calm în felu-i de-a fi pe care nu-l mai avusese faţă de mine pînă atunci. „Giugiuleala nu-i prostie. Nu-i decît o vorbă pe care răuvoitorii o dau unui lucru..." Aici s-a oprit.

„Da ?" l-am îndemnat eu.

„Hm, unui lucru pe care ar dori să-l facă şi ei. Sînt invidioşi, înţelegi. Asta-i înciudează."

„Poţi să te giugiuleşti cu cineva fără să te căsătoreşti ?" am continuat eu.
„Te referi la mine ?" m-a întrebat el. „Dacă pot eu ?"
„Hm, dumneata sau altcineva." Îmi părea că începusem să fiu viclean.
„Da, cred că da."
Am stat și m-am gîndit la asta.
„Poţi să te căsătoreşti cu cineva fără să te giugiuleşti mai înainte ?"
„Poţi, dar..." şi aici s-a oprit.
„Dar ce ?" l-am întrebat.
A ridicat din umeri. „N-ar fi un lucru pe care l-ar face un om îndrăgostit."
Am băgat de seamă că se slujea de cuvîntul „îndrăgostit" nu într-un sens dispreţuitor, aşa cum eram obișnuit să-l aud ; aș zice mai curînd contrariul. N-aveam de gînd să-l las să-mi impună criteriile sale, dar voiam să aflu ce gîndește.
„E mai rău să te giugiulești cu cineva fără să te căsătorești ?" l-am întrebat.
„Unii zic că da. Eu însă nu", mi-a răspuns scurt.
„Poţi să fii îndrăgostit de cineva fără să te giugiulești ?" l-am întrebat iarăşi.
El a clătinat din cap că nu.
„N-ar fi firesc."
Pentru el cuvîntul „firesc" părea să fie decisiv. Eu nu crezusem niciodată c-ar putea justifica ceva. Firesc ! Așadar, giugiuleala e ceva firesc. Niciodată n-am socotit-o așa. O credeam un soi de joc cu care se distrau adulţii.

„Dar dacă te giugiulești cu cineva, înseamnă că o să se nască un copil ?"
Întrebarea mea l-a făcut să tresară. Faţa-i roşcovană s-a pătat, iar maxilarele parcă i s-au încleştat sub piele ; şi-a tras răsuflarea lung, a ţinut-o în piept, apoi i-a dat drumul c-un oftat zgomotos.
„Nu neapărat", mi-a răspuns el. „Ce te face să crezi asemenea lucru ?"
„Dumneata. Mi-ai spus că Smiler s-a giugiulit şi de-aceea are să fete un mînz."
„Văd că eşti isteţ", a exclamat şi l-am văzut cum caută şi umblă după un răspuns. „Hm, nu-i acelaşi lucru cu caii."
„De ce nu-i ?" l-am întrebat iarăşi.
Din nou a fost silit să se gîndească mult.
„Hm. Natura nu-i foloseşte pe ei ca pe noi".
Natura ! N-am fost mulţumit cu răspunsul şi nici nu-mi plăcea ideea de-a fi folosit de natură. Aveam sentimentul că-mi ascunde ceva şi-mi făcea o plăcere grozavă să-l zădărăsc.
„Ei, nu ţi-s destule întrebările pentru o zi ?" m-a întrebat el stăruitor.
„Dar nu mi-ai răspuns la ele", am protestat. „Mai că nu mi-ai spus *nimic*."
S-a sculat de pe scaunul de lemn, s-a tot învîrtit prin încăpere, cătînd spre mine din cînd în cînd cu silă şi aversiune zugrăvită pe faţă.
„Nu şi nici nu cred c-am să-ţi spun", mi-a răspuns aproape arţăgos. „N-am chef să m-apuc să-ţi vîr idei în cap. Ai să le afli destul de curînd."
„Dar de vreme ce e ceva atît de plăcut şi de frumos... ?"

„Da, e plăcut şi frumos", a încuviinţat el. „Dar nu-i nevoie s-ajungi acolo, pîn-ce nu eşti gata."

„Sînt gata acum", am zis.

A izbucnit în rîs cînd a auzit asta şi s-a schimbat la faţă.

„Eşti băiat mare, nu-i aşa ? Ce vîrstă mi-ai spus că ai ?"

„Împlinesc treisprezece, vineri în 27."

„Bine", a făcut el. „Hai să facem o învoială. Am să-ţi spun totul despre giugiuleală, dar cu o condiţie."

Ştiam ce-avea să-mi spună, dar de formă l-am întrebat :

„Ce condiţie ?"

„C-ai să fii şi mai departe poştaşul nostru."

I-am făgăduit şi, de îndată ce i-am făgăduit, dificultăţile problemei păreau c-au dispărut. De fapt n-avea nevoie să mai adauge acea ultimă momeală. Presupun că voia să-şi ia toate măsurile de prevedere, dar procesul de înfierbîntare, cum l-am numi noi acuma, cu care m-a pus în temă, mi-a fost de ajuns. M-a făcut să înţeleg ceva din ceea ce însemna Marian pentru el şi el pentru ea ; şi cu toate că nu înţelegeam forţa care-i atrăgea unul către altul, cum nu înţelegem nici forţa cu care magnetul atrage metalul, îi recunoşteam puterea şi tăria. Şi acea putere a ei îmi sugera frumuseţea şi misterul care-mi prinsese-n mreje imaginaţia, cu toată prejudecata mea împotrivă-i.

Dar nu pot pretinde că făgăduiala lui Ted de a mă lămuri n-a avut preţ pentru mine, cu toate că nu-mi dau seama de ce doream atît de mult să ştiu ce înseamnă giugiuleala.

„Ai uitat ceva", mi-a spus el deodată.

„Ce ?"

„Şira de paie."

Avea dreptate. O uitasem. Îmi părea că simboliza ceva pentru care depăşisem vîrsta — strădanie fizică pur şi simplu. Mă simţeam mult mai puţin atras de ea acum.

„Acum caţără-te sus", a urmat el, „iar eu am să scriu ceva."

CAPITOLUL 11

METEOROLOGIC vorbind, sîmbăta a fost o zi ce ne-a dezamăgit ; termometrul n-a urcat decît pînă la douăzeci şi cinci de grade ; s-au ivit şi norii — primii nori pe care i-am văzut la Brandham de cînd am venit —, iar soarele strălucea numai în răstimpuri. Cel puţin atît mi-aduc aminte din ziua aceea — pe părticele mici, cînd şi cînd.

Îmi mai aduc aminte şi de-o convorbire din timpul micului dejun. Marcus îşi îngăduise luxul de-a lua micul dejun în pat.

„Totul depinde", spunea Denys, „dacă putem să-l scoatem pe Ted Burgess de pe teren, înainte de a se deprinde cu el."

Am ciulit urechile.

„Nu-mi închipui că el e cel mai bun portar al lor", a răspuns lordul Trimingham. „După părerea mea... şi..." (le-am uitat numele) „sînt mai apţi decît el ca să marcheze puncte prin alergare. Ted nu face alta decît bate mingea cum se-ntîmplă, iar terenul dintre portiţe e plin de hîrtoape."

Am aruncat o privire peste masă spre Marian, dar ea n-a comentat nici într-un fel.

„Dar are să-i obosească pe cei de la aruncatul mingii", a stăruit Denys, „şi-atunci ce ne facem ?"

„Îi prindem mingea în fundul terenului", a răspuns lordul Trimingham.

„Dar dacă-i *scoate cu totul* din luptă pe cei de la aruncatul mingii ?"

„Dacă vedem c-ar face una ca asta, atunci am să intervin eu", a spus lordul Trimingham, zîmbind. Lordul Trimingham era căpitanul echipei noastre.

„Ştiu că eşti un jucător grozav la aruncatul mingii, Hugh, un jucător de nădejde", a continuat Denys, „şi nimeni n-o ştie mai bine. Dar dac-ar fi *să ne dea gata* pe toţi de la aruncatul mingii... ?"

„Nu cred c-are să se-ntîmple aşa ceva", a intervenit pe neaşteptate doamna Maudsley. „Nu mă prea pricep eu la cricket, dar parcă-mi aduc aminte că anul trecut preziceai acelaşi lucru, Denys, şi-acest domn Burgess a fost făcut pat, sau cam aşa ceva."

„Mat, mamă."

„Fie şi mat, atunci."

Denys a cedat cînd a văzut că toţi au izbucnit în rîs, mai mult pe seama lui decît pe-a doamnei Maudsley. Sîngele i-a năvălit în faţa-i cu trăsături necizelate, frumoase dealtfel cînd nu te uitai la ele prea atent sau prea deaproape, iar mie mi-a fost la fel de nelaîndemînă. Ca băieţi de şcoală, ne certam între noi fără să ne cruţăm, şi se părea că aşa şi trebuie ; aşa ne era codul. Dar ştiam că e o abatere de la codul adulţilor şi eram maniac pe chestia codurilor.

„Şi ştii, încă n-am stabilit echipa. Cine are să fie acel *Altul* ?"

Toţi au tăcut. Vreo doi, trei din cei de la micul dejun au aruncat cîte o privire către mine, dar eu n-am văzut în asta nici un soi de semnificaţie. Bineînţeles că mă interesa mult alcătuirea echipei noastre şi meditasem la fel de fel de ipoteze în legătură cu cine are să joace, dar la dezbaterile olimpice ale comitetului de selecţie nu luasem parte.

„E o problemă destul de delicată, nu-i aşa ?" a zis lordul Trimingham, mîngîindu-şi bărbia.

„Da, e o problemă delicată, Hugh, recunosc că ai dreptate, dar trebuie într-un fel sau altul să luăm o hotărîre, nu-i aşa ? Vreau să spun că trebuie s-avem mereu unsprezece oameni pe teren."

Lucrul era de netăgăduit, dar nimeni nu şi-a dat vreo părere.

„Dumneavoastră ce credeţi, domnule Maudsley ?" l-a întrebat lordul Trimingham. „Îmi pare c-avem doi candidaţi pentru locul acesta."

Adeseori lordul Trimingham cerea părerea gazdei sale în asemenea fel, lucru ce stîrnea

totdeauna uimire, fiindcă de la sosirea lui se părea ca și cum domnia sa era stăpînul casei, și nu domnul Maudsley. Dar, cu toate că vorbea atît de rar, domnului Maudsley nu-i venea niciodată greu să găsească un răspuns.

„Poate c-ar fi mai bine să ne constituim în ședință secretă“, a spus el, și bărbații din echipă s-au ridicat cu oarecare stîngăcie și-au ieșit în grup din încăpere.

M-am tot învîrtit prin preajma fumoarului (o cameră în care încă nu intrasem), ca să nu pierd prilejul de a-mi satisface curiozitatea și a-i duce vestea lui Marcus. Le-a trebuit atîta vreme ca să chibzuiască, încît am crezut c-au ieșit prin altă parte, dar pînă la urmă ușa s-a deschis și s-au ivit unul după altul cu expresia feței nemaipomenit de gravă. Am încercat să par c-am trecut pe dinaintea ușii ca din întîmplare. Lordul Trimingham a ieșit ultimul.

„Hei, iată-l și pe Mercur !“ a exclamat el și fața, pe care trebuia s-o forțeze ca să exprime un sentiment deosebit, i s-a închircit într-o strîmbătură. „Ghinion, bătrîne“, mi-a spus el în continuare, „mă tem că am vești proaste pentru tine.“

M-am uitat lung la el.

„Da. Nu te-am putut lua în partidă, deoarece Jim“ (Jim era chelarul casei) „a jucat și anul trecut, și acum doi ani, și e un jucător care promite la aruncatul mingii și n-am îndrăznit să-l eliminăm. Domnișoara Marian are să fie furioasă pe mine, dar poți să-i spui că nu-i din vina mea. Așa că ai să fii al doisprezecelea în echipă, adică omul de rezervă.“

Cele spuse de el m-au uimit pînă într-atît, încît mai că n-am avut timp să fiu dezamăgit, fiind în culmea fericirii.

„Al doisprezecelea în echipă !“ am bolborosit cu răsuflarea tăiată. „Deci sînt în echipă... totuși“, am adăugat. „Am să stau alături de ei.“

„Va să zică, ești mulțumit ?“ m-a întrebat el.

„Pe drept cuvînt ! Știi, eu nu m-am așteptat la *nimic*. Am să cobor cu dumneata ?“

„Da.“

„Să fiu gata acum ?“

„Poți să fii, dar nu începem jocul pînă la două.“

„Ai să-mi spui cînd e timpul de mers ?“

„Semnalul îl dă banda de alămuri.“

Am rupt-o la fugă să-i spun veștile lui Marcus, cînd iată-l că mă cheamă înapoi.

„Ești dispus să duci un mesaj ?“

„O, da.“

„Întreab-o dac-are să cînte *Cămin, dulce cămin* la concert.“

M-am repezit s-o caut și-am găsit-o pe Marian, chiar cum mi-am închipuit c-am s-o găsesc, aranjînd florile. Știrea transmisă de lordul Trimingham mi-a ieșit pe moment din cap.

„O, Marian, intru în joc !“

„În joc ?“ m-a întrebat ea. „Păi nu te joci tot timpul ?“

„Nu ; vreau să spun astăzi după-masă, în meciul de cricket. Sînt al doisprezecelea în echipă, ceea ce e destul de bine. N-am să pot fi portar, bineînțeles, chiar dacă unul din echipa noastră ar fi să moară.“

„Așa că n-are nici un rost să nădăjduiești una ca asta", a glumit ea.

„Nu... Dar dacă unul dintre portari va fi istovit din cale-afară, am să pot alerga în locul lui, ba am să pot și înlocui pe unul de pe teren, dacă-și rupe piciorul sau își scrîntește glezna."

„Cine ai vrea s-o pățească ?" m-a întrebat ea, tachinîndu-mă. „Tata ?"

„Vai, *nu !*"

„Denys ?"

„Nu." Dar de data asta n-am mai fost în stare să neg cu toată convingerea.

„Eu cred c-ai vrea ca Denys s-o pățească. Sau poate îl vrei pe Brunskill ?" Brunskill era majordomul domeniului. „E foarte țeapăn din încheieturi. Și-ar rupe lesne picioarele."

Auzind una ca asta, am rîs.

„Sau Hugh ?"

„Vai, *nu*, nu el."

„De ce nu ?"

„Pentru c-a fost rănit o dată... și-n afară de asta..."

„În afară de asta ce ?"

„În afară de asta, el e căpitanul nostru, și țin la el atît de mult și — O ! Marian !"

„Ce e ?"

„Mi-a spus să te rog ceva din partea lui." Între timp mi-am adus aminte. „De fapt sînt două lucruri, dar unul nu contează."

„Spune-mi pe cel ce contează. Și celălalt de ce nu contează ?"

„Pentru că e în legătură cu mine. A zis că nu trebuie să fii supărată pe el..."

„De ce să nu fiu supărată pe el ?"

În clipa aceea, s-a înțepat la un deget într-un spin de pe lujerul unui trandafir alb. „Ce naiba !" a exclamat ea. „Și de ce să nu fiu supărată pe el ?"

„Pentru că nu sînt în echipa de unsprezece."

„Dar eu am crezut că ești."

„Nu, sînt al doisprezecelea, omul de rezervă."

„Bineînțeles, că doar mi-ai spus. Ce rușine! *Am să mă* supăr pe el."

„Vai, nu, te rog nu", am sărit eu, fiindcă după felul răzbunător cu care vîra florile în vasele lor, am crezut că s-ar putea supăra de-al binelea. „N-a fost vina lui, și oricum căpitanii trebuie să fie... vreau să spun c-ar fi groaznic dacă s-ar face favoruri. Așa că n-ar fi cinstit să te superi pe el. Și-acum", am adăugat eu grăbit, înlăturînd pricina mîniei sale, „vrei s-asculți cealaltă rugăminte a lui ?"

„Nu în mod special."

Am rămas ca trăsnit la asemenea răspuns, dar l-am pus pe seama felului glumeț și hazliu pe care cei mari îl folosesc cu cei mici.

„Vai, dar..." am început eu iarăși.

„Hm, cred că-i mai bine s-o aud. Ai spus că asta contează mai mult decît cealaltă. De ce ?"

„Pentru că e vorba de dumneata", i-am răspuns.

„Ah !" A luat cîțiva trandafiri uzi dintr-un vas alb, smălțuit, în care zăceau și i-a ținut în sus, cercetîndu-i atent. „Bieții de ei, sărmanii, nu-i așa ?" a exclamat ea și era adevărat, fiindcă, în comparație cu ea, trandafirii păreau veștezi. „Dar cred că nu prea ai ce aștepta de la

trandafiri la sfîrşitul lui iulie, şi încă pe-asemenea căldură."

„Dar n-am ajuns la sfîrşitul lunii", i-am amintit eu, la curent ca totdeauna cu calendarul. „Sîntem abia în douăzeci şi unu."

„Da ?" a făcut ea. „Nu mai ţin socoteala zilelor. Trăim în asemenea vîrtej de veselie. Tot timpul petrecem. Nu ţi s-a făcut silă ? Nu vrei să pleci acasă ?"

„Vai, nu", i-am răspuns eu, „afară doar dacă vrei dumneata să plec."

„Eu sigur că nu vreau. Tu eşti singura rază de lumină. Ce m-aş face fără tine ? Apropo, cît mai stai la noi ?"

„Pînă-n treizeci."

„Dar treizeci e-atît de-aproape. Nu se poate să pleci atunci. Stai pînă ce se termină vacanţa. Am să aranjez eu asta cu mama."

„Vai, nu pot. Mamei i-ar fi dor de mine. Sigur i-e dor de mine."

„Nu te cred. Te lauzi. Atunci mai stai măcar o săptămînă. Aranjez eu asta cu mama."

„Ar trebui să scriu acasă..."

„Da, bineînţeles. Ei, acum totul e hotărît. Şi florile sînt aşezate şi ele aşa cum trebuie. Pot să am nădejde în tine să duci unul din vasele astea în locul meu ?"

„Da, te rog", i-am răspuns. „Dar, Marian..."

„Ce ?"

„N-ai auzit cealaltă rugăminte a lui Hugh."

Faţa i s-a întunecat. A pus jos vasele cu flori pe care le ducea şi mi-a spus aproape iritată :

„Ei, despre ce-i vorba ?"

„Vrea să ştie dac-ai să cînţi *Cămin, dulce cămin* la concert ?"

„Care concert ?"

„Concertul de deseară, după meciul de cricket."

Faţa lui Marian a căpătat cea mai sumbră expresie cu putinţă ; a rămas o clipă pe gînduri, apoi a zis :

„Spune-i că-i cînt cîntecul, dacă are să cînte şi el... ei, hm... dacă are să cînte şi el : *Fata purta o cunună de trandafiri.*"

Cu exageratu-mi simţ şcolăresc de cinste şi imparţialitate, mi-am închipuit că-i o învoială cît se poate de mulţumitoare ; aşa că de îndată ce-am terminat de cărat florile lui Marian, pe care vrînd-nevrînd a trebuit să le duc agale, într-un pas de plimbare, am dat fuga să-l găsesc pe lordul Trimingham.

„Ei, ce-a zis ?" m-a întrebat el cu nerăbdare.

I-am spus ce condiţie pusese Marian.

„Dar eu nu cînt", a exclamat el.

Glasul îi era cu mult mai elocvent decît faţa. Mi-am dat seama atunci dintr-o dată că răspunsul ei fusese un sarcasm. El mi-a spus „Nu cînt", nu „Nu pot cînta", dar era limpede ca lumina zilei că nu putea şi m-am mirat cum de nu-mi trecuse prin minte de la început. La şcoală, asemenea riposte erau la ordinea zilei, şi eram uimit cît era el de deprimat ; dar, dorind să-l înveselesc şi să-i dau curaj, i-am spus, mintea lucrîndu-mi mai repede ca de obicei : „Ei, n-a fost decît o glumă."

„O glumă ?“ a repetat el. „Dar Marian ştie că eu nu cînt.“

„Tocmai de asta e o glumă“, am stăruit eu, încercînd să-i explic.

„Chiar crezi că-i aşa ?“ m-a întrebat el, şi glasul i s-a înseninat. „Cît aş vrea să pot fi sigur că-i aşa.“

Ar fi fost mai bine să-l fi lăsat cu prima lui impresie.

Tot dimineaţa, dar mai tîrziu, am văzut-o iarăşi pe Marian, care m-a întrebat dacă i-am dus lordului Trimingham răspunsul ei. I-am spus că i l-am dus.

„Şi ce-a spus ?“ m-a întrebat ea.

„A rîs“, i-am răspuns. „L-a socotit drept o glumă plină de haz, pentru că doar ştii că el nu cîntă.“

„Chiar a rîs ?“ Părea nedumerită.

„O, da.“ Începeam să mă cred nu numai mijlocitor, ci şi plăsmuitor.

Cu deplina încuviinţare a lui Marcus, m-am îmbrăcat cu costumul de cricket al şcolii noastre, dar cînd l-am întrebat dacă să pun şapca de uniformă a şcolii — una albastră făcută din felii care se adunau pe creştetul capului, încununate cu un nasture şi avînd în frunte un grifon alb ţesut — el a avut îndoieli. „Ar merge de minune“, mi-a spus el, „dacă ar fi o şapcă englezească sau o şapcă dintr-un ţinut englezesc, sau şapca vreunui club. Dar, nefiind decît o şapcă de uniformă şcolară, lumea ar putea să creadă că vrei să faci pe grozavul şi pe deşteptul.“

„N-aş mai crede eu una ca asta dacă şapca mea ar îndepărta ploile, măi viţică bătrînă.“

„N-are să plouă, maţ de gumă !“

Ne-am ciorovăit o bucată de vreme pe tema dacă se cuvine sau nu să port şapca, bombardîndu-ne unul pe celălalt cu tot felul de ocări care mai de care mai ingenioase.

Cînd soare cînd umbră afară, cînd soare cînd umbră în gîndurile mele. De la reîntoarcerea lui Marcus printre noi, îmi dădeam seama oarecum că duc o viaţă dublă. Într-un fel asta mă însufleţea şi mă umplea de bucurie ; îmi dădea un soi de putere şi-mi scotea la iveală aptitudinile de intrigant. Dar, în acelaşi timp, mă şi temeam, mi-era frică să nu fac vreun pas greşit şi, în sinea mea, ştiam că dificultatea practică de a mă ascunde de Marcus în privinţa scrisorilor exista, cu toate că pe jumătate mă hotărîsem s-o înlătur. Duceam cu mine ceva ce mă făcea primejdios, dar ce era acel ceva şi de ce mă făcea primejdios — habar n-aveam ; dar nu mult după aceea toate gîndurile astea mi s-au spulberat din pricină că meciul de cricket bătea la uşă, făcîndu-se simţit prin toată casa. Zăream siluete îmbrăcate în alb trecînd încoace şi-ncolo foarte aferate, auzeam glasurile bărbaţilor, chemîndu-se unii pe alţii autoritar şi cu grabă, ca şi cum viaţa devenise dintr-o dată mai serioasă, de parcă se punea la cale o bătălie.

La prînz am luat masa în picioare, mergînd cu toţii la bufet şi servindu-ne singuri, ceea ce părea o inovaţie nemaipomenită. Te uşura de nelinişte şi de încordarea de a fi gata întruna să te ridici brusc, iar Marcus şi cu mine ne găsiserăm de lucru servindu-i pe ceilalţi. Servindu-i şi aşteptîndu-i : fiindcă noi isprăviserăm de mult de mîncat şi ne pierdeam vremea aşteptînd, cînd iată că lordul Trimingham şi-a încrucişat privirea cu domnul Maudsley şi l-a întrebat : „Putem s-o pornim acum ?"

Îmi aduc aminte cum mergeam spre terenul de cricket cu echipa noastră, uneori încercînd să simt, alteori căutînd să nu simt că eram şi eu unul din echipă ; şi convingerea pe care-o aveam, atît de dragă unui băiat, că nimic în lume nu mai conta, decît că trebuie să cîştigăm. Îmi mai aduc iarăşi aminte cum deosebirile de clasă dispăruseră şi cum majordomul, lacheul, vizitiul, grădinarul şi chelnerul erau într-o egalitate desăvîrşită cu noi ; şi-mi mai aduc aminte că parcă aveam un al şaselea simţ care-mi îngăduia să prezic, cu oarecare precizie, ce-are să fie în stare fiecare dintre ei şi cum are s-o scoată la capăt.

Toţi din echipa noastră purtam haine de flanel alb. Cei din echipa satului, dintre care majoritatea se şi adunase în pavilion, m-au întristat prin înfăţişarea lor greu de caracterizat : unii dintre ei veniseră îmbrăcaţi în haine de lucru ; alţii îşi lepădaseră surtucele, dîndu-şi în vileag bretelele. Cum pot avea vreo şansă împotriva noastră ? — îmi puneam întrebarea, fiindcă, deşi mai puţin convenţional decît Marcus, nu credeam că ai putea reuşi într-o întrecere sportivă dacă nu purtai costumul ce se cuvine. Era ca şi cum nişte soldaţi instruiţi şi echipaţi s-ar lupta cu băştinaşii. Dar după aceea mi-a trecut prin minte că poate echipa satului era ca burii, care n-au avut mare lucru ca echipament în comparaţie cu nivelul armamentului nostru, dar care, cu toate acestea, s-au dovedit la înălţime, achitîndu-se cu cinste de sarcinile lor ; şi m-am uitat atunci la ei cu o nouă consideraţie.

Cei mai mulţi dintre membrii ce alcătuiau echipa adversă se cunoşteau între ei, iar cei care încă nu se cunoşteau erau prezentaţi formal unii altora de către lordul Trimingham. Procedura aceea de a da mîna unul cu altul ca să facă cunoştinţă îmi părea că te zăpăceşte, cum dealtfel îmi pare încă şi azi ; primul nume, ori hai să zic şi-al doilea îl ţii minte, pe urmă celelalte încep să-ţi alunece de pe memorie ca picăturile de ploaie de pe un trenci. Dar deodată am auzit : „Burgess, iată-l pe-al doisprezecelea din echipa noastră, Leo Colston." Automat am întins mîna, dar, după aceea, văzînd cine era, nu ştiu pentru ce pricină m-am înroşit de furie. Dealtfel şi el păru stînjenit, dar îşi veni în fire mai repede ca mine şi zise : „A, dar noi ne cunoaştem, domnişorul Colston şi cu mine ; vine să se dea de-a lunecuşul pe şira mea de paie."

„Ce zăpăcit mai sînt", a răspuns lordul Trimingham, „bineînţeles că ne-a spus. Dar ar trebui să-l trimiţi să-ţi facă nişte comisioane, Burgess, nici nu-ţi închipui cît de bine se pricepe la aşa ceva."

„Sînt sigur că-i un domnişor pe care te poţi bizui", a spus fermierul mai înainte ca eu să fi avut timp să deschid gura. Lordul Trimingham s-a întors şi a plecat, lăsîndu-ne pe noi doi împreună.

„Nu te-am văzut cînd ai venit", mi-au scăpat cîteva cuvinte la voia întîmplării, cercetînd cu privirea hainele de flanel alb ale fermierului, care-l schimbau atît de tare de parc-ar fi purtat un costum de bal mascat.

„Am stat cu iapa", mi-a răspuns el, „dar acuma e bine, a fătat mînzul. Trebuie să vii să-i vezi."

„Dumneata eşti căpitanul echipei ?" l-am întrebat, fiindcă-mi venea greu să-l socot c-ar fi în situaţia de subordonat.

„A, nu", a spus el, „nu fac eu mare scofală la cricket. Lovesc mingea cît pot, doar atît. Bill Burdock, el e şeful echipei noastre. Uite-l, cel de colo, care vorbeşte cu lordul." Bineînţeles că eram deprins să-i aud pe slujitori spunînd despre Hugh Trimingham „lordul", dar mi-a părut ciudat că şi Ted spune aşa şi fără să vreau m-am uitat jur împrejur să văd dacă Marian era pe-acolo ; dar doamnele de la Brandham Hall nu-şi făcuseră încă apariţia. „Ia te uită, dau cu banul", a exclamat Burgess, cu un zel de băiat. „Dar asta n-are nici o importanţă : lordul n-are niciodată noroc cînd dă cu banul."

De data asta, totuşi, a avut noroc, şi noi am intrat primii în apărare.

Jocul începuse de-a binelea cînd a sosit doamna Maudsley împreună cu suita ei. Mai

că n-am putut să-mi stăpînesc indignarea în faţa întîrzierii lor. „Pur şi simplu nu voiau s-o ia din loc", mi-a mărturisit în taină Marcus. „Te văd mai tîrziu, bătrîne." Pe urmă a coborît cu ele către un şir de scaune aşezate mai la vale de treptele scării ; eu am rămas cu echipa în pavilion.

Niciodată n-am mai urmărit de-atunci de bună voie un meci de cricket, dar îmi dau seama că nivelul acestui sport la Brandham era excepţional ; viconţii Trimingham au acordat dintotdeauna un interes deosebit cricketului, iar domnul Maudsley a dus mai departe tradiţia ; aveam un afişier al scorului, cartonaşe pentru notarea scorului, coli de hîrtie albă, şi dungă de var care marca limita terenului. Toate accesoriile acestea, cerute dealtfel de joc, dădeau meciului acel caracter de importanţă, acel sentiment de adîncă gravitate pe care eu îl ceream de la viaţă ; dacă jocul ar fi fost organizat într-un chip neglijent, n-aş fi participat cu acelaşi interes. Îmi plăcea ca existenţa să fie simplificată în termeni de cîştig sau pierdere, şi eram partizan înfocat al unui asemenea sistem. Aveam sentimentul că onoarea celor de la Brandham Hall e în joc şi că n-am mai putea ţine capetele sus dac-am pierde. Majoritatea spectatorilor, îmi închipuiam eu, erau împotriva noastră, fiind localnicii satului sau ai satelor învecinate ; faptul că aplaudau loviturile bune nu-mi dădea senzaţia unei unităţi cu ei ; dac-ar fi fost să purtăm insigne sau stindarde, ca să ne deosebim de ei, din mîndrie mai

că n-aş fi fost în stare să mă uit în ochii celor din echipa adversă, dar aş fi fost gata să strîng de bună voie mîna celui mai mare ticălos din echipa noastră.

Dar mai presus de toate, doream din răsputeri ca lordul Trimingham să aibă succes, în parte din pricină că era căpitanul echipei noastre, şi cuvîntul căpitan avea pentru mine un nimb deosebit, în parte fiindcă ţineam la el şi pentru că mă bucuram de importanţa pe care mi-o dădea amabilitatea lui protectoare ; şi în sfîrşit şi pentru că fala reşedinţei de la Brandham Hall — cu nemăsuratele-i posibilităţi de a ajunge subiectul unui poem al măreţiei — era concentrată în făptura lui.

Prima minge a lovit portiţa, urcînd scorul nostru la cincisprezece puncte, şi lordul Trimingham a intrat pe teren. „Trimingham ştie al dracului de bine să mînuiască bastonul de cricket", spunea Denys ori de cîte ori avea prilejul. „Recunosc că n-are chiar atîta putere în picioare ; dar are o bătaie puternică, ce face să treacă mingea pe deasupra jucătorului din echipa adversă de pe teren, lovitură vrednică de-un jucător fruntaş de district şi-mi vine a crede că nici R.E. Foster n-ar putea rivaliza cu loviturile lui, cele date cu întîrziere. Da, da, mă îndoiesc foarte."

L-am pîndit cum păşea spre portiţă cu inconştienta-i eleganţă în comportare, care făcea un contrast atît de amar cu faţa-i mutilată şi vătămată ; ceremonia instaurării în centrul terenului — de fapt, el a cerut să stea cu faţa la ţăruşul din mijloc al portiţei şi la cel

dinspre picior (o noutate în zilele de-atunci), ceremonia aceea, spuneam, şi-a înfăptuit sublima-i solemnitate rituală. Şi ne-a dat o dovadă de ce jucător de calitate era. Lovitura-i frumoasă, ce-a trimis mingea pe deasupra adversarului de pe teren, a lovit de două ori marginea terenului ; dar cea dată cu întîrziere, atît de minunată, încît ar fi putut fi o izbitură în treacăt, a zburat uşor pe deasupra portiţei, dar apoi a ciocnit ţăruşul portiţei dinspre picior — cu toate c-a părut primejdioasă cînd s-a desprins din mîna celui ce-a aruncat-o — aşa că Hugh a fost eliminat, aducînd doar un adaos de unsprezece puncte la scorul nostru.

Un ropot de aplauze potolit şi compătimitor, mai mult pentru el decît pentru jocul lui, l-a întîmpinat la întoarcere. M-am alăturat şi eu bătăilor din palme în surdină şi, ferindu-mă de a-l privi, am bolborosit cînd a venit lîngă mine un : „Mare neşansă, şefule" ; dar, spre marea mea uimire, am văzut-o pe Marian aplaudîndu-l din toate puterile, ca pe un erou al secolului ; şi ochii îi străluceau cînd i-a ridicat spre Hugh. El i-a răspuns cu expresia-i contorsionată şi strîmbă ce-i slujea de zîmbet. Oare-şi bătea joc de el ? Mă întrebam, mirîndu-mă. Să fi fost iarăşi o glumă ? N-am putut crede una ca asta ; nu, nu era altceva decît că, fiind femeie, nu ştia ce e cricketul.

Dar alte nenorociri au prins să curgă ; cinci lovituri în poartă, marcînd cincizeci şi şase de puncte la scorul lor. Oh ! Burii ăştia în straiele lor pestriţe, cum mai aruncă triumfători mingea în aer, după fiecare înfrîngere a noastră ; cît

mi-s de urîţi. Pe spectatorii împrăştiaţi la marginea terenului, unii în picioare, alţii şezînd, tolăniţi sau proptiţi de copaci, mi-i închipuiam însufleţiţi de un spirit revoluţionar, degustînd din adînc prăbuşirea superiorilor lor. Asta era situaţia cînd a intrat în joc domnul Maudsley. Păşea ţeapăn şi se oprea din cînd în cînd, dibuind stîngaci cu mănuşile. Cred că avea vreo cincizeci de ani, dar mie-mi părea dezolant de bătrîn şi pur şi simplu nelalocul lui acolo ; era ca şi cum bunicul Timp ar fi coborît cu coasa ca să facă o scurtă plimbare prin faţa porţii de pe terenul de cricket. Lăsa în urmă-i un uşor suflu al orelor de birou şi-o slabă dîră de bogăţie, atît de nepotrivită şi străină pe terenul de cricket. Ca un pitic, sta cu faţa la arbitru şi încuviinţa indicaţiile date cu mişcări iuţi şi smucite din baston. Capul i se rotea sacadat pe gîtu-i subţire de şopîrlă, în timp ce controla situaţia de pe teren. Văzîndu-l, jucătorii din echipa duşmană, de pe teren îşi frecau mîinile şi se apropiau mai tare de el. Dintr-o dată, mi s-a făcut milă de domnul Maudsley cu toate şansele categoric împotriva lui, jucînd un joc pentru care era prea bătrîn, încercînd să pară mai tînăr decît era. Ca şi cum un element de farsă ar fi intrat în joc, aşteptam resemnat să cadă oblonul porţii pe care-o apăra.

Dar am aşteptat în zadar. Însuşirile, care i-au îngăduit domnului Maudsley să reuşească în societate, îl întovărăşeau şi aici, ajutîndu-l şi pe terenul de cricket — mai cu seamă însuşirea numită judecată. Ştia cînd e cazul să nu intervină. Nu se poate spune că trăgea foloase din mingile greşite — n-a lovit niciodată marginea terenului —, dar îşi învingea adversarii ridicînd scorul nostru. N-avea stil deloc, aşa mi se părea mie : proceda empiric cu fiecare minge ce-i venea. Metoda lui era o lipsă totală de metodă, dar îi reuşea. Avea un simţ supraomenesc de a şti în ce loc pe teren se aflau adversarii şi în general făcea nu ştiu cum că mingea se strecura printre ei. Cînd îi aducea aproape de el, cînd îi trimitea departe, iar ei îşi depărtau picioarele şi luau nişte poziţii de vigilenţă extremă, dar degeaba.

Un aruncător de minge din echipa duşmană, ale cărui lovituri destul de repezite izbiseră de două ori într-un serviciu dinainte, a intrat iarăşi în joc. Una din mingile sale servite l-a lovit pe domnul Maudsley peste apărătoarea piciorului, şi-atunci jucătorul a făcut apel la arbitru, fiindcă domnul Maudsley ţinea piciorul în dreptul porţii, dar arbitrul n-a ţinut seamă de apelul lui, după care aruncările lui şi-au pierdut tot mai mult din forţă, şi el a fost înlocuit. În grupul următor de şase aruncări, poarta a fost lovită o dată, şi atunci Denys s-a alăturat tatălui său. Scorul nostru era acum 103, din care domnul Maudsley marcase 28. Doamnele — şi asta o pot spune judecînd după pălăriile lor ce nu se clinteau — manifestau acum un interes firesc pentru competiţie : în închipuire, vedeam raza iscoditoare din ochiul doamnei Maudsley pironită pe portiţă.

Înainte de a fi plecat din pavilion pe teren, Denys ne spusese ce avea de gînd să facă : „Lucrul cel mai important e să nu-l lăsăm să se

obosească din cale-afară", a zis el. „N-am să-l las nici în ruptul capului să alerge, nici măcar o dată. Am vrut să aibă pe cineva alături care să fugă pentru el, dar n-a fost de acord. Cînd are să-mi vină o minge, fie c-am să lovesc marginea terenului cu ea, fie c-am s-o las să treacă. Am s-o las să treacă pur şi simplu."

Un timp, tactica lui a avut succes. Denys a lovit o dată marginea terenului, urcînd scorul nostru — ba a lovit-o de două ori. Juca făcînd multă risipă de gesturi, umblînd ca dus pe gînduri, pe cînd taică-său reuşea să apere poarta, nimerind mingea cu bastonul, sau din cînd în cînd bătătorind terenul din faţa porţii. Dar metodele lui nu se potriveau deloc cu politica oportunistă a tatălui său. Domnul Maudsley, nerăbdător şi dornic să-şi potrivească pe furiş o alergare şi ştiind exact cînd s-o facă, era adeseori împiedicat de braţul ridicat al lui Denys, care se înălţa drept în sus, ca braţul unui poliţist.

O dată sau de două ori, cînd s-a mai petrecut o asemenea scenă, spectatorii au pufnit în rîs pe-nfundate, dar Denys parcă nu-şi dădea seama nici de hazul spectatorilor şi nici de mînia din ce în ce mai mare a lui taică-său, care şi ea se vedea limpede. Pînă la urmă, cînd iarăşi s-a înălţat semnalul împotriva lui, domnul Maudsley a strigat : „Vino !" A fost ca o plesnitură de bici : toată autoritatea, pe care domnul Maudsley ştia cu atîta grijă s-o ascundă în viaţa lui de toate zilele, s-a descătuşat şi s-a dezlănţuit în vorba aceea. Denys a pornit în fugă ca un iepure, dar din păcate prea tîrziu ; abia de parcursese jumătate din distanţa dintre

porţi, şi a şi fost scos din joc. Mînios şi roşu la faţă, s-a întors în pavilion.

Acum nu mai rămăsese nici un pic de îndoială în privinţa celor ce dominau terenul. Dar, lucru destul de ciudat, cu toate că nu-i contestam gazdei mele succesul, totuşi nu-l puteam împăca cu spiritul jocului. Nu era cricket : asta nu se cheamă cricket, cînd un soi de pitic bătrîior, cu corzile gîtului ieşite la iveală şi cu încheieturi care scîrţîiau, datorită minţii puse la trudă şi unei viclenii de înaltă clasă, răstoarnă zicala care spune că tinereţea merită totul. Era un ascendent al minţii asupra muşchilor, lucru pe care, ca un adevărat englez, îl suspectam.

Totuşi, domnul Maudsley n-a găsit pe nimeni să-i ţină piept multă vreme. Ultimele trei porţi au căzut repede, dar ne-au ridicat scorul la 142, un total cît se poate de respectabil. Aplauze formidabile l-au întîmpinat pe domnul Maudsley în timp ce ieşea de pe teren, nebiruit, ba dimpotrivă, cu 50 de puncte la activul său. Mergea singur — lacheul, ultimul său partener la poartă, se alăturase jucătorilor de pe teren, cu care nu rămînea îndoială că se simţea mai bine. Cu toţii ne-am ridicat în picioare ca să-i cinstim venirea ; era cam pierit la faţă, dar mult mai puţin înfierbîntat decît cei din echipa satului, care asudau nevoie mare şi-şi tot ştergeau feţele de sudoare. Lordul Trimingham îşi îngădui să-l bată uşurel cu palma pe spate; dar, oricît de gingaşă îi fu bătaia aceea uşoară pe spate, plăpînda osatură a domnului Maudsley se zgudui sub ea, zdruncinîndu-se.

În pauza ceaiului, partida a fost rejucată din memorie de mai multe ori, dar eroul momentului părea că s-ar fi mulţumit să fie scos din joc ; într-adevăr, era tot atît de greu să-l asociezi cu serviciile sale de pe terenul de cricket, cît şi cu operaţiile financiare pe care le controla şi le îndruma în districtul comercial al Londrei. La ora cinci, echipa noastră intră pe teren în atac ; ca să ne bată, satul avea două ceasuri pline înaintea sa.

CAPITOLUL 12

ÎNCĂ MAI AM cartonaşele cu scorurile partidei, dar pe cîtă vreme pot să-mi aduc aminte de serviciile noastre chiar şi în amănunt, ale lor, cu toate că cifrele îmi stau sub ochi, rămîn ca o pată confuză pînă la mijlocul jocului. În parte, fără îndoială, fiindcă pe jucătorii noştri îi cunoşteam bine pe toţi, în timp ce ai lor, cu o singură excepţie, mi-erau cu desăvîrşire necunoscuţi. De asemeni, şi pentru că părea atît de uşor să cîştigăm — după cum mărturisesc scorurilor primilor cinci portari ai noştri, cu toate cifrele la şir — încît mi-au ieşit din cap cîteva servicii : nu te poţi concentra cînd e vorba de-o victorie uşoară. Emoţia serviciilor noastre părea absentă, ba chiar aproape irosită — ca şi cum am fi pus la bătaie toată puterea noastră ca să ridicăm de jos un ac de gămălie. Îmi aduc aminte

că-mi părea cumva rău pentru echipa satului. pe cînd jucătorii lor părăseau terenul unul după altul, apărînd cu mult mai mici de statură la ieşire decît cînd păşiseră spre poartă. Şi, în timp ce jocul îmi zboară din minte, peisajul mi-o umple, cuprinzîndu-mi-o cu totul. Ieşeau la iveală două curbe : arcul copacilor de dincolo de terenul de cricket şi arcul cerului, deasupra lor, şi fiecare repeta curba celuilalt. Aşa ceva îmi încînta simţul simetriei ; turla bisericii însă mi-l tulbura. Biserica aproape că nu se vedea printre copacii ce creşteau pe dîmbul ce se-nălţa ca un raportor geometric, un semicerc aproape perfect. Dar turla, în loc să împartă raportorul în două segmente egale, îşi înălţa vîrfu-i ascuţit ca de creion în partea stîngă a centrului — cam cu vreo opt grade, după calculele mele. De ce n-a putut biserica să se conformeze planului naturii ? Trebuie totuşi să existe un loc, mă gîndeam eu, în care turla să fie văzută ca o continuare a axului raportorului, creînd perpendiculara infinită înspre cer, cu două maiestuoase unghiuri drepte la baza sa, cu două proptele zburătoare ca să ţină turla în sus. Ce n-aş fi dat să pot pleca în căutarea locului aceluia, în timp ce echipa noastră îi făcea harcea-parcea pe cei din echipa satului.

Dar iată că privirile mele, urmărind dezastruoasa turlă profilată pe cer, s-au oprit pe norul enorm care atîrna acolo, încercînd să pătrundă pînă în adîncul lui. Pe creastă era alb curat, rotunjit şi gros şi lucios ca un morman de zăpadă ; mai jos albul era îmbujorat cu trandafiriu, şi încă şi mai jos, chiar în inima norului,

trandafiriul se întuneca în purpuriu. Să fi fost oare o amenințare în regiunea aceea purpurie, indiciul vreunui tunet ? Nici n-am crezut una ca asta. Norul părea cu desăvîrșire nemișcat : cercetîndu-l atent, așa cum doream, n-am putut afla nici cea mai mică modificare în conturul său. Și totuși *se mișca* — se mișca înspre soare și se făcea din ce în ce mai luminos pe măsură ce se apropia de el. Încă vreo cîteva grade și atunci...

În vreme ce-mi reprezentam în minte liniile raportorului tipărite pe cer, am auzit vorbărie și rumoare. Intra Ted Burgess pe teren ; fluiera, fără îndoială ca să-și susțină moralul și să pară bine dispus.

Își ținea bastonul sub braț, cam neconformist și nepotrivit. Ce simțeam în privința lui ? Oare doream să iasă din joc chiar de la prima minge ? Sau doream să-l văd că marchează șase puncte și după aceea să plece de pe teren ? Eram tare nedumerit, fiindcă pînă-n clipa aceea ceea ce simțeam era foarte limpede : aș fi vrut ca fiecare din echipa noastră să marcheze puncte și toți din echipa lor să nu marcheze.

Prima minge a trecut foarte pe-aproape de poarta apărată de el, și atunci mi-am dat seama : nu voiam ca Ted să fie scos din joc. Dar dorința aceea m-a făcut să mă simt vinovat de nelealitate ; m-am mîngîiat însă cu gîndul că e sportiv și ca atare chiar meritoriu să dorești ca inamicul să reziste în luptă cu dîrzenie ; pe lîngă asta, echipa satului era atît de rămasă în urmă ! Și-n această stare de neliniște și de nestatornică neutralitate am rămas tot timpul cît au durat cele cîteva grupe de cîte șase aruncări de minge, în vreme ce Ted, ca portar, a nimerit cele mai multe din mingile aruncate, pe cîteva le-a lovit cum nu trebuie, între care și o minge pe care chelarul din partida noastră ar fi putut-o prinde, dacă nu i-ar fi dat soarele în ochi.

Pe urmă a marcat patru puncte și-apoi încă patru ; mingea a zburat șuierînd peste marginea terenului, împrăștiind spectatorii. Dar ei au rîs și au aplaudat, cu toate că nici unul nu socotea, cred eu, că asemenea ispravă era o contribuție serioasă la meci. Au urmat mai multe lovituri greșite, dar după aceea o lovitură de șase puncte, într-adevăr strașnică, mingea plutind, apoi lunecînd pe deasupra pavilionului și, în fine, căzînd printre copacii din spate.

O ceată de băieți mici s-au repezit să caute mingea și-n timp ce ei scotoceau frunzișul ca s-o găsească, jucătorii de pe teren s-au tolănit pe iarbă ; numai Ted cu partenerul său și cei doi arbitri rămăseseră în picioare, părînd ca niște învingători pe un cîmp de luptă însîngerat. Tot îndemnul jocului părea că pierise ; era o clipă de relaxare completă. Și de-ndată ce acel care-a găsit mingea a aruncat-o pe teren, jocul a început iarăși, ba încă mergînd la voia întîmplării și-ntr-un fel voios. „Drăguțul de Ted !" a strigat cineva cînd Ted a lovit iarăși cu mingea linia de pe marginea terenului.

Avînd acum în fața ochilor cartonașul pe care e notat scorul, încă nu-mi pot aminti în ce stadiu al jocului am început să mă întreb dacă lovitu-

rile formidabile ale lui Ted n-ar putea influența meciul. Cred că atunci cînd și-a marcat cele cincizeci de puncte, am început să văd roșu înaintea ochilor, iar inima mi s-a pornit să bată cu putere în piept.

Era o jumătate de secol cu totul diferită de la jocul domnului Maudsley la cel al lui Ted, adică o izbîndă a norocului, nu a vicleniei, fiindcă voința și chiar dorința de a cîștiga lipseau cu desăvîrșire. Vag îmi dau seama că acel contrast reprezenta ceva mai mult decît conflictul dintre Brandham Hall și sat. Era bineînțeles și acesta, dar mai era și conflictul dintre ordine și anarhie, dintre supunere în fața tradiției și sfidarea ei, dintre stabilitate socială și răzvrătire, dintre o atitudine față de viață și alta. Știam bine de partea cui sînt, totuși trădătorul ascuns dinlăuntrul meu dorea și căuta rezolvarea altcum, sprijinea pe individ împotriva echipei, chiar împotriva propriei mele echipe, și dorea să-l vadă pe Ted cîștigînd. Dar nu puteam da viu grai unor asemenea gînduri, împărtășindu-le oaspeților lui Midian [1] care-mi dădeau tîrcoale în umbra verandei pavilionului. Fețele lor se luminaseră miraculos, ba chiar în clipa aceea puneau rămășaguri pe rezultat, aruncîndu-mi priviri viclene ; așa că, zărind un loc liber alături de Marian, am coborît strecurîndu-mă lîngă ea și i-am șoptit :

[1] Aluzie la legenda biblică potrivit căreia Midian, fiu al lui Abraham, a luptat într-un trib nomad de arabi împotriva israeliților.

„Așa-i că e interesant ?“ Gîndeam că nu-i prea mare trădare din partea noastră.

Văzînd că nu răspunde, am repetat întrebarea. Ea s-a întors către mine și-a încuviințat cu capul și am înțeles că pricina pentru care nu mi-a răspuns era emoția puternică ce nu-i îngăduia să vorbească. Ochii ei scăpărau, obrajii i se îmbujoraseră, iar buzele îi tremurau. Eram doar copil, trăisem printre copii și cunoșteam prea bine asemenea semne. La vremea aceea nu m-am întrebat ce semnificație putea avea, dar văzînd o persoană adultă atît de vădit emoționată, mi-a crescut considerabil reacția afectivă față de joc și abia de-mi mai găseam locul, fiindcă de obicei cînd eram tulburat mă zvîrcoleam și nu-mi găseam locul. Lupta dintre sentimentele mele s-a adîncit : nu puteam suporta faptul, ce din clipă în clipă devenea mai evident, că doream ca cealaltă echipă să cîștige.

O altă minge a trecut peste poartă și pe urmă încă una ; mai aveau să treacă încă două și echipa satului nu mai avea nevoie decît de douăzeci și unu de puncte ca să întreacă totalul nostru. Spectatorii tăcură mîlc cînd noul jucător a părăsit terenul. L-am auzit pe căpitanul lor spunînd : „Lasă-l să primească mingea, Charlie“, dar mă îndoiam că Ted are să fie de acord cu asta ; nu arătase semne c-ar fi de acord să dorească „să-l înfunde“ pe aruncător. Era ultima minge din grupa de șase ; jucătorul cel nou i-a făcut față, iar Ted, înfruntîndu-ne pe noi, a înfruntat și atacul.

Lordul Trimingham avea doi jucători în fundul terenului şi unul dintre ei se afla cam în dreptul nostru. Ted a lovit prima minge drept înspre noi. Credeam că are să marcheze şase puncte, dar, curînd după ce-a lovit-o, traiectoria mingii a scăzut. Cînd s-a apropiat de pămînt, parcă a început să cîştige viteză. Jucătorul respectiv de pe teren a alergat şi a întins mîna spre minge, dar mingea a trecut ca din puşcă mai departe şi, ameninţătoare, s-a repezit înspre noi. Doamna Maudsley a sărit într-o parte, scoţînd un ţipăt uşor ; Marian şi-a acoperit faţa cu mîinile ; eu mi-am ţinut răsuflarea ; a fost o clipă de zăpăceală, de temere şi de căutare, pînă ce s-a văzut că nimeni nu fusese lovit. Amîndouă doamnele au rîs, văzînd c-au scăpat ca prin urechile acului, şi au trecut-o cu vederea. Mingea se oprise la picioarele doamnei Maudsley, părînd ciudat de mică şi de inofensivă. Am luat-o şi am aruncat-o jucătorului nostru de lîngă portarul echipei adverse, jucător care — abia atunci am văzut — era unul dintre grădinarii noştri. Dar el nici nu s-a uitat la ea. Faţa i se strîmbase de durere, îşi legăna mîna stîngă, ţinînd-o cu dreapta, şi şi-o freca uşurel cu multă băgare de seamă.

Lordul Trimingham şi cîţiva dintre ceilalţi jucători din echipa noastră s-au îndreptat spre el şi în acelaşi timp el a pornit înaintea lor ; l-am văzut cum le arăta mîna beteagă. S-au sfătuit între ei şi păreau c-au luat o hotărîre, după care grupul s-a risipit ; ceata de jucători s-a întors la poartă, iar lordul Trimingham şi grădinarul au venit la pavilion.

O adevărată zăpăceală se cuibărise în mintea mea ; mă gîndeam la tot soiul de lucruri în acelaşi timp ; că meciul a luat sfîrşit ; că grădinarul rămîne schilod pe toată viaţa ; că Ted va fi trimis la închisoare. Pe urmă l-am auzit pe lordul Trimingham spunînd : „Am avut un accident grav în echipă. Pollin şi-a scrîntit degetul mare şi mă tem că va trebui să recurgem la cel de-al doisprezecelea om al nostru.“ Nici chiar atunci nu mi-am dat seama că se referă la mine.

Simţind că mi se taie picioarele, am plecat cu el înapoi pe teren spre locul de unde se serveşte mingea. „Trebuie să-l scoatem de pe teren“, zicea el. „Trebuie să-l scoatem de pe teren. Să nădăjduim că întreruperea asta a jocului l-a dezorientat. Acuma, Leo, mergem să te pun pe teren în dreptul porţii. N-ai să ai mare lucru de făcut, fiindcă cele mai multe puncte şi le face în faţa porţii. Dar uneori strîmbă direcţia mingii, îndreptînd-o spre tine, şi iată unde ne poţi fi de folos.“ Cam aşa ceva ; dar eu abia de-am auzit, atît mi-erau de încordaţi nervii ca să mă adaptez la noul meu rol. Din spectator în jucător, ce schimbare !

Îngrozitor de agitat, urmăream mişcările mîinii celui din echipa noastră, care-mi arunca mingea şi îmi făcea semne spre locul meu. În sfîrşit mi-am găsit liniştea într-un cerc vrăjit şi absurditatea asta, că aş fi într-un cerc vrăjit, mi-a dat încredere în puterile mele ; simţeam c-aş putea fi într-un cerc magic care mă va păzi. Au urmat două aruncări de minge de la care nu s-a marcat nici un punct. Treptat, starea mea de surescitare s-a potolit şi un soi de exaltare m-a

cuprins, ridicîndu-mi moralul. M-am simțit dintr-o dată una cu toți din echipă ce mă înconjurau, încurajat și susținut de îndelungata tradiție a cricketului. Simțul responsabilității, cum nu-l mai cunoscusem niciodată pînă atunci, mi-a ascuțit perspicacitatea ; dar cînd Ted a lovit mingea și a marcat patru puncte, și a mai căpătat încă patru de la ultima minge din grupul de șase, a trebuit să-mi stăpînesc pornirea de a mă alătura dușmanului în aplauze. Totuși, cînd am zărit cu coada ochiului o cifră nouă făcîndu-și loc pe tabela scorului, n-am mai îndrăznit să mă uit la ea, fiindcă știam că nu mai aveam decît zece puncte în plus.

Următorul grup de șase mingi a fost neinteresant, dar încordarea era din ce în ce mai mare ; portarul cel nou bătea din picioare și bloca și încerca să facă față mingilor directe ; partea de jos a trupului său era mai activă decît partea de sus, dar n-a marcat decît un singur punct și s-a pregătit să primească iarăși o minge.

Nu mai era însă același jucător la aruncatul mingii, care-i dăduse lui Ted Burgess putința de-a marca puncte prin plasarea mingii pe linia de pe marginea terenului, în grupul dinainte de șase mingi. Străbătînd spațiul dintre cele două porți, am văzut că o schimbare era în curs. Lordul Trimingham avea mingea și o arunca ușurel dintr-o mînă în cealaltă ; a făcut cîteva schimbări pe teren și o clipă m-am temut c-are să mă scoată din cercul meu magic, dar nu m-a schimbat.

S-a pornit pe-o fugă lungă, cu o schimbare de picior la mijlocul ei, dar mingea n-a fost aruncată foarte repede din mîna lui ; a părut chiar că se prăbușește pe neașteptate. Portarul a lovit-o puternic cu bîta și mingea a zburat în sus, în văzduh ; apoi el a fugit, Ted a fugit și el, dar mai înainte ca ei să poată ajunge la liniile din fața porților, mingea se afla în siguranță în mîinile lordului Trimingham. Popularitatea căpitanului nostru era evidentă, căci chiar și-n asemenea moment critic, prinsul mingii a fost aplaudat cu mărinimie. Totuși, aplauzele au slăbit de îndată ce băiatul ce ținea scorul s-a îndreptat înspre tabela de marcaj. Dar oare ce mai era și asta ? Scorul total 9, poarta 1, ultimul jucător 135. Hohote de rîs au izbucnit printre spectatori. Băiatul de la tabelă s-a tras îndărăt și s-a uitat lung la treaba pe care-o făcuse. Apoi, însoțit de rîsete prelungi, a schimbat încet cifrele complet.

Dar, oricît de hazliu părea, greșeala n-a potolit nicidecum tresărirea, dimpotrivă a sporit-o, sugerînd că pînă și matematica poate face obiectul unor tulburări nervoase. Dar pe noi de înfrîngere nu ne mai despărțeau decît opt puncte, adică două mingi plasate pe linia de pe marginea terenului.

În timp ce portarul care părăsea terenul l-a întîlnit pe cel ce venea să-i ia locul, schimbînd cîteva cuvinte între ei, la care amîndoi au încuviințat cu capul, eu încercam pentru ultima oară să pun ordine în sentimentele mele. Dar ele mă învăluiau ca o pîclă, a cărei formă poate fi

văzută cînd înaintează, dar nu cînd te-a cuprins în sînul ei și, în ceața deasă și învîrtejită, mintea mea nu peste mult timp s-a rătăcit. Totuși, îmi dam seama de întreaga dramă a meciului, ba chiar judecata și simțurile mi se ascuțiseră, avînd conștiința, pe care nu mi-o puteam explica, că se petrece o dramă între cel ce arunca mingea și portar. Arendaș și proprietar, om din popor și nobil, sat și conac, iată elementele dramei. Dar mai era ceva pe deasupra, ceva în legătură cu Marian, care ședea pe treptele pavilionului uitîndu-se la noi.

Te umplea de mîndrie și te încuraja gîndul că, în vreme ce spectatorii se puteau trînti oriunde și puteau scoate urlete răgușite, noi, jucătorii, nu puteam și nu trebuia să arătăm nici cel mai slab și neînsemnat semn de emoție. Cu siguranță că jucătorul din echipa noastră care ataca cu mingea în mînă, înfigîndu-și bine călcîiul în pămînt, șiretlic la care recurgea înainte de-a porni în fugă, și Ted, care-i stătea în față înfruntîndu-l, cu cămașa leoarcă lipită de spate, nu-și dezvăluiau emoțiile.

Lordul Trimingham a aruncat destul de jos mingea sa înșelătoare ce se-nclina spre pămînt, dar Ted n-a așteptat-o să cadă ; a fugit, ieșindu-i înainte, și-a lovit-o, trimițînd-o pe deasupra jucătorului din echipa noastră spre marginea terenului. A fost o lovitură splendidă și m-a cuprins exaltarea, trecînd prin mine ca un curent electric. Spectatorii urlau și se veseleau și deodată ponderea sentimentelor mele a trecut drept de partea cealaltă ; victoria le-o doream acum

lor, nu nouă. Nu mă mai gîndeam la ea că e condiționată de încă trei puncte de care era nevoie : îmi părea că o aud venind ca un vîrtej de vînt.

N-aș putea spune dacă mingea următoare fusese trimisă în direcția porții sau nu, dar a fost aruncată cu mult mai sus, și tot atunci am văzut fața și trupul lui Ted răsucindu-se și mingea zburînd către mine pe-o traiectorie înaltă și dreaptă, ca un cablu întins între noi. Ted s-a pornit să alerge, pe urmă s-a oprit din fugă și-a rămas uitîndu-se la mine, cu uimire în ochi și-o nedumerire sălbatică.

Mi-am ridicat mîna dreaptă deasupra capului și mingea s-a împlîntat în ea, dar izbitura-i puternică m-a doborît. Cînd am fost în stare să mă ridic, ținînd încă mingea strîns ca-n gheare, am auzit răpăitul dulce al aplauzelor, de parcă mi-ar fi pierit o durere din inimă, și-am văzut jucătorii de pe teren oprindu-se din joc, și pe lordul Trimingham venind către mine. Nu-mi mai aduc aminte ce-a spus — emoțiile mă copleșeau din cale-afară — dar îmi aduc aminte că felicitările lui mi-au fost cu mult mai scumpe și mai de preț, fiindcă erau reținute și atenuate, adică așa cum ar fi putut fi adresate unui *bărbat* ; și ca un bărbat, și în nici un caz ca cel mai tînăr, m-am alăturat grupului care se-ndrepta înspre pavilion. Mergeam împreună într-un grup neregulat și istovit, împreună cu noi și portarii înfrînți, și cei ce-au supraviețuit, lăsînd la o parte orice vrajbă, însoțiți de-un ropot de aplauze din ce în ce mai inimos din partea spec-

tatorilor. N-aş putea spune ce simţeam ; cînd mă aflam într-o stare mare de exaltare, obişnuitele mele criterii de a judeca asemenea lucruri îmi piereau din vedere. Pluteam încă în aer, cu toate că schelăria evenimentelor care mă înălţaseră se prăbuşise. Dar eram conştient încă de un element aparte, care nu se contopise de tot în afluenţa generală a entuziasmului ; spasmul regretului, tăios ca o împunsătură de sabie, care a însoţit prinsul mingii. Departe de a-mi micşora exaltarea, a ridicat-o într-un fel la o intensitate mai mare, ca picătura de amărăciune din izvorul fericirii ; dar simţeam că aş fi şi mai fericit — că s-ar mai adăuga un cot la înălţimea mea — dacă i-aş spune lui Ted ce-mi apăsa sufletul. Ceva totuşi mă avertiza că o asemenea mărturisire ar fi nepotrivită şi incorectă ; sentimentele personale ale jucătorilor de cricket stau ascunse în dosul buzelor lor strînse. Dar eram, ca să zic aşa, în înaltul cerului ; ştiam că soarta meciului se schimbase datorită mie şi simţeam c-aş putea cuteza să desfid convenţia. Totuşi, cum are s-o ia el ? În ce ape se scălda ? Mai era încîntat de loviturile sale ca portar, sau amarnic de dezamăgit de acel final prematur ? Mă mai socotea încă prieten, sau duşmanul datorită căruia se prăbuşise ? Nu mi-a prea păsat de toate astea ; şi, văzîndu-l că merge singur (majoritatea jucătorilor epuizaseră subiectele de conversaţie), m-am alăturat lui, timid şi ruşinat, şi i-am spus : „Îmi pare rău, Ted. Sincer n-am avut de gînd să-ţi prind mingea." El s-a oprit şi mi-a zîmbit. „Ei, e foarte mărinimos din partea dumitale", mi-a

spus el. „Oricum, ai prins al dracului de bine mingea. Nici o clipă nu mi-a trecut prin cap c-ai s-o poţi ţine. Ca să-ţi spun drept, te uitasem de-a binelea, fiind la doi paşi de adversarul din echipa voastră, de lîngă mine ; apoi m-am uitat în jur şi-am dat cu ochii de dumneata, fir-ar să fie ! Şi-atunci mi-am zis că mingea o să-ţi treacă drept pe deasupra capului, dar te-ai întins ca o armonică. Mă gîndisem la zeci de feluri în care-aş putea fi scos din joc, dar nici vorbă să-mi treacă prin minte că poştaşul nostru are să-mi prindă mingea." „N-am vrut", am mai repetat eu, ca să fiu sigur că m-am scuzat. În clipa aceea aplauzele au crescut şi cîţiva entuziaşti le-au însoţit de numele lui Ted. Cu toate că eram cu toţii eroi, Ted era evident favoritul mulţimii şi eu m-am tras îndărăt în aşa fel ca el să poată rămîne singur. Tovarăşii lui, cei din echipa satului, i-au făcut mare demonstraţie ; pînă şi doamnele din societatea noastră, stînd în faţă, s-au arătat destul de impresionate cînd a intrat Ted. Toate afară de una. Am băgat de seamă că Marian nici măcar n-a ridicat ochii.

Îndată ce-am ajuns la castel, i-am spus lui Marcus : „Împrumută-mi cartonaşul tău cu scorul, bătrîne."

„Ce, tu n-ai ţinut unul, cap sec ce eşti ?" m-a întrebat el.

„Cum aş fi putut, imbecilule, cînd eram pe teren ?"

„Ai fost şi tu pe teren, măi ciupercă otrăvită ? Eşti chiar sigur c-ai jucat ?"

După ce l-am pedepsit pentru spusele lui şi i-am smuls cartonaşul cu scorul meciului, am copiat pe-al meu datele ce-mi lipseau.

„Edward Burgess portar ; mingea i-a fost prinsă de înlocuitor ; aruncător lordul Trimingham ; scor 81“, am citit.

„Ei, ai fi putut să-mi treci numele la înlocuitor, ticălos mîrşav ce eşti !“

„Mingea prinsă de înlocuitor e corect“, mi-a răspuns el. „Pe lîngă asta, vreau să-mi păstrez cartonaşul curat şi n-ar mai fi dacă pe el ar apărea numele tău.“

CAPITOLUL 13

CINA ÎN SALONUL satului a fost onorată de tot felul de notabilităţi din regiune, cît şi de jucătorii celor două echipe ; mie mi s-a părut cel mai măreţ prilej la care luasem parte pînă atunci. Ornamentele, culorile, căldura, atmosfera de prietenie (însuşiri pe care le-am preţuit din tot sufletul), mi s-au urcat la cap, ca şi dealtfel paharul de vin ce mi-a fost turnat. Uneori îmi pierdeam cu desăvîrşire simţul propriei mele persoane ca entitate autonomă, alteori spiritul îmi plutea fluturînd în jurul tavanului arcuit al salonului, printre drapelele britanice, sau flamurile de hîrtie, o întrupare cerească însoţitoare a stelelor. Simţeam că îmi îndeplinisem menirea

în viaţă şi că nu-mi mai rămăsese nimic de făcut ; puteam să trăiesc mult şi bine din capitalul înfăptuirilor mele. Vecinii mei din dreapta şi din stînga, amîndoi membri din echipa satului (pentru că erau aşezaţi în coadă de rîndunică ; la o asemenea festivitate democratică nu s-a găsit că se cuvine să stea unul lîngă altul doi membri din grupul celor de la Brandham Hall), amîndoi membri din echipa satului, spuneam, trebuie să fi găsit că sînt un tovarăş ce nu face nici doi bani, fiindcă, deşi comunicam cu ei uşor sufleteşte, aproape că n-aveam nimic ce să le spun. Nu c-ar fi avut ei ceva împotrivă ; erau cufundaţi cu totul în ale mîncării şi doar uneori îşi spuneau unul altuia cîte o părere, peste capul meu, ca şi cum n-aş fi fost acolo. Cele spuse de ei arareori le puteam înţelege, dar ele provocau nişte rîsete comice ; o plecăciune sau o şoaptă trecea drept vorbă de haz, aşa că pînă la urmă lumea întreagă n-a mai părut decît un hohot de rîs pentru simţurile mele ameţite.

După cină domnul Maudsley a ţinut un discurs. Mă aşteptam să fie unul care să şchioapete, fiindcă nu-l auzisem niciodată rostind mai mult de cinci, şase cuvinte în şir. Dar a fost neînchipuit de curgător. Frazele curgeau una după alta revărsîndu-se, de parcă le-ar fi citit ; şi, ca şi atunci cînd citea rugăciunile, glasul lui era fără nici o modulaţie, monoton. Din pricina asta şi a grabei cu care vorbea, unele din glumele sale n-aveau succes ; dar cele care izbuteau, erau cu mult mai reuşite din pricina exprimării lor seci. Cu o dibăcie desăvîrşită, după cîte mi se părea, domnul Maudsley izbutea să prezinte aproape

pe fiecare jucător pe nume şi să-i găsească ceva meritoriu şi demn de atenţie în jocul său. De regulă nu ascultam discursurile, pe care împreună cu predicile le socoteam lucruri destinate minţilor coapte ; dar de data asta l-am ascultat, fiindcă nădăjduiam să-mi aud numele menţionat, şi n-am fost dezamăgit. „Ultimul, dar nu cel mai puţin însemnat, cu excepţia staturii sale, tînărul nostru David, Leo Colston, care l-a doborît pe Goliatul de la Black Farm, dacă mi-e îngăduit să-l descriu aşa, l-a doborît dar nu cu o piatră, ci cu o minge prinsă." Toţi ochii s-au întors spre mine, sau cel puţin aşa credeam ; şi Ted care stătea aproape în faţa mea mi-a făcut cu ochiul, de se vedea de la o poştă. Îmbrăcat cu un costum de stradă, cu guler înalt scrobit, semăna încă mai puţin cu el însuşi decît cînd purta costumul de sport. Cu cît era mai bine îmbrăcat, cu atît semăna mai puţin cu el. Pe cînd hainele lordului Trimingham totdeauna păreau că fac parte din el, costumul festiv al lui Ted îl făcea s-arate ca un ţărănoi.

Discursurile au continuat să bîzîie — de parcă începuse să se audă scurgerea timpului — după care s-au cerut cîntece. Pe un podium din capătul salonului se afla o pianină, cu un taburet rotitor tapiţat cu pluş aşezat în faţa pianinei, gata să te poftească să te aşezi. Dar iată c-a început un murmur de voci, al cărui înţeles pînă la urmă a ajuns pînă la mine : unde-i acompaniatorul ? A fost chemat, dar nu s-a arătat. Explicaţii erau cu duiumul. Trimisese veste că nu-i în toane bune, dar ştirea, în mod inexplicabil, nu ajunsese la destinaţie. Un val de dezamăgire a străbătut întreaga adunare. Ce-nsemna un meci de cricket, ce-nsemna o cină fără cîntece ? Un fior de frig s-a cuibărit în sufletele celor înfierbîntaţi de vin, şi vin nu mai era ca să-i încălzească. Era încă devreme ; seara se desfăşura dinaintea noastră ca un pustiu fără de sfîrşit. Nu se va găsi nici un voluntar să umple lacuna ? Ochii strîmbaţi ai lordului Trimingham, care totdeauna aveau o scînteiere de prestigiu şi de putere îndărătul lor, rătăceau jur-împrejurul încăperii şi erau ocoliţi cu aceeaşi grijă ca ochii unui vînzător la licitaţie ; bineînţeles, eu mi-i pironisem pe-ai mei pe faţa de masă, pentru că Marcus ştia că pot să cînt puţin la pian. Dar deodată, cînd toţi cei de faţă păreau ţintuiţi pe locurile lor, de neclintit, fără să se mai ridice şi nici să-şi înalţe privirile atîta timp cît se căuta un acompaniator, deodată s-a auzit rumoare, un fîlfîit spre verticală de parc-ar fi fost înălţat un drapel ; şi mai înainte ca destinderea spre uşurare să fi avut timp să ne slăbească din încordare trupurile înţepenite, Marian trecuse repede spre capătul salonului şi se aşezase pe taburetul din faţa pianinei. Cît de drăgălaşă părea în rochia-i de un albastru Gainsborough, între lumînări. De-acolo, ca de pe un tron, se uita în jos la noi. Amuzată şi puţin sfidînd, de parc-ar fi zis : eu mi-am făcut datoria, acum faceţi-o şi voi pe-a voastră.

Era obiceiul, cel puţin aşa am aflat mai tîrziu, ca primii cîntăreţi să fie dintre membrii celor două echipe ; toţi erau chemaţi şi unii erau sîcîiţi şi bătuţi la cap, dar se ştia destul de bine,

îmi închipui, cine va avea plăcerea și bunăvoința să cînte și cine nu. Primii se pare că-și aduseseră notele cu ei : în aparență le scoteau nici nu se știe de unde, unii cu un aer de vinovăție și sfiiciune, alții de-a dreptul neobrăzați, dar cu toții parcă în admirație și cu un profund respect față de acompaniatoare, ținîndu-se cît mai departe le era cu putință de ea. Felul ei de-a cînta la pian mă fascina și o ascultam mai mult pe ea decît pe cîntăreți. Puteam vedea cum îi alunecă pe clape degetele-i subțiri și albe (pe care, în ciuda soarelui arzător, izbutise să și le păstreze albe) și ce sunete încîntătoare reușea să scoată din acea veche pianină hodorogită. Aș putea spune cît de neregulat și de inegal trebuie să fi fost tușeul, dar pasajele ieșeau egale și line ca picurii apei. Ce foc lua în părțile dramatice și cîtă dulceață în cele delicate ! Și era aproape miraculos cum era în stare să ridice clapa care se înțepenea și s-o pună iarăși în funcție. Acompaniatoare pe cît de subtilă pe atît de iscusită, Marian urmărea cîntăreții fără a încerca să-i grăbească și nici să-i țină în loc. Dar cîntatul ei era de o calitate atît de diferită de-a lor, încît nu se potriveau deloc ; era ca și cum un cal de rasă ar fi fost înhămat alături de-un cal de corvoadă. Ascultătorii au apreciat cum se cuvine, și aplauzele lor erau pe cît de respectuoase pe atît de exuberante.

Cînd Ted Burgess a fost chemat să cînte, el păru că n-a auzit, și eu am crezut chiar că nu auzise. Dar cînd prietenii lui din diferite părți ale încăperii au început să-l strige, adăugînd încurajări glumețe : „Hai, Ted ! Nu te rușina !

Cu toții știm că poți cînta !“ — el nici nu s-a clintit : ședea pironit pe locul său, îndîrjit și stînjenit. Oaspeții au făcut haz ; strigătele lor s-au dublat și au ajuns aproape ca un cor, la care Ted a fost auzit mormăind, aproape cu reavoință, că n-are chef să cînte. Lordul Trimingham s-a alăturat celor ce strigau. „Nu ne dezamăgi acum, Ted“, i-a spus el (acel „Ted“ m-a surprins ; poate că n-a fost decît o concesie făcută bunei camaraderii). „Pe terenul de cricket nu ne-ai făcut să te așteptăm, știi doar.“ În hohotele de rîs care urmară, rezistența lui Ted păru că cedează ; s-a sculat în picioare cu stîngăcie, purtînd un sul gros de note muzicale sub braț, și a plecat împleticindu-se spre podium. „Fii cu băgare de seamă, acum !“ a strigat cineva și s-au pornit mai mari hohote de rîs.

Pe Marian părea că n-o interesează nimic din toate acestea. Cînd Ted a ajuns lîngă ea, și-a ridicat ochii și i-a spus ceva, iar el i-a înmînat în silă teancul de cîntece. Marian le-a cercetat în grabă și a pus unul pe suportul de note : am băgat de seamă că a îndoit colțul la pagină, ceea ce nu mai făcuse cu ceilalți pînă atunci. „Ia-ți doi ochi scînteietori“, a anunțat Ted, de parcă ochii aceia ar fi fost ultimul lucru pe care l-ai putea dori, și cineva a șoptit : „Să ne bucurăm că nu-i de înmormîntare !“ La început vocea cîntărețului se auzea cu mult mai puțin decît respirația lui, dar treptat a cîștigat în intensitate, în fermitate și în culoare și a împrumutat ritmul legănat al cîntecului, așa încît pînă la sfîrșit a fost o interpretare chiar vrednică de laudă, pe care publicul părea că a prețuit-o cu tot începu-

tu-i lipsit de siguranță. S-a cerut un bis, primul din seara aceea. Ted a trebuit iarăși să se sfătuiască cu Marian, capetele lor s-au apropiat ; el păru iarăși că șovăie și protestează și dintr-o dată s-a depărtat de pianină și a făcut o plecăciune în semn de refuz. Dar aplauzele s-au înzecit ; ascultătorilor le-a plăcut foarte mult modestia lui și erau hotărîți să biruie.

Cîntecul cel nou era unul sentimental, de Balfe. Nu cred că se mai cîntă acum, dar îmi plăcea și mi-a plăcut interpretarea lui Ted și intensitatea vibrantă din vocea lui.

Cînd alte buze și-alte inimi
Povestea lor de dragoste și-or spune
În grai bogat dezvăluind
Puterea ce atît de-adînc o simt.

Îmi amintesc expresia melancolică de pe fețele spectatorilor în vreme ce ascultau povestirea resemnată și armonioasă a infidelităților ce-aveau să se ivească, neștiutori de profunda-i amărăciune ; și eram sigur că asta se putea citi pe fața mea, fiindcă-mi părea că știu totul despre alte buze și alte inimi spunîndu-și povestea lor de dragoste și că știu cît era de trist și totuși cît de frumos ; și nici nu eram străin de graiul lor bogat ce dezvăluie cu prisosință puterea pe care atît de-adînc o simt. Dar cu ce fel de experiență o asociam — de exista vreuna ! — habar n-am. Pentru mine era evocat un mod literar, cu o muzică a cuvintelor ce-mi plăcea, cuvinte din lumea adulților care-mi sunau poetic și care totuși erau și reale — realul semnificației lor

pentru adulți, real pe care mă mulțumeam să-l iau pe cuvînt de încredere. Cîntecele luau ființă datorită unor asemenea situații. Nu-mi trecuse niciodată prin minte c-ar putea clocoti niște sentimente pătimașe cînd alte buze și alte inimi încep să-și spună povestea lor de dragoste, sau că ele și le-ar povesti altfel decît acompaniate de pian într-o sală de concert. Mai puțin decît orice, aș fi putut asocia asemenea manifestări cu fenomenul numit giugiuleală. Aș fi fost îngrozit dac-aș fi făcut una ca asta. Cădeam într-o transă de admirație de parc-aș fi ascultat muzica sferelor, și cînd îndrăgostitul la urmă nu mai cerea nimic altceva decît ca iubita lui, în toiul cochetăriilor ei cu altul sau cu alții, să-și aducă aminte de el, atunci lacrimi de fericire îmi țîșneau din ochi.

Cînd s-a sfîrșit cîntecul a fost chemată acompaniatoarea, și Marian s-a sculat de pe taburet ca să împartă aplauzele cu Ted. Întorcîndu-se spre el, i-a făcut și lui o mică închinăciune. Dar el, în loc să-i răspundă la plecăciune, și-a întors brusc capul de două ori către ea și de la ea, ca un comediant sau un clovn ce-ar fi spus niște bancuri partenerei lui. Cei din sală au rîs și l-am auzit pe lordul Trimingham spunînd : „Nu-i prea galant, nu-i așa ?“ Dar vecinul meu a fost mai precis și mai categoric : „Ce s-a-ntîmplat cu Ted al nostru ?“ a șoptit el peste capul meu celuilalt vecin. „De ce-i atît de timid cu doamnele ? Numai fiindcă ea e de la Brandham Hall, numai de asta.“ Între timp și-a revenit atît cît să poată face o plecăciune către Marian. „Așa mai merge“, a comentat vecinul meu. „De n-ar

fi deosebirea care-i desparte, ce pereche minunată ar mai face ei doi."

Ca şi cum şi-ar fi dat seama de deosebire, Ted a coborît de pe podium, roşu de mînie şi, ajuns înapoi pe locul lui, a răspuns la felicitările şi glumele şirete ale prietenilor lui cu o faţă încruntată şi îmbufnată.

N-am fost de acord cu tulburarea lui, dar totuşi m-am şi distrat, fiindcă prietenii i-au dat înainte cu glumele, ţinînd-o tot aşa şi împodobindu-le cu picanterii maliţioase. Ted saltimbancul era la fel de popular ca şi Ted eroul, poate chiar şi mai mult, întrucît cultul eroismului cere un efort de la propria-ţi vanitate. Hazlii sau sentimentale, cîntecele care au urmat au fost mai puţin atrăgătoare ; s-au comis greşeli, pe care Marian le acoperea cu nepăsare, dar ele erau totuşi greşeli care n-au mai captat imaginaţia ascultătorilor ; într-adevăr, nemaifiind luate în seamă, încet-încet au micşorat veselia serbării, dîndu-i aspectul unei lecţii de muzică. Dar pentru mine şi aşa a avut hazul ei, fiindcă afirma superioritatea celor de la Brandham Hall şi începusem să mă înfierbînt în privinţa asta şi s-o adaug celorlalte senzaţii, cînd într-o pauză ce-a urmat după ultimul cîntec l-am auzit pe lordul Trimingham spunînd : „Ce-i cu cel de-al doisprezecelea bărbat al nostru ? Nu ne poate da şi el ceva ? Ultimul cîntec de la şcoală sau aşa ceva. Hai, Leo."

Pentru a doua oară eram solicitat să schimb imunitatea copilăriei cu responsabilitatea adultului. Era ca o moarte, dar cu o reînviere în

perspectivă : a treia oară cînd avea să se întîmple, n-avea să mai fie nici reînviere. Chiar cînd mi-am părăsit scaunul — fiindcă nici vorbă să-mi treacă prin cap c-aş putea să refuz — şi am simţit cum mi se usucă gura, am ştiut că am să mă întorc la ceea ce am fost, la fel de sigur ca şi a treia oară cînd aveam să ştiu că n-am să mă mai întorc. N-aveam note cu mine, dar ştiam un cîntec — lordul Trimingham a avut dreptate în privinţa asta. Ştiam chiar mai multe cîntece. Unul pe care-l cîntasem la un concert al şcolii, dar pînă am ajuns pe podium mi-am dat seama că nu l-aş fi putut cînta de unul singur.

„Ei, Leo", m-a întrebat Marian, „ce cînţi ?" Vorbea cu vocea-i obişnuită, de parcă nu mai era nimeni în încăpere şi chiar de-ar fi fost, n-avea nici o importanţă.

Prevăzînd întoarcerea mea la loc, cu lipsa catastrofală de aplauze şi senzaţia eşecului care mă despuia lăsîndu-mă în pielea goală, i-am răspuns deznădăjduit :

„Dar n-am note."

Marian a zîmbit, un zîmbet luminos pe care mi-l mai aduc aminte, şi mi-a spus :

„Poate că te pot acompania şi fără note. Ce cîntec ?"

„Băiatul trubadur."

„Cîntecul meu favorit", mi-a spus. „Cît de sus urcă ?"

„Pînă la nota la", i-am răspuns eu, mîndru de nota mea cea mai înaltă, acuta mea, temîndu-mă pe jumătate că-mi va răspunde că nu mă poate acompania în tonalitatea respectivă.

Marian n-a spus nimic, dar și-a scos un inel de pe deget și l-a pus destul de încet și parcă intenționat pe capacul de sus al pianinei. Apoi s-a așezat bine, cu un foșnet de mătase ce-a părut că se răspîndește ca un parfum, și a început să cînte primele măsuri.

Presupun că n-aveam nici un motiv să-i fiu recunoscător pentru această de-a doua crutare de ceea ce mă temeam mai mult decît de orice : anume să nu par în public un tont. Pentru că la început așa am părut ; Marian a avut mare bătaie de cap pînă ce, în sfîrșit, m-a văzut că mi-am revenit cum trebuie. Cînd m-am simțit stăpîn pe mine, tot n-aveam de ce să-i mulțumesc ei, ci talentului cu care era înzestrată la muzică. Totuși, cred c-am prețuit chiar mai mult a doua intervenție, fiindcă nu bunătatea ei mă salvase, ci unul din farmecele ei. N-aș fi pornit la război ca să mă lupt pentru bunătate, poate, dar pentru farmec m-aș fi dus, și chiar m-am dus. Fiindcă în timp ce vocea-mi plutea prin sferele de sus, nu mai aveam umbră de îndoială cine era cel ce pornise în luptă și pentru ce. Eu eram acela, și numai pentru ea. Ea era Țara Cîntecului Meu. Nici un soldat de pe lume nu s-a dăruit vreodată morții mai sincer ca mine ; o așteptam cu plăcere și nerăbdare, din toată inima, și pentru nimic în lume n-aș fi vrut să pierd prilejul de-a o înfrunta. Cît despre harpa mea, abia așteptam clipa în care să-i ciupesc strunele în felul meu personal. Am hotărît că nu voi scoate nici un sunet subordonat muzicii ei ; și pot spune cinstit că așa ceva nu s-a-ntîmplat.

Știam cîntecul atît de bine, încît n-a trebuit să-mi concentrez atenția asupra cîntatului ; gîndurile mi-erau libere să hoinărească după bunul lor plac ; și cu toate că m-am întors cu fața la public, nu ca ceilalți cîntăreți care stăteau cu ochii pironiți pe note, puteam vedea degetele lui Marian cum se mișcau, puteam zări strălucirea gîtului și-a brațelor ei albe, și-am putut să-mi închipui un întreg șir de feluri de-a muri, în care mi-aș fi dat duhul pentru ea. Fiecare din ele era fără nici un pic de suferință, bineînțeles : o cunună fără cruce.

Judecînd după tăcerea din sală, puteam spune că melodia cîntată de mine se desfășura mulțumitor, dar nu eram pregătit pentru furtuna de aplauze care, datorită spațiului limitat, a avut puterea și însușirea de-a te face să-ți pierzi capul cu mult mai mult decît ropotul cu care am fost întîmpinat cînd am prins mingea pe teren. N-am știut decît mai tîrziu că, departe de a mă fi socotit un netot pentru că m-am urcat pe podium în aparență lipsit de mijloacele necesare ca să cînt, publicul a considerat asta drept un gest sportiv. Uitînd să fac plecăciunea de rigoare, am rămas drept, în timp ce picioarele tropăiau și cererile pentru un bis creșteau din ce în ce în putere. Marian n-a venit lîngă mine ; a rămas la pianină, cu capul ușor înclinat. Încă o dată, în mare încurcătură, m-am dus lîngă ea și cu oarecare greutate am făcut-o să mă ia în seamă. I-am spus așa, fără nici un rost :

„Vor să le mai cînt ceva."

„Ce mai poți cînta ?" m-a întrebat, fără să ridice capul.

„Păi", am făcut eu, „le-aș putea cînta un cîntec ce se cheamă *Îngeri, de-apururi în splendoare și fără de prihană*, dar e un cîntec sacru."

Preț de-o clipă, fața-i întunecată s-a înseninat într-un zîmbet ; apoi mi-a spus în felul ei repezit : „Mă tem că nu-ți sînt de folos. Nu știu acompaniamentul la cîntecul ăsta."

Temelia universului meu s-a prăbușit la spusele ei, fiindcă doream din tot sufletul să-mi repet triumful, și temperatura afectivă îmi crescuse atît de tare, încît nu-mi mai rămăsese nici un pic de putere ca să înfrunt o dezamăgire. Dar în timp ce-ncercam să par că nu-mi pasă, o voce din public a spus cu un puternic accent local : „Cred că am eu notele la mine", și în clipa următoare cel ce vorbise s-a urcat pe podium cu niște note jerpelite, învelite în hîrtie, cu titlul — mi-l amintesc încă — „Cele Mai Cunoscute Cîntece".

„Să sărim peste prima bucată ?" m-a întrebat Marian, dar eu am rugat-o să mă lase s-o cînt.

Vai mie, chiar mai rău ca moartea
duceți-mă, voi paznici,
Duceți-mă pe roata de tortură sau în văpaia
focului
Și-oi mulțumi-ndurării voastre milostive."

Astfel suna recitativul, încheindu-se cu obișnuitul pam... pam al lui Haendel. Eram mîndru c-am fost în stare să-l cînt, fiindcă era în cel mai categoric mod minor, iar intervalurile erau foarte înșelătoare și delicate ; în același timp, atîta muzică știam și eu ca să-mi dau seama că, fără

recitativul acesta, aria melodioasă care urma ar fi avut mult mai puțin efect. Și-mi plăcea s-o cînt, deoarece gîndul că pe lume este ceva mai rău decît moartea îmi ațîța imaginația ; Băiatul trubadur a plecat să-nfrunte moartea, dar eroina cîntecului era amenințată de ceva mai rău decît moartea. Ce era ? n-aveam idee, dar cu pasiunea mea pentru extreme, contemplam cazul în extaz. Pe lîngă asta, era cîntecul unei femei și simțeam că sufăr acele neîndurătoare și nemiloase încercări nu numai pentru Marian, ci și împreună cu ea. ...Împreună înfruntam o soartă mai rea ca moartea ; împreună ne avîntam spre preaslăvirea și canonizarea noastră :

Îngeri ! de-apururi în splendoare și fără de
prihană

Luați-mă, voi, luați-mă sub aripile voastre,
Primiți-mă chiar în sălașurile voastre
Înveșmîntați în straie albe de fecioară,
Înveșmîntați în straie albe de fecioară.

Ființa mea era în incandescență cu viziunea îngerilor, veșmintelor, feciorei și albului imaculat, într-o durată eternă, și cu senzația avîntului pe care ascensiunea înceată a muzicii o evoca atît de puternic. Dar nimic din toate acestea, cred, nu izvora din vocea mea, pentru că socoteam cîntecul o disciplină la fel ca și cricketul, și nu mai puțin ca el ; nimic din ceea ce simți nu trebuie trădat.

Marian a rămas la pianină și m-a lăsat pe mine să primesc aplauzele. Dar cum ele creșteau din ce în ce mai mult, s-a sculat așa deodată, m-a

apucat de mînă și s-a înclinat în fața publicului ; și după aceea, desprinzîndu-și mîna dintr-a mea, s-a întors către mine și mi-a făcut o mică reverență.

M-am întors la locul meu, dar nu și la ființa mea dinainte ; readaptarea a fost prea bruscă. Aveam sentimentul că succesul meu (fiindcă nu mă mai puteam îndoi că am avut unul), succesul meu, zic, m-a izolat cumva de asistență ; nimeni nu mi-a mai spus nimic, pînă cînd cineva m-a întrebat dacă am de gînd să devin cîntăreț profesionist. Am fost puțin izbit de întrebarea aceluia, fiindcă arta cîntecului era o disciplină nu prea apreciată la școală și acum, că-mi dovedisem talentul și în asemenea domeniu, eram înclinat să-l minimalizez. „Aș prefera să fiu un jucător profesionist de cricket“ i-am răspuns. „Iată, așa te vreau !“ a exclamat careva. „Mai bine își alegea și Ted cricketul.“ Ted n-a reacționat nici într-un fel. Uitîndu-se la mine dus pe gînduri, mi-a spus : „Ai luat notele de sus nemaipomenit ! Nici un băiat dintr-un cor adevărat nu le-ar fi cîntat mai bine. Puteai s-auzi musca zburînd. Parcă eram în biserică.“

Chiar așa a fost ; după participarea-mi religioasă, nimeni n-a mai părut dispus să se prezinte cu cîntece laice. Se făcuse tîrziu ; ca reacție la nepăsarea publicului, am început să moțăi de somn. Chiar trebuie să fi ațipit, fiindcă primul lucru pe care l-am auzit a fost vocea lui Marian cîntînd „Cămin, dulce cămin“. După evenimentele muzicale ale serii, după succesul smuls din fălcile eșecului, după temerile pentru mine

și pentru alții, a fost o adevărată fericire să asculți vocea aceea fermecătoare proslăvind desfătările căminului. M-am gîndit la căminul meu și la cum am să mă întorc la el, după atîtea plăceri și palate, și m-am gîndit la căminul lui Marian și la cît de nepotrivit cu el era epitetul de umil. Cînta cu atîta dăruire ; oare chiar tînjea după tihna sufletului într-o casă țărănească acoperită cu stuf ? Așa ceva n-avea nici un sens pentru mine. Dar știam că sînt palate cu mult mai mărețe decît Brandham Hall — poate că aici era explicația. Se gîndea la cîteva dintre cele mai mari locuințe din district unde se duceau ei în vizită. Abia după aceea mi-am adus aminte că Marian cînta cîntecul acela la cerere.

Singura dintre toți cei cărora li s-au cerut, Marian n-a vrut să ne mai dea un bis. Aplauzele, care de obicei aduc cîntărețul în fața publicului, în cazul ei au avut un efect invers ; cu cît mai tari erau ropotele noastre, cu atît ea părea mai departe de noi. Nu m-am supărat și nu mi-a părut rău ; și nici altcuiva din cei de față. Marian nu era din același lut cu noi ; ea era o zeiță și nu trebuia să ne închipuim că, idolatrizînd-o și venerînd-o, am putea-o coborî la nivelul nostru. Dacă ea ne-ar fi spus : „Țineți-vă la distanță, viermilor !“ eu m-aș fi bucurat ; și la fel, cred, cei mai mulți dintre noi. Ziua și seara fuseseră cum nu se poate mai pline ; nu ne abținuserăm de la nimic și poate niciodată nu ne-am dat mai bine seama de tot norocul pe care-l avuseserăm decît cînd Marian a refuzat acea favoare finală.

„Mormolocule", mi s-a adresat Marcus pe cînd ne întorceam împreună, „în definitiv nu te-ai comportat chiar atît de rău."

M-am gîndit că a fost destul de frumos din partea lui să se bucure de succesul meu, așa că i-am răspuns mărinimos :

„Ba chiar grozav, ciupercă veninoasă ; în locul meu ai fi făcut la fel, sau mai bine."

Atunci el mi-a spus, chibzuind :

„E-adevărat că-n unele situații aș fi încercat să nu par ca o vacă rebegită."

„În ce situații ?" l-am întrebat repede. „Tot mai bine-i așa, decît să par ca un porc încrezut în fiecare clipă."

Marcus n-a luat în seamă spusele mele.

„M-am gîndit la situația în care cineva, nu la un milion de mile departe de-aici, a fost doborît de-o minge de cricket și-a zăcut pe spate, cu picioarele-n aer, arătîndu-și posteriorul tuturor sătenilor holbați și cu gurile căscate din Brandham, Brandham-sub-Brandham, Brandham-pe-Brandham și Brandham Regis."

„Nu-i adevărat, măi, oală pîntecoasă..."

„Ba da, e-adevărat. Și altă dată a fost cînd cîntai *Băiatul trubadur*, care-i un cîntec ridicol în orice caz, și roteai ochii drept ca o vacă răpciugoasă — chiar așa-i roteai, Leo — și vocea-ți era ca de vacă, da — o vacă gata să ia răpciuga. Oo... er... yar..." făcea el imitînd dramatic ceea ce știam că-i cu neputință să realizezi. „Ședeam cu mama, închipuindu-mi că sînt sătean... biata de ea, nu poftea să-i aibă de-amîndouă părțile... abia se mai putea ține de rîs, și la fel și eu... nu-mi vine să-ți spun ce eram gata să fac."

„Pot să-mi închipui, pișorcosule", i-am răspuns. Era o împunsătură aspră și nedreaptă, dar chiar mă scosese din sărite. „De n-ai fi infernal de neputincios, cu genunchii ca de gelatină și cu brațele ca niște coate de vrabie, ți-aș arăta eu..."

„Da, da", a urmat Marcus, împăciuitor, „nu te-ai comportat chiar atît de rău. Nu mi-a fost așa de rușine de tine pe cît mă așteptam. Și te-ai descotorosit de bruta aceea de Burgess, cu toate c-a fost cea mai norocoasă întîmplare pe care-am văzut-o vreodată. Doamne, cînd l-am văzut la pian cu Marian, m-a lăsat tablou."

„De ce ?" l-am întrebat.

„Nu mă-ntreba pe mine, întreab-o pe mama. Dar n-o-ntreba nici pe ea ; cînd e vorba de plebe, mama simte la fel ca și mine. Oricum, i-am spus adio satului pe-un an de zile. Ai băgat de seamă cum puțea în sală ?"

„Nu."

„N-ai băgat ?"

„Hm, nu în chip deosebit", i-am răspuns, nedorind să par insensibil. „Cred că era un pic de iz de tutun."

„Pff ! De trei ori era aproape să vărs ; a trebuit să mă țin cu amîndouă mîinile. Tu trebuie să ai un nas de rinocer — stai, dacă mă uit mai atent, chiar *ai* : aceeași formă, aceleași două umflături, și tot cu solzi ca la el. Dar presupun că erai prea absorbit să mugești și să-ți rotești ochii și să sorbi aplauze. Drace, arăți foarte încîntat de tine."

Am avut sentimentul că pot îndrăzni să nu-l iau în seamă de data asta.

„Şi păreai atîta de *pios*, Leo, chiar al dracului de *pios*. La fel păreau cu toţii cînd cîntai treaba aceea bisericească, despre îngerii care să te apere. Toţi păreau că se gîndesc la scumpii lor morţi, iar Burgess părea că-i gata să verse lacrimi. Bineînţeles, e greu de ştiut ce simţea Trimingham din pricina feţei lui, dar nu te-a aplaudat nici pe jumătate cît mama. Acuma, are să se poarte ca un mieluşel cu tine."

După ce m-a dăruit cu asemenea seară, Marcus a tăcut. Ne apropiam de casă — faţada dinspre sud-vest, presupun, pentru că satul se afla tot în partea asta ; dar încă nu-mi aduc aminte cum arăta, cu toate că-mi aduc aminte cît de clară şi de luminoasă era luna. Auzeam voci înaintea noastră, dar nici una în spate ; noi doi plecaserăm ultimii din grupul nostru, în mare măsură fiindcă eu zăboveam ca să mai primesc alte felicitări pentru concertul meu, ceea ce vădea fără îndoială într-o măsură de ce era Marcus supărat sau de ce pretindea că este. Cu un aer dramatic cerceta tufişurile, pînă cînd am ajuns într-un loc unde, evident, nu ne mai putea auzi nimeni.

„Poţi să-ţi ţii gura ?" m-a întrebat el, făcînd apel la limbajul nostru şcolăresc.

„Doar ştii că pot", i-am răspuns.

„Da, dar e ceva foarte important."

I-am dat cele mai serioase garanţii că-mi voi ţine gura ; unul din ultimele legăminte era că să cad mort jos dacă-i voi înşela încrederea.

„Foarte bine, ţie am să-ţi spun, cu toate că mama m-a pus să-i făgăduiesc că n-am să spun nimănui. Dar nu poţi ghici ?" Evident, Marcus

se temea că destăinuirea lui ar putea să n-aibă nici un efect.

Nu puteam ghici.

„Marian a făgăduit că se mărită cu Trimingham... se va anunţa după bal. Te bucuri ?"

„Da", i-am răspuns. „Mă bucur. Sigur că mă bucur."

CAPITOLUL 14

MI-ADUC AMINTE de sîmbătă dimineaţa ca de-o pată albicioasă, mută, informă, imobilă. Toate dorinţele mele se înfăptuiseră şi nu-mi mai rămăsese nici un scop în viaţă. Asemenea lucru e înţeles de obicei ca o stare de disperare; pentru mine era însă o fericire. Niciodată, nici chiar după căderea lui Jenkins şi Strode, n-avusesem un asemenea simţ suprem de triumf personal. Mi-am dat seama că se datora unui noroc fără seamăn ; balul n-avea decît să fie mai grozav, dar nimeni n-ar fi putut fi în stare să cînte cîntecele mele. Şi nici nu putea să-mi micşoreze izbînzile ; norocul îmi surîdea şi ţinea cu mine, ca dealtfel toţi ceilalţi. Mă socoteam atît de sus pus, încît nici nu mai aveam nevoie de autoafirmare, adică să-ncerc să mai ies în evidenţă. Eu eram eu. Datorită mie fusese cîştigat meciul de cricket, datorită mie concertul avusese succes. Toate acestea erau fapte ce nu puteau fi negate,

Un triumf înjumătăţit ar fi făcut din mine un încrezut şi-un obraznic, cum credea Marcus că sînt ; dar triumful meu era fără-ndoială de netăgăduit şi cît se poate de absolut. Mă făcea să mă-nfior, să mă minunez, aproape să mă autovenerez. În orice caz, mă eliberasem de toate scăderile şi de toate restricţiile ; aparţineam altei lumi, lumii cereşti. Eram una cu visul meu despre viaţă. Despre toate acestea nu mai aveam nevoie de confirmarea nimănui : şi cînd la micul dejun am fost din nou felicitat pentru izbînzile mele, a avut exact acelaşi efect ca atunci cînd adaugi combustibil sub ceainicul ce-a început să fiarbă.

Dar nu mă mai simţeam triumfător numai pentru mine ; destăinuirea lui Marcus îmi încununase la culme fericirea. Dintre factorii influenţi exteriori, atitudinea lui Marian era pentru mine scara lui Iacob în ascensiunea mea ; dacă echilibrul sentimentelor mele pentru ea ar fi fost tulburat de vreo privire neîndurătoare, m-aş fi prăbuşit ca Icar. Iar acum Marian se afla drept acolo unde am dorit-o ; unită cu lordul Trimingham, celălalt idol al meu. Cu toate că nu eram umblat prin lume şi versat, aveam o mulţumire cumva deosebită pentru potrivirea unei asemenea căsătorii.

Toate acestea erau probleme serioase care plăceau imaginaţiei mele. Dar ele-mi înrîureau şi viaţa cotidiană, sau aveau să mi-o înrîurească. Nu mai puteam pune la-ndoială că rolul meu de poştaş avea să înceteze.

Mă bucuram de-aşa ceva pentru mai multe pricini. Încă nu vedeam cum misiunile mele

tainice ar putea fi combinate cu reîntoarcerea lui Marcus la viaţa normală. Ele mă stîrniseră şi mă aţîţaseră, încît ajunseseră să-mi fie un soi de deprindere şi înaintea meciului de cricket nici nu mi-ar fi trecut prin minte să mă descotorosesc de ele ; mă simţeam cel mai împlinit cînd le duceam la capăt. Îmi plăcea taina, uneltirea şi primejdia. Şi ţineam la Ted Burgess, cam fără tragere de inimă, pe jumătate admirîndu-l şi pe jumătate detestîndu-l. Cînd eram departe de el, îl puteam judeca obiectiv, adică un fermier care muncea, pe care nimeni de la Brandham Hall nu-l prea lua în seamă. Dar cînd eram cu el, numai înfăţişarea lui fizică mă vrăjea şi înscăuna o influenţă asupră-mi pe care n-o puteam înfrînge. Aveam sentimentul că este ceea ce-ar trebui să fie un bărbat, ceea ce-aş dori să fiu cînd voi fi mare. În acelaşi timp îl invidiam, eram gelos pe puterea pe care-o avea asupra lui Marian, puţin cît puteam pricepe felul acelei puteri, invidios pe orice avea el, şi eu nu. Ted se strecurase între mine şi imaginea pe care mi-o făurisem despre ea. În gîndurile ce mă frămîntau, doream să-l umilesc şi uneori chiar o făceam. Dar mă şi identificam cu el, încît nu-mi puteam închipui tulburarea şi înfrîngerea lui fără să nu sufăr şi eu, şi nu-l puteam răni fără să nu mă rănesc pe mine însumi. Intrase în viaţa mea imaginativă, mi-era tovarăş de haiducie, rival, aliat, duşman, prieten, nu puteam fi sigur care din ei. Şi totuşi, sîmbătă dimineaţa Ted a încetat de a mai fi un dezacord nerezolvat şi-a devenit o fracţiune din armonia generală.

La vremea aceea nu m-am întrebat şi nu m-am mirat de ce ; mă mulţumeam cu pacea pe care gîndurile mele mi-o ofereau. Dar acuma mă întreb şi mă mir şi cred că ştiu. Îl lichidasem. De două ori îl biruisem în luptă dreaptă. Ce valoare mai aveau înscrierile de patru puncte şi de şase puncte pentru satul Jessop, cînd i-am prins mingea şi i-am smuls victoria ? Toţi îşi vor aminti cum i-am prins eu mingea, chiar şi-atunci cînd serviciile lui strălucite vor fi uitate. Şi tot aşa l-am umbrit şi la concert. Cîntecele lui de dragoste mă înduioşaseră, iar lui i-au adus o grămadă de aplauze ; dar erau aplauze amestecate cu rîs, pentru un succes personal, nu muzical ; l-au aplaudat pentru şovăielile şi greşelile lui, cît şi pentru farmecul brut şi ordinar al cîntatului său, l-au aplaudat la fel cum l-ar fi bătut uşor cu palma pe spate. Şi ce mutră mai avea pe scenă, cu faţa-i roşie şi cu hainele ţepene ca scîndura şi cu vigoarea-i schimbată-n povară. Pe cîtă vreme eu, cu cîntecele mele despre moarte, cu muzica mea bisericească divină şi pură, cucerisem atît admiraţia cît şi emoţia asistenţei. Din lumea pămîntească a glumelor şi-a înţepăturilor, a voioşiei şi-a bunei camaraderii, i-am transportat pe tărîmul îngeresc. Le-am dat muzică adevărată, purificată de slăbiciunile omeneşti, fără nici o întorsătură profană şi vulgară ; şi Marian şi-a pus sigiliul pe ea, şi-a părăsit tronul şi, prinzîndu-mă de mînă, mi-a făcut o reverenţă. Dacă acel concert de după meciul de cricket din 1900 va fi pomenit — apoi el nu va fi pomenit decît pentru cîntecele mele, cîntecele mele

despre moarte, nu cele ale lui Ted despre dragoste. Îl ucisesem, era mort pentru mine şi iată de ce nu mai făcea notă discordantă în orchestra mea.

Mi-aduc aminte cum, în dimineaţa aceea încîntătoare, unul dintre slujitori, ce nu mai era tovarăş de arme, ci coborît la poziţia pe care-o avea înainte de cricket, a venit la mine şi mi-a spus : „Aţi salvat situaţia noastră, domnişorule Leo. Am fi fost înfrînţi dacă nu i-aţi fi prins mingea. Bineînţeles că lordul Trimingham a cîştigat partida, ca să spunem aşa, dar de fapt, dumneavoastră aţi cîştigat-o. Şi nu mică ne-a fost plăcerea şi bucuria de a vă asculta cîntecele.“

Acum ferma, cînd mă gîndeam la ea, îşi pierduse farmecul, vraja pe care-o avea asupră-mi : pierise ca o manie de care te-ai lepădat. De fapt, niciodată nu m-am dat în vînt după mirosurile-i puturoase şi nici pe plac nu mi-a fost sentimentul că cine ştie ce animal primejdios, putînd să scape din lanţ, s-ar înturna împotrivă-mi. Cît despre şira de paie, gustasem pe săturate toate felurile pe care mi le pusese la dispoziţie de-a mă da de-a săniuşul, şi acum gîndeam, ca şi Marcus, că alunecatul pe şira de paie era o îndeletnicire puerilă, nedemnă de un şcolar adolescent. Mi-era de fapt puţin cam ruşine de treaba asta. Aşteptam cu plăcere să-mi reiau vechiul fel de viaţă cu Marcus, s-o luăm de la început cu taclalele şi glumele noastre şi să ne reîmprospătăm limbajul nostru intim. Mă gîndeam chiar la cîteva ocări noi şi picante, să le încerc pe seama lui.

Eram atît de sigur că Marian nu va mai avea să-mi dea să duc mesaje, încît nici nu mi-a trecut prin cap s-o mai întreb. Fireşte, socoteam c-ar fi o lipsă de tact s-o întreb, la fel cum era o lipsă de tact să-ţi întrebi colegii dacă mai fac ceva la care ştiai c-au renunţat. Ar fi o greşeală să-i mai aduc aminte. Toată povestea aceea se isprăvise. Neştiutor cu desăvîrşire, aşa cum eram, în probleme de dragoste, şi ştiind atît de puţin despre ceea ce se obişnuia să se facă, eram absolut sigur că atunci cînd o fată e logodită cu un bărbat, nu mai scrie scrisori altui bărbat numindu-l „iubitule". Ea ar putea să facă una ca asta pînă-n ziua logodnei, dar nu după aceea. Era ceva automat ; era o regulă ; ca la cricket, cînd trebuie să părăseşti portiţa fiindcă te-au scos de la apărare ; şi mai că nu mi-a trecut prin cap că, trebuind să te supui unui asemenea imperativ, ar putea fi dureros. Aveam din belşug experienţă cînd era vorba de *force majeure* şi nu mă împotriveam ei decît cînd era evident nedreaptă. Nedreptatea individuală era soarta şcolarilor, ca dovadă Jenkins şi Strode, dar cei adulţi erau scutiţi de ea, căci cine s-ar fi încumetat să fie nedrept cu ei ?

Nu mi s-a mai părut că viaţa-mi va fi teribil de stearpă odată cu încetarea mesajelor secrete dintre Brandham Hall şi fermă. Sentimentul meu pentru Marian era acaparator şi egoist numai cînd intra Ted în scenă, dar Ted era înlăturat acum. Pe lordul Trimingham nu-l socoteam ca pe-un rival ; el se afla pe un plan mai înalt ; pe planul imaginaţiei. Doream din suflet şi

cinstit fericirea lui Marian, atît de dragul ei, cît şi de-al meu ; fericirea mea n-ar fi încununată decît de fericirea ei. Socoteam că fericirea urmăreşte în mod firesc atingerea vreunui scop, asemănător cu cîştigarea unui meci de cricket. Ai căpătat ceea ce-ai dorit şi eşti fericit — e cît se poate de simplu. Cine oare n-ar dori să-l capete pe lordul Trimingham ? — şi căpătîndu-l pe el, aşa mi-a spus Marcus, Marian avea să-i capete şi casa. Căsătorit cu ea, el îşi va putea îngădui să locuiască acolo, căci o dîră de aur o va însoţi mereu.

Situaţia era cît se poate de mulţumitoare ca subiect de meditaţie şi cînd nu mă gîndeam la mine şi la ceea ce izbutisem, mă gîndeam la ea aproape căzut în extaz. Eram copleşit de dorinţa de a-i povesti mamei despre izbînzile mele şi, în răstimpul dintre micul dejun şi plecarea la biserică, i-am scris o scrisoare lungă, în care i-am înfăţişat-o pe Marian şi pe mine ca două culmi gemene ale splendorii. I-am spus de asemeni că Marian m-a rugat să mai stau o săptămînă. Doamna Maudsley confirmase invitaţia în salonu-i rînduit şi liniştit în care se retrăgea după micul dejun ; mi-a spus atunci o mulţime de lucruri plăcute. Printre ele era şi-un compliment pe care-l păstram şi-l veneram în chip oficial : anume cît e de bucuroasă că Marcus îşi găsise un prieten atît de drăguţ. I-am povestit mamei şi asta şi-am adăugat : „Te rog, lasă-mă să mai rămîn, dacă nu te simţi prea singură fără mine ; în afară de cînd sînt cu tine, niciodată n-am fost mai fericit ca acum."

Am pus plicul în cutia de scrisori din culoarul castelului și mi-a venit inima la loc, văzînd cîteva scrisori încă prin gemulețul de sticlă. Mă cuprinsese o temere morbidă că scrisorile fuseseră ridicate, îngrijorat că poșta nu mai pleacă pînă după amiază.

Așteptînd pe ceilalți amatori de biserică să se adune, mă tot gîndeam și mă-ntrebam cum am să-mi petrec după-amiaza și gîndurile mi-au zburat la Ted, ca la un obiectiv foarte depărtat. Îmi făgăduise c-are să-mi spună ceva, dar ce oare era ? A, mi-am adus aminte : avea să-mi spună despre giugiuleală, și atunci cînd mi-a făgăduit fusesem tare curios să aflu. Acum eram mult mai puțin curios, aproape deloc. Dar poate cîndva, nu în după-amiaza asta, am să-l las să-mi spună ; mai aveam încă cincisprezece zile de stat la Brandham și s-ar cuveni doar să mă duc să-mi iau rămas bun de la el.

Încă de un lucru mi-am mai dat seama înainte de a fi plecat la biserică. Cu toate că se îmbulziseră nori pe cer, temperatura, știam, era în creștere ; în definitiv, vremea nu se stricase.

Iar am avut noroc cu psalmii ; duminica trecută fuseseră patruzeci și patru de versete ; duminica asta n-au fost decît patruzeci și trei, șapte sub linia primejdiei. Într-adevăr, providența era de partea mea. De asemenea, știam că nu mai avem litanie, fiindcă o avuseserăm duminica trecută : și ăsta era un mare cîștig. Mai puțin ca niciodată eram dispus să mă pocăiesc de păcatele mele, sau să am sentimentul că alții ar trebui să se pocăiască de-ale lor. Nu

puteam găsi nici o fisură in tot universul și eram neîngăduitor cu creștinismul fiindcă-mi aducea la cunoștință lipsuri și defecte, așa că mi-am astupat urechile la toate învățăturile sale și-am ales drept subiect de meditație analele familiei Trimingham, înscrise în blazoanele de pe peretele naosului. Acum mă interesa problema în chip special, deoarece Marian avea să fie primită în sînul familiei Trimingham ; va fi vicontesă, mi-a spus Marcus ; și pentru întîia oară am luat aminte că soțiile erau și ele înscrise pe plăcile murale ; pînă atunci socotisem familia ca un caz cu totul aparte, în întregime masculină. Nu se spunea, totuși, că erau vicontese ; scria doar : Caroline, soția lui..., Mabelle, soția lui..., ce fel afectat de a ortografia numele Mabel ! În clipa următoare, însă, mi-a părut fermecătoare și aristocratică, atît era de mare vraja numelui Trimingham. „Marian, soția lui“ — dar n-am vrut să mă las pradă unor asemenea gînduri ; pentru mine amîndoi erau nemuritori. Nemuritori — cuvîntul avea o însușire încîntătoare ce dădea o strălucire nouă iluziilor mele. De ce să se stingă vreodată neamul Trimingham-ilor ? Emoția crescîndu-mi din ce în ce, gîndurile m-au dus la vicontele al nouăzeci și nouălea, apoi la cel de-al o sutălea, și-am încercat să socotesc în ce secol își va face apariția. Gîndul șirului lor neîntrerupt, întinzîndu-se de-a lungul secolelor în veșnicie, m-a emoționat adînc. Și totuși, mi-am spus, a fost întrerupt ; nu se pomenește nicăieri de al cincilea viconte. Cugetului meu displăcîndu-i asemenea lacună, am încercat să sar

peste ea. Pînă la urmă, datorită credinței mele că placa comemorativă ce lipsea aici trebuie să fie în altă parte a edificiului, am încercat să mă ridic iarăși în sferele-mi înalte. Atmosfera solemnă a bisericii a consolidat înfumurarea splendorii și mîndriei pămîntești ; într-o îmbinare mistică a genealogiei cu matematica, timpul a trecut nici nu știu cînd.

Iarăși lordul Trimingham a fost ultimul care-a ieșit din biserică. Am crezut că Marian are să-l aștepte, dar nu l-a așteptat, așa c-am rămas eu să-l aștept. Sfiiciunea mea față de el se risipea în mare parte și eram gata să cred că orice făceam sau spuneam purta pecetea felului meu de-a fi. Dar n-am vrut să atac de la început subiectul ce-mi frămînta mintea în cel mai înalt grad.

„Hei, Mercur“, m-a oprit el.

„Trebuie să duc un mesaj din partea dumitale ?“ l-am întrebat eu, cu prea mult tact (și eram mîndru de asta) ca să mai sugerez numele destinatarului.

„Nu, mulțumesc“, mi-a răspuns el și-am deslușit mulțumirea-i din glas. „E foarte frumos din partea ta că te oferi, dar nu cred că voi mai avea multe mesaje de trimis.“

Îmi stătea pe vîrful limbii să-l întreb de ce, dar credeam că știu și, în loc de asta, am spus lipsit de tact :

„De data *asta* nu și-a mai lăsat cartea de rugăciuni ?“

„Nu ; dar spune-mi dac-ai mai văzut tu cîndva asemenea fată zăpăcită ?“ m-a întrebat el, ca și cum a fi zăpăcit era un lucru de care să

te mîndrești grozav și ca și cum eu eram cel ce trebuia să cunoască un număr de fete zăpăcite.

I-am răspuns că n-am mai văzut, dar, nădăjduind să-l abat pe altă cale și-n același timp să mai culeg un compliment pentru mine, am adăugat :

„Nu-i așa că știe să cînte bine la pian ?“

„Da. Și tu nu cînți bine din gură ?“ mi-a răspuns el, lăsîndu-se din prima dată ademenit de momeală.

Încîntat de succesul șireteniei mele, am făcut cîteva giumbușlucuri, după care mi-a părut foarte firesc să întreb :

„De ce nu există al cincilea viconte ?“

„Al cincilea viconte ?“ a repetat el. „Ce vrei să spui ? E plină lumea de-asemenea viconți.“

„O, știam că sînt“, i-am răspuns fără să mă sinchisesc, dorind să nu par că nu mă pricep la nobilime. „Dar mă gîndeam aici, în biserică. Nu-i al cincilea viconte, al cincilea viconte Trimingham.“

„A, înțeleg“, a spus el. „Nu știam că-i vorba de el. Chiar uitasem al cîtelea era. Dar să știi c-a fost unul.“ După care, Hugh a tăcut.

„Dar de ce nu-i aici ?“ am stăruit eu.

„Hm, știi“, a început să povestească lordul Trimingham, „a fost o poveste destul de tristă cu el. A fost ucis.“

„A !“ am exclamat eu, plăcut stimulat, pentru că era cu mult mai mult decît mă așteptam. „În bătălie, cred.“ Mi-am adus aminte ce droaie de viconți au slujit în armată.

„Nu“, mi-a răspuns. „Nu în luptă.“

„Într-un accident ?“ am avansat eu o ipoteză. „Cățărîndu-se pe munte ? Sau poate salvînd pe cineva dintr-o primejdie ?“

„Nu“, mi-a răspuns el, „n-a fost ceea ce se cheamă un accident.“

Mi-am dat seama că nu vrea să-mi spună și cu o săptămînă în urmă nu l-aș mai fi tras de limbă. Dar acum, în culmea gloriei, am simțit că pot îndrăzni să-i dau înainte.

„Atunci ce-a fost ?“

„Dacă vrei într-adevăr să știi“, mi-a spus lordul Trimingham, „află c-a fost ucis într-un duel.“

„Vai, ce *amuzant* !“ am strigat eu, mirat că nu voia să discute despre acest strămoș, care mie-mi părea cel mai interesant dintre toți Trimingham-ii. „Dar ce-a făcut ? S-a bătut în duel ca să-și spele onoarea ?“

„Hm, da, într-un fel“, a încuviințat lordul Trimingham.

„L-a insultat careva ? I-a spus că-i un laș, sau un mincinos ? Bineînțeles, eu știu că nu era“, am adăugat repede, temîndu-mă să nu par că m-aș asocia la asemenea insulte.

„Hm, nu, nu l-a insultat nimeni“, mi-a răspuns lordul Trimingham. „S-a bătut în duel pentru altcineva.“

„Pentru cine ?“

„Pentru o doamnă. De fapt, pentru soția lui.“

„Oh !“ Dezamăgirea mea a fost aproape tot atît de amară ca atunci cînd mi-am dat seama ce era în scrisorelele pe care le duceam de la Ted la Marian și înapoi. Dar Marcus îmi spusese că numai profanii și prost crescuții le spun femeilor doamne. Asta era una din lozincile lui. Acum îi puteam spune că și lordul Trimingham le numește doamne, ceea ce însemna ceva. Încercînd să par că mă interesează, am întrebat :

„Vicontesa ?“

„Da.“

„N-am știut“, am adăugat cu vocea întristată și întunecată, „că oamenii se bat în duel pentru doamne.“

„Hm, se bat.“

„Dar ce făcuse ?“ Nu mă prea interesa, dar era politicos să întreb.

„El credea că era prea prietenoasă cu un alt bărbat“, mi-a răspuns scurt lordul Trimingham.

Mi-a venit o inspirație.

„Era gelos ?“

„Da. Asta i s-a întîmplat în Franța. L-a provocat pe bărbatul acela la duel și bărbatul l-a ucis.“

Am fost izbit de asemenea nedreptate și am spus : „S-ar fi cuvenit să fie invers.“

„Da, n-a avut noroc“, a zis lordul Trimingham. „Așa că a fost îngropat în Franța, departe de ai săi.“

„S-a căsătorit vicontesa cu celălalt bărbat ?“

„Nu, dar a trăit mai departe în străinătate și copiii i s-au întors în Anglia, cu toții în afară de cel mai mic, care a rămas cu ea în Franța.“

„El era favoritul ei ?“

Cu egoismul sexului meu, presupuneam că copilul era băiat.

„Da, așa cred.“

M-am bucurat că mi se explicase, dar în măsura în care crezul meu despre sentimentul de

dragoste fusese frustrat și nesatisfăcut, am rămas impresionat de felul lui rece și indiferent de-a povesti. Ceva din tristețea vieții omenești mi s-a strecurat în suflet, nepăsarea ei față de dorințele noastre, chiar și față de dorința ca însăși nenorocirea să fie mai pitorească decît e. Îmi venea greu să nutresc gînduri ca cel al acceptării sau al resemnării. Credeam că emoțiile ar trebui să fie mai dramatice decît faptele care le-au generat.

„Dacă ea n-ar fi fost vicontesă, oare s-ar fi supărat tot atît de tare ?" am întrebat eu în cele din urmă.

Lordul Trimingham a rîs oarecum încurcat.

„Nu cred că faptul că ea avea titlu de noblețe a avut vreo importanță. El i l-a dat și, ca atare, n-avea de ce face pe snobul în asemenea privință."

„O, n-am vrut să spun asta", am exclamat, dîndu-mi seama că în delicatețea mea de a nu dori să vorbesc despre o vicontesă ca despre o femeie oarecare, dădusem naștere la o confuzie. „Am vrut să întreb dacă s-ar fi supărat tot atît de tare, dacă, ea avînd alt... prieten, el n-ar fi fost căsătorit, ci doar logodit ?"

Lordul Trimingham a meditat la întrebarea mea.

„Da, tot atît de tare, aș crede."

În timp ce cugetam la răspunsul lui, mi s-a strecurat în minte pentru întîia oară că era o asemănare între situația celui de-al cincilea viconte și a lui. Dar în aceeași clipă am înlăturat asemenea gînd, pînă într-atît eram de sigur că Marian renunțase de a mai fi prea prietenoasă

cu Ted. Dar gîndul îmi stîrnise imaginația și, dat fiind că mînia era un capitol ce m-a interesat totdeauna, l-am întrebat :

„Era mînios și pe ea ?"

„Nu cred", a răspuns lordul Trimingham. „Mai mult întristat și tulburat."

„Ea nu făcuse nimic imoral ?"

„Hm, fusese doar un pic nechibzuită."

„Dar n-a fost vina ei tot atît cît și a bărbatului ?"

„O doamnă nu este niciodată vinovată : asta ai s-o înveți tu mai tîrziu", mi-a spus lordul Trimingham.

Replica lui, confirmîndu-mi ceva ce simțisem mai de mult, mi-a făcut o impresie enormă.

„Bărbatul era un om foarte imoral ?"

„Era un ticălos chipeș, cred", mi-a răspuns lordul Trimingham, „și nu era prima oară..." Aici s-a oprit brusc. „Era francez", a adăugat pe urmă.

„A, francez", am zis eu, de parcă asta explica totul.

„Da, și un țintaș bun, după cîte știu. Nu cred că era imoral peste măsură, judecînd după criteriile timpului în care-a trăit."

„Dar acuma ar fi ?" Eram hotărît să descopăr imoralitatea pe undeva.

„Da, acum ar fi crimă, cel puțin în Anglia."

„Dar n-ar fi crimă dacă al cincilea viconte l-ar fi împușcat el, nu-i așa ?" am întrebat eu.

„Ba acum ar fi", mi-a răspuns lordul Trimingham.

„Nu pare-a fi nici firesc, nici cinstit", am comentat eu. Am încercat să-mi închipui scena

așa cum citisem în cărți : cafeaua băută și pistoalele pentru doi inși dimineață devreme, locul singuratic, însoțitorii măsurînd distanța, căderea batistei, împușcăturile, prăbușirea.

„A sîngerat foarte tare al cincilea viconte ?“ am întrebat.

„Trecutul nu consemnează. N-aș crede așa ceva. Rana de glonte nu sîngerează foarte mult, afară doar de n-a fost atinsă o arteră sau o vînă... Duelul a fost abolit în Anglia și-i un lucru bun.“

„Dar bărbații se mai împușcă unii pe alții, nu-i așa ?“ am întrebat eu cu toată speranța că-i așa.

„Iată că m-au împușcat“, mi-a răspuns el cu ceea ce am socotit eu că-i un zîmbet.

„Da, dar asta a fost în război. Se mai împușcă unii pe alții pentru doamne ?“ Îmi închipuiam un covor de femei culcate la pămînt, pe deasupra cărora răsunau împușcăturile.

„Uneori.“

„Și e crimă ?“

„În Anglia, da.“

Am avut sentimentul că așa trebuie să fie ; și după aceea, nerăbdător să-i știu părerea într-o problemă care mă frămîntase multă vreme, l-am întrebat :

„Burii calcă regulile războiului, nu-i așa ?“ Moștenisem de la tata pacifismul, dar lordul Trimingham, eroul din război, mi-l zdruncinase.

„Burul nu-i om rău“, a răspuns lordul Trimingham îngăduitor. „Mie, în ceea ce mă privește, nu mi-a displăcut. E păcat c-a trebuit să împușcăm atît de mulți, dar așa a fost să fie.

Ei !“ a adăugat el, ca și cum ar fi descoperit ceva deodată. „Am ajuns-o pe Marian din urmă. Să mergem și să vorbim cu ea, ce zici ?“

CAPITOLUL 15

TOT TIMPUL prînzului, frînturi din convorbirea mea cu lordul Trimingham îmi veneau mereu în minte. Două lucruri mai cu seamă îmi săreau în ochi : unul, că orice s-ar întîmpla, nu-i niciodată din vina unei doamne, și celălalt, că poate fi nevoie să ucizi pe cineva, cu toate că n-ai chiar repulsie sau ciudă pe el. Amîndouă erau concepții noi pentru mine și mărinimia lor mi-a plăcut neînchipuit de mult.

În clipa mult dorită cînd oamenii mari și-au isprăvit de mîncat piersicile și-au început să-și vadă de treburile lor în loc să facă pe grozavii între ei (conversațiile celor mari totdeauna îmi păreau un fel de-a se fandosi între ei), am văzut semnul pe care mi l-a făcut Marcus și-am căutat s-o ștergem afară. Abia cînd nu ne mai putea auzi nimeni, Marcus mi-a spus totuși :

„Mă tem că n-am să pot merge cu tine după amiază.“

„De ce nu, măi vînător de guzgani ?“ l-am întrebat, grozav de dezamăgit.

„Păi, iată ce-i ! Doica Robson, bătrîna noastră doică, locuiește în sat și nu se simte prea

bine şi Marian mi-a spus să mă duc să petrec după-amiaza cu ea. Cît bine poate să-i facă asta nu ştiu şi, ei, drăcia dracului ! de-ai şti, omule, cum îi miroase casa ! Gata — gata să-i sară acoperişul. Dar cred că trebuie să mă duc. Marian mi-a spus că se duce şi ea după ceai. Fir-ar să fie, amice ! Poţi să te socoţi fericit că n-ai o soră."

Totuşi, încercînd să-mi stăpînesc dezamăgirea, i-am spus :

„Ai să-i povesteşti şi doicii Robson despre logodnă ?"

„Nu, ferească sfîntul ! Ar umple tot satul dacă i-aş spune. Şi nu care cumva să-i spui şi tu cuiva. Să ştii că te hăcuiesc în bucăţele mici de tot, dacă spui."

I-am ripostat aşa cum se cuvine.

„Şi-acum ce faci ?" m-a întrebat Marcus nepăsător. „Cu ce-ai să-ţi îndeletniceşti ridicola ta fiinţă ? Spre ce destinaţie îţi îndrumi puturoasa-ţi carcasă ? Nu cumva către afurisita ceea de şiră de paie ?"

„Vai, nu", i-am răspuns. „Mi-am luat rămas bun de la ea. Poate am să mă-nvîrt o bucată de vreme prin jurul mormanului de gunoi şi pe urmă..."

„Vezi să nu te-ncarce şi pe tine din greşeală", a adăugat Marcus. M-am înfuriat pe mine că i-am dat un prilej de izbîndă atît de uşor şi ne-am încăierat puţin înainte de-a ne despărţi.

După mai bine de-o săptămînă, mormanul de gunoi îşi recăpătase pe neaşteptate vraja-i de mai înainte. Îmi plăcea să colind în juru-i, pe

marginile-i rău mirositoare, cercetîndu-i suprafeţele şi sondîndu-i adîncurile, în căutarea unor comori lepădate din întîmplare, peste care — mă încredinţase cineva — mulţi gunoieri, de nu majoritatea lor, dau din întîmplare, avînd astfel prilejul să scoată averi. Dar mai întîi mi-am îndreptat paşii spre cămara vînaturilor. Cu toate că mă simţeam puţin cam părăsit, înflăcărarea de dimineaţă încă nu mi se potolise : dădea gîndurilor mele un imbold înălţător, aşa cum le dă soarele funigeilor ; şi, ca de obicei, căutam în minte un subiect de contemplare care să mi le ridice încă şi mai sus. Unele dintre ele, ştiam, s-ar fi putut să-şi piardă puterea, pentru că nu mă mai puteam gîndi la ele decît într-un număr limitat de feluri ; chiar şi mingea pe care o prinsesem, chiar şi cîntecele pe care le cîntasem îmi dăruiseră, bănuiesc, toată bucuria şi entuziasmul de care erau în stare. Amintirile şi imaginaţia nu le mai puteau adăuga nimic. Dar puteam oricînd găsi caracteristici noi la Marian şi aveam chiar una gata să-mi slujească : bunătatea ei faţă de bătrîna doică. Mama avea obicei să-mi citească din cînd în cînd dintr-o carte cu titlul *În ajutorul copiilor*, în care două doamne nobile — Anne Clifford şi lady Gertrude, cred că se numeau — făceau acte de caritate, dînd ajutoare şi salvînd pe sătenii nevoiaşi. Acestor două doamne, imaginaţia mea le-a adăugat-o pe-o a treia, pe Marian, şi-am început s-o potrivesc în poveste, făcînd-o, mai că nu-i nevoie să mai spun, cea mai de seamă dintre toate trei, pentru frumuseţea ei, cît şi pentru binefacerile săvîrşite.

Treizeci şi trei de grade arăta termometrul. Un avans de aproape trei grade faţă de ieri, dar aveam sentimentul că soarele ar putea da încă mai mult, să ne dăruiască un pîrjol mai intens ; şi s-a dovedit că aveam dreptate.

Gîndurile mi s-au întors îndărăt. Ca să-i dau lui Marian o întîietate faţă de lady Gertrude, am trişat : i-am anticipat căsătoria. „Cea din urmă dar nu cea mai puţin însemnată, pe un buiestraş sur a venit vicontesa Trimingham (a noua în ordine) şi ea, tot aşa, a descălecat la uşa sărmanului bordei, ducînd un castron cu supă clocotită“ — eram gata să dau glas, dar tocmai cînd mă întrebam uimit cum putea să ducă un castron călare, fiindcă închipuirile mele, care erau gata să admită orice, uneori se împiedecau de nişte fleacuri, — iată că aud un glas în spatele meu, care m-a făcut să tresar.

„Ei, Leo ! Tocmai omul pe care-l căutam“, şi iat-o, în toate privinţele atît de asemănătoare cu imaginea pe care mi-o închipuisem, încît aproape m-a mirat că nu ducea nimic în mînă — ba ducea : pînă la urmă am văzut că avea o scrisoare.

„Vrei să-mi faci un serviciu ?“ m-a întrebat.

„O, da. Ce să fac ?“

„Uite, du scrisoarea asta.“

Se vede cît de puţin mă gîndeam la Ted în legătură cu ea, fiindcă am întrebat :

„Cui s-o duc ?“

„Cui ? Ei na, la fermă, prostuţule“, mi-a răspuns ea, în parte rîzînd, în parte nerăbdătoare.

Tot ce construisem în adîncul sufletului mi-a părut că se prăbuşeşte ; eram uluit, încremenit.

O năvală de gînduri m-a năpădit, dar numai unul s-a cuibărit în mintea mea : Marian era logodită cu lordul Trimingham, dar nu renunţase la legătura ei cu Ted, era încă prietenă cu un alt bărbat. Habar n-aveam ce semnificaţie avea aşa ceva, dar ştiam că asta putea duce la : crimă. Cuvîntul groaznic m-a cutremurat pînă-n adîncul fiinţei mele ; n-aveam nici un mijloc de apărare împotrivă-i ; şi, aproape fără să mă gîndesc, am strigat :

„Vai, nu pot !“

„Nu poţi ?“ m-a întrebat ea, nedumerită. „De ce nu ?“

În viaţa mea mi s-au pus multe întrebări grele, dar la nici una nu mi-a venit mai greu să răspund ca la asta. Cît ai clipi mi-am dat seama de convoiul de trădări pe care l-ar atrage după sine dacă ar fi trebuit să-mi dau în vileag temeiurile. Cortina de fier a tainei, care-mi era cel mai puternic instinct de păstrat neştirbit, ar fi toată ciuruită de găuri. N-aş fi răspuns deloc, aş fi lăsat-o fără răspuns de n-ar fi fost groaza — o groază de ceva înspăimîntător ce s-ar întîmpla — care m-a silit să vorbesc.

„Din cauza lui Hugh.“

Fruntea lui Marian s-a întunecat.

„Din cauza lui Hugh ?“ s-a mirat ea. „Ce amestec are Hugh în toată treaba asta ?“

M-am uitat la ea cu deznădejde : mi-a venit gîndul nesăbuit s-o rup la fugă pe după cămara vînaturilor, ca să nu mă mai poată ajunge. Dar trebuia să rămîn pe poziţie : oamenii nu fug

la propriu de întrebări. Aducîndu-mi aminte de-un cuvînt de care se slujise lordul Trimingham, am șoptit :

„S-ar putea să se necăjească."

Auzind asta, ochii i-au scăpărat. A făcut un pas înainte și s-a aplecat asupră-mi, cu nasu-i ca un plisc de șoim, cu trupul ca un arc gata să se năpustească la mine.

„Ce amestec are el în asta ?" a repetat ea. „Ți-am spus că-i o chestiune de afaceri între mine și... și domnul Burgess. N-are nici o legătură cu nimeni altul, cu nimeni din lume. Înțelegi, sau ești prost din cale-afară ?"

Mă uitam țintă la ea, copleșit de spaimă.

„Vii în casă aici, ca oaspete-al nostru", a urmat ea în culmea furiei, „te primim, nu știm nimic despre tine, facem mare caz de tine — presupun că n-ai să negi — eu cel puțin știu c-am făcut — și pe urmă te rog să faci un lucru de nimic, pe care un copil de pe stradă, cu care n-am vorbit niciodată, l-ar face numai fiindcă l-am rugat — și tu ai neobrăzarea să-mi răspunzi că nu-l faci ? Te-am răzgîiat. N-am să te mai rog niciodată să faci ceva pentru mine ! N-am să mai vorbesc niciodată cu tine !"

Am făcut niște gesturi cu mîinile, încercînd s-o opresc — s-o împing mai departe de mine ori s-o aduc mai aproape — dar ea parcă era gata să mă lovească, în furia ei ; mă gîndeam — și pentru o clipă a fost ca o mîngîiere pentru mine — că de fapt are să mă lovească.

Dar dintr-o dată a schimbat tactica ; mi-a părut c-a luat o atitudine distantă, glacială.

„Vrei plată, asta vrei", mi-a spus liniștită.

„Știu." Și-a scos punga cu bani de undeva și a deschis-o. „Cît vrei, micule Shylock ?"

Dar îndurasem destul ; i-am smuls scrisoarea pe care o ținea încă mototolită în mînă și-am rupt-o la fugă cît am putut de iute.

O bucată de vreme nu mi-a venit nimic în minte, atît de tare mă doborîse mînia ei. Apoi am început să-mi dau seama, îndărătul durerii și suferinței năvalnice, cît de mult pierdusem pierzînd prietenia lui Marian : îmi părea că pierdusem tot ce prețuiam și gîndul acesta, ca un pumnal, pătrundea în mine mai adînc decît cuvintele-i crude.

Nu eram un copil hipersensibil. Eram deprins cu mînia oamenilor și socoteam drept un punct de onoare să nu mă supăr. Mi se azvîrliseră calificative cu mult mai rele decît cele aruncate de Marian, de oameni care, după cîte credeam, țineau la mine ; și nu-mi păsase. Eu însumi eram un meșter cu totul neobișnuit în cuvinte de ocară. Dintre toate insultele cu care mă bombardase, cea care mă rănise cel mai tare a fost aceea de „Shylock", pentru că nu știam ce înseamnă și ca atare n-o puteam tăgădui. Nu știam dacă-i o insultă în legătură cu trupul meu, cum ar fi duhoarea pe care o răspîndesc, sau o răspîndeau, școlarii, atît de potrivită s-o pui pe seama unuia sau a altuia, sau dacă-i ceva în legătură cu simțul meu moral. Bănuiala că de-acum înainte toți au să spună că sînt un Shylock și n-au să mă mai poată suferi și-au să mă disprețuiască adăuga încă un plus nenorocirii mele.

Dar dacă în domeniul experienței eram încercat, în domeniul fanteziei nu eram. Acolo era sălașul lui Marian ; fantezia îi era podoaba de căpetenie. Fecioara din zodiac era tot atît de autentică în meditațiile mele, cît și în trăirea și rutina vieții mele — ba chiar mai autentică. Înainte de a fi venit la Brandham Hall, lumea închipuirilor îmi fusese populată de ființe născocite care se comportau așa cum doream eu să se comporte ; dar la Brandham Hall s-a populat cu ființe în carne și oase, care erau libere să-mi pătrundă în amîndouă lumile ; în cea reală puteau da imaginației mele tot de ceea ce avea nevoie, iar în meditațiile mele solitare le înzestram cu niște însușiri magice, fără să le idealizez altcum. Nici n-aveam nevoie să le mai idealizez. Marian însemna pentru mine mult de tot, în afară de Marian, domnița din codrul fermecat. Era o domniță din lumea zînelor, căreia îi căzuse cu tronc un băiețel pe care-l îmbrăcase, îl răsfățase, mîngîindu-l, adică făcuse dintr-un necioplit caraghios un ins primit în lumea ei, dintr-un pui de rață urît — o lebădă. La un semn al baghetei, îl schimbase la concertul de după partida de cricket din individul cel mai mic și mai neînsemnat într-un vrăjitor care i-a fermecat și înrobit pe toți cei de față. Leo cel transfigurat în ultimele douăzeci și patru de ore a fost creația ei ; și aveam sentimentul că l-a creat pentru că-l iubea.

Și acum, iarăși ca o zînă, îmi luase tot ce-mi dăduse și mă aflam iarăși îndărăt de unde pornisem — nu, cu mult mai jos. Îmi luase înapoi nu atît datorită mîniei și cuvintelor nemiloase

—acelora, pe planul experienței, știam cum să le fac față —, cît faptului că mă lipsea de ocrotirea ei. Cum distanța dintre ea și mine crescuse, panica mi se micșora, dar o greutate din ce în ce mai mare îmi apăsa sufletul.

Pentru că mi-am dat seama — lucru ce mi se strecurase neîndurător în minte — că toate cele care le făcuse pentru mine, fuseseră făcute cu un scop anume. Nu ținuse la mine deloc. Se făcuse că ține la mine ca să mă poată adeveni să duc scrisori de la ea la Ted Burgess și înapoi.

Cînd mi-am dat seama de asta pînă-n adîncul ființei mele, m-am oprit din fugă și-am început să plîng. Nu mai fusesem de atîta timp la școală, încît pierdusem putința de-a plînge ; dar am plîns o grămadă și m-am mai liniștit. Atunci m-am lămurit și pe unde mă aflam ; mi-am dat seama pentru întîia oară unde eram — pe dig înspre stăvilar.

Pe platforma stăvilarului m-am oprit din obișnuință. Nimeni la munca cîmpului ; uitasem că e duminică. Ar fi trebuit să mă duc la fermă. Dintr-o dată am fost cuprins de o silă aproape de neînvins ; nu mă duc mai departe, îmi spuneam în gînd, am să mă strecor îndărăt la castel și am să mă zăvorăsc în camera mea și poate c-au să-mi lase ceva de mîncare dinaintea ușii și n-am să mai văd pe nimeni. Mi-am aruncat privirile în jos spre apă. Scăzuse mult mai tare. Suprafața iazului era încă albastră, dar pe fund se vedeau, ca niște stafii, ca niște cadavre, mult mai multe pietroaie. Și pe partea cealaltă, unde nu era adînc, schimbarea era încă mai mare.

Înainte fusese ce-i drept neîngrijită, dar acum era o dezordine absurdă și dementă : o grămadă încîlcită de buruieni de baltă, toate înalte și uscate și, ieșind din sînul lor, niște mormane de prundiș galben, ca niște petice pleșuve pe-un cap. Tufișurile de papură, cu firul rotund, subțire și verde-cenușiu, ale căror vîrfuri ca niște pompoane mă făcuseră să le asemui unei armate de lăncieri cu fanioane, acum erau mult mai înalte decît omul ; și pe-o întindere de-aproape un metru sau chiar mai bine deasupra apei, erau acoperite cu un strat cenușiu de mîl. Dar multe din ele căzuseră, trase în jos de mîl, cu tulpinile rupte datorită propriei lor greutăți ; zăceau la pămînt, cu vîrfurile îndreptate într-o parte sau alta ; toată rînduiala lor disciplinată pierise. Tovarășele lor de arme, trestiile verzi ca iarba, care se subțiau pînă la un punct ca săbiile, scăpaseră de pacoste și-și păstrau culoarea ; dar și ele erau aplecate și rupte.

Cum stam așa, uitîndu-mă atent și încercînd să-mi aduc aminte cum arăta rîul înainte de a i se fi întîmplat una ca asta, și în frămîntarea mea ridicînd cînd un picior cînd celălalt ca un cal nărăvaș, am auzit scrisoarea foșnind și am știut că trebuie s-o duc pînă la capăt.

Tot drumul printre lanuri, dovezile fățărniciei lui Marian m-au chinuit fără-ntrerupere, fiecare cu înțepătura ei aparte. În starea mea de deznădejde, mă încredințam că toate favorurile pe care mi le făcuse, inclusiv darul costumului verde, n-aveau decît același scop în vedere. Mă oprise de-a mă duce în plimbările de

după-amiază ale familiei sub pretext că aveau să mă plictisească, pe cîtă vreme, de fapt, ea dorea să fiu liber pentru a-i duce scrisorelele ; mă poftise să mai stau o săptămînă pentru aceeași pricină, și nu fiindcă dorea să fiu cu ea sau că Marcus ar fi dorit să fiu cu el ; din aceeași pricină, chiar în după-amiaza asta îl expediase pe Marcus, nu ca să-i facă o plăcere și un bine bătrînei ei dădace. Fiecare lucru părea că-i bine ticluit. Ba chiar am crezut că, de n-ar fi fost de dragul lui Ted, nu m-ar fi acompaniat la concert, nici nu m-ar fi apucat de mînă și nici nu mi-ar fi făcut o plecăciune.

Lacrimile au început să-mi curgă din nou și totuși nu puteam s-ajung s-o urăsc sau nici măcar să am o părere proastă despre ea și s-o învinuiesc, fiindcă așa ceva mi-ar fi sporit necazul. „Nimic nu poate fi vreodată din vina unei doamne“ — îmi spusese lordul Trimingham, și m-am agățat de maxima asta care mă consola. Dar trebuie să fie greșeala cuiva, trebuie să fie a lui Ted.

Povara misiunii mele s-a îngreuiat, dar cînd am ajuns pe făgașul de unde urcam spre fermă, din întîmplare am descoperit o metodă care să mi-o ușureze. Piciorul mi s-a lovit de-o piatră ; piatra s-a rostogolit ; și-am început s-o lovesc, alergînd încolo și încoace peste terenul brăzdat. Ajunsese ca un joc, să lovesc piatra mai înainte de a se fi oprit, sau de a fi căzut în făgașul unei roți, sau s-o găsesc cînd se pierdea pe sub tufele de iarbă — treabă destul de grea, fiindcă tufele erau la fel de cafenii ca și piatra. Datorită jocului m-am încălzit, piatra mi-a julit vîrful

pantofilor, ştergînd lustrul la care ţineam ca la ochii din cap ; dar era o uşurare pentru mine şi pe jumătate nădăjduiam că mă voi răni atît de tare, încît să nu mai pot merge mai departe. Şi am încercat un sentiment, aproape o iluzie aş putea spune, ca şi cum o parte din mine rămăsese departe, în urma mea, poate că în brîul de copaci de dincolo de rîu ; şi de-acolo puteam să mă văd, o făptură aplecată, nu mai mare decît o gînganie, strecurîndu-se încoace şi-ncolo pe panglica şerpuită a drumului. Poate că era partea din mine care nu voia să ducă scrisoarea. Dubla viziune s-a ţinut scai de mine, despărţindu-mă de mine, pînă cînd am ajuns la poarta fermei.

Mă lăsasem în voia plînsului, fiindcă n-avea nici o importanţă, atîta vreme cît nu mă vedea nimeni, şi credeam că mă pot opri din plîns cînd poftesc. Dar am văzut că deşi-mi puteam opri lacrimile, nu-mi puteam stăpîni suspinele ; unde mai pui că eram şi cu sufletul la gură din pricina alergatului, ceea ce agrava situaţia. Aşa că m-am învîrtit fără rost pe lîngă poartă, gîndind că Ted ar putea să iasă şi să mă vadă. Atunci am să-i înmînez scrisoarea şi-am s-o rup la fugă, fără să mai vorbesc cu el.

Dar Ted n-a venit şi-a trebuit să-ncerc să-l găsesc. Nu mi-a trecut prin cap că aş putea să mă întorc fără să-i dau scrisoarea ; starea în care mă aflam nu mi-a înrîurit nici într-un fel obligaţia de-a înmîna scrisoarea. Aşa că am străbătut ocolul cu şira de paie şi-am bătut la uşa bucătăriei. Neprimind răspuns, am intrat înăuntru.

Ted şedea pe un scaun în dosul mesei cu o puşcă între genunchi, atît de absorbit încît nu m-a auzit. Gura puştii era chiar sub gura lui, ţeava sta strîns lipită de pieptu-i gol, iar el se uita, cercetînd-o cu atenţie înăuntrul ei. În sfîrşit m-a auzit şi s-a sculat grăbit în picioare.

„Na !“ a exclamat el. „Iată poştaşul.“

A sprijinit puşca de masă şi-a venit spre mine, cu foşnetul pantalonilor lui de doc cafeniu pe care-i purta cînd era vremea cea mai caldă. Văzînd că eu şovăi şi că bat în retragere, mi-a spus : „N-ar trebui să fiu în asemenea hal cînd îmi vin musafiri, dar mi-a fost prea cald. Ai ceva împotrivă ? Să pun o cămaşă pe mine ? Nu-i nici o doamnă de faţă.“

Unul din felurile în care mă cîştiga era să fie curtenitor cu mine.

„N... nu“, am început eu să-i spun, dar un suspin mi-a întrerupt cuvîntul.

Atunci s-a uitat mai de-aproape la mine, ca şi cum s-ar fi uitat pe ţeava puştii lui.

„Ei, da ai plîns !“ a spus el. „N-ar trebui să plîngi la vîrsta dumitale.“ N-aş putea spune dacă Ted s-a gîndit că-s prea mare sau prea mic ca să plîng. „Ei, şi ce s-a întîmplat ? Cineva te-a necăjit — o femeie, nu m-aş mira.“

Drept care am început să plîng din nou, şi-atunci a scos repede o batistă din buzunar şi-nainte de-a mă putea opune, a început să-mi şteargă ochii. Destul de ciudat, nu m-am supărat pe el că face aşa ceva ; presimţeam că, spre deosebire de oamenii din categoria mea, el n-are să aibă o părere proastă de mine că plîng.

Lacrimile au încetat să-mi mai curgă și am început să mă liniștesc. „Și-acum, ce putem face ca să ne înveselim ?“ m-a întrebat el. „N-ai vrea s-o vezi pe Smiler și pe mînzul ei ?“

„N — nu, mulțumesc.“

„Poate vrei să te dai de-a săniușul pe șira de paie ? Am mai pus un braț de paie pe locul unde cazi.“

„Nu, mulțumesc.“

S-a uitat jur-împrejurul camerei, încercînd evident să născocească ceva ce-ar putea să-mi abată gîndurile. „Nu ți-ar place să iei pușca afară și să tragi un foc ?“ m-a întrebat stăruitor. „Aveam de gînd s-o curăț, dar pot s-o fac și după aceea.“

Am dat din cap că nu. Nu voiam să primesc nimic din cele ce-mi propunea.

„De ce nu ?“ m-a întrebat. „Odată tot va trebui s-o faci. E drept că te scutură ceva, dar n-o să te izbească nici pe jumătate cît mingea pe care-ai prins-o la cricket. A, a fost o frumusețe, da, așa a fost. Încă nu te-am iertat.“

Referindu-se la mingea prinsă la cricket, ceva din mine a capitulat și m-am simțit mai stăpîn pe mine.

„Ce zici, n-ai vrea să ieși și să mă vezi cum trag cu pușca ?“ a sugerat el ca și cum salvarea mea se afla în împușcătură. „Sînt niște ciori bătrîne pe-aici prin jur cărora le-ar prinde bine o răpăială.“

Nu puteam continua zicînd întruna nu și m-am dus după el în curte. Din nu știu ce pricină, îmi închipuiam că împușcatul e o treabă de durată, ceva de așteptat cu răbdare pînă-n

momentul psihologic, dar abia ieșisem afară pe ușă că el a și pus pușca la umăr.

Bubuitul m-a luat cu desăvîrșire pe neașteptate. M-a speriat din cale-afară, poate cel mai bun lucru ce putea să mi se-ntîmple. Pe jumătate năucit, m-am uitat la pasăre rotindu-se încet în jos, pînă pe pămînt la cîțiva metri de noi. „Hm, ăsta i-a fost sfîrșitul“, a zis Ted și, apucînd-o de gheare, el atît de viu, pasărea atît de moartă, a zvîrlit-o într-un răzor de urzici. Pe deasupra capetelor noastre se auzea un țipăt neliniștit și revoltat. M-am uitat în sus : ciorile se roteau pe bolta cerului, depărtîndu-se cu fiecare clipă. „Nu se mai întorc curînd“, a comentat Ted. „Sînt șirete, da, așa sînt. Am avut noroc c-am ochit-o pe asta.“

„Uneori nu nimerești ?“

„Doamne sfinte, sigur, uneori nu nimeresc ! Dar să știi că sînt un țintaș destul de bun, cu toate că ți-am spus ce ți-am spus. Acum vrei să te uiți la mine cum curăț pușca ?“

Nimeni nu mai este la fel ca-nainte, după un bubuit puternic ; m-am întors în bucătărie alt om. Durerea mea cea mare s-a schimbat în mîhnire și în milă de sine, un semn sigur de însănătoșire. Fapta sîngeroasă pecetluise cumva un pact între noi, ne înfrățise printr-un rit vechi al sacrificiului.

„Acum, iei vergeaua asta de curățat“, a început el să vorbească, „și petecul ăsta de patru-pe-doi“ — ridicînd o bucată de zdreanță destrămată, albă și unsuroasă — „îl bagi în gaura asta a vergelei de curățat, așa cum ai vîrî ața prin urechile acului.“ Rotindu-și ochii jur-îm-

prejur, fiindcă în bucătărie nu era destulă lumină, şi-a însoţit cuvîntul cu fapta. La cea mai mică mişcare, muşchii braţului intrau în joc ; se mişcau urcînd şi coborînd, bombîndu-se şi scobindu-se, prinşi într-un nod deasupra umărului, ca nişte pistoane ce lucrau într-un cilindru. „Şi-apoi împingi vergeaua pînă-n fund, uite-aşa, şi-ai să te minunezi cît de murdară iese afară." A împins vergeaua în sus şi-n jos de mai multe ori. „Uite, n-am spus eu că are să fie murdară ?" a exclamat el triumfător, arătîndu-mi zdreanţa, care era destul de murdară, atît cît să mulţumească pînă şi cele mai exigente aşteptări. „Dar ţeava e acum curată de tot, uite-te — şi-acum uite-te şi prin cealaltă ţeavă, pe care n-am curăţat-o. Asta îţi arată care-i deosebirea." Vorbea ca şi cum eu aş fi negat că există o deosebire. Ducînd puşca la fereastră, m-a pus să mă uit prin ea. O ţinea orizontal cu o singură mînă ; eu de-abia de-o puteam ţine cu amîndouă, sprijinindu-mi una din ele sub ţeavă. Dar m-a trecut un fior ciudat la contactul cu puşca, simţind patul cum îmi apasă umărul şi oţelul rece în palmă.

„Apleacă-ţi capul mai jos, dacă poţi", mi-a spus el, „şi priveşte printre ţevi ; aşa poţi fi sigur că ocheşti bine."

Aşa am făcut şi senzaţia-mi de putere a crescut. Am destinat distrugerii mai multe lucruri pe care le puteam vedea prin fereastra bucătăriei ; apoi, încet, am întors botul puştii, alegînd unele lucruri pe care le-aş fi putut nimici chiar în încăpere, pînă ce în sfîrşit am îndreptat arma spre Ted.

„Ei, nu trebuie să faci una ca asta !" a exclamat el. „Aşa ceva nu se cuvine. Niciodată să nu-ţi îndrepţi puşca spre un om, chiar dacă nu-i încărcată."

Simţindu-mă ca şi cum aş fi fost aproape un ucigaş, i-am înmînat grăbit puşca.

„Acum am să curăţ şi cealaltă ţeavă", a spus el, „şi după aceea am să-ţi fac o ceaşcă de ceai faină."

Oare să-i primesc propunerea ? Ceaiul mă va fi aşteptînd la Brandham Hall... I-am văzut bastonul de cricket, sprijinit într-un colţ şi, ca să cîştig timp, i-am spus :

„Ar trebui să-ţi ungi şi bastonul."

Era cumva plăcut să dai nişte sfaturi, după ce primiseşi atît de multe.

„Mulţumesc că mi-ai amintit. Am să am nevoie de el iarăşi sîmbăta viitoare."

„Pot să-l ung eu în locul dumitale ?" l-am întrebat.

„Bineînţeles că poţi. E vechi, dar încă bun. Ieri am avut scorul de vîrf. Nu-mi închipui c-am să mai fac vreodată încă un cincizeci."

„De ce nu ?"

„Nu, dac-ai să-mi fii prin preajmă."

La asta am rîs.

„Lordul Trimingham mi-a dat mingea s-o păstrez", i-am spus, întrebîndu-mă dacă n-are să pălească auzindu-i numele ; dar el a spus doar : „Am să pun ceainicul să fiarbă afară în şopron. E prea cald ca să mai fac focul aici. Am s-aduc şi uleiul de in."

Am mînuit bastonul de cricket cu-atîta respect, de parc-ar fi fost arcul lui Ulise şi mă-ntre-

bam care dintre ieşiturile de pe suprafaţa-i plină de atîtea răni pricinuise lovitura mingii pe care i-am prins-o. Uleiul mi-a sosit într-un bidon străin : „Ulei pentru osie de bicicletă marca Price“ era scris pe tabla bidonului, şi mai era şi poza unei doamne şi-a unui domn mergînd veseli pe bicicletă pe-un drum de ţară, uitîndu-se la mine şi în viitor, cu nişte căutături uimite, dar plăcute şi încrezătoare.

Am turnat puţin ulei pe mijlocul bastonului şi-am început să-l întind uşurel cu degetele : lemnul părea că bea uleiul, însetat şi recunoscător, ca şi cum şi el ar fi suferit din pricina secetei. Frecatul ritmic pe jumătate m-a potolit, dar pe jumătate m-a stîrnit ; părea că are o semnificaţie rituală, de parcă-mi frecam chiar cicatricele, de parcă tăria pe care-o puneam în baston avea să treacă în stăpînul ei. Acum începusem să gîndesc mai firesc ; aparţineam prezentului, nu unui trecut năruit şi nici unui viitor ameninţător. Sau aşa credeam.

Pe neaşteptate a intrat şi m-a întrebat :

„Ai vreo scrisoare pentru mine, poştaşule ?“

I-am dat-o. O uitasem.

„Arată de parc-ai fi dormit pe ea“, mi-a spus şi-a luat-o cu el afară. S-a întors apoi cu o faţă de masă şi cu cîteva lucruri pentru ceai.

„Sînt singur azi“, a urmat el ; „femeia mea cu ziua nu vine duminicile.“

„A, ai o femeie în fiecare zi ?“ am întrebat politicos, dar şi cu aluzie indirectă la mulţimea de slujitori de la Brandham Hall.

El mi-a aruncat o privire scurtă, spunînd : „Nu, ţi-am spus doar că nu vine duminicile, ci numai sîmbăta dimineaţă.“

Nu ştiu ce m-a făcut să mă gîndesc la Marian, dar m-am gîndit. Dintr-o dată am avut sentimentul că nu pot rămîne la ceai, că trebuie să mă întorc să înfrunt muzica, lucru pe care acum mă simţeam mai în stare să-l fac.

„Ai vreo scrisoare să-i trimiţi ei ?“ l-am întrebat.

„Da“, mi-a răspuns, „dar vrei s-o iei ?“

Eram cu totul nepregătit pentru asemenea întrebare şi-am simţit că mi se umplu iar ochii de lacrimi.

„Nu prea“, i-am răspuns, „dar dacă nu vreau, are să fie furioasă.“

Îmi scăpase ; n-avusesem de gînd s-o spun, dar uimirea de a-mi fi cercetat dorinţele mi-a slăbit puterea de a mă stăpîni.

„Aşa, va să zică ea era“, a zis el şi şi-a aprins o ţigară, prima pe care l-am văzut fumînd-o. Nu ştiu ce-a avut de gînd să spună, dar iată ce-a spus : „Nu-i firesc şi nici frumos să te rog să faci asta pe degeaba. Ce-aş putea face ca să merite timpul pe care-l pierzi ?“

„Nimic“, ar fi trebuit să-i răspund, şi „nimic“ e răspunsul pe care i l-aş fi dat cu o jumătate de ceas mai devreme. Dar de-atunci multe impresii îmi năpădiseră fiinţa, dinainte obosită şi încordată de prea multe emoţii. Cîndva Ted mi s-a impus mai mult prin puşca lui, prin bastonul lui de cricket, prin independenţa sa şi încrederea de sine, prin panoplia-i de înzestrări şi desăvîrşiri bărbăteşti.

Faptul că el n-a părut să se mînie pe mine nu mi-a dat prilejul de a rezista. Ca mulți dintre oamenii lipsiți de educație, era mai înclinat să vorbească unui copil cu aceiași termeni, decît erau cei educați ; vîrsta lui reprezenta un obstacol trupesc, dar nu o barieră în convorbire.

În dorința de a-l mulțumi, ceva din vechea savoare a misiunii mele mi s-a întors ; incidentul ce-i sta împotrivă mi-a părut absent și mult mai puțin convingător. În loc să-i spun „nimic", am amînat răspunsul ; n-am respins șperțul lui, așa cum făcusem cu banii lui Marian. Unde mai pui că mi-am adus aminte de ceva.

„Ultima dată, cînd am fost aici", i-am spus cu un ton de reproș, „mi-ai spus c-ai să-mi povestești ceva."

„Da ?"

„Da. Mi-ai făgăduit c-ai să-mi spui tot, tot despre giugiuleală. În parte, de-asta am venit acum." Nu era adevărat ; venisem fiindcă Marian mă făcuse să vin ; dar îmi slujea de argument.

„Așa am spus, așa am spus", recunoscu el. „Mă duc acum s-aduc cîteva cești de ceai", a adăugat și numaidecît s-a întors cu ele. Pot să văd și acum ceștile de ceai : erau înalte, de culoarea smîntînii, cu o dungă clară aurie în jurul buzei, și pe dinafară și pe dinăuntru, uzată de prea multă folosință și cu o floare de aur. Le socoteam cam vulgare.

Era ciudat să vezi un bărbat punînd masa, cu toate că la castel, bineînțeles valetul o punea.

Ted și-a dres glasul și-a spus :

„Mi-a plăcut cum ai cîntat la concert."

„Și mie mi-a plăcut cum ai cîntat dumneata", i-am răspuns.

„O, cîntatul meu n-a însemnat nimic. Eu n-am luat lecții, atîta doar că deschid gura și cîntecul iese afară. Eu m-am cam făcut de rîs. Dar dumneata ai cîntat ca... hm, ca o ciocîrlie."

„Ei asta-i !" am spus încetișor. „Am învățat cîntecele acelea la școală. Avem un profesor foarte bun. Este un licențiat al Academiei Regale de Muzică."

„Eu n-am prea mers la școală", a zis Ted. „Dar cînd eram puști, ceva mai mare ca dumneata" (faptul că m-a folosit drept o măsură standard de micime m-a izbit ca un șoc), „mama m-a luat o dată de Crăciun s-ascult colindele în catedrala din Norwich și-acolo era un băiețaș cu o voce chiar ca a dumitale. N-am s-o uit niciodată."

Încîntat cît eram de comparație, mi-am dat seama că mă abate din cale ; era un truc de care se slujesc adulții.

„Mulțumesc foarte mult", i-am răspuns, „dar mi-ai spus c-ai să-mi vorbești despre giugiuleală."

„Da, așa am spus", a repetat el, punînd cu neîndemînare farfurioarele pe fața de masă. „Dar acuma nu mai sînt sigur dac-am să vorbesc despre asta."

„De ce nu ?" l-am întrebat.

„S-ar putea să-ți faci o părere greșită."

M-am gîndit la cele spuse de el și mintea-mi trudită dintr-o dată s-a înfuriat.

„Dar mi-ai făgăduit !" am exclamat.

„Știu că ți-am făgăduit", mi-a răspuns el, „dar asta-i ceva ce trebuie s-o facă tatăl dumitale, zău așa. El e singurul care poate să-ți vorbească despre asta."

„Tata e mort", i-am spus eu, „și" — disprețul pentru prostescul fel de a-și petrece timpul a explodat dintr-o dată în mine — „apoi sînt foarte sigur că el niciodată nu s-a giugiulit !"

„N-ai fi aici de față, dacă el nu s-ar fi giugiulit", mi-a răspuns Ted înverșunat. „Și cred că știi mai mult despre treaba asta, decît pretinzi."

„Nu știu, nu știu", am strigat eu înfierbîntat. „Și mi-ai făgăduit c-ai să-mi spui."

M-a măsurat cu privirea, nehotărît, și-a spus : „Fie. Înseamnă să cuprinzi o fată cu mîna pe după talie și s-o săruți. Asta înseamnă."

„Asta știu", am exclamat, zvîrcolindu-mă și foindu-mă în scaun, jignit de perfidia lui. „Asta se vede pe toate cărțile poștale. Dar mai este și ceva în plus. Te face să *simți* ceva."

„Hm", a făcut el fără tragere de inimă, „te face să simți că ești deasupra lumii întregi, dacă știi ce-nseamnă asta."

Știam : era tocmai ce simțisem noaptea trecută și azi dimineață. Dar nu credeam că e același lucru ca plăcerea de-a te giugiuli și i-am spus-o.

„Ce ți-ar place să faci cel mai bine ?" m-a întrebat el pe neașteptate.

A trebuit să mă gîndesc : era o întrebare firească și cinstită și mi-era ciudă pe mine că nu sînt în stare să-i răspund.

„Păi, ceva ce se întîmplă în vise, cum ar fi să zbori, sau să plutești, sau..."

„Sau ce ?" a întrebat el.

„Sau să te deștepți, știind că cineva pe care l-ai visat mort trăiește." Visasem așa ceva de mai multe ori despre mama.

„Eu n-am visat niciodată una ca asta", mi-a spus el, „dar merge, îți dă o idee. Gîndește-te la asta și mai adaugă ceva, și-atunci ai să știi ce-nseamnă giugiuleala."

„Dar" — am început eu. Protestul meu însă a fost acoperit de un zgomot ce venea de afară : zornăială, bolboroseală, fîsîială.

„Ceainicul a dat în foc", a exclamat Ted, sărind de pe locul lui. S-a întors cu ceainicul într-o mînă și în cealaltă cu o prăjitură cu stafide pe-o farfurie. Mi-a lăsat gura apă : am să stau, dar numai cu o condiție...

„De fapt nu mi-ai spus", am urmat eu, „ce-i aceea giugiuleală."

El a așezat cu grijă ceainicul și farfuria pe masă și a spus stăpînit : „Ba da, ți-am spus : e ca și cum ai zbura, ai pluti sau te-ai deștepta din somn descoperind că cineva pe care l-ai visat mort e-acolo, lîngă tine. E lucrul pe care ai vrea să-l faci cel mai bine, și pe urmă încă ceva."

Îmi ieșisem prea mult din fire ca să bag de seamă că își ieșise și el.

„Da, dar ce încă ceva ?" am strigat eu. „Știu că știi și n-am să-ți mai aduc nici o scrisoare pînă nu-mi spui."

Un instinct primitiv mi-a spus că-l strînsesem cu ușa ; dar în același timp îmi dădea de

veste că-l pusesem la prea mare cazna. S-a ridicat deasupra mea, puternic, bățos și primejdios ca pușca. I-am văzut furia crescîndu-i în ochi, ca și atunci cînd m-a prins pentru întîia oară dîndu-mă de-a săniușul pe șira lui de paie. Neavînd altă armă decît goliciunea, a făcut un pas către mine :

„Șterge-o de-aici cît mai repede", mi-a spus, „că de nu are să-ți pară rău."

CAPITOLUL 16

Brandham Hall
Lîngă Norwich.
Norfolk.
Anglia.
Pămîntul.
Universul
etc.

Dragă mamă (am scris)

„Îmi pare rău să-ți spun că nu-mi place aici. Cînd ți-am scris azi dimineață îmi plăcea, dar acuma nu, din pricina comisioanelor și a scrisorilor. Toți sînt foarte buni și drăguți cu mine, așa cum ți-am scris azi dimineață, și-mi place că sînt aici, dar, te rog, dragă mamă, trimite o telegramă în care să spui că vrei să mă întorc numaidecît. Ai putea spune că dorești să vin acasă pentru ziua mea de naștere, pentru că ți-e dor de mine prea mult și că mai bucuros mi-aș petrece ziua de naștere cu tine. Ziua mea de naștere cade vineri, în 27 iulie, așa că mai este încă destul timp. Sau, dacă telegrama e prea scumpă, poți spune numai : vă rog, trimiteți pe Leo acasă — vă voi scrie amănunțit. Nu vreau să stau aici mai mult decît pot eu sau poți tu răbda. Nu că nu mi-ar plăcea aici, de n-ar fi dusul scrisorilor."

Aici m-am oprit. Știam c-ar trebui să fiu mai explicit în privința scrisorilor, dar cum, de vreme ce eram silit să nu crîcnesc ? Și știam eu ce cuprindeau ? Nu știam decît că slujeau ca să rînduiască întîlniri între Ted și Marian. Știam că sînt pe ascuns și că stîrnesc cele mai dezlănțuite patimi — patimi despre care nici prin minte nu-mi trecuse pînă-n după-amiaza asta că și adulții sînt stăpîniți de ele, patimi care pot duce — da, pot duce la crimă. Pentru mine asta nu era decît o vorbă, dar o vorbă înfricoșătoare și, cu toate că nu înțelegeam logica emoțiilor, furia lui Ted, amenințările lui și pușca lui, despre care ajunsesem să cred că-i propriul lui simbol, îmi dădeau o vagă idee și-o bănuială de ce se poate întîmpla în viața reală. Și, bineînțeles, lordul Trimingham ar fi victima : de asta nu mă mai îndoiam ; soarta celui de-al cincilea viconte o arăta cu prisosință.

Nu-i puteam spune mamei nimic din toate acestea, dar mă puteam sluji de alte argumente,

argumente pe care să le ia în seamă și care să arate că sila și scîrba mea pentru însărcinările ce mi se dau e îndreptățită.

„Sînt aproape patru mile pînă acolo și-ndărăt și trebuie să trec peste rîu pe o scîndură îngustă și s-o iau pe-un drum de fermă plin de hîrtoape ce te istovește pe zăpușeală („pe zăpușeală" era o expresie obișnuită a mamei și, după cum am spus, îi era teamă de realitatea pe care o simboliza) și pe-amîndouă părțile se află niște sălbăticiuni care mă înspăimîntă. Și asta trebuie s-o fac în fiecare zi, că de nu ei s-ar înfuria, atît de mult depinde soarta lor de bilețelele pe care le duc și le-aduc."

Numai atît despre obiecțiunile materiale și fizice privind comisioanele. Acum am să mă ocup de aspectul lor moral ; eram sigur că asta are să aibă mare înrîurire asupra mamei. Ea avea două expresii : „destul de rău" și „foarte rău" ; pe prima o folosea adesea, pe cealaltă cu reticență, în cursul oricărei acțiuni pe care n-o încuviința. N-am crezut niciodată că așa ceva mi-ar strica, dar am văzut că venise momentul să mă slujesc de ele.

„Nu c-aș avea cine știe ce împotrivă", am continuat eu scrisoarea, „numai că simt că ceea ce mă pun ei să fac e destul de rău și poate chiar foarte rău" (m-am gîndit să le pun pe-amîndouă) „și ceva ce nici ție nu ți-ar plăcea. Așa că, te rog, trimite telegrama de îndată ce primești scrisoarea de față.

Nădăjduiesc că ești foarte bine, dragă mamă, așa cum sînt și eu, și-aș fi foarte fericit de n-ar fi însărcinările astea.

Al tău fiu care te iubește,
Leo

P.S. Abia aștept să vin acasă.
P.P.S. Din nenorocire, am scăpat poșta de astăzi, dar dacă scrisoarea mea sosește cu prima poștă de marți 24 iulie, telegrama ta are să vină aici cam pe la 11.15 marți dimineață și dacă vine cu poșta a doua, telegrama sosește cam pe la 5.30 marți după-masă, cel mai tîrziu.
P.P.P.S. Poate-i poți trimite și doamnei Maudsley o telegramă.
P.P.P.P.S. E zăpușeală mare și e din ce în ce mai mare."

Bineînțeles că știam să scriu corect și, dacă n-aș fi fost obosit și emoționat, n-aș fi făcut atîtea greșeli.

Cu toate că m-am simțit mult mai bine fiindcă am scris scrisoarea, după-amiaza aceea totuși îmi întunecase mintea și-mi rănise crunt sufletul, căci altfel n-aș fi scris-o. Nu prea știu care rană pătrunsese mai în adînc. Adevărul e că sentimentele mele fuseseră adînc rănite, dar fuseseră rănite de două ori și a doua lovitură într-un fel o ucisese pe cea dintîi. Izbucnirea lui Ted aproape c-o ștersese pe cea a lui Marian ; distrusese de-a binelea efemera mea structură emoțională. Pentru a doua oară în după-amiaza asta o luasem la sănătoasa ; o rupsesem

la fugă din casa lui Ted de-mi scăpărau picioarele. Uitîndu-mă îndărăt, l-am văzut stînd la poarta fermei, făcînd semne cu mîinile şi strigînd după mine ; dar am crezut că nu voia decît să mă prindă şi-am alergat cît am putut de repede, ca un vagabond ce fuge de-un poliţist, şi nici nu m-am mai oprit, pîn-ce n-am mai putut să-mi trag sufletul. Totuşi, n-am plîns, pentru că Ted era bărbat şi mînia lui mi-a atins o coardă mai rezistentă decît cea atinsă de Marian. Cînd am ajuns la stăvilar, hotarul dintre ogorul lui şi-al nostru, frica începuse să mi se potolească, fiindcă era cu neputinţă să mai pună mîna pe mine, nici să mă ochească cu puşca, de care încă mă temeam.

Să sîngerezi din mai multe răni poate fi mai grav decît să sîngerezi dintr-una singură, dar durerea fiind mai puţin localizată, e mai uşor de suportat pentru suflet.

Poate că pentru bunăstarea mea, mai important decît sentimentele era ceea ce se cheamă *amour propre*. Amorul meu propriu suferise în felurite feluri, dar îmi fusese şi gîdilat de cele spuse de Ted despre dibăcia mea la cricket şi la cîntat, şi într-un fel se pripăşise într-o parte din mine care-mi era aproape inaccesibilă sentimentelor ; excelasem la cricket, excelasem în cîntat ; acestea erau valori pe care cuvintele de ocară nu le puteau deprecia. În acelaşi timp, depindeau într-o oarecare măsură de o recunoaştere publică şi aşa ceva prevedeam că va lipsi cu desăvîrşire cînd mă voi reîntoarce la Brandham Hall.

Îmi intrase în cap (lucrul cel mai puţin probabil că s-ar fi putut întîmpla) că Marian le-ar fi spus tuturor ceea ce-mi spusese mie, şi anume că eram un băiat prost, un puşti înfumurat, etc. şi mai rău ca toate, un Shylock. Îmi închipuiam că atunci cînd voi intra în salon, destul de tîrziu pentru ceai, toţi se vor purta cu mine aşa cum s-ar purta cu un paria ; şi aşa ceva, chiar după celelalte încercări prin care trecusem, era o perspectivă ce mă speria şi mă descuraja.

În realitate, s-a întîmplat exact contrariul. Nici măcar nu întîrziasem la ceai ; am fost întîmpinat cu aclamaţii ; mi s-au pus întrebări, şi glumeţe şi atente, cum îmi petrecusem după-amiaza, la care am răspuns pe cît mi-a fost cu putinţă ; şi am fost atras în cercul ce sta aşezat pe locurile de onoare, lîngă ceainic — ceainicul strălucitor de argint, care totdeauna fusese obiectul admiraţiei mele.

Marian prezida ceaiul. N-o văzusem încă atît de însufleţită. Nu turna ceaiul cu atîta fineţe ca doamna Maudsley, care punea întrebări tuturor din jurul mesei şi făcea în aşa fel încît fiecare ceaşcă de ceai să pară un dar, pentru că Marian părea că ştie din instinct, sau că-şi aduce aminte de alte dăţi, exact cum îi place fiecăruia ceaiul. „Dumneata îl vrei cu lămîie, nu-i aşa ?" o auzeam spunînd, şi aşa mai departe. Eram cu toţii în păr. Printre oaspeţii de duminică erau şi cîteva persoane mai în vîrstă, pe care i-am întîmpinat cu bucurie, din pricină că în general găseau mai multe să-mi spună decît tinerii. Nu-mi pot aduce aminte de chipurile lor,

dar îmi amintesc de fața lui Marian, de provocarea din privirile ei și de cum îi creștea zeflemeaua în glas. Ochii îi erau mai aprigi și mai sălbatici decît gura ; scînteiau în timp ce gura-i zîmbea. Oaspeții păreau că se bucură cînd erau luați peste picior, fiindcă în batjocură Marian punea și măgulire. Lordul Trimingham ședea lîngă ea pe un scăunel, încît abia îi vedeam capul ; și m-a izbit fiindcă așa au să fie cînd ea va domni peste Brandham Hall — ea în plină lumină, și el pe jumătate în umbră. În tot ce făcea Marian era o strălucire. În lipsa maică-si, părea că a și început să domine ; atîta hotărîre era pe figura și-n gesturile ei. Mă întrebam unde să fie doamna Maudsely ; pînă atunci niciodată nu lipsise la ceai. Iată un alt soi de măiestrie decît cel al maică-si ; mai puțin subtil, dar mai strălucitor.

Cînd mi-a venit rîndul, Marian s-a uitat în ochii mei și m-a întrebat : „Trei bucăți de zahăr, Leo, sau patru ?“ și i-am răspuns patru, fiindcă băieții mici sînt bănuiți că poftesc mult zahăr. Asta a dat naștere la rîs, așa cum am nădăjduit dealtfel.

Ceaiul era ceva nemaipomenit la Brandham. Prăjiturile și tartinele care ni se dădeau ! Jumătate din ele se-ntorceau în sala de mese a slujitorilor. Dacă mă gîndeam la Ted, cum își lua ceaiul singur, la masa din bucătărie crestată cu tăieturi de cuțit, era de mirare cum de-am ajuns să fiu acolo ; îmi luasem în suflet o amintire sumbră, de parc-ar fi fost cușca unui animal sălbatic. Larma ușoară pe care o făceam cu toții, mîncînd și bînd, susurul potolit al glasurilor, exclamațiile neaccentuate, clinchetul surd și precis al lucrurilor mișcate din locul lor și trecute din mînă în mînă, strălucirea dîrei de aur — cît de încîntătoare erau cu toate, și totuși nu m-ar fi încîntat atît de intens dacă n-aș fi știut cum e ceaiul lui Ted.

Cînd m-am dus cu ceașca la Marian ca să mi-o umple iar (am pretins un asemenea privilegiu, ca oaspete venit mai de mult), ochii ei îmi vesteau o însărcinare care nu mi-a scăpat. „Stai în spate“, îmi spuneau ei, sau : „vino să mă vezi după ceai“. Dar cu toate acestea și-n ciuda faptului că-mi plăcuse ceaiul cu toate ale sale atît de mult, nu m-am dus la ea. M-am întors în camera mea, am încuiat ușa și am scris scrisoarea.

Mi se părea că dac-am să plec și numai dac-am să plec, legătura dintre Ted și Marian se va încheia. Nu m-am întrebat cum de fusese cu putință înaintea venirii mele. Îmi făceam următoarea socoteală : nu mai este nimeni altul decît mine care să ducă bilețelele, ele trebuie duse și răspunsurile aduse în aceeași zi, fiindcă numai după micul dejun știe Marian care sînt planurile doamnei Maudsley ; dacă eu n-am să fiu acolo ca să fac pe mesagerul, ei n-au să se poată-ntîlni și lordul Trimingham n-are să știe niciodată că viitoarea lui mireasă e prea prietenoasă cu un alt bărbat. Dacă rămîn, va trebui să fac cum îmi spune ea ; singurul lucru e să plec. Nu vedeam nici o fisură în logica mea.

Nu m-am întrebat de ce însărcinările astea, care cîndva fuseseră marea mea desfătare, acuma ajunseseră să fie sperietoare curată. Eu

mă schimbasem, nu ei. Pentru prima oară în viață m-am pomenit că am un simț puternic al obligației într-o problemă care de fapt nu mă privea pe mine — un simț a ce trebuie și a ce nu trebuie să fac. Pînă acum principiul meu fusese să-mi văd de treburile mele, cum dealtfel era și principiul colegilor mei de școală. Dacă cineva mă ataca, încercam să mă apăr singur. Dacă încălcasem o regulă, încercam să scap de consecințe. Unde nu era nici o regulă și cînd nu eram în primejdie de-a fi atacat, nu luam deloc în seamă două elemente independente, care n-aveau nici o legătură cu interesele mele, numite juste sau injuste, cu care acțiunile mele n-ar intra în contact decît ca să le încuviințeze sau să le înfiereze. Dar de data asta, dintr-un atare scrupul, m-am simțit silit să iau măsuri preventive — și chiar cu prețul sacrificiului meu, pentru că nu doream să plec de la Brandham.

Bineînțeles, înfruntasem o droaie de provocări de la Marian și de la Ted, dar am fost cinstit și obiectiv ca să recunosc că eu îi atacasem primul. Ei se apărau împotriva mea. Credeam că știu ce e mai bine pentru mine, ce e mai bine pentru ei, pentru lordul Trimingham, în sfîrșit ce e mai bine pentru toată lumea : așa că aveam să plec. N-aveam sentimentul că fug. Dar fugeam ca să m-ascund. Nervii îmi erau zdruncinați, eram înspăimîntat și nu voi mai avea încredere în mine și nici în altcineva.

Cutia de scrisori din coridor fusese golită și scrisoarea mea a trebuit să aștepte pînă dimineață. Cealaltă plecase de mai bine de-o jumătate de zi. Dar nu mă îndoiam că-mi va aduce telegrama care să mă cheme acasă.

Străbătînd coridorul, am dat peste lordul Trimingham.

„Tocmai omul !" a exclamat el, cum spusese și Marian înaintea lui. „Vrei să-mi fac o părere bună despre tine ?"

Marian îmi oferise un șperț mai consistent, dar n-am văzut ce-aș risca dacă primesc.

„O ! da !"

„Ei, găsește-mi-o pe Marian, fii băiat bun !"

Mi s-au muiat picioarele. Era ultima ființă pe care doream s-o văd.

„Dar credeam că n-o să-i mai trimiți nici un mesaj !" m-am opus eu.

Pentru întîia oară de cînd ne cunoșteam, dacă am descifrat bine semnele, Trimingham mi-a părut iritat și credeam c-are să se-ntoarcă împotriva mea, așa cum făcuseră și ceilalți doi. Dar el a spus cam tăios :

„O, vezi-ți de treabă dacă ești ocupat. Doream doar să-i spun ceva. Pleacă mîine la Londra și s-ar putea să n-am alt prilej."

„Se duce la Londra ?"

„Da, pînă miercuri." Vorbea despre ea pe un ton ca și cum era a lui, cel puțin așa mi se părea.

„Mie nu mi-a spus nimic", am exclamat, cu glasul jignit al slujitorului care n-a fost prevenit de venirea unui musafir.

„Are o mulțime de lucruri la care trebuie să se gîndească chiar acum, altfel ți-ar fi spus. Și-acum fă o minune și găsește-o, afară doar de n-o poți scoate din pălărie."

Dintr-o dată, cu o ușurare fără margini, mi-am adus aminte de-o obiecțiune întemeiată. „Marcus mi-a spus că după ceai are să se ducă s-o vadă pe doica Robson."

„Ei, fir-ar să fie. Marian se duce mereu la ea și ne spune că biata doică își pierde memoria și uită dacă Marian a fost la ea sau nu. Parcă e fata ei, atît de multă grijă are de ea."

Mi s-a părut minunat ce spusese și tocmai plecasem în fugă, cînd m-a chemat înapoi.

„Nu exagera", mi-a spus el, revenindu-și la vechiul lui fel de-a fi, atît de cordial și de plăcut. „Arăți cam palid. Nu trebuie s-avem doi bolnavi în casă."

„O ! dar cine e celălalt ?"

„Gazda noastră, stăpîna casei ; dar nu vrea să se știe."

„E *foarte* bolnavă ?" l-am întrebat.

„O ! nu, nu-i nimic important." Am putut vedea că ar fi dorit să nu-mi fi spus.

CAPITOLUL 17

ÎN DRUM spre mormanul de gunoi, m-am întîlnit cu Marcus.

„*Bonsoir,* căzătură posomorîtă, încotro ?" m-a întrebat el.

I-am spus care mi-era destinația.

„Oh, hai să nu ne ducem acolo. *Je le trouve trop ennuyeux*" [1], a zis el. „Hai să ne gîndim unde să mergem în altă parte."

Am oftat. Se vede că trebuia să fac o convorbire în franceză. Franceza era una din puținele materii la care Marcus era mai bun ca mine. Avusese guvernantă o franțuzoaică, de la care căpătase un accent bun ; fusese de asemeni, nu ca mine, în străinătate și-acolo culesese cuvinte și expresii pe care nu-l învățase guvernanta. Și-avea un obicei nesuferit, cînd cineva rostea greșit un cuvînt, să-l repete cu pronunția corectă. Dar nu era nici pedant, nici încrezut, și îngăduia ca adevărata lui franceză să fie acoperită de o brumă de jargon franțuzesc, pe care îl vorbeam și noi uneori. Îi eram oaspete, cu obligația oaspetelui de a ceda și a i se supune. Trebuie să recunosc că fusese cumsecade și la locul lui că nu stăruise de la început să impună o formă de convorbire în care el să strălucească și eu nu. Nu cred că ar fi continuat să fie la fel și în momentul acela, de n-ar fi fost încă necăjit și înciudat pe succesul meu de sîmbătă. Era încredințat că e nevoie să mi se mai scurteze nasul, neștiind că asemenea operație se și făcuse din plin ; și pe jumătate îmi dădeam seama de intențiile lui, și eram necăjit fiindcă nu-mi plăceau. Adeseori cînd vorbeam noi doi era o tendință de rivalitate și de întrecere verbală între noi ; pășeam pe-o muche de cuțit între simpatie și ceartă ; dar de data asta animozitatea noastră latentă ieșise mai mult la suprafață.

[1] Îmi pare prea plicticos (fr.).

„Je suggère que nu visitons[1] șoproanele“, am propus eu.

„Mais oui ! Quelle bonne idée ! Ce sont des places delicieuses“[2].

„Cuvîntul *place* credeam că înseamnă piață“, am intervenit eu.

„Bon ! Je vois que vous avez pris quelque chose !“[3] mi-a răspuns el, dezumflîndu-se, dar pășind greșit într-un soi de franceză — mi-a crescut inima cînd l-am auzit — care nu era tocmai ca la lecție. *„Et que trouvons nous là ?“*[4]

„Mătrăgună, în primul rînd“, am răspuns eu, sperînd să-l strecor pe nesimțite în engleză.

„Vous voudriez dire la belladonne, n'est-ce-pas ?“[5]

„Oui, atropa belladonna“, i-am răspuns, tăindu-i franceza cu latina.

„Eh bien, grande affaire !“[6] a replicat el, dar eu am știut că izbutisem, fiindcă acel *„Eh bien, grande affaire“ !*“, deși ironic, era o obișnuită recunoaștere că ai fost impresionat, după care ne-am întors pentru un timp la limba noastră maternă, sau mai curînd la niște versiuni medievale și hazlii ale ei.

Aproape în fiecare trimestru se-ntîmpla că anumite cuvinte și expresii să se răspîndească cu iuțeala fulgerului în toată școala și să capete virtuți magice. Toți le foloseau, dar nici unul nu știa cine le-a lansat. Dimpotrivă, alte cuvinte ce păreau în sine inofensive erau declarate tabu și folosirea lor isca și incita la o extremă ridiculizare. Trebuia să ne ținem limba în privința lor. Încă-i mai aud pe călăii mei rostind către mine ,învins“. În cîteva săptămîni, moda avea să treacă și cuvintele să-și recapete semnificația lor firească. *„Vous avez pris quelque chose“* (traducerea cuvînt cu cuvînt din limba noastră maternă pentru „ai prins ceva“) și *„Eh bien, grande affaire* (Ei bine, mare scofală), erau două expresii din categoria celor din urmă.

Șoproanele se aflau la o depărtare de aproximativ zece minute de mers pe jos. Erau niște adaosuri la o fostă grădină de zarzavaturi, care fusese făcută, așa cum se făceau uneori asemenea grădini, la o depărtare considerabilă de casă. Cărarea, o potecă de pămînt amestecat cu zgură, ducea pe o bună bucată de loc printre niște tufe de rododendroni și îmi închipui că erau tare vizitate cînd înfloreau ; dar acum erau posomorîte, întunecate, respingătoare și cam înfricoșătoare, lucru căruia în parte i se datora atracția pe care-o exercita asupra mea. De mai multe ori pornisem hotărît să revăd mătrăguna, dar m-am întors înapoi mai înainte de-a ajunge pînă la ea, copleșit de-o spaimă neîntemeiată ; dar numai o dată am mai văzut încă pe cineva pe cărare, atunci cînd m-am întîlnit cu Marian care venea dintr-acolo. Cu Marcus alătăuri, panica era însă împuținată, prefăcîndu-se într-un fior plăcut de pionierat.

---

[1] Propun să vizităm...
[2] Bineînțeles ! Ce idee bună ! Sînt niște locuri fermecătoare.
[3] Bun. Văd că ai prins ceva.
[4] Și ce găsim acolo ?
[5] Vrei să spui belladonna, nu-i așa ?
[6] Ei bine, mare scofală !

„*Je vois l'empreinte d'un pied !*"[1] a strigat Marcus, dînd-o iar pe franţuzeşte.

Ne-am oprit şi ne-am aplecat jos. Cărarea era foarte uscată, iarba veştejită, pămîntul prăfos : dar arăta ca o urmă de talpă, una mică. Marcus a scos un strigăt ce intenţiona să fie un răcnet de război al Pieilor-Roşii.

„*Eh bien, je dirai à Maman que nous avons vu*[2] urma domnului Vineri."

„*Ou de Mademoiselle*[3] Vineri", am sugerat eu spiritual.

„*Vous vous approchez ! ! Certes, c'est la patte d'une dame. Mystère ! Que dira Maman ? Elle a un grand peur des voleurs !*"[4]

„Aş fi crezut că maică-ta e foarte curajoasă", am spus eu, protestînd. „Chiar mai curajoasă decît a mea", am adăugat, nedorind ca pălăvrăgeala noastră să ne depărteze prea tare de treburile mele.

„*Mais non ! Elle est très nerveuse ! C'est un type un peu hystèrique*"[5], mi-a răspuns el cu toată indiferenţa unui medic. „*En ce moment elle est au lit avec forte migraine, le résultat de tous ces jours de*[6] încordare."

M-am bucurat că Marcus o feştelise la ultimul cuvînt, dar mi-a părut rău să aud ce mi-a spus despre maică-sa.

[1] Văd o urmă de picior.
[2] Ei bine, am să-i spun mamei că am văzut...
[3] Sau a domnişoarei...
[4] Te apropii ! ! Sigur, e laba unei doamne. Mister ! Ce-are să spună mama ? Se teme grozav de hoţi !
[5] Ba nu. E foarte nervoasă ! E un gen cam isteric.
[6] În clipa de faţă e în pat, cu o migrenă puternică, rezultatul tuturor zilelor acestora de...

„Dar de ce încordare ?" am întrebat. „Se pare că are atîta lume care s-o ajute." Ca o gospodină de astăzi, m-am gîndit la încordare în termeni gospodăreşti.

El a clătinat din cap misterios şi a ridicat un deget.

„*Ce n'est pas seulement ça. C'est Marianne*[1]."

„Marian ?" am întrebat eu, englezindu-i numele.

„*Mais oui, c'est Marianne.*"[2] Marcus a început să vorbească în şoaptă. „*Il s'agit des fiançailles, vous savez. Ma mère n'est pas sûre que Marianne —*"[3] şi-a rotit ochii şi şi-a pus degetul pe buze.

Eu n-am priceput.

„Se va ţine de făgăduiala dată, dacă trebuie neapărat să ţi-o spun pe englezeşte."

Am rămas trăsnit, nu numai de veşti ci şi de indiscreţia lui Marcus. Şi sînt aproape sigur că, dacă nu s-ar fi înfierbîntat cu franceza lui şi cu încercarea de-a o face pe francezul şi de a se făli faţă de mine, ar fi fost mai precaut. Cît oare bănuia el ? Cît oare bănuia maică-sa ? Marcus era favoritul ei, asta o ştiam prea bine ; puţin îi păsa ei de Denys, arareori vorbea cu domnul Maudsley, în nici un caz în prezenţa mea. Poate că i se încredinţa lui Marcus, aşa cum maică-mea uneori îmi încredinţa lucruri care mă depăşeau. Poate că toate femeile sînt gata uneori să se *destăinuiască*. Dar cît de mult *ştia* ?

[1] Nu-i numai asta. E Marianne.
[2] Bineînţeles, Marianne.
[3] E vorba despre logodnă, ştii. Mama nu e sigură că Marianne...

Un gînd m-a izbit deodată.

„Vous avez vu votre soeur chez Mademoiselle Robson ?“ [1] i-am dat drumul întrebării, după o lungă chibzuială.

„Robsón“ a repetat Marcus, cu un accent puternic pe-a doua silabă a numelui. *„Mais non ! Quand je suis parti, la Marianne n'était pas encore arrivée. Et la pauvre Robson etait bien fâcheuse* [2] pentru că zice că Marian abia de vine cîteodată s-o vadă“, mi-a răspuns Marcus repede. „Îţi spun asta pe englezeşte, ca să pricepi, bă bufniţă insulară.“

„Lordul Trimingham mi-a spus“, l-am întrerupt eu într-un chip impresionant şi neluînd în seamă cuvîntul de ocară, „că Marian zice că doica Robson a, în fine — *a perdu sa mémoire“* [3]. am învîrtit-o eu cu o uşoară înfloritură.

„Perdu sa aiurea !“ a ripostat Marcus încurcînd iarăşi limbile. *„Sa mémoire est aussi bonne que la mienne, et cent fois meilleure que la vôtre, sale type* de [4] cu mintea înşirată pe pereţi !“

L-am pălmuit pentru injurie, dar veştile m-au neliniştit.

„Lordul Trimingham a mai spus că Marian pleacă mîine la Londra“, i-am spus eu. *Pourquoi ?“* [5]

---

[1] Ţi-ai văzut sora la domnişoara Robson ?

[2] Ba nu ! Cînd am plecat, Marian încă nu sosise. Şi biata Robson era tare mîhnită...

[3] Şi-a pierdut memoria.

[4] Memoria ei e la fel de bună ca a mea şi de o sută de ori mai bună ca a ta, individ scîrnav...

[5] De ce ?

„Pourquoi ?“ a repetat Marcus, cu mult mai franţuzeşte decît îl întrebasem eu. *„En part, parce que comme toutes les femmes, elle a besoin des habits neufs pour le bal ; mais en grand part, à cause de vous, vous...“* [1] epitetul nu l-a nimerit şi, în loc de asta, a suferit puternic, dezumflîndu-şi obrajii.

„A cause de moi ?“ m-am mirat eu. „Din pricina mea ?“

„Vous venez sur le point ?“ [2] mi-a sosit replica grăbită. „Da, din pricina ta ! Se duce ca să ia ceva ce poate că ai să pricepi dacă-ţi spun că-i *un cadeau.“*

„Un cadou !“ am exclamat şi, preţ de-o clipă, m-a cuprins mustrarea de conştiinţă. „Dar mi-a dat atît de multe cadouri.“

„Ăsta-i unul foarte special, pentru ziua ta de naştere“, a adăugat Marcus, vorbind pe-ndelete şi cu vocea ridicată, de parcă s-ar fi adresat unui surd sau unui debil mintal. *„Entendez-vous, coquin ? Comprenez-vous, nigaud ?* [3] Dar n-ai să poţi ghici ce este.“

Emoţionat cum eram, am uitat cît de frică mi-era de darurile de la Marian şi de implicaţia lor danaiană.

„*Tu* ştii ce e ?“ l-am întrebat precipitat.

„Da, dar nu spun *aux petits garçons.“* [4]

Am început să-l scutur pînă a strigat „Pax.“

---

[1] În parte fiindcă, la fel ca toate femeile, are nevoie de toalete noi pentru bal ; dar în mare parte din pricina ta, tu...

[2] Ai nimerit-o.

[3] Auzi, ticălosule ? Înţelegi, nătărăule ?

[4] Copilaşilor.

„Fie, jură că n-ai să spui nimănui." Scuturasem și ceva franceză din el.
„Jur."
„Jură în franțuzește, *si vous le pouvez.*" [1]
„*Je jure.*" [2]
„Și jură că ai să pari uimit cînd Marian îți dă darul — cu toate că tu nu poți s-arăți altfel decît uimit, neghiobule ; ai fost născut așa", și mi-a maimuțărit expresia feței.
„*Je jure*", am psalmodiat, neluîndu-i în seamă strîmbăturile.
„Ai să-ncerci să înțelegi, dacă-ți spun pe franțuzește ?"
N-am răspuns.
„*C'est une bicyclette.*" [3]
Pentru un copil din zilele de azi, așa ceva ar putea să pară o dezamăgire, mie însă mi-a deschis porțile cerului. Bicicleta era lucrul pe care-l doream cel mai tare pe lume și pe care nu speram deloc să-l capăt, pentru că era, știam căci mă interesasem, dincolo de posibilitățile bănești ale mamei. L-am copleșit pe Marcus cu întrebări despre ea — ce marcă, ce mărime, ce cauciucuri, ce far, ce frîne. „*C'est une bicyclette Oombaire*" [4], mi-a spus Marcus, pronunțînd marca cu un asemenea accent franțuzesc, încît la început n-am recunoscut numele faimos ; dar la celelalte întrebări nu mi-a răspuns decît : *Je ne sais pas*" [5] într-un lălăit tărăgănat, înnebunitor.

[1] Dacă poți.
[2] Jur.
[3] E-o bicicletă.
[4] E-o bicicletă Oombaire.
[5] Nu știu.

„*Je ne l'ai pas vue*" [1], mi-a spus pînă la urmă. „*C'est un type qui se trouve seulement à Londres,* se găsește numai la Londra, *espèce de* [2] dobitoc. Dar pot să-ți spun ceva ce nu m-ai întrebat."
„Ce ?"
„*Sa couleur*, sau cum ai spune tu, culoarea ei."
„Ce culoare e ?"
„*Vert — un vert vif.*" [3]
Nu mi-a mers mintea deloc și-am crezut că e vorba de *verre*, adică sticlă, și m-am uitat lung la el, fără îndoială cu gura căscată și cu ochii holbați, întrebîndu-mă cum poate fi o bicicletă de culoarea sticlei vii.
Pînă la urmă m-a lămurit.
„Verde, verde, *mon pauvre imbecile* [4] verde viu" și drept cînd întreaga viziune începuse să mi se lămurească în toată minunăția ei Marcus a adăugat : „*Et savez-vous pourquoi ?* [5]"
N-am putut ghici.
„*Parce-que vous êtes vert vous-même* — ești verde crud tu însuți, necopt, ageamiu, cum ar spune bietul englez de altădată", a tradus el, ca să nu-mi lase nici o îndoială. „E culoarea ta adevărată, așa a spus Marian". Și Marcus a început să danseze în jurul meu, cîntînd : „Verde, verde, verde."
Nu pot spune cît de dureroasă mi-a fost asemenea destăinuire. Pentru moment mi-a spul-

[1] N-am văzut-o.
[2] Specie de...
[3] Verde — un verde viu.
[4] Bietul meu prostovan.
[5] Și știi de ce ?

berat toată bucuria și plăcerea la gîndul bicicletei. Aproape toate înțepăturile și zeflemelele lui Marcus alunecau pe mine ca apa, fără să mă atingă, dar să fiu socotit ageamiu — aici îmi nimerise punctul slab. Și ca alte descoperiri din timpul zilei, și asta a răspîndit o umbră neagră asupra trecutului pe care-l socotisem atît de apărat și sigur. Hainele verzi, darul ce mă fericise, verdele Lincoln, verdele ca pădurea-nverzită, verdele lui Robin Hood — și-acela nu fusese decît o insultă subtilă, menită să mă facă să arăt ca un nătîng.

„Chiar a spus Marian așa ?" l-am întrebat.

„Mais oui ! Vraiment !" [1] și a început iarăși să cînte și să danseze.

Poate că școlarii de astăzi nu mai dansează în jurul unuia sau al altuia, dar odinioară așa făceau și pentru victimă era o încercare descurajantă și exasperantă. Pentru moment l-am urît pe Marcus, și-am urît-o și pe Marian ; am înțeles cît de nătîng trebuie să-i fi părut ei și mi-am dat seama cum a profitat de asta. Dar nici eu n-am să mă las mai prejos și-am să răspund tot cu o lovitură, ba încă în franțuzește :

„Savez-vous ou est Marian en ce moment-ci ?" [2] l-am întrebat cu meticulozitate.

Marcus s-a oprit brusc și s-a uitat lung la mine. „Nu", mi-a răspuns, dar glasul i-a sunat straniu în englezește. „*Tu* știi unde e ?"

„Oui", i-am răspuns, înfiorat că i-am întors franceza împotrivă-i. *„Je sais bien."* [3]

[1] Sigur ! Chiar așa !
[2] Știi unde e Marian în clipa de față ?
[3] Da... Firește că știu.

Era o minciună curată ; habar n-aveam unde se afla, cu toate că bănuiam că e cu Ted.

„Unde, unde ?" m-a întrebat Marcus.

„Pas cent lieues d'ici" [1], i-am răspuns neștiind cît e o milă pe franțuzește și lăsînd impresia, bănuiesc, că Marian e foarte pe aproape.

„Dar unde, unde ?" a repetat el.

„Je ne dis pas ça aux petits garçons" [2], i-am răspuns și am început la rîndul meu să dansez în juru-i, cîntînd : *„Petit garçon, petit garçon, ne voudriez vous pas savoir ?"* [3]

„Pax", a strigat Marcus pînă la urmă și eu m-am oprit din învîrtitul meu în juru-i.

„Dar chiar știi unde e, bă Piele-Rosie ?" m-a întrebat Marcus.

„Mais oui, mais oui, mais oui" [4], a fost tot ce-am binevoit să-i răspund.

Dacă mi-aș fi amintit ce gură spartă e Marcus, cît e de limbut, n-aș fi declarat nici în ruptul capului presupusa mea știință a locului unde se afla Marian; deși faptul că într-adevăr nu știam făcea să pară că nu e chiar trădare. Și nici n-aș fi făcut-o deloc, dac-am fi vorbit în englezește ; mi-aș fi pus lacăt la gură. Dar interpretarea în franceză m-a înfrînt, făcîndu-mă să-mi pierd stăpînirea de sine. Încercînd să mă întrec pe franțuzește cu Marcus m-am simțit altă făptură — cum, fără îndoială, s-a simțit și el. Într-o limbă străină trebuie să spui ceva, altfel pari stupid chiar dacă acel ceva ar fi fost mai bine

[1] Nu-i la o sută de leghe de-aici.
[2] Asta n-o spun băiețeilor.
[3] Băiețele, băiețele, n-ai vrea să știi ?
[4] Sigur că da, sigur că da, sigur că da.

să rămînă nerostit. Dar în cazul meu, sentimentul că-i fac un rău lui Marian avea cea mai mare greutate. Spunînd că știu unde se află, mă descărcam în parte de ciuda mea împotriva ei ; dar neștiind unde e, îmi împăcam conștiința.

Mergeam agale în tăcere, cînd și cînd reușind să facem cîteva salturi ca să potolim încordarea și să înlăturăm dihonia dintre noi, cînd deodată am văzut ceva ce mi-a înghețat sîngele în vine.

Eram în fața șopronului în care creștea mătrăguna, și mătrăguna ieșea afară pe ușă.

Preț de-o clipă am crezut că fusese înzestrată cu puterea de a se mișca și că venea spre noi. Apoi fenomenul s-a explicat singur, de la sine ; tufa crescuse atît de mult de cînd o văzusem ultima oară, încît șopronul n-o mai putea ține înăuntru.

Pe pragul pe care mătrăguna-l păzea, ne-am oprit și ne-am uitat stăruitor înăuntru. Marcus era de părere s-o dăm la o parte și să intrăm în șopron. „Vai, nu intra“, am șoptit ; el a zîmbit și s-a tras îndărăt ; aceea a fost clipa împăcării noastre. Tufa se întinsese uimitor de tare ; acoperea pereții dezveliți, se vîra printre crăpăturile lor, dibuind după o ieșire, mînată și împinsă de o tainică forță explozivă care aveam sentimentul că-i va dărîma. Crescuse din cale-afară în dogoarea care pîrjolise toate celelalte. Frumusețea ei, de care-mi dădeam perfect de bine seama, era pentru mine prea cutezătoare, prea necruțătoare în toate amănuntele ei. Caliciile florilor purpurii, ursuze și masive, doreau de la mine ceva ce nu le puteam da, iar boabele nerușinate, negre și lustruite, mă îmbiau cu ceva ce nu doream. Toate celelalte plante, credeam eu, înfloresc pentru ochi ; ele sînt desăvîrșite pentru văzul nostru ; principiul misterios al creșterii e vădit și limpede în ele, misterios totuși simplu. Pe cîtă vreme buruiana asta pare că crește într-un scop anumit, ca să continue un trafic dubios și suspect. Nici o armonie și nici o proporție între părțile-i constitutive. În același timp, dă în vileag toate stadiile dezvoltării ei. E totodată tînără, matură și bătrînă. Nu numai că-și poartă împreună florile cu semințe cu tot, dar se vede o discrepanță între dimensiunile frunzelor ei : unele nu-s mai mari decît degetul mic de la mîna mea, altele cu mult mai lungi decît brațul. Te poftește s-o cercetezi și totuși îți refuză inspecția, ca și cum ar adăposti o taină suspectă și tenebroasă, pe care totuși dorește s-o afli. Afară amurgul întuneca văzduhul, dar înăuntru se și făcuse noapte, noapte în care se învăluise planta.

Hărțuit pe de o parte de fascinația care mă îmbia, și pe de alta de scîrba care mă îndepărta, m-am întors — și atunci am auzit vocile. În primul moment nu era decît o voce, sau numai una care se auzea. De la început am recunoscut-o, dar Marcus nu : era vocea cîntecului „Cînd alte buze“ care vorbea, fără nici o îndoială, un limbaj a cărui patimă destăinuia puterea pe care o simțea din plin. Dar ceea ce auzeam eu era un murmur încet, stăruitor, cu întreruperi pentru răspuns, în care nu se da nici un răspuns. Murmurul avea o putere hipnotică în el, pe care n-o mai auzisem niciodată în altă voce : un amestec de stăruință, de ademenire, de extremă tandrețe, și de sub el o adîncă vibrație de rîs ținut

în frîu, ce-ar fi putut izbucni în orice clipă. Era glasul cuiva dorind ceva din răsputeri și sigur de sine și convins că-l va căpăta, dar în același timp vrînd, nu, constrîns să stăruie cu toată puterea ființei sale.

„Un nebun care vorbește aiurea", a șoptit Marcus. „Să mergem să vedem ?"

În clipa aceea s-a auzit și cealaltă voce, fără intonație, de nerecunoscut, dar distinctă. Ochii lui Marcus au prins a străluci.

„Et bien, c'est un couple", a șoptit el, *„un couple qui se fait des yeux doux."* [1]

„Des yeux doux ? [2] am repetat eu prostește.

„Se drăgostesc, tîmpitule. Hai să mergem și să-i gonim."

Îngrozit atît de gîndul de a-i descoperi cît și de-a fi descoperit, am avut pe neașteptate o inspirație.

„Mais non !" am spus eu în șoaptă. *Ça serait trop ennuyeux. Laissons-les faire !"* [3]

Hotărît, am pornit pe cărare înapoi, și Marcus, după cîteva priviri aruncate îndărăt, m-a urmat cam în silă. Printre zvîcnirile nebune ale inimii și mulțumirea totală că am scăpat, am găsit și timp să mă felicit. Datorită cuvîntului *„ennuyeux"*, izbutise șmecheria : Marcus îl folosise ca să discrediteze mormanul de gunoaie ; în tot vocabularul său vast, cuvîntul cu pricina adusese cea mai puternică forță de discreditare.

---

[1] Ei bine, e o pereche... o pereche ce-și face ochi dulci.
[2] Își face ochi dulci.
[3] Ba nu !... Ar fi prea plictisitor. Hai să-i lăsăm în pace.

Sofisticat de timpuriu, Marcus știa că a fi plictisitor este păcatul de neiertat.

„Scîrboasă neobrăzare aș zice că e !" a prins a clocoti Marcus cînd ne aflam departe, unde nu mai puteam fi auziți. „De ce-au venit tocmai aici ca să se drăgostească ? Mă-ntreb ce-ar zice mama."

„Vai ! eu nu i-aș spune, Marcus", am exclamat eu repede. „Să nu-i spui. Făgăduiește-mi că n-ai să-i spui. *Jurez, jurez, je vous en prie."* [1]

Dar n-a vrut să-mi facă plăcerea nici pe franțuzește.

Cu prietenia restabilită, am plecat mai departe, uneori liniștiți, cu privirile deschise și sincere, alteori dînd înăuntrul nostru peste niște temeri subite. Mă gîndeam la multe lucruri.

„Cît țin logodnele ?" l-am întrebat. Marcus sigur că trebuie să știe.

„Cela dépend" [2], m-a înștiințat el profetic. „Poate c-ai prefera să-ți răspund pe englezește ?" m-a întrebat pe neașteptate. „E o limbă mai potrivită pentru mintea ta săracă."

N-am dat nici o atenție maliției sale.

„Dacă-i vorba de rîndași, grădinari, de fete în casă și de alte asemenea lepădături", mi-a răspuns Marcus, „logodnele pot dura o veșnicie. Cu oameni ca noi, în general nu țin foarte mult."

„Cît de mult ?"

„Ei, o lună sau cam așa ceva. *„Deux mois, trois mois."* [3]

Am stat și m-am gîndit la asta.

---

[1] Jură, jură, te rog.
[2] Asta depinde.
[3] Două luni, trei luni.

„Logodnele uneori se strică, nu-i așa ?"
„Tocmai asta o îngrijorează pe mama. Dar Marian n-are să fie atît de *folle* [1]... *fou* pentru tine, Colston, la masculin ți se potrivește exact ție — scrie cuvîntul pe caiet de o sută de ori, te poftesc — atît de *folle* încît să-l lase pe Trimingham *planté là* [2]. Ce-am spus. Colston ?
„*Planté là*", am repetat plin de umilință.
„Te poftesc să-l traduci."
„Sădit acolo."
„Sădit acolo, într-adevăr. Stai jos. Următorul, următorul, următorul, următorul, următorul. Nu poate nici un băiat să traducă adevăratul înțeles al expresiei „*planté là ?*"
„Spune tu ce înseamnă ?" l-am întrebat eu.
„*Planté là* înseamnă... înseamnă, păi, aproape orice poftești, afară de sădit acolo."
Am luat-o și pe asta așa cum mi-a spus-o el : gîndurile îmi zburaseră iarăși aiurea și acuma mișunau ca muștele în jurul unei oale cu miere. Bicicleta verde ! Chiar dacă era o insultă — și nu mai aveam nici o îndoială că așa e — aș putea înghiți insulta. M-aș putea pune oare în situația de a o *nu* înghiți ? — iată întrebarea. Bicicleta mi-era, nici vorbă, mai scumpă decît orice alt lucru pe care-l aveam. Eram sigur că dac-aș fi plecat înaintea zilei mele de naștere, n-aș fi primit-o. Ei s-ar considera jigniți de mine și-ar expedia bicicleta înapoi la prăvălie, sau poate c-ar da-o lui Marcus, cu toate că el avea una. Mi-am închipuit cum aș arăta gonind

[1] Nebună...
[2] Părăsit.

cu bicicleta pe drumul din satul nostru, pe care-l vedeam acuma, în cursul ultimelor ceasuri, mult mai aproape și mult mai limpede — cum aș arăta descălecînd și proptind-o de unul din stîlpii de care sînt fixate lanțurile care înconjoară și ne apără poteca din fața casei. Cum au să se minuneze toți de ea ! Nu știam să merg pe bicicletă, dar voi învăța foarte repede. Mama are să țină o mînă pe șa, tot așa și grădinarul... și apoi am să merg în urcuș și-n coborîș pe coline, zburînd, plutind...
Și cu toate acestea, nu mă simțeam împăcat. Undeva se afla o capcană, eram sigur ; și cu toate că nu știam ce înseamnă mită sau cumpărare a tăcerii, semnificația termenului îmi fîlfîia prin minte ca un liliac.
Eram prea epuizat ca să rețin în minte multă vreme orice gînd, chiar și năluca bicicletei. Fusesem atît de mulțumit de cum manevrasem lucrurile la hambar : și-acum mă întrebam de n-ar fi fost mai bine să fi scos un strigăt care să-i înștiințeze, decît să fi vorbit în șoaptă cu Marcus.
„*Vous êtes très silencieux*", mi-a spus Marcus, „*Je n'aime pas votre voix,* care e urîtă, încleiată, făcută parcă anume să fie auzită la o cîntare sătească. *Et quant à vos sales pensées, crapaud, je m'en fiche d'elles, je crache* pe ele. *Mais pourquoi avez-vous perdu la langue ?* [1] Limba ta de șarpe, lungă, subțire, vîscoasă și pătată ?"

[1] Ești foarte tăcut... Nu-mi place vocea ta... Și cît despre gîndurile tale mîrșave, broască rîioasă ce ești, mă doare-n cot, scuip... Dar de ce ți-ai pierdut limba ?

În fața camerei de culcare, ne-am despărțit. Mai era o grămadă de timp pînă la cină și m-am furișat jos în coridor ca să mă uit la cutia de scrisori. Scrisoarea mea era încă acolo, sprijinită de ochiul de geam, cu alte scrisori în dosul ei. Am împins ușița cu degetul și, spre marea-mi-uimire, s-a deschis. Am luat scrisoarea în mînă ; numai s-o rup — și bicicleta era a mea A urmat o clipă de chinuitoare ezitări. Apoi am strecurat scrisoarea înapoi și am urcat tiptil, în vîrful picioarelor, la etaj, cu inima zbătîndu-mi-se-n piept.

CAPITOLUL 18

CÎND AM COBORÎT la micul dejun în dimineața următoare, scrisoarea plecase. Oh ! ce liniște s-a lăsat asupră-mi în clipa aceea ! La masă am numărat doar două absențe, Marian și maică-sa. Marian, am aflat, luase trenul de dimineață spre Londra ; doamna Maudsley era încă în pat. Am făcut tot felul de presupuneri în legătură cu natura indispoziției ei. *Un type hystèrique,* spusese Marcus. Ce simptome manifesta ? Avea oare crize, convulsii ? Nu știam altceva despre isterie decît că uneori o au slujnicele ; nu știam ce formă ia, dar n-o puteam asocia cu doamna Maudsley care, pe lîngă că era o doamnă, pe deasupra se arăta totdeauna calmă. Privirea aceea încordată și tăcută, care te prindea în raza ochiului ei cercetător ! Cu mine fusese în chip statornic bună și prietenoasă ; mai drăguță în unele privințe, poate chiar mai drăguță în toate privințele decît fusese Marian. Totuși, din pricina tăcerii pe care-o păstra, prezența ei mi se părea apăsătoare : n-aș fi îndrăznit s-o iubesc, dac-ar fi fost mama mea. Marcus o iubea, dar poate că lui îi arăta o altă fațetă a ei. Lui Denys îi dădea-n vileag toate stîngăciile ; cînd bietul de el îi vedea ochiul pus asupră-i, întotdeauna părea de parc-avea să înghită ceva — sau de parcă-nghițise ceva. Da, în lipsa doamnei Maudsley, puteai să-ți tragi sufletul mai în voie.

Oare Marian o iubea ? Asta n-aș putea s-o spun ; le văzusem pe amîndouă pîndindu-se ca două pisici : și pe urmă, cum fac și pisicile, întorcîndu-se indiferente fiecare în altă parte, ca și cum tot ce fusese în joc între ele la un moment dat dintr-o dată a pălit. Așa ceva nu se potrivea cu concepția mea despre dragoste ; concepția mea despre dragoste era mai ostentativă și mai demonstrativă.

O iubisem pe Marian, sau așa i-aș fi spus cuiva căruia puteam să-i încredințez secrete, de m-ar fi întrebat (dar nu era nimeni în asemenea situație ; mamei cu siguranță că nu i-aș fi spus). Dar ce sentimente aveam acum față de ea ? Mi-am pus întrebarea în timpul cît am stat în genunchi pentru rugăciune, cînd gîndurile mele ar fi fost îndrumate spre iertare ; dar n-am putut răspunde întrebării. Încă mă mai așteptam să-i văd fața batjocoritoare de partea cea-

ialtă a mesei, şi nevăzînd-o şi dîndu-mi seama că n-am s-o mai văd pînă miercuri, o uşurare mi-a umplut sufletul. Miercuri, de fapt chiar marţi, voi fi primit biletul de drum : voi fi terminat cu Brandham ; mă mai simţeam încă în el, dar nemaifăcînd parte din el.

Chiar şi atunci cînd Marian însemna pentru mine tot ce admiram mai mult pe lume, chiar şi atunci cînd auzindu-i vocea ce-mi rostea numele cu o modulaţie ironică şi tainică, îmi aducea atîta fericire cît ar fi putut să-mi dea o fiinţă omenească de pe acest pămînt, totdeauna îmi fusese puţin teamă de ea, teamă să nu cad sub standardul ei. În ce consta asta, nu prea ştiu bine, fiindcă nu era numai frumuseţea ei. Nu cred s-o fi auzit vreodată spunînd ceva perfid, cu toate că n-aş fi recunoscut că-i aşa dacă aş fi auzit-o spunînd. Nu, era numai aerul ei de nerăbdare jovială şi plăcută faţă de lucruri şi de oameni — puterea ei de-a ajunge într-un loc mai înainte ca ceilalţi să ajungă şi de a-l părăsi în timp ce ceilalţi abia dacă-l dibuiau, însuşirea-i tulburătoare de a ghici ceea ce aveau ceilalţi să spună înainte de a fi spus, toate astea o făceau să pară superioară celorlalţi. Ea ajungea pe cînd ceilalţi abia-şi tîrau picioarele ; mersul ei, tăind de-a dreptul, îi făcea pe ceilalţi să pară greoi la mers şi prozaici. Şi nu le era superioară în sensul puterii de-a patrona ; o interesa şi-i plăcea lumea şi niciodată nu ne confunda cînd vorbea cu noi. Dar îşi avea unghiul ei propriu prin care ne privea şi în general era un unghi uşor deconcentrant: ea ne vedea nu cum ne vedeam noi înşine sau cum eram văzuţi de alţii. Pentru mine, felul ei de-a mă vedea ca Vînătorul Verde a fost îmbătător, o oglindă în care nici vorbă să obosesc tot privindu-mă : a fost ca o renaştere. Şi numai ea putea face minunea asta ; nu slujea la nimic dacă-mi spuneam : „Iată cum mă vede Marian". Chipul nu prindea viaţă pînă ce nu ţinea ea oglinda.

Şi-acum oglinda se spărsese. Numai eu ştiam cît calcul zăcea sub aparenta nesăbuinţă a lui Marian şi toate gîndurile mele despre ea erau înecate în verde şi otrăvite ; mai că nu mai puteam suferi să mă uit la costumul meu verde. Nu mai slujea la nimic să-mi spun, acuma, că mi-l dăduse mai înainte de-a mă fi apucat să duc scrisorile, deoarece totdeauna mă socotise un ageamiu ; Marcus mi-o spusese şi nu mi-a trecut prin cap că el m-ar fi putut minţi.

Aşa că mă simţeam uşurat de absenţa ei ; despovărat de încordarea de a trebui s-o urmăresc şi să mă ţin la înălţime, de a fi ceea ce credeam că vrea ea să fiu în fiece clipă, un exerciţiu psihologic ce-şi pierduse vraja ; şi scăpat de ameninţarea unei emoţionante dări a cărţilor pe faţă, atrăgînd după sine încă nişte învinuiri suplimentare şi cuvinte aspre şi nedrepte, dorinţă pe care i-am citit-o în ochi, credeam eu, cu o zi mai înainte.

Sînt eu, vîrstnicul, bătrînul Leo, care face asemenea afirmaţii tîrzii ; pe vremea aceea nu-mi analizam sentimentele prea mult ; eram mulţumit să simt că împrejurările şi-au potolit tensiunea şi că mă pot strecura în banalitatea mea, în starea sufletească dinainte de Brand-

ham, trăindu-mi standardul meu de viaţă fără să rîvnesc la al altuia.

Patru dintre musafirii veniţi la sfîrşitul săptămînii luaseră trenul de dimineaţă împreună cu Marian, aşa că rămăseserăm un grup mic, numai şapte : domnul Maudsley, lordul Trimingham, Denys, Marcus şi cu mine şi doi oameni mai în vîrstă, domnul şi doamna Laurent, de care nu-mi amintesc nimic decît că erau teribil de neinteresanţi. Ba chiar şi masa se scurtase, de era acum abia de lungimea mesei noastre din sufrageria de-acasă, pe care aveam s-o revăd atît de curînd. Domnea un sentiment minunat de *détente*. Denys s-a folosit de-o asemenea împrejurare ca să ne ţină un discurs despre cea mai bună cale de-a duce lupta împotriva braconierilor. „Dar, uiţi, tată", a spus el de nenumărate ori, „că parcul ăsta e un parc *expus*. Oricine poate intra în el, oricine, oriunde, şi noi habar să n-avem." A bătut cîmpii pe tema asta, istovindu-se din răsputeri, argumentîndu-şi sieşi cînd nu i se oferea nici o rezistenţă. N-ar fi îndrăznit una ca asta dac-ar fi fost maică-sa de faţă ; dar domnul Maudsley nu l-a repezit niciodată de faţă cu mine, decît atunci, pe terenul de cricket.

După puţin timp, gazda noastră s-a ridicat de la masă şi odată cu el ne-am ridicat şi noi toţi ceilalţi. „Cine pofteşte un trabuc ?" a întrebat el pe neaşteptate, ochii lui duşi în fundul capului examinînd cu grijă faţă după faţă, inclusiv pe a mea. Punea adeseori întrebarea asta la un timp al zilei care pînă şi eu ştiam că-i nepotrivit ;

asta se întîmpla cînd îşi aducea aminte pe neaşteptate de îndatoririle sale de gazdă şi atunci venea cu o asemenea amabilitate ospitalieră, ca un foc de pistol. Cu toţii am zîmbit, am clătinat din cap şi am plecat din sufragerie, lăsînd-o pe seama slujitorilor. Nici tu birou, nici tu program zilnic, nici tu scrisori de dus, nici tu probleme ! Eram liberi !

Pe cînd ieşeam afară, Marcus îmi zise : „Vino cu mine, vreau să-ţi spun ceva". Plăcut gîdilat şi întrebîndu-mă ce-ar putea fi, m-am dus după el în salonul doamnei Maudsley — buduoarul albastru cum i se spunea. N-aş fi îndrăznit nici în ruptul capului să mă aventurez în el, dar Marcus era o persoană privilegiată, faţă de doamna Maudsley.

A închis uşa şi-a spus, cam sfios :

„Ai mai văzut una ca asta ?"

„Nu", i-am răspuns instinctiv, fără să mai aştept s-aud restul.

„E foarte caraghios şi destul de grosolan."

Eram numai urechi.

Marcus şi-a alcătuit o faţă cu trăsături solemne şi-a spus :

„Negustorii de turteală au şters-o."

Mi-am rotit ochii într-o chinuitoare presupunere, nădăjduind că pe undeva pînă unde se termină bătaia ochiului, am să pot vedea ce e foarte caraghios şi destul de grosolan, dar n-am putut şi pînă la urmă a trebuit să i-o spun verde-n faţă.

Marcus şi-a încruntat sprîncenele şi şi-a dus degetul la obraz. Apoi s-a cutremurat, enervat pînă la culme, şi a spus :

„O, am înţeles greşit. Acum mi-aduc aminte. Fii sigur c-ai să rîzi ; e înfiorător de caraghios."

M-am pregătit să rîd în hohote.

„Iată cum e : negustorii de *zguduială* au şters-o."

Am chicotit puţin, ca urmare a unei reacţii nervoase, dar n-am văzut unde e hazul. Marcus, dîndu-şi seama de asta, a fost jignit.

„Nu-i nevoie să rîzi, dacă nu-ţi vine", a declarat el cu trufie, „dar să ştii *că-i foarte* caraghios."

„Sînt sigur că-i aşa", i-am răspuns, fiindcă ştiam cît e de nesocotit şi de necuviincios să nu guşti o glumă cînd ţi-e spusă. Ba mai rău încă, poţi fi învinuit că eşti greu de cap.

„Un tip care e monitor la o şcoală particulară i-a spus-o unui prieten de-al meu şi *s-a prăpădit* de rîs", a urmat Marcus. „Asta s-a întîmplat după ce nişte pedagogi au fost daţi afară, fiind prinşi că se drăgosteau sau cam aşa ceva. Fuseseră groaznic de severi, cu gura tot timpul pe elevi, ba dîndu-le chiar şi pedepse scrise, ceea ce face toată povestea cît se poate de caraghioasă. Nici acuma nu vezi hazul ?".

„Nu prea", am mărturisit.

„Păi, negustori — poţi să ai de-a face cu negustori de fiare, sau negustori de peşte, sau negustori de brînză, sau negustori de fructe, dar ai mai auzit tu vreodată pînă acum de-un negustor de zguduială ?"

„N-aş putea spune c-am auzit."

„Hm, şi *nu-i* caraghios ?"

„Da, bănuiesc că-i aşa", i-am răspuns cu îndoială. Apoi, după ce mi-am dat seama cît de ingenios fuseseră folosite cuvintele, am început şi eu să rîd aproape din toată inima.

„Dar de ce-i grosolan ?"

„Din pricină că *zguduială* e un cuvînt grosolan, prostule !"

„Chiar e ?" am întrebat eu, simţindu-mă umilit şi ruşinat, cum numai cel ce-a fost prins că nu ştie nimic despre problemele lascive, lubrice şi desfrînate, se poate simţi. „De ce e grosolan ?"

Drept răspuns, Marcus a prins a rîde şi-a rîde. Şi-a închis ochii şi-a început a-şi legăna capul dintr-o parte în alta şi a se zvîrcoli de rîs. În sfîrşit, după ce-a încetat, mi-a spus :

„Tu eşti gluma cea mai de haz din toate !"

M-am prins şi eu în rîs cu el, de teamă să nu par că sînt nesigur şi că fac notă aparte, şi pe urmă, după ce Marcus a rîs pînă ce n-a mai putut, l-am întrebat a doua oară, cu preţul unui sacrificiu mare de mîndrie :

„Dar de ce *zguduială* e un cuvînt grosolan ? Te rog, spune-mi".

El însă n-a vrut să mă lămurească, iar credinţa mea e că n-a putut.

Ziua aceea şi următoarele două au fost cele mai fericite pe care le-am petrecut la Brandham Hall. Nu se comparau cu sîmbăta şi cu duminica dimineaţa ; nu m-am simţit, ca să folosesc expresia lui Ted, „deasupra lumii întregi". Acelea

au fost zile pline de înfrigurare, de emoție, de sănătate, de-o bunăstare totală, așa cum nu mai cunoscusem pînă atunci. Acestea erau zile de convalescență : mă simțeam ca și cum m-aș fi însănătoșit încetișor după o boală lungă ; sau ca și cum, din focul unei competiții sportive, pe neașteptate fusesem scos repede de pe teren și așezat printre spectatori.

Nimeni n-a venit în vizită, și nici noi n-am fost în nici o vizită ; pentru întîia oară la Brandham Hall totul a decurs ca-n viața de familie și nu ca la petrecere. Încordarea de a înveseli pe cei din jur sau de-a fi desfătat pierise ; nu mai te silea nimeni și nimic să vorbești sau să asculți ; puteam fi oricît de tăcuți am fi poftit. Denys s-a folosit de-un asemenea prilej ca să trăncănească, nu glumă, dar noi ceilalți abia de scoteam cîte-un cuvînt, și numai cînd aveam chef. Multe lucruri dinăuntru și dinafara casei (cu toate că nici vorbă de fațada-i dinspre sud-vest), pe care pînă atunci nu le văzusem deoarece eram preocupați să nu lăsăm conversația și animația să lîncezească, multe lucruri, zic, acum mi s-au întipărit în minte. Vremea se făcuse mai statornică, dar și mai caldă ; luni temperatura urcase la 29 grade, iar marți la 32 ; apogeul de 38 de grade, pe care-l nădăjduiam, părea că se apropie iar.

„Marian are să fiarbă la Londra“, a spus lordul Trimingham ; „nimic nu te-nfierbîntă mai tare decît cumpărăturile.“ O vedeam într-o prăvălie de biciclete ticsită, uleiul topit revărsîndu-se pretutindeni. („Vai de mine, uite mi-am pătat fusta, ce mă fac ? — și-i una nouă pe care abia am

cumpărat-o pentru logodnă.“) Dar n-ar fi spus ea așa ceva ; ar fi rîs și-ar fi zis una să-l facă pe vînzător să rîdă ; mi-am adus aminte cum fusese la Norwich. Iese afară, măturînd caldarîmul cu rochia, ridicînd nori de praf după ea ; și-n urma ei, în imaginație, iată bicicleta mică, verde, o bicicletă de băiat, una completă cu cele mai noi dispozitive, inclusiv frînă în față și-n spate, în formă de potcoavă, nu una din cele demodate care funcționează numai la roata din față, cum are Marcus, care se slăbește și nu te mai poate opri. De cîte ori îmi venea Marian în minte, bicicleta iat-o în urma ei ca un prieten devotat, mergînd singură, ținîndu-se de ea, călcînd pas cu pas pe urmele ei.

O bicicletă verde ! Ce greu e să-ți scoți din minte un gînd chinuitor, care se ține fixat ca o lipitoare de alt gînd pe care-l întîmpini cu bucurie ! Dacă Marcus nu mi-ar fi dat explicația aceea haină a culorii bicicletei, aș fi putut să nu-i dau drumul scrisorii pentru mama.

Pe siguranța răspunsului ei neîntîrziat se sprijinea toată fericirea mea. Nădăjduiam că n-are să i se pară prea extravagant să trimită o a doua telegramă ; mai curînd mă temeam să nu trebuiască să i-o arăt pe-a mea doamnei Maudsley : s-ar fi putut s-o facă să leșine sau cine știe ce.

Marți dimineața am găsit o scrisoare lîngă farfuria mea. Caligrafia mi-era necunoscută, ștampila poștală din Brandham Rising, un sat învecinat. N-am putut să-mi închipui de la cine era, fiindcă numai două persoane îmi scriau scrisori : mama și mătușă-mea. Ardeam de curiozitate atît de tare, încît mai că nu auzeam ce spu-

neau cei de la masă, dar nu mi-am putut-o satisface, fiindcă nu puteam suferi să-mi citesc scrisorile de față cu alții. De îndată ce s-a dat semnalul ridicării de la masă — acum atît de neoficial și neprotocolar — am rupt-o la fugă în cameră la mine. Spre marele meu necaz, slujnicele erau înăuntru, cum se-ntîmpla adesea cînd doream să fiu singur în cameră ; și-a trebuit să-mi strunesc nerăbdarea pînă le-am văzut plecate.

Black Farm
Duminică

Dragă domnișorule Colston,

Îți scriu de-a dreptul ca să-ți spun cît de rău îmi pare că te-am alungat așa. M-am necăjit tare că te-am dat afară. N-am avut de gînd, n-a fost cu scop, dar în ultima clipă n-am avut chef să-ți spun nimic. Poate cînd ai să mai crești, ai să-nțelegi cum a fost și-ai să mă ierți. Era destul de firesc să dorești să știi, ca băiat de vîrsta dumitale, dar fapt e că pe moment n-am simțit de datoria mea să-ți spun. Dar nu se cuvenea să mă necăjesc așa, mai ales după ce mi-ai spus că tatăl dumitale murise — numai că mi-am ieșit din sărite, cum mi se întîmplă adesea, și iată așa a fost.

Am fugit după dumneata și te-am strigat să te întorci îndărăt, dar îmi închipui că ai crezut că te alungam.

Nu cred c-ai să vrei să vii iarăși la mine curînd, dar dacă ți-ar plăcea să vii duminica viitoare la aceeași vreme, am să încerc să-ți spun

ce m-ai întrebat, să tragem cîteva focuri de pușcă și să stai la ceai. Ce rușine că te-am lipsit de ceai ; nădăjduiesc că ți-au păstrat puțin ceai la Brandham Hall.

Te rog să mă crezi că îmi pare sincer rău dac-am fost cam bădăran și nu-mi păstra pică.

Cu toată stima,
(asta era tăiat)
Al dumneatale prieten fidel,
Ted.

P.S. Mi-ai uns bastonul de cricket grozav !

Am citit scrisoarea de la un capăt la altul de mai multe ori și aproape c-am fost încredințat că e sinceră. Dar ceva din mine încă bănuia că era un vicleșug la mijloc, ca să mă facă să le mai duc bilețelele. Fusesem păcălit atît de des, fusesem atît de necopt, de crud, de verde ! Și gîndeam, poate pe drept cuvînt, că era foarte firesc pentru Ted să-i fie rușine să-mi spună ceva ce nu-i era rușine să-i slujească drept momeală. N-am bănuit — ceea ce cred acum c-a fost — că el își cerea iertare atît pentru una cît și pentru cealaltă.

În orice caz, scrisoarea nu mai avea nici o importanță. Dacă perspectiva unei plăcute după-amiezi de duminică cu Ted, ce-avea să mă învețe ce e viața, care-i adevărul și miezul ei, își oferea atracțiile, m-am descotorosit de ea, știind c-am să fiu la celălalt capăt al Angliei.

Mama credea în logica emoțiilor : nu se gîndea că ele ar trebui controlate, ba încă mai puțin reglementate prin lecțiile experienței. Dacă eram

cuminte de zece ori în șir și obraznic a unsprezecea oară, asta o necăjea tot atît de tare ca și cînd cele zece ori n-ar fi existat ; și dacă (asta cu titlu de argument, fiindcă sper că n-am fost niciodată) aș fi fost obraznic de zece ori și cuminte a unsprezecea oară, tot așa n-ar fi ținut socoteală de cele zece ori. Se bizuia și se sprijinea pe sentimentul momentului și-ar fi socotit că e „destul de greșit și de rău“ să procedezi altcum. În mod inconștient, mă luasem după ea și consideram exemplul ei drept o lege a vieții. Dar acuma nu mai puteam : emoțiile mele mă făcuseră circumspect și precaut.

Un ins mai vîrstnic și-ar fi dat seama că scrisoarea cerea un răspuns. Mie nu mi-a trecut prin cap să-i răspund — eram prea înclinat să cred că scrisoarea e un dar. Era însă o expresie în ea care m-a nedumerit, așa că m-am hotărît să-l caut pe lordul Trimingham și să-l rog să mă lămurească (în mintea mea el era tot viconte, cu toate că gura se învățase să-i zică lord).

La ora asta el se îndrepta de obicei spre fumoar ca să citească ziarele și să discute „afaceri serioase de stat“ (așa cum obișnuia mama să spună cînd tata sta închis într-o cameră cu prietenii săi). Gîndindu-mă că și el ar putea fi ocupat cu așa ceva, am împins ușurel ușa, crăpînd-o, și m-am uitat înăuntru, gata s-o șterg ; dar, văzîndu-l singur am intrat.

„Ei“, a exclamat el, „te-ai apucat de fumat ?“

Eu am dat din colț în colț, încercînd să găsesc un răspuns potrivit. Dar, negăsind nici unul, am început a mă învîrti prin fața scaunului său.

„Nu te mai roti așa“, mi-a spus lordul Trimingham. „Mă amețești.“

Am izbucnit în rîs și-apoi l-am întrebat pe negîndite :

„Dumneata știi ceva despre Ted Burgess ?“

Acuma, după ce-l desființasem la cricket, îmi venea ușor să vorbesc despre el.

„Da“, mi-a răspuns Hugh, mirat. „De ce ?“

„Întrebam și eu așa“, i-am răspuns cu vocea stinsă.

„Aha ! te gîndești la felul cum i-ai prins mingea, cred“, a urmat lordul Trimingham, punîndu-mi la îndemînă cu bunăvoință un motiv. „Ei, e un om de treabă, chiar cumsecade“ — mi-am adus aminte că spusese la fel și despre buri — „dar e puțin cam sălbatic.“

„Sălbatic ?“ am repetat, gîndindu-mă dintr-odată la lei și la tigri. „Vrei să spui că e primejdios, Hugh ?“

„Nu pentru dumneata sau pentru mine. Știi, cam atacă femeile, dar nu e mare pagubă cu asta.“

Atacă femeile ! Oare ce-nseamnă asta ? Nu-mi plăcea să pun prea multe întrebări. Totuși nu m-am gîndit că Ted ar putea-o ataca și ucide pe Marian : ucigaș, iată tocmai lucrul de care mi-era frică. Acuma frica aceea s-a spulberat, și-a pierdut existența, dealtfel împreună cu tot restul vieții mele de la Brandham Hall. Abia de mai pot crede că odinioară socoteam că trebuie să-l previn pe lordul Trimingham ce primejdie îl amenință. Al nouălea viconte nu va ști niciodată că l-am salvat de soarta celui de-al cincilea.

Dispărînd eu, a dispărut și primejdia : a fost lovitura mea de maestru. Nici nu mă sinchiseam s-o socot un act de sacrificiu, chiar de-ar fi fost unul ; fiindcă în sacrificiu nu-i nici un merit, nimic cu care să te mîndrești. De mă gîndesc la scenele pe care Marian și Ted mi le-au făcut, era scuzabil să mă socotesc drept cheia și lacătul întregii afaceri.

După ce pusesem la cale cu mama să mă cheme acasă, mi se părea că trăiesc o viață postumă la Brandham, dar încă mă interesa retrospectiv situația — și anume ce s-ar fi putut întîmpla dacă m-aș fi lăsat prins în joc.

„Ce alta pot să-ți mai spun despre el ?" m-a întrebat lordul Trimingham. „E puțin cam iute la mînie, știi, o vorbă doar, și gata explozia, își iese din sărite."

M-am gîndit la ce mi-a spus Hugh și pe urmă i-am pus întrebarea pentru care venisem, nedîndu-mi seama cît de nimerită era.

„Ce-nseamnă să-ți ieși din sărite ? Are vreo legătură cu curățatul unei puști ?"

Lordul Trimingham a izbucnit în rîs. „Nu, nu are nici una", mi-a răspuns el. „Dar are haz că mă întrebi : înseamnă exact ceea ce ți-am spus — să te înfurii."

În clipa aceea a intrat domnul Maudsley. Lordul Trimingham s-a sculat în picioare și, după o scurtă ezitare, i-am urmat și eu exemplul.

„Stai jos, Hugh, te rog, stai jos", a spus domnul Maudsley, cu vocea lui seacă și monotonă. „Văd că ai adus un recrut nou în fumoar. I-ai povestit cîteva anecdote de fumoar ?"

Lordul Trimingham a rîs.

„Sau i-ai arătat pozele ?"

Mi-a indicat un șir de tablouri mici și întunecate, puse în rame grele. M-am uitat la cea mai apropiată de mine și-am văzut bărbați purtînd niște pălării cu boruri late, fumînd din lulele lungi, șezînd pe butoaie, cu căni de bere cu capac sau jucînd cărți. Bînd împreună cu bărbații sau servindu-i, erau femei. Ele nu purtau pălării : părul le era tras în spate de pe frunțile înalte și goale și vîrît în niște baticuri simple, albe. Una din femei se sprijinea de spătarul scaunului unui bărbat, urmărind cu ochii avizi pe jucătorii de cărți ; spătarul scaunului îi apăsa sînii, care se rotunjeau, bombîndu-se peste marginea spătarului ; și erau de-o culoare murdară, între roz și cenușiu. Din pricina asta m-am simțit stingherit. Nu mi-a plăcut cum arăta pictura și nici ce exprima ; tablourile, gîndeam eu, trebuie să aibă un subiect atrăgător, trebuie să redea un moment ales pentru frumusețea lui. Oamenii ăștia nici măcar nu s-au trudit să arate cît puteau mai bine : erau urîți și foarte mulțumiți că erau așa. Dădeau în vileag ceva din făpturile lor despuiate ; se citea asta pe fețele lor ; dar această mîndrie vană, dezavuată de toată lumea, în afară de ei, m-a izbit ca ceva îngrozitor — mai îngrozitor decît îndeletnicirile lor, oricît erau ele de scandaloase. Uitaseră de sine, asta era — și nu trebuie niciodată să uiți de tine.

Nu-i de mirare că tablourile nu erau arătate lumii, căci cine ar putea dori să se uite la așa

ceva ? Şi nici nu pot fi prea de preţ, fiind aşa de mici.

„Nu-i plac“, a declarat categoric domnul Maudsley.

Eu am început să mă frămînt, negăsindu-mi locul.

„Cred că s-ar putea să nu le-nţeleagă“, a spus lordul Trimingham. „Pentru Teniers trebuie să ai, un gust format, după părerea mea.“ Părea dornic să schimbe subiectul şi a spus, dar fără să-l schimbe prea mult :

„Vorbeam despre Ted Burgess cînd ai venit dumneata şi-i spuneam lui Leo că Ted atacă femeile.“

„Are reputaţia asta, cred“, a afirmat domnul Maudsley.

„Da, dar nu-i treaba mea ce face el cu duminicile lui, nu-i aşa ?“ Lordul Trimingham păru c-aruncă o privire înspre mine — niciodată nu ştiai în ce parte se uită — şi adăugă repede : „Am vorbit cu el în privinţa înrolării. Am atacat problema cu mult tact, bineînţeles — încetişor, fără pripeală. Un om ca el, singur — fără legături — ar fi un subofiţer de prima clasă. Sigur, e altceva cu o carabină, dar e bun ţintaş, după cîte se aude.“

„Are reputaţia asta, cred“, a afirmat domnul Maudsley pentru a doua oară. „Cînd l-ai văzut ? Duminică ? Întreb doar fiindcă cineva l-a zărit în parc.“

„De fapt, ieri“, a răspuns lordul Trimingham ; „şi m-am dus eu la fermă. Dar l-am mai placat în privinţa asta odată, mai de mult. Mă tem că nu prea sînt o reclamă bună pentru viaţa de soldat.“

Uneori făcea aluzie la desfigurarea lui, nu de ..a dar ca să se deprindă cu ideea asta, mă ..ndesc eu acuma, şi ca să-i facă pe cei din ..uru-i să creadă că puţin îi pasă. Nu-i reuşea totuşi totdeauna sistemul. După o pauză jenantă, domnul Maudsley l-a întrebat :

„Şi ce-a spus ?“

„Prima oară mi-a spus că nu vrea, că e destul de fericit cum e şi-i lasă pe alţii să lupte. Dar ieri a părut că şi-a schimbat părerea — se gîndea că i-ar plăcea să aibă de-a face puţin şi cu ei. I-am spus că de-acolo n-are să mai poată pleca. Situaţia s-a schimbat de cînd Roberts a plecat în Pretoria, cu toate că De Wet pare că pricinuieşte necazuri în Transvaal.“

„Aşadar, crezi c-are să se ducă ?“ a întrebat domnul Maudsley.

„Cred că s-ar putea întîmpla, şi în ceea ce mă priveşte, îmi pare rău : e un băiat de treabă şi n-are să-mi fie uşor să găsesc un alt arendaş ca el. Dar, ce să-i faci, războiul e război.“

„Pentru ţinutul nostru n-are să fie mare pierdere“, a adăugat domnul Maudsley.

„De ce ?“ a întrebat lordul Trimingham.

„Ei, tocmai ce spuneai dumneata mai înainte“, a răspuns vag domnul Maudsley. A urmat o tăcere. Eu nu urmărisem bine sensul convorbirii lor, dar în suflet mi se strecurase o amărăciune.

„Ted pleacă într-adevăr la război ?“ am întrebat.

„Aşadar îi spui acum Ted !“ a exclamat lordul Trimingham. „Hm, foarte probabil c-are să plece.“

Dacă adulții ar fi mai desluşiţi, mai clari! Am încercat să cred că acel „foarte probabil" înseamnă o împrejurare neprevăzută şi îndepărtată. Pe cînd închideam uşa, l-am auzit pe domnul Maudsley spunîndu-i lordului Trimingham :

„Se spune c-ar fi pus mîna pe-o femeie de pe-aici."

Nu ştiam ce-nseamnă asta, dar am crezut că poate se referea la femeia cu ziua ce muncea la Ted.

CAPITOLUL 19

ÎI SPUSESEM mamei, şi îmi spusesem şi mie, că telegrama ar trebui să sosească la unsprezece şi un sfert. Se făcuse unsprezece şi un sfert, dar dispoziţiile date de mine nu se înfăptuiseră. Nu-mi pierdusem curajul ; de fapt mă simţeam cu sufletul împăcat. Credinţa mea că telegrama are să sosească era de nezdruncinat, şi unde mai pui că acuma mai aveam un răgaz ; un răgaz din răgaz, ca să zic aşa, fiindcă nu-mi surîdea cîtuşi de puţin perspectiva de a-i aduce la cunoştinţă doamnei Maudsley plecarea mea bruscă (pe care o hotărîsem în mintea mea pe joi cel mai tîrziu) şi nici nu ştiam cum am să fac să-i ajungă la urechi, deoarece era în pat. În pat imaginaţia nu-mi îngăduia să ajung pînă la

ea ; s-ar fi putut tot atît de bine să fie în străinătate.

Fără îndoială, nu era altă explicaţie decît că scrisoarea mea întîrziase. Răspunsul avea să vină cu poşta a doua.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a zilei cu Marcus. Eram în cei mai buni termeni. Lui Marcus îi trecuse de tot ciuda — şi în orice caz nu mai dădea semne de-aşa ceva — ciudă pe care poate c-a avut-o pe mine din pricina multelor mele succese din urmă ; miracolul n-a durat tradiţionalele nouă zile, şi acum doar dacă mai era amintit în treacăt şi cu parcimonie. Am rătăcit cam fără nici un ţel prin parc, făcînd felurite presupuneri în legătură cu ce-are să ne aducă viitorul trimestru, punîndu-ne la încercare unul altuia vocabularul, aruncîndu-ne insulte, din cînd în cînd încăierîndu-ne, iar uneori mergînd braţ la braţ. Mi-a împărtăşit multe secrete, fiindcă era pornit să bîrfească fără ruşine, lucru cu care nu eram de acord dar care în taină mă desfăta. Invers decît spune zicala, consideram că poveştile din afara şcolii nu contau aşa de mult. Mi-a povestit despre balul care avea să aibă loc, sporindu-i splendorile ; m-a instruit în privinţa rolului pe care trebuia să-l joc. Mi-a spus că Marian avea să-mi aducă nişte mănuşi albe de la Londra — nu-mi păsa că n-am să le am, dar vai, bicicleta, familiarul obiect verde ce se ţinea de coada ei : asta îmi învenina sufletul ! Marcus a scos un program din buzunar şi mi l-a arătat : Vals, Vals, Cadril, Boston, Dans Săltat („ăsta-i pentru bătrînii de modă veche, ca tine", a explicat

Marcus), Vals, Vals, Polcă. Apoi supeu şi pe urmă iarăşi Vals, Vals, etc., pînă la Învîrtită şi la urmă Galop. „Dar Galop nu se scrie cu doi de l ?“ l-am întrebat. „Nu şi în franţuzeşte, *crétin*“, mi-a răspuns Marcus cu un ton zdrobitor : „Cîte mai ai de învăţat. Dar nu sînt sigur c-o s-avem în program şi o Învîrtită, şi un Galop : *il est un peu* provincial, *vous savez*, să le avem pe amîndouă. Trebuie să hotărîm în ultima clipă. Tata probabil va alege.“ „Şi cînd se va anunţa şi vestea logodnei ?“ am întrebat eu. „S-ar putea să n-o anunţăm“, mi-a răspuns Marcus ; „mai curînd credem că o putem lăsa să se răspîndească. Dar tu şi cu mine vom fi trimişi la culcare, la vremea aceea. N-au să ne lase să stăm pînă după miezul nopţii, din respect pentru vîrsta ta fragedă, *mon enfant*. Vai, eşti atît de mi-i-i-c !“ a ciripit el galeş. „Şi ştii ce mai eşti încă ?“

„Nu“, i-am răspuns fără să bănuiesc cît de cît ceva.

„Hm, nu te supăra, dar nu eşti decît un micuţ, nevinovat şi crud, *vert, vous savez.*“

I-am tras una şi pe urmă ne-am încăierat puţin.

Era cît se poate de plăcut şi cît se poate de nereal, să aud de evenimente la care n-am să iau parte. De cînd venisem, balul mi se înfăţişa ca un obstacol peste care trebuia să trec cumva. Tocmai învăţam să dansez, şi-n vals nu ştiam încă să mă învîrt cum trebuie şi invers, aşa că eram sigur c-am s-o scot prost la capăt. Dar să-mi închipui balul fără ca să fiu acolo, era cu totul altceva.

N-aveam sentimentul că-l înşel pe Marcus ; o disimulare ca cea pe care-o pusesem în practică nu era necesară planului pe care mi-l formulasem — plan care să fie bun pentru toată lumea. Neverosimil pe cît îmi pare acum, în zilele acelea eram om de acţiune şi în acţiune eram un realist pentru care scopul scuză mijloacele. Scopul meu, în orice caz, era ireproşabil. Nu mai era vorba de dus bileţele, ceea ce, eram încredinţat, nu se putea termina decît rău, şi de aceea Marian şi Ted erau nedrepţi încercînd să mă înşele. Destul de nedrepţi, ba chiar foarte nedrepţi. Nedrept era un cuvînt de care nu mă prea slujeam ; ideea că Drept şi Nedrept erau ca doi indivizi giganţi ce trăgeau cu urechea, spionîndu-mi toate mişcările, mi-era cît se poate de displăcută. Dar cu siguranţă că ceva ce s-ar putea isprăvi cu o ucidere e nedrept.

Aşa că ascultam nepăsător cît timp Marcus mi-a povestit despre bal, dar cînd, plecînd de la cele importante către cele neînsemnate, a început să-mi spună despre pregătirile pentru ziua mea de naştere (toate se făceau într-o taină grozavă, mi-a adus el la cunoştinţă), atunci am avut remuşcări. Şi nu numai remuşcări, ci şi păreri de rău. Fiindcă fiecare, se părea, avea cîte ceva pentru mine : costumul cel verde cu toate accesoriile sale nu intra la număr — lucrurile acelea fuseseră daruri precis nu de ziua mea. „Alt lucru care-i dă bătaie de cap mamei“, a continuat Marcus să-mi spună, „e tortul de ziua naşterii. Nu tortul în sine, *vous savez, mais*

les chandelles[1]. Mama e ceea ce se cheamă o superstiţioasă : îi displace numărul treisprezece — cu toate că fiecare trebuie cîndva să aibă treisprezece ani, mai ales tu, tu duzina dracului."

Am socotit asta ca ceva într-adevăr de duh şi m-am uitat la Marcus cu un sentiment nou de respect.

„Dar am dibuit noi o modalitate, numai că-i prea secretă ca să ţi-o spun, eşti gură spartă şi-ai pălăvrăgi cu toată lumea. Dar clipa cea mare, *le clou*[2] al serii, dacă poţi să-nţelegi aşa ceva tu, nerodule, va fi cînd îţi dă Marian bicicleta. Cînd va bate ceasul şase, uşile au să se deschidă în laturi şi ea are să intre pe bicicletă, în pantaloni strîmţi de tricou, foarte ajustaţi, zice ea, numai s-o lase mama, dar tare mă-ndoiesc. Probabil că o să-şi pună pantalonii de sport."

Am închis ochii pe fondul încîntătoarei privelişti şi, o clipă, vechile mele sentimente pentru Marian s-au redeşteptat. Prea tîrziu : zarurile fuseseră aruncate. Era ora şase marţi, nu vineri, şi telegrama avea să sosească din clipă în clipă.

„Sînt pantalonii de sport mai potriviţi ca cei de tricou ?"

„Mai potriviţi, Dumnezeule, nu, dar nu sînt aşa de ajustaţi."

„Dar nu trebuie să fie ajustaţi, pentru bicicletă vreau să spun ?"

[1] Ştii, ci lumînările.
[2] Momentul culminant.

„Ajustaţi, dar nu chiar aşa", mi-a răspuns Marcus cu o răbdare surprinzătoare, „ajustaţi altfel, în felul în care îi poartă femeile care nu sînt prea-prea. Bărbaţii *pot* să poarte ajustat, cred, dar e altceva. Şi cei de sport erau ajustaţi, pînă cînd o femeie pe care-o cunoaştem s-a hotărît să-i pună ca să meargă cu bicicleta în parcul Battersea."

„Încă nu-mi dau seama de ce pantalonii de tricou sînt mai ajustaţi", am mărturisit eu.

„*Eh bien*, de-aia ! Întreabă-te singur."

M-am întrebat, dar n-am căpătat nici un răspuns.

„Şi mai vrea încă să fie din tricou negru."

„Aceia-s mai răi ?"

„Fără-ndoială că-s mai răi, tontălău ce eşti ! Mult mai rău, spune mama. *Pas comme il faut — entièrement défendu*"[1].

Umbrele se lungeau, lumina se schimba, căpătînd o nuanţă aurie. Vremea acum asculta de reguli ; în fiecare timp al zilei era exact aşa cum trebuia să fie. Nici urmă de capricii, de înnourări sau de ameninţarea unor vijelii subite. Era bine atît cît cuprinde cuvîntul ; te puteai bizui că vremea nu se schimbă. N-am mai ştiut de-atunci — chiar şi în străinătate, în Italia — ce-nseamnă cu-adevărat Timp Frumos. Era ca şi cum măreţele pretenţii ale ştiinţei, care cer siguranţa absolută, s-ar fi înfăptuit în chip miraculos în ceruri. Un astfel de timp senin, sigur, ca în peisajele lui Claude, avea un efect ciudat asupra stării tale sufleteşti. Nu mai aveai ce cere în plus

[1] Nu cum se cuvine — cu desăvîrşire interzis.

și neliniștile nemulțumirii, în loc să-și găsească ușurare în starea vremii, în loc să-și găsească oglindirea în apă, erau mustrate pe tăcute de vreme.

Am făcut cale-ntoarsă cu gîndul să coborîm în sat, cînd iată un băiat de la poștă într-o uniformă cu vipușcă roșie, cu o pălărie cilindrică și cu o bicicletă roșie, pedalînd din toate puterile spre noi. Mintea mi-era atît de plină de biciclete, încît a lui îmi păru ca o materializare, a visului meu, doar culoarea oarecum ca o eroare.

„O telegramă !" am exclamat amîndoi, și Marcus i-a făcut semn băiatului să oprească. Eram atît de sigur că telegrama era pentru mine, încît am întins mîna s-o iau.

„Maudsley ? a întrebat băiatul pe-un ton obraznic.

„*Domnul* Maudsley", l-a corectat Marcus. Mi-am tras mîna înapoi și mi-am pironit ochii pe fața lui Marcus, întrebîndu-mă ce mutră va face cînd va afla vestea ; fiindcă tot sigur eram că telegrama era de la mama.

Marcus a deschis-o. „Nu-i decît de la Marian", a spus el, ca și cum o telegramă de la ea mai că nu conta, „ca să ne înștiințeze că vine mîine cu ultimul tren. Mama i-a spus că n-avea destul timp pentru toate cumpărăturile. Probabil că stă ca să-ți cumpere ție bicicleta. Acuma hai să mergem să *déranger* pe săteni — *sales types !*" [1]

Cît de legat la ochi fusesem, mă gîndeam eu, ca să aștept o telegramă de la mama. Fără îndoială că n-a telegrafiat. O telegramă costa șase penny și noi trebuia să ținem seama de fiecare bănuț. O scrisoare ar sosi a doua zi, dacă nu cu prima poștă, atunci cu a doua. Altă amînare, altă zi fără griji, cu trupul la Brandham Hall, cu sufletul acasă.

[1] Indivizi mîrșavi.

Miercuri dimineața a sosit revista *Punch*. A trebuit să-mi petrec timpul răbdînd s-ascult chicotelile celor mari, care păreau mai nestăpînite acuma cînd doamna Maudsley nu era de față ; dar în sfîrșit am pus și eu mîna pe revistă. Am deschis-o cu grijă, căci nu puteam totdeauna să înțeleg o glumă (după cum descoperise Marcus) și uneori era chiar nevoie să-mi fie explicată de cineva mai mare, ca o problemă de aritmetică. Așa încît, cînd descopeream singur o glumă, era un triumf dublu. Spre marea mea bucurie, revista era plină de aluzii la căldură : ele făceau ca experiența mea personală în această materie să pară universală. Iată și soarele, „Toridul soare" (erau și cîteva glume cu adevărat încîntătoare despre biciclete) aplecîndu-se în jos peste ghidoane, raze ondulate ieșindu-i afară din cap, cu un zîmbet aprig pe față ; și în fundal domnul Punch, sub o umbrelă, ștergîndu-și fruntea de sudoare, în timp ce Cîinele Toby, cu limba spînzurîndu-i afară din gură, se topea și lîncezea în spatele lui.

Am rîs în gura mare și ostentativ, vrînd să fiu auzit, pentru că e ceva să descoperi o glumă. Dar ce mai însemna și asta sub titlul „Un gînd măreț în fiecare zi a anului" ?

„De Wet, după ce a fost adeseori înfrînt și pus pe fugă de lordul Methuen, a reușit să distrugă calea ferată în trei puncte" — și erau mai multe de același soi, insinuări batjocoritoare de felul cum ne comportam noi în război. Așa ceva era de haz ? Nu eram de părerea asta — consideram asemenea atitudine ca nepatriotică, așa cum poate c-ar fi socotită astăzi. Totdeauna am ținut cu o parte, uneori cu mai multe părți, dar de data asta eram de partea Angliei.

Eram îngrozit și, cînd mi s-a ivit prilejul, cu un dezgust legitim i-am arătat lordului Trimingham pasajul jignitor.

Spre părerea de rău și uimirea mea, el a rîs și nu se mai putea ține de rîs. N-am socotit că-i potrivit să-l critic, dar cu siguranță că așa ceva era prea mult. El, veteran de război, să creadă că-i hazliu să fie luat în bătaie de joc ! Să rîdă cînd grupul din care făcea parte, pe care îl reprezentase cu atîta vitejie și cu-asemenea preț pentru el, era ridiculizat ! Nu puteam pricepe una ca asta.

Nici miercuri dimineață n-a sosit scrisoarea de la mama. Totuși n-am fost demoralizat și nici exasperat. Dimpotrivă, aveam sentimentul ca și cum toată siguranța ce se întinsese de-a lungul ultimelor douăzeci și patru de ceasuri s-ar fi concentrat într-un soi de bombă ce-avea să explodeze la ora ceaiului. Între timp, cum am să-mi petrec oare ziua ? Se și făcuse foarte cald ; cunoștințele mele meteorologice, sporite de practică de-ajunseseră ca un al șaselea simț, îmi prevesteau un record. De cîteva ori în cursul

dimineții a trebuit să-mi impun să nu mă duc pînă la cămara vînaturilor, ca să ciugulesc cîte ceva din fructul necopt al științei.

Asta ar fi ultima mea zi la Brandham, afară doar dacă ei nu vor să stau pînă vineri, ca un compromis, caz în care, îmi spuneam mie însumi, aș putea primi la urma urmei darurile, cu toate că într-un fel, chinuit și lăturalnic, fără festivitatea strălucitoare a tortului de aniversare. Ba chiar nădăjduiam c-așa vor face, fiindcă gîndul la bicicletă încă străpungea uneori armura hotărîrii mele.

„N-ai uitat nimic ?" Asta era întrebarea pe care mama mi-o punea totdeauna cînd plecam la școală — sau altundeva, cu toate că altundeva să plec se întîmpla atît de rar. „Există cineva căruia trebuie să-i *mulțumești ?"* era altă întrebare a ei.

Cei cărora trebuia să le mulțumesc, puteam să le mulțumesc mîine sau în ziua în care aveam să plec — Marian, Marcus, domnul și doamna Maudsley și slujitorii. În închipuire mă vedeam mulțumindu-le că m-au găzduit. S-ar putea să trebuiască să le mulțumesc și pentru daruri. Mulțumirile se țin pînă-n ultima clipă : ele sînt însuși miezul rămasului bun și gîndul lor apropia plecarea. Adio Brandham ! Mai era cineva ?

Atunci mi-am amintit de Ted. Nu gîndeam că trebuie să-i mulțumesc pentru cine știe ce, dar îmi scrisese o scrisoare și era cu putință să se înroleze. Gîndul ăsta mă neliniștea încă. Trebuia să-mi iau rămas bun și de la el.

N-are să-mi ia mult timp, dar ce fac cu Marcus ? Nu-mi puteam lua rămas bun de la Ted cu Marcus de față. Mi-a venit o idee.

Mama consimțise să mă scald, dar nu mă scăldasem niciodată, fiindcă îndată după ce mi-a venit încuviințarea ei, rîul mai sus de stăvilar scăzuse atît de tare, încît chiar și pentru cei ce nu știau să înoate era prea puțin adînc. Totuși musafirii se mai duceau încă uneori la lac, mai de vale de stăvilar ; dar oricît de scăzut era lacul, tot era prea adînc pentru mine.

„Marcus", am început eu să-i spun, *„il est très ennuyeux, mais..."* [1] și n-am izbutit să termin pe franțuzește ce aveam de spus.

„Dă-i drumul pe englezește, dacă-ți vine mai ușor", m-a întrerupt Marcus cu bunăvoință. „E foarte plictisitor, dar... ?

„Ted Burgess mi-a spus că-i gata să-mi dea o lecție de înot", i-am spus eu repede. Nu era adevărat, dar auzisem atîtea minciuni, și minciuna e molipsitoare ; pe lîngă asta, Marcus îmi spusese c-ar face orice ca să m-aleg cu „ceva" pe timpul șederii mele la Brandham. I-am explicat lui Marcus de ce-aș avea nevoie de ajutorul unui adult.

„N-are să-mi ia decît *un petit quart d'heure*" [2], am încheiat eu, mulțumit de cum o întorsesem.

„Ai să mă părăsești ?" m-a întrebat Marcus pe un ton tragic.

„Dar tu nu m-ai părăsit", am argumentat eu, „cînd te-ai dus la doica Robson ?"

---

[1] E foarte plictisitor, dar...
[2] Doar un sfert de oră.

„Da, dar asta a fost *different*. Ea e bătrîna mea doică, pe cînd el e..." N-am înțeles semnificația epitetului dat lui Ted, dar mi-a sunat ca ceva ce nu se poate tipări. „Ascultă, vezi să nu-l lași să te înece."

„Vai, nu", i-am răspuns eu gata să-mi iau zborul.

„N-am să am nimic împotrivă dacă-l îneci tu", a adăugat Marcus. Avea obiceiul de a-i vorbi de rău pe oameni, mai ales pe cei dintr-o stare socială inferioară. Era *une façon de parler* [1], cum ar fi putut spune el, și n-avea mare importanță.

De la lacheu, care într-un fel trist și descurajant era totdeauna gata să-mi facă pe plac, am căpătat o bucată de frînghie ; și înarmat cu ea, cu ștergarul și cu costumul de baie, am pornit-o spre rîu. Costumul meu de baie numai o dată mai fusese ud, cînd Marian și-a răsfirat părul ud pe el.

Urcîndu-mă sus la stăvilar, l-am văzut pe Ted pe cîmp,. mînînd secerătoarea. Era ultimul lan cu grîu nesecerat ; pe toate celelalte grîul era adunat în clăi. De obicei mă duceam eu la el, dar de data asta era un ultim prilej privilegiat, și el trebuia să vină la mine. I-am făcut semne cu mîna, dar nu m-a văzut ; legănîndu-se și hurducîndu-se pe scaunul secerătoarei, nu se uita decît în jos, ca să se asigure că tăișurile cuțitelor prindeau spicele, și-apoi ridica ochii spre capetele cailor. Pînă la urmă unul din oamenii de pe

---

[1] Un fel de-a vorbi.

ogor m-a văzut şi i-a spus. Ted a oprit caii, şi încetişor, a coborît de pe maşina de secerat, după care omul s-a urcat în locul lui.

Eu am luat-o de-a dreptul spre al doilea stăvilar, mai mic, ca să-l întîlnesc, dar înainte de-a ajunge unul la altul, Ted s-a oprit, ceea ce nu i se potrivea cîtuşi de puţin. M-am oprit şi eu.

„N-am crezut c-ai să mai vii", mi-a spus el.

„Am venit să-mi iau rămas bun", i-am răspuns. „Plec mîine sau vineri cel mai tîrziu." Părea că vorbim peste o prăpastie mică, totuşi de luat în seamă.

„Păi, mergi sănătos, domnişorule Colston, şi noroc bun", mi-a spus el. „Nădăjduiesc c-are să-ţi meargă din plin. Sînt sigur."

M-am uitat lung la el. Nu eram un foarte bun observator, dar am văzut că ciudăţenia din felul lui de-a fi îi era confirmată de înfăţişare. Cîndva îl asemuisem cu un lan de grîu copt, gata de secerat ; acuma era ca grîul ce fusese tăiat şi lăsat în soare. Bănuiesc că avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani. Niciodată nu-mi păruse tînăr ; tinerii din zilele acelea nu încercau să pară tineri, se străduiau să pară maturi. Dar acuma puteam să-i văd pe faţă trăsăturile unui ins mult mai vîrstnic. Cu toate că era leoarcă de sudoare, părea uscat — doar coaja bărbatului care fusese. Am băgat de seamă că îşi făcuse în cureaua de la pantaloni încă o gaură. Aş fi putut să-i spun, aşa cum îmi spusese el : „Cine te tulbură şi te întoarce pe dos ?" dar iată ce i-am spus :

„E adevărat că pleci la război ?"

„Ei", a făcut el, „cine ţi-a spus ?"

„Lordul Trimingham", i-am răspuns.

La asta n-a mai spus nimic.

„Ai aflat că Marian s-a logodit cu el ?" l-am întrebat.

Ted a dat din cap că da.

„De asta te duci ?"

A frămîntat pămîntul cu picioarele aşa cum fac caii şi am crezut că se repede la mine.

„Nu ştiu dacă *mă duc*", mi-a răspuns el cu o nuanţă din hazul lui de altădată. „Asta ea trebuie s-o spună. Nu-i ce vreau eu, ci ce vrea ea."

Am socotit că vorbeşte ca un om lipsit de curaj, şi încă socotesc aşa.

„Ascultă, domnişorule Colston", a început el deodată, „n-ai spus nimănui, nu-i aşa ? E o chestie numai între mine şi domnişoara Marian, dar..."

„N-am spus nimănui", i-am răspuns eu.

Se uita la mine încă îngrijorat.

„Ea mi-a spus că n-ai să povesteşti la nimeni, dar eu i-am spus : Nu-i decît un băieţandru, ar putea să vorbească."

„N-am spus nimănui", am repetat.

„Pentru că nu vreau să dăm de bucluc, înţelegi ?"

„N-am spus nimănui", am repetat iarăşi.

„Sigur că-ţi sîntem amîndoi foarte recunoscători, domnişorule Colston, pentru tot ce-ai făcut", a urmat el, aproape ca şi cum ar fi făcut o propunere publică de mulţumire. „Pentru că nu orice tînăr domnişor ar binevoi să renunţe

la după-amiezile lui ca să ducă nişte scrisorele, ca un curier."

Părea că şi-a dat seama dintr-o dată de prăpastia socială dintre noi. Păstra distanţa dintre noi în mai multe privinţe. La început fusesem măgulit că mi se adresează cu „domnişorule Colston", dar dintr-o dată am dorit să nu-mi mai spună aşa şi l-am rugat :

„Te rog, spune-mi tot poştaşule, aşa ca mai înainte."

Ted mi-a răspuns cu un zîmbet trist :

„Tot îmi mai pare rău c-am strigat la dumneata aşa cum am făcut duminică", a început el să spună. „E firesc ca un băiat de vîrsta dumitale să vrea să ştie lucrurile astea şi noi, cei mai mari, nu trebuie să vă stăm în cale. Şi unde mai pui că era o făgăduială din partea mea, aşa cum mi-ai spus. Dar, nu ştiu cum, nu m-am simţit în stare s-o fac — mai ales după ce te-am auzit cîntînd. Am să-ţi spun acuma, dacă vrei, şi-am să-mi ţin făgăduiala. Dar, ca să-ţi spun drept, nu prea îmi vine..."

„Nici prin gînd nu-mi trece să te tulbur", i-am răspuns cu trufie, ori aşa cum mi-am închipuit c-ar putea să-i spună un adult. „Cunosc pe cineva care are să-mi explice. La drept vorbind, ştiu mai mulţi, oameni care-mi pot spune."

„Numai să nu-ţi spună pe dos de cum e", a adăugat el, cam îngrijorat.

„Dar cum ar putea ? E ceva ce ştie toată lumea, nu-i aşa ?"

Am fost destul de mulţumit de cele ce i-am spus.

„Da, dar mi-ar părea rău... Ai primit scrisoarea de la mine, nu ? Am scris-o numaidecît, dar n-a plecat pînă luni."

I-am răspuns că o primisem.

„Atunci e foarte bine", mi-a spus el, şi părea uşurat. „Nu prea scriu scrisori, doar de afaceri, dar îmi părea un mijloc, hm, după cele ce-ai făcut pentru noi, dăruindu-ne din timpul dumitale, atît de preţios pentru un băiat."

Un nod mi s-a pus în gît, dar tot ce m-a tăiat capul să spun n-a fost decît :

„Foarte bine."

Ted şi-a aruncat ochii spre brîul de copaci în dosul cărora se înălţa Brandham Hall, privirile lui ocolindu-mă.

„Aşa că pleci mîine ?"

„Da, sau vineri."

„Ei bine, poate că ne mai vedem cîndva." În sfîrşit, a străbătut abisul ce ne despărţea şi şovăind mi-a întins mîna. Cred că încă îşi închipuia că n-am s-o iau. „Atunci cu bine, poştaşule."

„Rămîi sănătos, Ted."

În vreme ce mă întorceam să plec, amărît că mă despart de el, un gînd mi-a trecut prin cap şi m-am întors înapoi.

„Pot să mai iau un mesaj de la dumneata ?"

„E foarte frumos din partea dumitale", a răspuns el, „dar chiar vrei ?"

„Da, numai ăsta unul." Nu putea să facă nici un rău ; şi voi fi departe cînd mesajul îşi va face efectul şi voiam mai ales să spun ceva ca să-i arăt că sîntem prieteni.

„Bine", a spus el iarăşi de dincolo de abis, „spune-i că mîine nu se poate, plec la Norwich, dar vineri la şase şi jumătate, ca de obicei."

I-am făgăduit că am să-i spun. Deasupra stăvilarului m-am oprit şi m-am uitat înapoi. Şi Ted se uita după mine. Şi-a scos pălăria-i veche şi moale şi-a fluturat-o, umbrindu-şi ochii şi fluturînd-o din toate puterile. Am încercat şi eu s-o scot pe-a mea, dar m-am mirat de ce n-am putut. Pe urmă am văzut de ce. Într-o mînă duceam costumul de baie şi-n cealaltă prosopul : frînghia-mi era pusă ca un ştreang în jurul gîtului. Pe neaşteptate am simţit că mi-e foarte nelaîndemînă ; mişcările mi se înţepeneau şi pe gît îmi curgea sudoarea. Pînă în clipa aceea nu-mi dădusem seama de poverile pe care le purtam, şi în aparenţă nici Ted. Uitasem pentru ce venisem, dar mi-am amintit ceva pentru care nu venisem. Legănîndu-mi costumul de baie uscat, care acuma era fierbinte la pipăit, şi cu frînghia frecîndu-se de gîtul meu şi rozîndu-l, m-am întors trecînd peste drumul încins de pe dig. Ce gogoman trebuie să-i par lui Marcus, mă gîndeam eu, dacă m-ar vedea.

CAPITOLUL 20

PE MASĂ, dimineaţa la ceai, se afla scrisoarea de la mama. Porunca de punerea mea în libertate sosise.

Mi-am dat seama atunci cît de mult mă bizuisem pe ea şi uşurarea pe care-o simţeam era măsura nesiguranţei în care trăisem de duminică încoace. De fapt, de duminică mă bucurasem de o grămadă de lucruri, aşa cel puţin se părea, dar dedesubt temelia se ruina totuşi. La vederea scrisorii, felurite reacţii fizice care, necunoscute mie, se dezorganizaseră datorită încordării în care trăisem, au început numaidecît să funcţioneze normal : am pălăvrăgit o grămadă de vreme şi am mîncat cu lăcomie de lup. Dacă nu mi-am cerut îngăduinţa de-a o rupe la fugă ca să citesc scrisoarea, faptul se datora în parte plăcerii de-a amîna senzaţia de monotonie care, după cum ştiam din experienţă, urmează după certitudine, şi în parte pentru că, a comunica veştile din scrisoare doamnei Maudsley era o sarcină ce-mi rămînea de făcut şi de care mă temeam. Văzusem mulţi oaspeţi plecînd de la Brandham Hall fără să fi iscat păreri de rău şi s-ar fi putut să-mi treacă prin minte că doamna Maudsley va accepta şi plecarea mea cu înţelepciune, de nu m-aş fi socotit atît de mult drept centrul universului meu şi al lor, după cîte credeam.

Dar am ajuns în sfîrşit în camera mea şi iată ce-am citit :

Scumpul meu băiat,

Nădăjduiesc că n-ai să fii dezamăgit neprimind telegrama şi nădăjduiesc să nu fii dezamăgit nici de scrisoarea de faţă.

Scrisorile tale amîndouă mi-au sosit cu aceeaşi poştă, nu-i aşa că-i ciudat ? Mi-a luat doar cîteva minute pînă ce-am descoperit care-a fost scrisă

întîi. În prima mă rogi să-ți îngădui să mai stai încă o săptămînă pentru că ești atît de fericit — și nu-ți pot spune cît m-am bucurat, aflînd despre cricket și despre cîntece, și cît m-am simțit de mîndră de tine. Apoi, în scrisoarea a doua, îmi spui că nu ești deloc fericit și vrei să-ți trimit o telegramă, rugînd-o pe doamna Maudsley să te trimită înapoi acasă. Știi, scumpul meu, n-am putut îndura gîndul că ești nefericit și nici nu-i nevoie să-ți spun cît de mult îmi lipsești, ori de cîte ori ești plecat de-acasă și nu numai de ziua aniversării tale, cu toate că atunci mai ales îți simt lipsa. Așa că, mai înainte de a-mi începe treburile casnice de dimineață, am plecat la poștă să-ți trimit telegrama. Dar pe drum mi s-a părut că poate amîndoi ne pripim, ceea ce nu-i totdeauna înțelept, nu-i așa ? Mi-am amintit că, numai cu cîteva ceasuri înainte de a-mi fi scris scrisoarea a doua, îmi spuneai că ești mai fericit decît ai fost vreodată în viața ta, ceea ce m-a durut un pic, trebuie să-ți mărturisesc, pentru că sper că ai fost fericit și aici acasă. Și mă întreb ce-a putut să se întîmple în cîteva ceasuri de te-a făcut să te simți atît de altcum decît în prima scrisoare ; mă întreb dacă nu cumva ai exagerat puțin ceva — cu toții exagerăm uneori, nu-i așa ? — e ceea ce se cheamă să faci din țînțar armăsar. Îmi spui că e din pricină că trebuie să faci comisioane, să duci scrisorele și nu-ți place să faci așa ceva. Dar, îmi pare că-mi aduc aminte că îți plăcea cîndva să le duci și, în afară de asta, scumpul meu, nu putem face totdeauna numai ce ne place. Cred c-ar fi o lipsă de recunoștință față de doamna Maudsley după toată bunătatea

ei față de tine, dacă ar fi să-i refuzi acel mic serviciu." (Mama, bineînțeles, presupunea că acel „ei" din scrisoarea mea se referea la doamna Maudsley). „Și aici e foarte cald și adeseori ți-am dus grija, dar tu mereu mi-ai spus că-ți place căldura, mai cu seamă de cînd domnișoara Maudsley ți-a dat hainele subțiri (abia aștept să le văd, și pe tine îmbrăcat cu ele, scumpul meu, mă crezi, nu-i așa ? cu toate că mă îndoiesc că verdele este *tocmai* culoarea potrivită pentru un băiat). Acasă adeseori ai mers mai mult de patru mile (o dată ai mers tot drumul pînă la Fordingbridge și înapoi, ți-aduci aminte ?) și sînt sigură că dacă o iei *binișor* și nu *fugi*, așa cum faci uneori, înfierbîntîndu-te de prisos, n-au să-ți mai pară drumurile prea lungi.

Mi-ai spus că ceea ce faci ar putea fi ceva rău, dar, scumpul meu, cum ar putea fi așa ? Mi-ai povestit că doamna Maudsley nu lipsește niciodată de la biserică și că toată familia și ea se duc împreună cu oaspeții și că în fiecare zi familia face rugăciuni, ceea ce nu se întîmplă în *toate* casele mari, sînt absolut sigură (ba nici chiar în cele mici !) așa că nu *pot* crede că ea te-ar pune să faci ceva *rău* — și-apoi ce *poate* fi rău în a duce niște scrisorele ? Ba mai curînd aș crede c-ar fi rău, cu toate că nu *foarte* rău (tu *ești* un micuț nostim și ciudat) dacă i-ai *arăta* cumva vreodată că nu vrei să le duci. Ea nu s-ar supăra, sînt sigură, dar ar fi *nedumerită* și s-ar întreba ce fel de viață ai dus tu acasă la tine.

Dar, bineînțeles, eu știu că arșița te sleiește de putere și sînt sigură că, dacă te-ai duce la doamna

Maudsley şi i-ai explica cum stau lucrurile şi ai ruga-o *foarte drăguţ* ca altcineva să ducă scrisorelele, ea ar încuviinţa. Mi-ai spus de mai multe ori că sînt doisprezece slujitori în casă ; eşti sigur că n-ar folosi pe unul din ei ca să le ducă ? Dar mă aştept să n-aibă habar că ţie nu-ţi place să le duci — de fapt, aproape aş crede că n-are.

Scumpul meu, nădăjduiesc că n-ai să fii dezamăgit, nici n-ai să te simţi nedreptăţit şi pus la grea încercare de mine, dar eu cred c-ar fi o *greşeală* din partea ta să pleci aşa pe neaşteptate. Ei n-au să înţeleagă şi s-ar putea să creadă că sînt o mamă neserioasă şi lipsită de judecată ! — şi chiar aşa sînt, dragul meu, dar nu mă sili să fiu şi-n împrejurarea de faţă. Din toate cîte mi-ai spus tu despre ei, îţi vor fi nişte prieteni foarte buni mai tîrziu în viaţă. Nădăjduiesc să nu pară că te sfătuiesc să-ţi urmăreşti interesul personal, dar uneori trebuie să fim interesaţi, lui taică-tău puţin i-a păsat de viaţa socială, dar cred c-a greşit şi, de cînd a murit, eu n-am fost în stare să fac mare lucru în a-ţi găsi prieteni. Aş dori să-l chem pe Marcus aici, dar nu ştiu cum l-am putea distra — el trebuie să fie deprins cu nişte condiţii şi obiceiuri atît de grandioase.

Cele zece zile au să treacă repede, aşa că, scumpul meu, cred că trebuie să avem *răbdare*. Asta o spun şi pentru mine nu numai pentru tine, fiindcă mi-e dor de tine şi cea mai minunată şi încîntătoare parte din scrisoarea ta dragă e cînd spui că abia aştepţi să te-ntorci acasă. Dar nu trebuie să ne aşteptăm să fim fericiţi *tot* timpul, nu-i aşa ? Noi doi doar o ştim prea bine.

Poate că nici n-ar fi bine pentru noi să fie aşa. Şi tu eşti ca şi mama ta, uneori sus şi uneori jos. Îmi mai aduc aminte că doar cu puţin timp înainte, erai destul de nenorocit fiindcă nişte băieţi mai mari ca tine te hărţuiau ca să foloseşti un cuvînt lung, dar curînd ai uitat de ei şi te-am văzut iarăşi fericit ca de obicei. Sînt sigură că atunci cînd îţi va sosi scrisoarea mea, ai să te simţi atît de fericit, încît ai să te miri cum de-ai ajuns să-mi scrii asemenea scrisoare.

Rămîi cu bine, scumpul meu, dragul meu băiat. Am să-ţi scriu iarăşi de ziua ta de naştere şi-am să-ţi trimit un mic dar ; adevăratul meu dar îl păstrez pentru cînd te întorci acasă ; mă întreb dacă poţi ghici ce e ?

Cu toată dragostea mea, iubitul meu Leo,

A ta mamă care te iubeşte,

*****

P.S. Ce scrisoare lungă ! Dar am socotit că ai dori să ştii *exact* ceea ce cred. Îmi închipui c-ar fi o greşeală dac-ai pleca acuma. Totul are să fie o experienţă pentru tine, scumpul meu.

Copiii sînt mai obişnuiţi decît adulţii să-şi vadă dorinţele întîmpinate cu un refuz categoric şi totodată mai puţin în stare să ia refuzul în chip filosofic. În ciuda înţelepciunii şi cuminţeniei tonului ei, scrisoarea mamei a însemnat un refuz categoric şi, aşa fiind, nu mi-a distrus numai planurile făcute în gînd, ci m-a dezorientat cu desăvîrşire. Pur şi simplu nu mai ştiam ce să fac, nici în cel mai mic amănunt ; nu ştiam nici măcar dacă să rămîn în

camera mea sau să ies afară. Aş fi vrut să stau de vorbă cu cineva despre halul în care mă aflam, dar instinctiv am înlăturat asemenea dorinţă înainte chiar de a fi fost formulată ; nu puteam sta de vorbă cu nimeni ; sarcina mea era să nu comunic nimic : eram un Turn al Tăcerii pe care zăceau ciolanele albite ale unei taine moarte — nu, nu moartă în sensul acela, ci foarte vie, şi aducătoare de moarte, şi fatală.

Sau, cel puţin, aşa gîndeam. Deoarece cu scrisoarea mamei, care-mi oprea brusc evadarea, aspectul primejdios al situaţiei îmi răsărea iarăşi în faţă, fiindcă era de fapt singurul aspect pe care-l puteam vedea.

Curînd, din pură nelinişte, am plecat din camera mea. Pe jumătate nădăjduind, pe jumătate temîndu-mă c-aş putea întîlni pe cineva, am rătăcit printre atenansele din dos, spălătoria, lăptăria, felurite dependinţe aproape fără să ştiu la ce slujeau, dar al căror rost paşnic şi firesc într-un fel mă liniştea ; ba chiar m-am dus fără entuziasm la grămada de gunoaie. Încercam să mă obişnuiesc cu senzaţia noii mele situaţii, să mă pun în armonie cu ea, aşa cum faci cînd îmbraci o haină nouă ; dar n-am putut. Cîţiva slujitori au trecut pe lîngă mine şi mi-au zîmbit. Mă minunam cum de erau în stare să meargă să-şi vadă de treburi atît de liniştiţi, ca şi cum toate erau aşa cum fuseseră şi cum ar trebui să fie, şi ca şi cum nici o calamitate n-ar fi fost în curs de-a se ivi. De acolo m-am îndreptat pe furiş spre faţada casei, strecurîndu-mă prin dosul copacilor şi al tufişurilor, pînă ce în sfîrşit am auzit loviturile cro-

cketului pe pajişte şi voci, prea departe de mine ca să-mi dau seama cine vorbea. Mă întrebam dacă Marian se întorsese.

Scopul meu de căpetenie era să mă feresc de-a rămîne singur cu ea. Ea, îmi dădeam vag seama, era stînca de care mă zdrobisem. Ted mă înspăimîntase mai mult, poate, dar ea mă rănise mai adînc ; cu bărbaţii, ca şi cu băieţii, ştiam mai mult sau mai puţin pe ce teren eram ; nu m-aşteptam ca ei să fie drăguţi cu mine. Şcolarii percep mult mai limpede firile celor din jur, decît adulţii, pentru că fiinţa lor nu e întunecată de vălul bunelor maniere ; ei se apostrofează cu cuvinte tari, n-au tactică sau metodă de lungă durată, cum au bărbaţii, pentru a se impune şi a pretinde ceva ; ei preferă profituri mici şi cîştiguri imediate. Ted era ca un şcolar, furios în primul moment şi bine dispus în următorul ; n-am avut sentimentul, pînă la sfîrşit, că ar avea o consideraţie mai mare pentru mine decît ar avea un bărbat furios faţă de altul şi eram pregătit să-l socotesc ca atare ; şi cu toate că l-am idealizat, şi pe mine în el, n-am investit un mare capital de încredere într-însul.

Dar în Marian investisem. Împotriva ei n-aveam asemenea pavăză. Ea mi-era naşa din poveste. Îmbinase rolurile de zînă şi de mamă : bunăvoinţa magică a uneia şi bunăvoinţa firească a celeilalte. Nu-mi închipuisem că s-ar putea înturna împotriva mea, aşa cum nu-mi închipuiam că o zînă bună dintr-un basm s-ar putea înturna împotriva eroului pe care-l ocrotea. Dar ea se înturnase, şi la fel cu ea şi mama

mea adevărată : şi asta era o trădare. Deosebirea consta doar în faptul că mama nu ştia ce făcuse, pe cînd Marian ştia.

Aşadar tactica mea era să mă feresc de ea. Ştiam că aşa ceva e nesocotit şi uşuratic şi că trebuia s-o văd cîndva, de n-ar fi decît ca să-i transmit mesajul lui Ted. Şi cît despre asta, treptat ajungeam la o concluzie care cerea mai multă dîrzenie decît orice alt lucru pe care-l înfăptuisem pînă atunci la Brandham Hall. Nu ştiam dac-am să fiu în stare s-ajung să-l fac cînd va sosi momentul ; dar era rezultatul logic, adică acela de a mă vedea pe mine drept pivotul situaţiei ; eu şi numai eu puteam să fac ca maşinăria să se distrugă ; şi dacă maşinăria se distrugea, atunci şi situaţia avea să se năruie. De un lucru eram hotărît — să nu mai iau scrisorele şi să nu mai duc răspunsuri.

Prima noastră întîlnire a fost neinteresantă — Marian era la cină, dar adusese doi oaspeţi cu ea ; masa se lungise din nou, iar discuţia era generală ; mi-a zîmbit ca de obicei şi m-a tachinat puţin de pe partea cealaltă a mesei ; apoi Marcus şi cu mine am plecat la culcare.

În dimineaţa următoare, adică joi dimineaţa, doamna Maudsley şi-a făcut apariţia la micul dejun. M-a salutat călduros — nu, nu călduros, fiindcă din fire era lipsită de căldură — dar într-un fel măgulitor şi excesiv, cu tot ceea ce se datoreşte unui oaspete care fusese neglijat inevitabil, dar cît se poate de regretabil. Am studiat-o, căutînd simptome de isterie, dar n-am putut descoperi nici unul. Era mai palidă, mă gîndeam eu, decît fusese, dar ea era totdeauna palidă ; iar privirea avea încă aceeaşi calitate unică de-a sosi fără să călătorească, iar mişcările-i erau la fel de precaute şi intenţionate ca şi-nainte. Totuşi tensiunea a reapărut la micul dejun ; din nou mi-a fost frică să nu fac vreun gest stîngaci, să nu răstorn sau să împrăştii ceva, să nu atrag o atenţie răuvoitoare asupră-mi. Şi după micul dejun, în locul destinderii din cele trei zile din urmă, al sentimentului că începem ziua alene, se înălţă glasul ei, la care orice altă convorbire pierea, cu ameninţătorul : „Aşadar, *astăzi*..."

Pe cînd ieşeam cu Marcus afară, el mi-a şoptit cu răutate : „Negustorii de zguduială s-au întors", iar eu am chicotit de rîs, dar nu de glumă, ci de neîncrederea mea în el. Eram gata să-i răspund, cînd un glas în spatele nostru a spus : „Marcus, vreau să ţi-l iau cu împrumut pe Leo pentru cîteva clipe" — şi iată-mă păşind după Marian.

Nu-mi mai amintesc unde a avut loc convorbirea noastră, dar ştiu c-a fost undeva înăuntru şi că obişnuitul sentiment pe care-l ai, că cineva ar putea veni, lipsea cu desăvîrşire.

M-a întrebat cum am dus-o fără ea şi i-am răspuns : „Foarte bine, mulţumesc", considerînd că e neprimejdios şi neutru, dar ei nu i-a plăcut, pentru că mi-a spus : „E primul fel duşmănos de-a vorbi pe care-l aud de la tine." N-am avut de gînd să fiu duşmănos cu ea şi nici un bărbat nu l-ar fi găsit duşmănos, totuşi numaidecît m-am simţit chinuit de remuşcări şi-am început să mă întreb cum aş putea-o îmbuna. Purta o

rochie nouă ; acuma i le știam pe celelalte și am observat deosebirea. „Te-ai distrat ?“ am întrebat-o. „Nu“, mi-a răspuns. „Cineva m-a poftit să luăm masa împreună, dar mă simțeam mai degrabă gata să mor decît să mănînc. Tot timpul mi-a fost dor de Brandham. Ție ți-a fost dor de mine ?“

Mă gîndeam ce-ar trebui să-i răspund, pentru că nu voiam să fiu prins încă o dată, cînd ea mi-a spus : „Nu-ți bate capul să spui da, dacă nu ți-a fost dor.“ Marian a rostit asta cu un zîmbet, iar eu i-am întors vorba, mințind : „Fără-ndoială că mi-a fost dor“, și spunînd asta, pe jumătate credeam că mi-a fost dor, în orice caz doream să-mi fi fost. Ea a suspinat și-a zis : „Probabil că mă socoți ca pe-o institutoare bătrînă și oribilă, nu-i așa ? — mustrîndu-te și ocărîndu-te. Dar să știi că nu sînt așa — în realitate sînt o fată bună din fire.“

Nu știam cum s-o iau, îmi spunea oare că-i pare rău, așa cum a făcut Ted ? Numai o singură dată o mai auzisem cerîndu-și scuze, cu excepția unor împrejurări cu totul accidentale, cum ar fi cînd calci pe cineva pe picior. Și asta a fost unica sa aluzie la episodul cu pricina ; părea că îl socoate închis. „Îmi închipui că ai umblat încoace și-ncolo cu Marcus ?“ m-a întrebat „N-ai avut nici un necaz ?“

„O, nu“, i-am răspuns pe bună dreptate. „Am vorbit franțuzește.“

„Franțuzește !“ s-a mirat ea. „Nu știam că limba franceză e unul din talentele tale. Cît de multe lucruri știi — cîntatul, cricketul, franceza !“ Ochii ei frumoși au căutat să-mi găsească un punct slab, și mi l-au găsit. Dar am fost precaut și viclean și nu i-am spus decît :

„Marcus e mult mai bun decît mine la franceză. El știe verbele neregulate.“

„Foarte neregulate, aș zice“, a adăugat Marian. „Dar oricum, v-ați distrat.“

„O, da“, am răspuns eu politicos. „Îmi pare rău că tu nu te-ai distrat.“

„Nu, nu-ți pare rău“, mi-a întors ea vorba, uimindu-mă. „Nu-ți pare rău nici un pic. Puțin ți-ar păsa dacă aș cădea moartă în fața ta. Ești un băiețel nemilos, cu inima de piatră, dar toți băieții sînt așa.“

Cu toate că făcea să pară că-i un compliment, și deși eu preferam să mi se spună că-s tare din fire decît slab din fire, n-aș putea zice c-am savurat vorbele ei. Dar nici n-aș putea spune dacă Marian era serioasă sau nu.

„Și bărbații sînt nemiloși ?“ am întrebat eu ca să schimb subiectul. „Sînt sigur că Hugh nu e.“

„De ce ?“ m-a întrebat ea. „Ce te face să crezi că nu e ? Toți sînteți la fel, pietre de moară, blocuri de granit — sau paturile de la Brandham, dacă vrei ceva *într-adevăr* tare.“

Eu am rîs. „Patul meu nu-i tare“, i-am spus.

„Ai noroc. Al meu e, e chiar mai tare ca pămîntul.“

„N-am dormit niciodată pe pămînt“, am zis eu, comparația ei trezindu-mi curiozitate ; „dar știu un băiat care a dormit. Spunea că l-a durut spatele. Și pe tine la fel ?“

„Ce te face să crezi c-am dormit pe pămînt ?“ m-a înfruntat ea.

„Pentru c-ai spus că patul tău e mai tare."
„Hm, aşa e", a convenit ea, „cu mult mai tare."
Atunci mi-am dat seama că nu se gîndea la patul cel adevărat.
„Dar Brandham e un loc atît de frumos", am zis eu, căutînd pe dibuite ceva nou.
„Cine spune că nu e ?"
„Păi, tu ai spus că paturile..."
„Sînt tari ? Hm, aşa sînt."
Era tăcută şi pentru întîia oară am simţit că era nefericită. A fost ca o descoperire pentru mine. Ştiam că oamenii mari sînt nenorociţi — cînd le moare o rubedenie, de exemplu, sau cînd sînt ruinaţi. În asemenea situaţii, cu siguranţă că sînt nenorociţi ; nu au de ales ; aşa e regula, ca doliul ce se poartă după mort, cu marginea neagră de jur împrejurul hîrtiei de scrisori. (Mama încă se mai sluješte de ea, după moartea tatei.) Sînt nenorociţi la comandă. Dar să fie nefericiţi în felul în care eram eu uneori, pentru că ceva din viaţa mea particulară, căruia poate că nu i-am putut da nume, ieşise de-a-n-doaselea de cum trebuia — aşa ceva încă nu-mi trecuse prin minte. Şi în ceea ce mă priveşte, niciodată n-aş fi asociat nefericirea cu Marian. Părea că are fericirea la cheremul ei, ca dealtfel şi alte stări sufleteşti, şi că e mai presus de-a avea nevoie de ea. Acum însă credeam că ştiu de ce e nefericită, dar voiam să fiu sigur.
„Soldaţii sînt obligaţi să doarmă pe pămînt?" am întrebat-o.
S-a uitat la mine mirată ; era cu gîndurile departe tare.

„Da, aşa mi-nchipui. Da, sigur că trebuie."
„Şi Hugh trebuie ?"
„A, Hugh", a rostit ea monoton. „Da. Nu mă îndoiesc că a trebuit să doarmă pe pămînt."
Atunci i-am spus, puţin izbit de asprimea ei faţă de lordul Trimingham : „Şi Ted va trebui să doarmă pe pămînt ?"
„Ted ?"
Uimirea ei ar fi trebuit să-mi dea de gîndit, dar antenele spiritului meu de observaţie erau încă neascuţite, aşa încît am continuat :
„Da, cînd pleacă la război."
S-a uitat lung la mine, stupefiată, şi a rămas cu gura căscată.
„Ted să plece la război ? Ce vrei să spui ?" m-a întrebat.
Nu-mi trecuse prin cap că ea nu ştie. Cît ai clipi din ochi mi-am amintit că lordul Trimingham îl văzuse pe Ted luni, după ce Marian plecase la Londra. Dar era prea tîrziu ca să mai dau înapoi.
„Da", i-am răspuns. „Hugh mi-a spus. Hugh l-a îndemnat să se-nroleze şi Ted a zis că s-ar putea s-o facă. Hugh a spus... că e foarte probabil c-are să se ducă." Voiam să fie lucrul cît mai limpede pentru Marian, şi eventual şi pentru mine — anume care era poziţia lui Ted. Ştiam că amintisem de prea multe ori de Hugh (şi asta n-a fost întîmplător ; mă adăposteam în dosul lui), dar eram pur şi simplu nepregătit pentru izbucnirea furioasă care-a urmat.
„Hugh !" a explodat Marian. „Hugh ! Vrei să spui că Hugh l-a îndemnat pe Ted să se-nroleze ? Asta vrei să spui, Leo ?"

Eram înspăimîntat, dar, dîndu-mi seama că nu eu eram obiectul mîniei, am mormăit :

„Hugh a spus că l-a placat."

„*Placat ?*"

Mi-am închipuit că nu știe ce înseamnă „placat". „E un cuvînt ce se folosește la fotbal", i-am explicat, „și-nseamnă... să pui un jucător la pămînt."

„Ah !" a strigat Marian, și a fost ca și cum ceva i-ar fi străpuns inima. „Vrei să zici că Hugh *l-a silit* pe Ted să spună că are să plece?"

Se făcuse albă la față, iar ochii îi erau ca niște găuri întunecate într-un strat de gheață.

„Nu", i-am răspuns eu. „Nu-mi închipui că *l-a silit* — cum ar fi putut-o face ? Ted care-i atît de puternic — mai puternic după părerea mea." Asta mi s-a părut un argument convingător pentru mine. Dar nu și pentru Marian.

„Aici te-nșeli", mi-a spus ea. „Ted e slab ca o cîrpă. Hugh e mult mai tare."

Asta n-am putut-o înțelege chiar deloc. Mi-a părut, ca multe alte lucruri, că adulții își spun unul altuia exact contrariul adevărului. Dar iată că altă căutătură s-a așternut pe fața lui Marian, spaima rivalizînd cu mînia.

„S-ar putea s-o facă, s-ar putea s-o facă", repeta ea mai mult sieși decît mie. „A spus *de ce* dorea ca Ted să plece ?"

Găurile din gheață s-au căscat de parc-ar fi vrut să mă tragă dedesubt.

„Da", i-am răspuns și, dac-aș fi fost vindicativ din fire, m-aș fi bucurat văzînd-o pe Marian frămîntîndu-se. „Zicea că e holtei, fără nici un soi de legături și c-ar fi un subofițer de mîna întîi. Un soi de ofițer care nu-i chiar ofițer", i-am explicat eu. Totdeauna mi se explicau lucrurile, și-acum aș putea spune că mă bucuram să pot da și eu explicații. „Hugh a mai spus că Ted e un trăgător bun cu pușca, dar e altceva cu carabina. Voia să spună că e mai lesne să nu nimerești cu carabina."

Marian s-a schimbat iarăși la față. Ceva parcă s-a ivit din dosul ochilor ei. „E trăgător bun cu pușca", a exclamat ea, „e trăgător bun cu pușca. *Doamne, Doamne,* dacă Hugh *îndrăznește !* Dar n-am să-l las !" a continuat ea cu sălbăticie ; n-aș putea spune pe cine avea în vedere, pe Ted sau pe Hugh. „Am să pun numaidecît capăt poveștii ăsteia. Am să-l fac pe Ted să-i pună capăt. Ascultă, Ted e un om primejdios cînd i se suie sîngele la cap."

M-am cutremurat și starea în care mă aflam, care într-o oarecare măsură își urmase propriul său curs, independent de delirul ei nebunesc, începu pînă la urmă să i se alăture ei.

„Nu, n-are să plece la război", a urmat ea ceva mai liniștită. „Am să am eu grijă de asta. Șantajul e un joc care poate fi jucat și de doi."

Nu știam ce-nseamnă cuvîntul șantaj și, cu toată setea mea de cunoaștere, eram prea înspăimîntat ca să întreb.

„Am să-i spun lui Hugh —" dar s-a oprit brusc. „Un singur cuvînt o să fie de ajuns."

„Ce cuvînt ? Ce-ai să-i spui ?" am întrebat-o.

S-a uitat lung la mine și prin mine.

„Am să-i spun că nu mă căsătoresc cu el dacă pleacă Ted."

„Vai, dar nu trebuie!" am strigat, văzînd dintr-o dată cît de fatal ar fi așa ceva, văzîndu-l de asemeni pe-al cincilea viconte zăcînd cît era de lung la picioarele mele, mort de rana unui glonte, care nu sîngera. „Știi, Hugh *habar n-are.*"

„Habar n-are ?"

„Habar n-are de scrisorele."

Marian s-a concentrat, încordîndu-și atenția, de parc-ar fi încercat să rezolve o adunare în minte. *„Habar n-are ?"* a repetat ea. „Atunci de ce vrea ca Ted să plece la război ?"

„Vai !" am exclamat eu, bucuros că în sfîrșit mă aflu în siguranță. „Ți-am spus doar. Pentru că Hugh e patriot — de felul celor pe care tata îi numea șovini — și Hugh vrea să adune bărbați pentru armată. *Știu* că asta e — aproape c-a spus-o cînd a zis că el nu-i o reclamă pentru cariera militară".

S-a uitat la mine de parc-aș fi fost altcineva, fără să fie sigură cine sînt. „S-ar putea să ai dreptate", a spus ea cu îndoială, dar cu o speranță crescută în glas. „S-ar putea să ai dreptate. În cazul ăsta", a urmat ea fără logică, „e stupid din partea lui Ted, și-am să-i spun că-i stupid."

„Dar de ce-i stupid ?" am întrebat. Pentru noi, copiii, *stupid* era un cuvînt de dezaprobare foarte puternică și totodată generalizată. Voiam să-l apăr pe Ted de un astfel de calificativ. „De ce-i stupid ?" am repetat, văzînd că nu răspunde.

„Ah, pentru că e. De ce să se ducă ? Fiindcă i-a spus Hugh să se ducă ?"

Mai tîrziu am înțeles de ce-a spus Marian că Ted e stupid. Credea că el își face scrupule pentru că ea era logodită cu Hugh, și pleca în război ca să-și împace conștiința. Dar așa ceva nu mi-a trecut atunci prin minte și i-am spus cu o inconștientă cruzime, încercînd încă să-l apăr de învinuirea că e stupid :

„Dar poate că el *dorește* să se ducă !"

Ochii ei i-au crescut de spaimă.

„Vai, dar asta nu se poate !" a strigat.

I-am văzut căutăura, dar i-am răstălmăcit-o, crezînd că se înspăimîntase pentru Ted, nu pentru ea. Dintr-o dată un gînd, ținut multă vreme deoparte, din lealitate față de lordul Trimingham, din pricină că-mi dădeam seama nedeslușit de disperata lor nepotrivire, mi-a venit pe buze :

„Marian, de ce nu te căsătorești cu Ted ?"

N-a durat decît o clipă, dar în clipa aceea pe fața ei s-a oglindit toată suferința prin care trecea ; se oglindea toată povestea unui suflet. „N-aș putea, n-aș putea !" s-a tînguit ea. „Nu poți înțelege de ce ?"

Am crezut că înțeleg, și de vreme ce atît de multe obstacole dintre noi fuseseră răsturnate, am adăugat — mi s-a părut pur și simplu logic :

„Dar de ce te căsătorești cu Hugh, dacă nu vrei ?"

„Pentru că trebuie să mă căsătoresc cu el", mi-a răspuns. „Tu n-ai să-nțelegi. *Trebuie. N-am încotro !*" Buzele au început să-i tremure și a izbucnit în plîns.

Văzusem oameni mari cu ochii roșii, dar nu mai văzusem pînă atunci pe nimeni plîngînd, în afară de mama. Mama cînd plîngea era de nerecunoscut. Marian nu : ea era tot Marian, numai că plîngea. Dar o schimbare tot se petrecuse — în mine. Pentru că atunci cînd plîngea, nu mai era Marian cea care dezamăgea, Marian care ca să-și atingă scopurile m-a tras pe sfoară și m-a numit prostuț, ci era Marian din prima zi, Marian căreia i-a fost milă de mine, care m-a ajutat să nu mai rîdă lumea de mine, Marian cea care mi-a făcut plecăciune la concert, Marian din zodiac, Marian pe care-o iubeam.

Lacrimile ei, cînd le-am văzut, le-au dezlegat și pe-ale mele, și-am început și eu să plîng. Nu mai știu cît timp am plîns, dar dintr-o dată Marian s-a uitat în sus și-a spus — cu vocea schimbată de plîns dar fără să suspine, ca și cum tot ce-avea să-mi spună n-avea nici o legătură cu convorbirea noastră de mai înainte :

„Te-ai dus pe la fermă cît am fost eu plecată?"

„Nu", i-am răspuns, „dar l-am văzut pe Ted."

„Mi-a trimis vreun mesaj ?" m-a întrebat.

„A zis că azi nu-i bine, fiindcă pleacă la Norwich. Dar vineri la șase, la fel ca de obicei."

„Ești sigur c-a spus la șase ?" a întrebat Marian nedumerită.

„Foarte sigur."

„Nu șase și jumătate ?"

„Nu."

Drept răspuns s-a sculat și m-a sărutat : pînă atunci nu mă mai sărutase.

„Și n-ai să ai nimic împotrivă să ne duci și de-acum înainte bilețelele, ca de obicei ?"

„Nu", am rostit eu.

„Domnul să te binecuvînteze", a spus ea. „Ești un prieten de nădejde."

Încă mai degustam cuvintele ei și-mi aminteam de sărutare cînd, ridicîndu-mi ochii, am văzut că rămăsesem singur.

Îmi amintisem de planul meu, dar uitasem, și Marian părea că uitase și ea că aniversarea mea avea să fie sărbătorită vineri la ora ceaiului. Credeam c-aveam s-o petrec acasă la mine cînd l-am întrebat pe Ted dacă am de dus vreun mesaj. Nu m-am gîndit c-am să fiu de față cînd mesajul lui avea să se înfăptuiască.

CAPITOLUL 21

CONVORBIREA MEA cu Marian a lăsat în urmă-i o lumină caldă în care la început am fost peste măsură de mulțumit să mă tolănesc. La un oarecare nivel al conștiinței, poate nu la cel mai înalt, ne împăcaserăm. Asta însemna lucru mare ; cîndva ar fi fost lucrul cu adevărat cel mai mare — dar mai simțeam încă o rezervă în mine undeva, nu în privința ei, ci a ceea ce făcea. Vag, aveam sentimentul că ei doi trebuie ținuți izolat — exact cum nefericirea și lacrimile ei trebuiau ținute izolate de concepția mea despre ea ca divinitate ; ele erau muritoare, ea nu.

Iată unul din motivele moralei mele îmbunate : puteam să mă gîndesc la ea aproape ca

de obicei. Și puteam să mă gîndesc la bicicleta verde ținîndu-se de ea, fără ca să doresc să fi fost de altă culoare ; verdele aproape că-și pierduse repulsia pentru mine. Mai era încă un motiv, din pricina căruia aveam sentimentul că primăverile au renăscut iarăși. Atmosfera se limpezise ; multe lucruri fuseseră spuse ; eu, în ceea ce mă privește, spusesem lucruri foarte cutezătoare, lucruri care avuseseră efect și convinseseră o persoană matură.

Da, mă simțeam mult mai împăcat cu mine și cu lumea. Dar în cursul ultimelor zile învățasem ceva : și anume. nu urma neapărat că lucrurile mergeau mai bine, numai fiindcă eu eram mai fericit. De asemeni, nu urma că anumite taine nu mai erau primejdioase, numai fiindcă fuseseră date în vileag.

Dacă lordul Trimingham o bănuia într-adevăr pe Marian că e prea prietenoasă cu Ted, ce se va-ntîmpla cînd ea îl va convinge pe Ted să nu se-nnroleze în armată, lucru pe care cu siguranță îl va face ? „Nu-i ceea ce vreau eu, e ceea ce *ea* vrea“, spusese Ted ; „ea are ultimul cuvînt.“ Marian zisese că Ted e primejdios; eu nu credeam că e, fiindcă fusese atît de blînd cînd l-am văzut ultima oară, dar știam cît e de iute la mînie și. instigat de Marian, ar putea...

Iată punctul celei mai mari primejdii, punctul unde căile vicontelui al nouălea și ale celui de-al cincilea se îndreptau spre aceeași răscruce.

Ca teorie, îmi solicita mai mult temerile decît judecata. Cu toate că aveam o idee exagerată despre drepturile proprietarilor, nu credeam că lordul Trimingham l-ar putea constrînge legal

pe Ted să se-nroleze, dar nici nu credeam că l-ar provoca la duel, așa cum făcuse strămoșul lui în aceleași împrejurări.

Cu cît studiam mai mult problema și factorii necunoscuți din ea, cu atît ea devenea mai abstractă : persoanele din dramă au început să-și piardă dimensiunile și să se-ntindă și să se lungească în niște linii familiare AB, BC, CA.

Dar Ted mai puțin ca ceilalți. Știam cu exactitate ce dorea lordul Trimingham. El era statornic : voia să se căsătorească cu Marian. Știam ce dorea Marian, sau ce intenții avea, ceea ce nu e același lucru : să se mărite cu lordul Trimingham și să-l țină pe Ted lîngă ea. Dar ce dorea Ted ? Ce dorea ea îmi spusese el, dar eu mă îndoiam. El era cu mult cel mai impulsiv dintre ei trei, după cum eram îndreptățit să știu. Uneori era gata să-și iasă din sărite, ca să mă folosesc chiar de cuvintele lui ; alteori nu. Pe cîtă vreme ei totdeauna știau cum să se poarte. Dar iată acum mi-a trecut prin minte că Ted, aflînd că Marian și lordul Trimingham erau logodiți, nu s-a simțit prea bine și a încercat să-și revizuiască răspunsul anterior față de proprietarul lui în privința înrolării.

Mă temeam pentru lordul Trimingham, cu Marian am plîns, dar în ceea ce-l privea pe Ted eram mîhnit. Numai el, îmi părea mie, avea o viață adevărată în afara problemei, o viață fără nici o legătură cu ea dar spre care tindea totdeauna. În acea altă viață m-a socotit ca pe-o ființă reală, nu numai ca pe un curier care trebuie mîngîiat sau dojenit, ca să-și îndeplinească misiunea. Poate c-a fost necinstit față

de Marian și lordul Trimingham, care amîndoi mă trataseră cu o bunătate vădită. Dar pentru ei, știam că nu eram decît un purtător de mesaje ; mă priveau, dar de fapt se gîndeau la altcineva. Cînd lordul Trimingham avea nevoie de Marian, cînd Marian avea nevoie de Ted, se-ndreptau spre mine. Confidențele pe care Marian mi le încredințase îi fuseseră smulse. Cu Ted era altceva. El avea sentimentul că-mi datora ceva — mie, lui Leo ; tributul unei fãpturi către altă făptură.

Nu-mi plăcea să mă gîndesc la el c-ar părăsi lucrurile pe care le agonisise și c-ar dormi pe pămîntul gol. Nu puteam crede că pămîntul ar fi mai moale ca paturile de la Brandham ; pe lîngă asta, ar putea fi ucis. Avea prea multe în el ca să fie ucis, și ceea ce-avea îi aparținea numai lui, nu putea fi găsit peste tot.

Cine stîrnise toată povestea asta, mă întrebam, din vina cui a început ? Nu era o întrebare plină de simpatie — putea prilejui un păcat și eu voiam cu orice chip să evit păcatul ; păcatul nu alege și reduce la o nuanță cenușie uniformă multe acțiuni minunate, care altfel ar putea fi numite Fapte Mărețe.

Totuși, din vina cui s-a întîmplat ? „Niciodată, nimic nu-i din vina unei doamne“, spusese lordul Trimingham, ca atare excluzînd-o pe Marian, și eram bucuros pentru că acum nu mai aveam chef s-o învinuiesc pe ea. Dar el nu spusese că „niciodată nimic nu-i din vina unui gentleman“, dar nimeni nu l-ar putea ține pe el drept făptaș ; nu făcuse nimic ce n-ar fi trebuit, în privința asta lucrurile erau limpezi. Dar nici nu spusese că „niciodată nimic nu-i din vina unui fermier“ ; și, lipsit de beneficiul unui asemenea dicton, vina, dacă era să fie vină, trebuia să fie a lui Ted. Ted o ademenise pe Marian în casa lui și o vrăjise. O fermecase. Ei bine. farmecul ăsta voiam eu acum să-l destram — atît pentru binele lui, cît și pentru al ei.

Dar cum ?

Făcusem un prim pas falsificînd cu bună știință ceasul întîlnirii fixate de el. Marian n-avea să-l găsească în șopron la ora șase ; și-avea să-l aștepte o jumătate de ceas întreagă? mă îndoiam ; mă bazam pe nerăbdarea ei, ce-i era una dintre caracteristicile cele mai evidente. Nu putea aștepta. Nu putea s-aștepte nici măcar o explicație ; nu te putea aștepta nici să-ți termini vorba : plictiseala așteptării o îmbolnăvea. Două minute de grație, eram eu sigur, vor fi maximum ce-i va acorda lui Ted ; și, în exasperarea așteptării, sentimentele ei pentru el se puteau schimba. Să faci o persoană adultă să aștepte era o ofensă gravă chiar și-ntre ei. Se putea mînia pe el, pentru că și ea se putea înfuria ca și el. „N-am să mai vin niciodată ! N-am să mai vin niciodată !“ Și Ted : „Hm, dacă m-ai așteptat, tot așa te-am așteptat și eu, ba încă și mai mult, și eu am multă treabă, și-i timpul seceratului.“ „Pf ! Nu ești decît un fermier, n-are nici o importanță dacă-i faci pe fermieri s-aștepte.“ „Așa ! nu-s decît un fermier, nu-i așa ? Ei bine ! las-că vedem noi“ etc. etc.

Îmi închipuiam o ceartă faină între ei, imputări, învinuiri, şi ruptura finală, totul încolţind şi crescînd din grăuntele de suspiciune şi neîncredere pe care-l semănasem. După care lucrurile aveau să se limpezească, exact ca o bubă coaptă la un deget pe care-o înţepi ca să se scurgă puroiul.

Cu atît mai fericiţi am fi fost, mă gîndeam eu, dacă încurcătura asta nu s-ar fi ivit ! Nu lordul Trimingham, el era fericit, dar numai fiindcă habar n-avea de nimic. Însă Marian, Ted şi eu, Leo Colston ; ce mare folos am tras noi din povestea asta, care să ne despăgubească de ceea ce pierdusem ? Toţi trei ajunseserăm la un punct în care, orice se-ntîmpla, oricît ar fi fost de puţin înrudit, oricît ar fi fost în aparenţă fără nici o legătură, preţuia doar atît cît putea să ajute sau să împiedice întîlnirile dintre Marian şi Ted. Întîlnirile astea ajunseseră să ne ţină viaţa sub influenţa lor, să ne domine ; nimic altceva de fapt nu mai conta. De ce nu i-a plăcut lui Marian la Londra, sau de ce-a zis că nu i-a plăcut ? De ce se simţea Ted obligat să renunţe la agricultură, care-i era atît de dragă, ca să se facă soldat în Africa de Sud, lucru pe care-l ura ? De ce m-am văzut eu adus în situaţia de-a încerca să mă fac rechemat de la Brandham Hall, unde fusesem atît de fericit ? În toate cazurile răspunsul era acelaşi : legătura dintre Marian şi Ted.

Cît de împuţinat era totul din pricina legăturii ăsteia, cît de golit de calitate ! — fiindcă legătura asta era un standard de comparaţie care minimaliza şi micşora şi alte lucruri. Culorile ei erau mai puternice, vocea ei mai tare, puterea ei de atracţie infinit mai mare. Era ca un parazit al emoţiilor. Nimic altceva nu mai putea să existe împreună cu ea, şi nici să aibă o existenţă independentă cît timp se afla în preajma ei. Crea un pustiu, nu voia să împartă cu nimeni şi cu nimic, cerea toată atenţia numai pentru ea, să i se acorde numai ei. Şi fiind şi o taină, nu contribuia nici într-un fel şi cu nimic la viaţa noastră cotidiană ; nu putea fi discutată, la fel ca cine ştie ce boală ruşinoasă.

N-am ştiut că numele ei era pasiune. N-am înţeles natura legăturii care-i ţinea pe cei doi împreună ; dar am înţeles foarte bine urmările ei. Am ştiut ce-ar fi ei în stare să dea pentru ea şi la ce-ar fi în stare să renunţe ; am ştiut cît de departe ar merge — am ştiut că nu existau distanţe pe care nu le-ar fi parcurs. Mi-am dat seama că se alegeau cu ceva din ea, cu care eu nu mă puteam alege ; dar nu mi-am dat seama că eram gelos pe ea, gelos pe orice-şi dădeau ei unul altuia şi mie nu-mi dădeau. Dar cu toate că din experienţă nu puteam şti ce înseamnă asta, instinctele mele începuseră să-i dea de urmă.

Ce paradis fusese Brandham Hall mai înainte ca şarpele acesta să fi pătruns în el ! Începeam să-mi închipui cum ar fi putut fi şederea mea acolo dacă nu m-aş fi dat de-a şăniuşul pe şira de paie a lui Ted. Suprimam unele întîmplări, pe altele le desfiguram, iar pe altele le exageram. N-ar fi existat nici un soi de ridiculizare, nici o luare a mea peste picior ; fiecare zi ar fi fost un punct de mare atracţie, ca mer-

sul la Norwich pentru cumpărături, ca mingea prinsă de mine la meciul de cricket, sau ca succesul obţinut cu cîntatul meu la concert. Aş fi fost infinit de preţuit şi de stimat, dar în acelaşi timp aş fi fost cît se poate de liber să-mi văd de propria-mi cale ; afecţiunea ce mă copleşea nu mi-ar fi impus nici un soi de obligaţii. Nu-mi puteam ascunde faptul că soarele secolului douăzeci, de la care trăgeam nişte speranţe atît de înalte, strălucise asupră-mi ; chiar şi astăzi, o zi ce pare o zi rece, care te dezamăgeşte după cea de ieri, termometrul urcase la aproape douăzeci şi opt de grade. Dar m-aş fi bucurat grozav de ea, aşa-mi spuneam, într-o altă stare de spirit, într-o dispoziţie de lirism conştient şi neîntrerupt. În tăcerea şi liniştea fără de vînt în care hoinăream şi mă minunam, toate lucrurile pe care le vedeam ar fi contribuit la fericirea mea ; fiecare lucru şi-ar fi avut propria-i însuşire, vorbindu-mi de sine. Florile, copacii, casa, priveliştile îndepărtate ar fi avut acelaşi preţ pentru ochiul fiziologic, ca şi pentru cel al contemplaţiei ; izolarea, distanţa dintre ele, aspectul că ele există numai pentru ele şi pentru mine, lucru pe care-l pretindeam pentru fericirea evului meu de aur, ar fi fost posesiunea mea intimă şi netulburată. Şi la fel şi cu siluetele celor din peisaj. De la doamna Maudsley în jos (pentru că pe ea o puneam în fruntea listei), aş fi ajuns să-i cunosc şi să-i îndrăgesc în unica strălucire a entităţilor lor izolate, stele de mărimi felurite, dar fiecare dintre ele cu locul ei statornicit în ceruri şi fiecare demn de a fi venerat.

În loc de asta, orbita mea s-a micşorat pe măsură ce cursul evoluţiei îmi crescuse ; pînă ce ajunsesem să mă rotesc ameţitor în jurul unui micuţ nucleu aprins, exact ca licărul unei lămpi cu gaz într-o piaţă, cu-o întunecime de nepătruns în jurul meu, unica perspectivă fiind propria şi iminenta mea nimicire.

Il faut en finir [1], cum ar fi spus Marcus. *il faut en finir.*

Dar ce descîntec aş putea folosi, ca să dezleg vraja cu care Ted a fermecat-o pe Marian ?

Habar n-aveam de magia neagră şi m-am bizuit pe inspiraţia momentului. Dacă, în timp ce născoceam un descîntec, m-aş putea emoţiona şi înspăimînta, aveam sentimentul c-aş avea o şansă mai mare de succes. Dacă de asemeni aş avea senzaţia că ceva porneşte înăuntrul meu şi afară, asta ar fi încă şi mai bine. Descîntecul care-i adusese pe Jenkins şi pe Strode pînă-n preajma pieirii îndeplinise toate condiţiile de mai sus.

Dar acelea erau descîntece cu efecte ce se limitau la lumea a cărei experienţă o aveam, lumea şcolarilor. Nu aruncasem niciodată un descîntec împotriva unui adult. Victimele mele actuale nu erau numai adulţi — ele aparţineau lumii de la care descîntecele mele îşi deţineau puterea, forţa ; va trebui să încerc să întorc propriile lor arme împotrivă-le.

Dar pe ei nu trebuie să-i socotesc victime. Asta mi-am spus-o iarăşi şi iarăşi, şi încă mi-o mai spun. Ei n-au să sufere deloc. Celălalt des-

[1] Trebuie să termin.

cîntec, vraja lui Ted, are să fie desfiinţat, dar ei nu vor fi vătămaţi nici într-un fel. După aceea, ca în *Visul unei nopţi de vară*, s-ar putea ca ei să nu fie nici măcar în stare să se recunoască unul pe celălalt. „Cine-i omul cela de colo ?" ar putea să mă întrebe Marian. „Îmi pare că-l cunosc şi totuşi nu-l cunosc... Ah ! e un *fermier ?* Atunci, nu cred că vreau să-l cunosc." Aşa se desfăşura un dialog. Iar celălalt : „Cine e duduia aceea, domnule Colston ? Cred c-am cunoscut-o, şi totuşi n-o cunosc. E fermecătoare, nu-i aşa ?" „Vai n-o cunoşti ? E domnişoara Maudsley, domnişoara Marian Maudsley." „A, ea e, într-adevăr, atunci nu-i de nasul meu."

Sau poate că vor fi invizibili unul pentru celălalt : asta ar fi încă mai senzaţional. În orice caz ordinea avea să fie restabilită : ordinea socială, ordinea universală : şi Puck sau oricine-ar fi cel ce-a înfăptuit minunea, va dispare din scenă cu multă graţie.

Descîntecul trebuia să fie ceva ce mă va pune la grea încercare, mă va sili să fac ceva de care mi-era groază ; şi trebuia să aibă şi un caracter simbolic adecvat.

Ideea mi-a venit pe cînd şedeam de vorbă cu Marcus şi nu cred că el a băgat de seamă că mă schimbasem la faţă.

Mi-am pus în picioare papucii, iar peste cămaşa de noapte m-am îmbrăcat cu halatul meu cafeniu de stofă şi m-am furişat în jos pe scară — avînd grijă s-o apuc pe rampa din stînga, care era dealtfel la rînd, pentru că într-un asemenea plan trebuie să ţii cont de

toate formalităţile şi de toate amănuntele. Prin uşa închisă de la salon răzbea melodia unui cîntec. Adeseori se cînta după cină, ştiam asta ; dar nouă nu ni se îngăduia să stăm treji pentru muzică. Marian era la pian, i-am recunoscut tuşeul, iar cîntăreţul trebuie să fie bărbatul care venise cu ea de la Londra. Avea o voce frumoasă de tenor, cu mult mai frumoasă chiar decît a lui Ted, dar nu de tot diferită de-a lui. Ştiam cîntecul — „Spinul" îi era titlul.

„Din tufişul alb în floare,
Scumpa mea Chloe mi-a cerut
O rămurea, pieptu-i frumos spre-a şi-l împodobi ;
Nu, ferească sfîntul, am exclamat,
Mai bine să pier
Decît să-nfig cîndva în sînul ei un spin.

Nicicînd nu-nţelesesem prea bine ce voia cîntecul să spună, dar îmi deştepta cele mai puternice sentimente. De ce oare se temea doamna (sau femeia, după cum mă prevenise Marcus s-o numesc, mereu însă uitam de avertismentul lui) că cine ştie ce rival gelos ar putea s-o ia în zeflemea ? Nu ştiam, dar simpatizam cu ea, fiindcă ştiam cît de supărător e să te ia cineva peste picior. Şi simpatizam — vai, cît de tare simpatizam ! — cu hotărîrea îndrăgostitului de a se dărui morţii, mai curînd decît să-şi expună iubita unei asemenea insulte.

La urmă cîntecul a fost slab şi întîmplător aplaudat, mult mai puţin în comparaţie cu aplauzele care-au întîmpinat cîntecele mele în sala din sat ; apoi tăcere.

Uşa din faţă stătea deschisă în timpul nopţii ; fusese lăsată deschisă în fiecare noapte de cînd venisem, în afară de prima noapte, deschisă ca să ţină răcoare în casă. Dar nu era răcoare : sub halatul meu de stofă eram lac de sudoare.

Mă uitam cu ochii ţintă la dreptunghiul înalt de întuneric din faţa mea. În spatele meu antreul, luminat ici şi colo de nişte lămpi de petrol, se termina tot în întuneric. Dar sub uşa salonului, o dungă de lumină vie strălucea, aşternînd pe duşumea nişte desene în formă de pană. Ce s-ar întîmpla oare, ce-ar zice ei, dac-aş deschide uşa, aş intra şi-aş spune doamnei Maudsley : „Sînt încă treaz — pot să ascult şi eu muzica ?"

N-am îndrăznit să fac aşa ceva, totuşi aproape cît pe ce s-o fac, atît de puternică mi-era încordarea în legătură cu cele ce se aflau în faţa mea. Am încercat să-mi părăsesc ancorele de salvare, mi-am fixat faţa spre întunericul de-afară şi-am pornit-o drept înainte pînă la prag, dar nu l-am putut păşi. Viitorul mi se arăta ca un zid ce mă înfrunta, de nepătruns cu gîndul. M-am întors îndărăt în antreu. Prezenţa celor din dosul uşii salonului mi-a fost ca un sprijin; ei nu ştiau că sînt acolo, dar erau ca nişte spectatori de pe chei care flutură din mîini spre corabia ce pleacă şi-l îmbărbătează pe pasagerul singuratic, chiar dacă ei nu-şi flutură mîinile pentru el.

Am văzut că, apropiindu-mă de uşa salonului, lipindu-mă de ea, puteam auzi cîte ceva din cele ce se spuneau înăuntru. Discutau ce cîntec să aleagă ; „În Amurg", sau „Kathleen Mavourneen". Cineva a zis : „Cîntaţi-le pe-amîndouă", şi poate c-aş fi stat să le ascult, pentru că amîndouă erau din cîntecele mele favorite, şi pe urmă m-aş fi furişat înapoi în pat. Dar obiceiul meu nenorocit de a umbla cu tertipuri m-a biruit : am făcut un zgomot şi cineva dinăuntru a fost trimis să vadă ce e — cred că Denys. Am auzit paşi venind spre uşă şi-am rupt-o la fugă.

Era întuneric aşa cum m-aşteptam c-are să fie, dar mult mai lesne să mă descurc. Una din temerile mele de căpetenie — din temerile practice de căpetenie — era că m-aş fi putut pierde. Încă una nu mă slăbea şi creştea cu fiecare pas pe care-l făceam — temerea c-aveau să-nchidă şi să-ncuie uşa din faţă înainte de a mă fi întors. Atunci va trebui să stau afară pînă dimineaţa şi să-ncerc să dorm pe pămîntul gol.

Noaptea nu însemna pentru mine numai o lume stranie, era o lume interzisă. Băieţii nici n-au interese şi treburi ca să stea treji noaptea ; noaptea era a adulţilor şi încă a adulţilor răi : tîlhari, ucigaşi şi alţii asemenea.

Dar ceea ce-aveam să fac trebuia făcut noaptea, căci altminteri şi-ar fi pierdut virtutea.

Mă încredinţasem de următorul lucru : anume că adevărata frică mă însufleţea, mă convingea.

Am rupt-o la fugă printre rododendroni, ţinînd piept gîndurilor şi trecînd unul cîte unul pe lîngă punctele de reper la care (îmi făgăduisem dinainte) mă voi întoarce dacă groaza va ajunge de neîndurat : le mituisem astfel mai înainte de-a fi plecat din camera de culcare.

În drum am repetat ce-aveam de gînd să fac, pentru că știam cît de ușor e, în emoția și zăpăceala de a face ceva pentru întîia oară, să uiți tocmai calea care se cuvine pentru reușită, treptele diferite și ordinea în care urmează una alteia. Nu numai o dată știusem la perfecție în teorie cum se face o experiență la chimie, dar ajuns în fața arzătorului Bunsen și a eprubetei și-a tuturor celorlalte elemente, atît de diferite în realitate de ceea ce fuseseră în gînd, îmi pierdusem capul și încurcasem toată treaba.

Și asta pînă la urmă avea să fie tot o experiență de chimie, și, una dintre condiții fusese respectată aidoma : trebuia făcută noaptea ; de preferat pe-o noapte cu lună și de preferat în timpul unei eclipse de lună, dar în orice caz noaptea. Mai întîi trebuie adunate ingredientele. Un singur grăunte ar ajunge pentru ceea ce urmăream eu, dar, dat fiind că fiecare particică din plantă era otrăvitoare, ar fi mai sigură reușita dacă s-ar folosi toate componentele plantei : frunză, lujer, floare, sămînță și rădăcină. Ca să obții o mostră și din ultima n-ar fi tocmai ușor, deoarece rădăcina ar putea fi la oarecare adîncime în pămînt, așa că se recomanda să-ți faci rost de un cuțitaș de buzunar, prevăzut cu o lamă solidă, în scopul de a tăia o bucată de rădăcină. Neavînd la îndemînă o mistrie sau o cazma, operațiunea trebuia făcută cu degetele, săpînd pămîntul la rădăcina plantei, capul venind bineînțeles în contact cu ramurile de jos (de asemenea contact mă temeam mai ales). Porțiunea dorită din rădăcină fiind tăiată, va fi pusă în buzunarul halatului sau la loc potrivit, avînd grijă să nu atingi nici unul din ingredientele de mai sus cu buzele, dat fiind că orice parte din plantă e otrăvitoare. (N.B. Dacă toate astea pot fi făcute ținîndu-ți răsuflarea, reușita va fi mai sigură.) Toate vor fi duse în pas de fugă fără oprire în camera de culcare a vrăjitorului, unde alte ustensile trebuie să fie gata, după cum urmează :

Patru lumînări (pentru ardere)
Un vas de metal (argint).
O ustensilă perforată.
Patru cărți (mici) ca să sprijine ustensila mai sus numită.
Patru cutii de chibrituri.
Apă pentru fiert.
Ceas pentru cronometraj.
Burete ud în caz de foc.

Vasul de metal era o cupă în formă de pahar pe care mi-o dăduse mama : făcea parte dintr-o serie de mărimi gradate care intrau una în alta, așa că ocupau un spațiu mic. Erau de argint suflate cu aur înăuntru și-i fuseseră date mamei ca dar de nuntă. Erau destinate pentru picnicuri și mama spera s-o folosesc pe-a mea pentru același scop, în timpul vizitei mele la Brandham Hall, cu toate că de fapt n-am folosit-o niciodată, deoarece totdeauna au fost pahare din belșug. De asemeni mama mai credea, bănuiesc eu, că paharul de argint va fi un semn de oarecare noblețe, vădind că vin dintr-o casă de soi. Ca alambic era aproape desăvîrșit, fiind subțire ca o coajă de ou.

Unealta perforată, de care depindea mai mult decît de orice reuşita descîntecului meu, era tăbliţa cu găuri de scurgere de la savoniera de pe lavaboul meu, un soi de obiect alb smălţuit, care nu se potrivea deloc cu toată garnitura. Avea o gaură mare în mijloc şi alte găuri de jur împrejur, prin care, îmi închipuiam, flăcările lumînărilor îşi vor face loc ; sprijinită pe cărţi, va fi un fel de trepied.

Apoi, după ce voi fi sosit şi prefăcut ingredientele în vasul de metal într-o pastă sau terci, va trebui adăugată apă, dar nu prea multă deoarece va cere timp lung ca să fiarbă. Fierberea are loc cînd începe să bolborosească. Totul trebuie să se petreacă la miezul nopţii şi în acelaşi timp să se psalmodieze descîntecul (cuvintele descîntecului urmau să fie notate mai tîrziu) de treisprezece ori înapoi, de treisprezece ori înainte, zicînd : „Şi eu sînt de treisprezece", nu aşa de tare ca să se audă în antreu, dar destul de tare pentru ca cineva, ce-ar asculta în cameră, să-l audă, şi dacă cel ce face vrăjile asudă, să adauge cîteva picături din sudoarea lui la amestec, ca totul să fie mai eficace.

După aceea, sub nici un motiv să nu atingi lichidul cu buzele, ci să fie vărsat în closet, lăsînd toate ustensilele spălate şi curăţite cu grijă, neuitînd că alţii vor trebui să se folosească de ele după tine.

Nu mai pot spune de cîte ori am fost în stare să repet instrucţiile de mai sus : le scrisesem

pe o foaie curată din jurnalul meu, pe care intenţionam s-o rup pentru siguranţă, de îndată ce voi fi încetat să mă mîndresc cu ele. Dar am uitat să fac asta, după cum am uitat multe alte lucruri, în ziua următoare.

Cu toate că ochii mi s-au deprins treptat cu întunericul, ajunsesem chiar în mijlocul dependinţelor mai înainte de a fi desluşit pata stufoasă a beladonei — ucigaşa umbră a nopţii. Semăna cu o doamnă ce sta pe pragul uşii sale, căutînd parcă pe cineva. Eram pregătit să mă sperii şi să-mi fie frică de ea, dar nu eram pregătit pentru tumultul de emoţii pe care l-a stîrnit şi l-a dezlănţuit în mine. Într-un fel am avut sentimentul că mă dorea, aşa cum o doream şi eu pe ea ; şi mi-a venit un gînd năstruşnic — că planta mă vrea ca ingredient şi c-are să mă aibă. Farmecele n-aşteptau să se înfăptuiască în camera mea de culcare, aşa cum îmi pusesem eu în gînd să fie, ci aici, în şopronul ăsta fără acoperiş, şi nu le pregăteam eu pentru ucigaşa umbră a nopţii, cu ucigaşa umbră a nopţii le pregătea pentru mine. „Intră", părea că zice ; şi în cele din urmă, după un timp imposibil de precizat, am întins mîna în întunericul adînc, acolo unde creştea ea, şi i-am simţit mlădiţele şi frunzele strînse binişor pe tulpinele ei. Mi-am tras mîna îndărăt şi m-am uitat îndeaproape la ea. Loc pentru mine înăuntru nu era, dar dacă totuşi aş fi intrat, în întunecimea aceea păgînă, unde sta ascunsă şi pîndea îngrămădirea aceea înmugurită de forţă vegetală, aveam să-i aflu tainele şi ea avea

să mi le afle pe ale mele. Şi am intrat înăuntru. Te înăbuşeai acolo ; totuşi era plăcut, era încîntător ; şi asta care m-a atins uşor pe pleoape trebuie să fie o floare, şi asta care se îndeasă pe buzele mele trebuie să fie o boabă...

Drept care m-a cuprins panica şi am încercat să-mi fac loc ca să ies, dar n-am găsit calea spre ieşire ; se părea că peste tot sînt numai pereţi şi mi-am zdrelit pielea de la încheieturile degetelor. La început m-am temut să nu rup ramurile plantei, apoi cuprins de spaimă am început să trag de ea, şi i-am auzit crengile cum se rupeau şi cum trosneau. Îndată mi-am făcut loc în jurul capului, dar numai atît nu era de ajuns, trebuia să eliberez tot locul. Planta era mult mai puţin vînjoasă decît îmi închipuisem ; m-am luptat cu ea ; am apucat-o de lujerul principal şi-am înşfăcat-o, smulgînd-o. S-a auzit un foşnet ca un susur : o cădere oftată şi moale de frunze peste frunze ; un vîrtej, o grămadă de frunze răvăşite în jurul meu ce-mi ajungea pînă la genunchi ; şi, stînd drept în mijlocul lor, tulpina despuiată. Am apucat-o şi am tras de ea cu toată puterea, şi-n vreme ce trăgeam cuvintele descîntecului absent îmi pluteau prin minte, ieşite dintr-o lecţie de istorie — *„delenda est belladonna ! delenda est belladonna !“* [1] I-am auzit rădăcinile scîrţîind şi trosnind, i-am simţit ultimele resurse de puteri potrivnice mie, principiul vital al plantei apărîndu-se în agonia morţii. *„Delenda est belladonna !“* am psalmodiat nu

[1] Beladona trebuie distrusă (lat).

în gura mare, dar destul de tare ca s-audă cineva dac-ar sta să asculte, şi m-am încordat din toate puterile pentru o ultimă smucitură. Şi atunci s-a desprins, rămînîndu-mi în mîini, aruncînd cu un uşor suspin o mică aversă de pămînt, care a foşnit pe frunze ca ploaia ; iar eu zăceam pe spate, afară, ţinînd strîns în mînă ciotul, uitîndu-mă ţintă la cununa-i de rădăcini ca un ghemotoc, din care ţărîna îmi picura fără-ncetare pe faţă.

CAPITOLUL 22

ÎN NOAPTEA ACEEA am dormit adînc, şi pentru întîia oară de cînd venisem la Brandham Hall dormeam cînd intrarea valetului în cameră m-a deşteptat. Mă simţeam într-o stare ciudată şi nu puteam să-mi vin în fire. Sentimentul acela de ciudăţenie nu s-a spulberat nici cînd valetul a dat în lături draperiile. Era ceva înăuntrul meu, ştiam, dar era ceva şi în afară. Noroc că mi-am adus aminte să-i spun : „Bună dimineaţa, Henry !“ — altfel ar fi ieşit din încăpere fără să deschidă gura ; niciodată nu vorbea cu mine pînă cînd nu începeam eu vorba, primul — şi chiar şi atunci nu întotdeauna.

„Bună dimineaţa, domnişorule Leo, la mulţi ani !“

„Vai, e ziua mea de naştere ! Uitasem de tot.

„Se poate să fi uitat, domnișorule Leo“, a răspuns valetul, „dar sînt alții care n-au uitat. Timpul trece. Acum împliniți treisprezece ani, curînd aveți să fiți de paisprezece, : cincisprezece, șaisprezece, șaptesprezece, optsprezece, și fiecare an cu necazuri noi.“

Nu mi-a prea plăcut discursul lui, cu toate că știam că e cu bune intenții, și nu oglindea decît pesimismul înrădăcinat în Henry. Dar tot mă mai simțeam în starea aceea ciudată : ce putea să fie ? M-am uitat afară pe fereastră și o explicație a răsărit în mine.

„Doamne sfinte ! Afară plouă !“

„*Încă* nu plouă“, mi-a răspuns Henry în silă. „Dar are să plouă înainte de-a apune soarele, luați aminte la vorbele mele. Nu că n-am avea nevoie de ploaie. Toată vremea asta de arșiță nu-i firească.“

„Vai, dar e vară doar !“ am exclamat eu.

„Vară sau nu, firesc nu e“, a repetat Henry. „Știți, toate s-au răscopt și se zice“ — ajuns aici, s-a uitat la mine cu un aer sinistru — „că o mulțime de oameni au turbat.“

„Vai“, am exclamat eu, fiindcă deranjamentele mintale, ca majoritatea pacostelor dealtfel, mă interesau în mod special.

„Zilele Cînelui, știți“, a urmat el în chip confidențial, clătinînd din cap.

Preocupat încă de efectele vremii, l-am întrebat :

„Știi vreun cîine care a turbat, dumneata personal vreau să spun ?“

Iarăși a clătinat din cap. „Nu numai cîinii turbează“, a observat el cu un aer sumbru ; „și ființele umane turbează.“

„Oh, nu cumva a turbat cineva aici ?“ am întrebat, ciulind urechile.

„Nu zic că da“, mi-a răspuns Henry profetic, „și nici nu zic că nu. Dar ceea ce zic e că cine scapă e bun scăpat.“

Cu asta n-am făcut nimic și, dacă felul lui de-a fi n-ar fi fost atît de rece și de distant, l-aș fi rugat să-mi explice. S-a aplecat deasupra lavaboului, luînd în mod ritual cana cu apă din lighean și punînd în loc o cană de alamă cu apă fierbinte, deasupra căreia a întins un prosop de față. Apoi dintr-o dată a spus cu un ton de învinuire :

„Lipsește o piesă de la savonieră.“

„Uite-o colo“, i-am răspuns vinovat, arătînd cu degetul spre masa de scris, care, din nevoie de spațiu, fusese pusă la capătul patului ; Henry a străbătut camera și s-a uitat lung la ceea ce meșterisem eu.

Arăta ca un mic altar păgîn sau ca un studiu monografic despre pietrele de la Stonehenge. Cele patru cărți formau curtea sacră, înăuntru erau puse cele patru lumînări, aproape una de alta ; deasupra lor, sprijinită pe cărți, ședea tăblița cu găuri de scurgere de la savonieră, și pe tăblița aceea paharul meu de argint, gata să primească ingredientele. Sticla cu apă, buretele umezit, cele patru cutii de chibrituri, erau așezate la intervale rituale. Numai ceasul meu lipsea de la apelul catalogului. Șubredă și copilărească așa cum era structura aceea, într-un fel

putea purta mărturie intenţiei oculte, dat fiind că era gata să aducă vătămare atît cît putea, şi m-am simţit din cale-afară de stînjenit, trebuind să recunosc că eu îi sînt arhitectul.

Henry a clătinat din cap încetişor ; ştiam ce se petrecea în mintea lui. Aici se află careva, căruia căldura i-a întors mintea pe dos. Dar n-a spus alta decît :

„Arată de parcă a trebuit să munciţi o zi întreagă la cîmp."

Era un soi de comentariu rezumativ, pe care-l folosea adesea ca să manifeste o toleranţă olimpiană faţă de nişte acţiuni care, deşi nevătămătoare, erau sub orice nivel de înţelegere.

„Dar", a adăugat el, sinistru şi îndîrjit, „nu-i treaba mea să mă amestec şi să le lămuresc."

De îndată ce Henry a plecat, m-am sculat din pat şi cu băgare de seamă am demolat maşinăria farmecelor. După ce feluritele obiecte au fost separate şi puse înapoi la locurile lor fireşti, au părut că-şi pierd puterea lor colectivă de a nenoroci. Şi-o căpătaseră numai în timp ce dormeam, pentru că în noaptea ce trecuse, după ce mă luptasem cu ucigaşa umbră a nopţii, obiectele acelea păreau cele mai nevinovate în puterea de-a vrăji, aproape incapabile de-a putea dezlănţui farmece. Fusesem cu nervii atît de încordaţi din pricina luptei cu buruiana, încît drumul înapoi spre casă, cu toată perspectiva-i de a fi încuiat afară, nu mă mai îngrozea. Am pătruns prin uşa deschisă de parc-ar fi fost unsprezece dimineaţa, nu unsprezece noaptea.

Şi-acum iată că cerul era ca cenuşa : asta era una din pricinile pentru care eram cuprins de un sentiment straniu, simţindu-mă stînjenit. Avusesem zile înourate şi înainte, dar nu întunecate cu ploaie ameninţătoare. Eram atît de deprins să fiu întîmpinat de soare, încît lipsa lui mă descumpănea tot atît cît şi încruntarea pe-o faţă pe care-o ştii că zîmbeşte mereu. Asta îmi spunea că vara s-a sfîrşit şi că un anotimp mai aspru, neînduplecat îmi stă în faţă.

Încercarea prin care trecusem noaptea mă pregătise oarecum pentru aşa ceva. Nu de prisos mă întovărăşisem cu vremea ; şi vara mea se încheiase. Mă descărcasem afară pe ucişaga umbră a nopţii, mă descotorosisem de acumulările de fantezie ce se adunaseră în mine de cînd venisem la Brandham Hall. Nimeni nu-mi spusese niciodată să mă păzesc de ele, dar acum mi-am spus-o eu singur. Adio închipuire şi prefăcătorie ! Am încercat, cu un succes acceptabil, să socotesc lupta mea din şopron ca o muncă de grădinar pur şi simplu, distrugerea unei buruieni otrăvitoare de existenţa căreia ar fi trebuit de mult să-mi fi prevenit gazdele.

Acum, de vreme ce împlinisem treisprezece ani, mă simţeam obligat să privesc realitatea în faţă. La şcoală voi fi unul dintre băieţii mari, la care ceilalţi se vor uita cu respect. Cînd mă gîndeam la fapta din noaptea trecută din şopron, la strădania mea de a-mi impune personalitatea-mi firavă asupra evenimentelor, cînd mă gîndeam la cariera mea de vrăjitor, la gogoriţele pe care le practicasem, învăţîndu-i şi pe

alții să le practice, mă treceau toate năduşelile. Şi scrisoarea trimisă mamei — milogeala aceea ca să mă cheme acasă — vai, cît mi-era de silă de mine că o scrisesem ! Trecînd în revistă toată purtarea mea de cînd venisem la Brandham, am condamnat-o cu desăvîrşire : părea purtarea unui alt individ.

Am condamnat-o fără drept de apel. Nu m-am oprit ca să-mi pun întrebarea ce îmbunătățiri i-aş fi adus de-ar fi fost s-o iau de la capăt. Am socotit-o ca pe-o dovadă de înşelătorie grosolană, ce îşi făcuse începutul odată cu venirea mea la Brandham — ce de fapt începuse dinainte, cînd căzuseră Jenkins şi Strode de pe acoperiş. Chiar de atunci jucasem un rol care părea că înşela pe toată lumea, şi cel mai tare dintre toți pe mine. N-ar fi înşelat-o pe dădaca mea bătrînă, care putea dibui repede la mine sau la orice copil o încercare de a maimuțări o persoană străină. N-avea nimic împotrivă să te prefaci că eşti orice soi de animal sau de ființă omenească, înalt sau scund, tînăr sau bătrîn, mort sau în viață, cu condiția să se ştie că te prefaci, cu condiția să poți spune *cine* eşti dacă ți se cere. Dar dacă pretinsa personalitate este o desfigurare al eului tău personal, acel „eu" împodobit în pene de împrumut vrînd să impresioneze — acel cineva pe care l-ai dori să se creadă că eşti tu — atunci se năpustea asupră-ți. „Adică cine eşti acum ?" m-ar fi întrebat. „Ei, nimeni în special. Chiar Leo în persoană." „Hm, nu eşti Leo al meu. Eşti alt băiețel şi-acela mie nu-mi place."

Tot timpul la Brandham fusesem alt băiețel decît eu, şi cei mari m-au ajutat şi m-au sprijinit să fiu aşa ; în mare măsură a fost vina lor. Le place să considere pe-un băiețel drept băiețel, analog ideii lor despre ce trebuie să fie un băiețel — ca un reprezentant al copilăriei — nu Leo sau Marcus. Ei aveau chiar un limbaj anume destinat băiețeilor — sau în tot cazul unii dintre ei îl aveau, unii dintre oaspeți ; nu familia, cei din familie, precum şi lordul Trimingham, care în curînd avea să intre în familie, ei îşi respectau demnitatea. Dar sînt alte căi, mult mai ademenitoare pentru tine decît titulatura de „tinere", ca să te facă să te simți nemaipomenit. Nici unui băiețel nu-i place să fie numit tînăr, dar oricărui băiețel îi place să fie tratat ca un tînăr, şi tocmai asta făcuse Marian cu mine : din cînd în cînd, şi mai cu seamă cînd voia anume, îmi dădea importanța ce se cuvenea unui adult ; mă făcea să am sentimentul că depindea de mine. Ea, mai mult ca oricine, mă tămîiase peste măsură.

Fără îndoială, aşa cum spusese şi Henry, căldura juca un oarecare rol în toată povestea. Căldura o doborîse pe doamna Maudsley — căldura şi Marian. Oare Marian *era* chiar căldura ? Căldura îl doborîse şi pe Marcus, dar el o primise şi-o socotise cu mult mai înțelept decît oricare altul ; se umpluse de pete şi se retrăsese în pat. N-avea nici poftă, nici dorință să fie socotit altcum decît ceea ce era ; ar fi putut să-mi spună că avea pojar, dar n-a făcut-o. Niciodată nu se lăsa înşelat de el însuşi ; chiar pretențiile pe care le avea nu

erau numai de dragul lor, ci aveau un țel ulterior. Numai o dată sau de două ori, întru-chiparea de francez pe care și-o dădea l-a făcut să-și piardă stăpînirea de sine, dar scopul său de căpetenie era să mă înfrîngă pe mine. Îl interesa tot ce se petrecea în jurul lui, nu ceea ce i-ar putea scoate imaginația din cele din juru-i. De aceea îi plăcea să clevetească și să bîrfească : dorea să știe tot despre oameni, nu să-și închipuie cum ar fi ei. Nu i-ar fi plăcut nici de frică să-și închipuie că e un proscris roman-tic, avînd să apere cu prețul vieții o taină fatală ; mult mai ușor i-ar fi venit să spună taina și pe urmă să vadă ce se întîmplă. Niciodată nu l-am admirat pe Marcus atîta ca în dimineața zilei cînd am împlinit treisprezece ani.

Așa gîndesc acuma, dar tot așa simțeam și atunci, și sentimentele mele erau dintr-o sub-stanță mai densă decît gîndirea și-mi apăsau mai greu pe mintea mea obosită și rătăcită.

În atacul pe care l-am dat ucigașei umbre a nopții, am mers un pas prea departe, chiar pentru mine însumi. Dacă m-a văzut cineva „atacînd-o sălbatic" ! Dacă cineva — să zicem auditoriul imaginar pe care l-am evocat — m-o fi auzit psalmodiind noaptea *„delenda est bella-donna"* ! M-ar fi putut crede nebun pe bună dreptate. Ar fi fost destul de rău să mă fi văzut eu însumi.

Lumina cenușie, fluidă, care se așezase ca apa de ploaie pe acoperișuri și pe copaci, s-a strecurat pe nesimțite în camera mea mică, dar înaltă. Henry îmi luase uniforma colegiului

Eton, pe care o purtam la masa de prînz (uneori îmi lua și bretelele și trebuia să-l sun ca să mi le aducă) și-mi pusese costumul verde pe scaun, cu lenjeria de corp, ciorapii și jartierele, împăturite cu grijă deasupra. Ajungînd în sta-diul final prin marș forțat, eram gata să mă îmbrac cu costumul, cînd dintr-o dată m-am hotărît să nu-l pun. Nu din pricina culorii sale, și nici pentru că-mi aducea aminte de ipocrizia lui Marian — nu ; era doar un cos-tum ca oricare altul ; dar era totodată costu-mul meu de bufon, un veșmînt de simulare, de ipocrizie. Eram pregătit să mi se spună băiat crud, băiat verde, ceea ce eram de fapt, dar nu voiam să fiu luat drept Robin Hood, ceea ce nu eram. Așa că mi-am scos hainele stil Norfolk, care păreau c-au fost puse la o parte pentru o bună bucată de vreme, precum și cio-rapii care li se potriveau și ghetele. Am avut un sentiment foarte ciudat cînd le-am pus pe mine, cu toate constrîngerile ivite în niște locuri noi în care mă aflam, și foarte stranie mi s-a părut imaginea mea cînd m-am uitat în oglindă. Dar, în orice caz, mă vedeam pe mine, nu o parodie coruptibilă, verde ca marea.

În timpul rugăciunii am fost anonim, un cre-dincios pios, scutit de ochii muritorilor, dar cînd ne-am ridicat din genunchi, eram un băiat în ziua aniversării, purtînd costum de Norfolk ; și cînd am fost felicitat eu însumi, celuilalt — costumului meu — i-a venit rîndul la for-fecat : a fost o întoarcere, un ecou blînd și inofensiv al tachineriilor din zilele dinainte.

Mă surprindea și mă întrebam de ce m-aș fi supărat de-așa ceva ; dar lordul Trimingham, care a crezut că aș putea să mă supăr, a spus : „Dar are perfectă dreptate și este singurul dintre noi care are dreptate. Un costum Norfolk în ținutul Norfolk și, pe lîngă toate, are să și plouă. Cu toții va trebui să ne schimbăm, pe cîtă vreme el nu." În afară de mine, toți de la masă purtau haine subțiri, potrivite pentru o zi cu soare. „Da", a spus Marian, ai cărei ochi au scînteiat răutăcios, „dar cu hainele astea are aerul că ne părăsește, ceea ce nu-mi place. Costumul ăsta are eticheta străzii Liverpool."

Lîngă farfuria mea erau două plicuri lungi, unul cu scrisul mamei, celălalt cu cel al mătușii mele. În mod obișnuit, ar fi trebuit să aștept pînă se termina masa, ca să le citesc deoparte, dar astăzi asemenea retragere ar fi părut o furișare ; am vrut ca toate acțiunile mele să fie publice ; așa că, cerîndu-mi scuze așa cum procedează adulții, am deschis scrisoarea de la mama. Nu m-am uitat la ceea ce era învelit în hîrtia de mătase, dar am scos scrisoarea. Era plină de mărturii de dragoste și de scuze. „M-am supărat atît de tare pe mine că nu ți-am trimis telegrama", scria ea. „Atunci mi s-a părut mai *înțelept* să n-o trimit ; dar acum mă întreb dacă nu cumva ți-a fost cam rău și n-ai vrut să-mi spui ? N-am știut că am să-ți duc lipsa atît de mult, dar ți-o duc, îmi lipsești teribil și zece zile îmi par nesfîrșite s-aștept. Totuși, au să treacă. Nădăjduiesc că ești iarăși destul de fericit ; aș vrea să pot fi sigură că ești ; dacă încă mai duci scrisori și ți se pare obositor,

ascultă de sfatul meu și roag-o pe doamna Maudsley să le trimită cu altcineva. Sînt sigură c-o va face *bucuros*. Și mă tem, scumpul meu, c-ai crezut că n-am fost destul de drăguță în privința hainelor tale noi, pentru c-am spus că n-au culoarea potrivită pentru un băiat. Dar, bineînțeles c-o au, ce, soldații n-o poartă acum, bieții de ei — kakiul e un soi de verde, așa că-ți dăruiesc o cravată care să se potrivească la ele. Nădăjduiesc că se va potrivi cu hainele tale, nuanțele de verde uneori se ciocnesc între ele, dar asta nu se va-ntîmpla cu tine."

Aici m-am oprit și m-am uitat pe furiș în plic, neavînd de gînd să scot cravata afară, dar cînd am văzut un colț din material, nu m-am putut opri : un șarpe lung și verde a ieșit la iveală. „Vai, ce cravată frumoasă !" au rostit cîteva voci. „Și ce băiețel fericit mai ești !" a spus unul dintre musafirii cei noi, pe care pe loc nu l-am putut suferi.

„Dar n-are să se potrivească deloc cu hainele Norfolk, să știi !" a zis Marian.

Înroșindu-mă, m-am cufundat iarăși în cititul scrisorii, care era acuma doar ca o apă mică, o undă c-un susur dulce aducîndu-mi rămasul bun al mamei.

Cealaltă scrisoare era mai lungă, fiindcă mătușă-mea avea multe de spus despre ea, multe de presupus în ceea ce mă privea. Era o ghicitoare fantezistă și știa cam ce-ai putea face, dar nu totdeauna o nimerea. „Norfolk e faimos prin găluștele sale", zicea ea, „și nădăjduiesc că aveți cu duiumul." La drept vorbind, nu-mi aduc aminte să fi avut găluște cît am

stat acolo. „Am cunoscut cîţiva Maudsley cîndva", s-a aventurat ea, „şi locuiau aproape de unde te afli tu ; la Hanging Brandham, sau Steeple Brandham, am uitat care din două. Cred că i-ai cunoscut." Dar vai, nu-i cunoscusem. În altă privinţă era mai bine informată. „Maică-ta îmi spune că ai un rînd de haine noi, unul verde, o culoare cam neobişnuită pentru un băiat, poate, dar *eu cred că hainele bărbaţilor sînt din cale afară de spălăcite şi de murdare, tu nu crezi ?* Se zice că o femeie nu poate deloc să aleagă o cravată pentru un bărbat, dar eu cred că toate astea-s palavre, *aşa merge povestea !*"

Iarăşi a trebuit să mă opresc şi să trag cu coada ochiului în plic, şi iarăşi numai o aruncătură de ochi mi-a fost de ajuns. Dintr-o privire mi-am dat seama că, dacă orice nuanţă de verde era potrivită pentru un băiat, nuanţa asta nu era, prea semăna a muştar. Dar, în schimb era gata făcută, cu un nod de toată frumuseţea, cum nici o mînă omenească n-ar putea să-l facă, în timp ce o cheotoare simplă şi elegantă la spate îi dădea siguranţă şi uşurinţă la încheiat, chiar şi pentru bărbatul cel mai grăbit la îmbrăcat.

Dar cravata asta n-a avut succesul pe care îl avusese cealaltă. Asentimentele întîrziau, îndoiala s-a răspîndit în toată încăperea. Un nor se adunase pe fruntea lui Marcus, cînd pe neaşteptate lordul Trimingham a spus întinzîndu-şi mîna peste masă :

„Pot să mă uit şi eu la ea ?"

Am împins cravata spre el.

„Mi se pare minunată", a spus el ; „atît de veselă. Stai puţin şi-am să-ţi arăt cum pare cînd e pusă la gît."

Şi-a scos cravata albă cu picăţele albastre şi, după oarecare bîjbîială („nu-i pot da încă de rost"), a prins-o pe-a mea în butonul gulerului său. La gîtul lui nu mai părea acel lucru vulgar pe care-l exprimase încruntătura adîncă de pe fruntea lui Marcus ; arăta excentrică, dar elegantă : şi Trimingham a schiţat o uşoară fluturare cu mîinile şi mi-a adresat un zîmbet cu intenţia de a sugera oarecare prilejuri fericite — cursele de la Goodwood din Sussex, poate ? Chiar şi pentru mine era impresionant cît de puţin îi era faţa în stare să răspundă gîndurilor lui ; dar părea că nu-şi dă seama de asta. „Dumneata ce spui ?" l-a întrebat pe domnul Maudsley ; „Ce ai de zis, Marian ?"

Am păstrat cravata aceea ani de zile.

„Aşadar", începu doamna Maudsley, împingîndu-şi scaunul înapoi, „*astăzi* e ziua lui Leo." A zîmbit către mine şi zîmbetul acela s-a izbit de faţa mea, zdrobindu-se ca un val rece. „Cum ai dori s-o petreci, Leo ?"

Am rămas mut cu desăvîrşire ; nu-mi trecea prin minte nici un fel de-a mi-o petrece. Doamna Maudsley a încercat să mă ajute. „Ce-ai zice de un picnic ?"

„Ar fi foarte plăcut."

„Da, numai să nu plouă", a zis mai departe doamna Maudsley, uitîndu-se cu atenţie la cer. „Sau un drum cu trăsurile pînă la Castelul Beeston, după prînz ? Nu l-ai văzut, nu-i aşa ?"

„Ar fi foarte plăcut", am repetat eu jalnic.
„Hm, atunci s-o facem pe asta, dacă nu plouă ? Sînt sigură c-ai vrea să fii liber dimineața, ca să te joci cu Marcus."
„Da, vă rog."
„Și la cinci după-masă ai să tai tortul de ziua ta... Da, Denys ?"
„Voiam doar să spun, mamă, că încă nu știm ce dorește *Leo.*"
„Eu cred că știm", i-a răspuns doamna Maudsley fără asprime. „Asta-ți convine, Leo, nu-i așa ?"
„O, *da*", am spus eu.
Doamna Maudsley s-a întors către fiul ei mai mare.
„Acuma ești satisfăcut, Denys ?"
„Am vrut doar să spun, mamă, că de ziua lui el trebuie să aleagă ce-i place."
„Dar n-a ales ?"
„Păi, nu, mamă, dumneata ai ales pentru el."
Figura maică-si părea că invocă răbdarea.
„Dar el n-a propus nici o altă alternativă, așa că..."
„Știu, mamă, dar *de ziua lui...*"
„Poți tu să sugerezi ceva, Denys ?"
„Nu, mamă, pentru că nu-i *ziua mea.*"
Am văzut cum degetele doamnei Maudsley se încleștau.
„Cred c-ai să găsești că proiectele puse la cale sînt mulțumitoare", a adăugat ea cu glas uniform. „Ei, și-acum, pentru noi, *cei mari...*"

De îndată ce Marcus și cu mine am ieșit afară, el mi-a spus :

„Nu, Leo, nu se poate."
„Ce nu se poate ?"
„Să porți cravata aceea."
„De ce nu ?"
„Pentru că", mi-a explicat Marcus, vorbind agale și spațiind cuvintele între ele, „e o cravată cu nodul gata confecționat."
După ce ne-am încăierat puțin, Marcus a adăugat : „E foarte bună pentru Trimingham, bineînțeles... el poate purta orice, dar tu, tu trebuie să fii cu băgare de seamă."
„Cu băgare de seamă pentru ce ?"
„Ca să nu pari bădăran. Dar n-am să-ți mai spun nimic despre asta, pentru că e ziua ta."

Am avut timp berechet cît s-a scurs dimineața ca să-mi degust senzațiile. Personalitatea mea cea nouă și adevărată le găsea destul de serbede. Din pricina unui singur lucru, nu se simțea ea în atmosfera unei aniversări ; nu putea admite că era o zi altfel decît celelalte zile, cu privilegii speciale în privința sentimentelor și a comportamentului. Mă prevenea necontenit, avertizîndu-mă să nu încerc s-o fac pe grozavul. Cînd mă făcusem de rîs în ochii altora, luptasem din răsputeri împotriva părerilor pe care și le făcuseră despre mine, chiar cu prețul suferinței ce mă costa ; dar nu puteam cu aceeași ușurință să lupt împotriva propriilor mele păreri. Mentorul meu cel nou nu mi-ar fi îngăduit să inspectez locul în care se comisese crima, mie, care ca și alți ucigași, tînjeam să mă duc ; nu m-ar fi lăsat nici măcar să mă duc la grămada de gunoi ca să văd dacă leșul plan-

tei se integrase acolo. Cînd a ieșit soarele, strălucind printre straturile grele de nori, n-am vrut să îngădui stării mele sufletești să se trezească și să-l salute. Cînd împreună cu Marcus i-am văzut pe Marian și pe lordul Trimingham plimbîndu-se agale, cu capetele aplecate unul spre celălalt, m-am străduit să înăbuș izbucnirea de încîntare pe care am simțit-o. Toate raporturile mele cu oamenii, cît și legăturile cu lucrurile, păreau că și-au pierdut limitele. Chiar și cu Marcus, al cărui loc în prețuirea mea a fost totdeauna echivoc, un fel la școală și un fel acasă la el, nu mă simțeam în largul meu ; prietenia noastră era rezultatul multor adaptări delicate și fragile, al multor sentimente cîntărite și ținute într-un echilibru binevoitor, iar eu îl vedeam acuma ca pe-un băiat cu capul rotund, puțin mai scurt de statură decît mine, fiind anume drăguț cu mine, stăpînindu-se să nu vorbească franțuzește pentru că era ziua mea de naștere.

Ziua mea de naștere ? Toate se-nvîrteau în jurul acestui eveniment. Dar eu n-aveam sentimentul că e ziua mea de naștere : aveam sentimentul că eram un spectator indiferent la ziua de naștere a altcuiva : a cuiva în haine Norfolk, încheiate cu nasturi pe piept, cu o curea încinsă peste mijloc, cu ciorapi groși și cu bocanci cu șireturi, ale căror cuie ferăstruite, rînjind în sus, erau ca niște guri pline de dinți de șarpe ce-i înghițeau picioarele.

Nu mi-am dat seama că asemenea încercare, de a renunța la duala sau multipla-mi viziune și de a înfăptui un singur ins, era de fapt cea mai mare amăgire și pretenție în care mă angajasem pînă atunci. Era de fapt o hotărîre plină de abnegație de a înlătura din conștiința mea jumătatea ce-mi era cea mai dragă. Să văd lucrurile așa cum erau în realitate — ce secătuire ! Înfierbîntat cu trupul, înfierbîntat cu sufletul, rătăceam fără nici un scop alături de Marcus, pe jumătate dorind să mă înghionțească, sau să-mi spună vorbe grele de ocară, sau să-și pună la bătaie franceza lui grozavă, în loc să mă înfofolească în vata manierelor de societate.

Chiar înaintea prînzului m-am strecurat în cameră la mine și m-am schimbat în costumul verde, după care am început să mă simt mai normal.

CAPITOLUL 23

ARAREORI MASA de prînz se isprăvea înainte de ceasul trei, și plecarea în plimbarea noastră cu trăsura era hotărîtă la trei și-un sfert. Dar norii se adunaseră iarăși. De data aceasta aveau o înfățișare amenințătoare, alb pe cenușiu, cenușiu pe negru, și aerul neclintit prevestea furtună. Unul după altul ieșeam afară, cercetam cerul și ne întorceam îndărăt cu verdictele noastre.

A fost pentru întîia oară c-a trebuit să fim la cheremul vremii, și tot pentru întîia oară

am văzut-o pe doamna Maudsley nehotărîtă. Asta nu se vedea pe fața ei, care, ca totdeauna, avea expresia schematizată a unui portret ; dar mișcările-i erau agitate. În cele din urmă a propus să mai așteptăm un sfert de oră, ca să vedem ce se întîmplă.

Stăteam în preajma coridorului, în nesiguranța pe care-o aduce un plan provizoriu, cînd Marian m-a chemat :

„Vino cu mine, Leo, și spune-mi ce are de gînd vremea ?"

M-am dus după ea afară și, foarte conștiincios, mi-am ridicat ochii spre cerul ce se lăsa tot mai jos.

„Cred..." am început eu.

„Nu te mai necăji să crezi", mi-a luat ea vorba din gură. „Ce zici de-o plimbare pe jos, dacă nu plecăm cu trăsurile ?"

Nu-mi închipui că cineva, oricine-ar fi, ar cuteza să arate în zilele noastre la fel de nevinovată cum părea ea.

„O, da", am spus eu cu înflăcărare. „Vii cu mine ?"

„Aș vrea să vin", mi-a răspuns ea, „dar nu-i o plimbare obișnuită, nu-i așa ?" Și-n timp ce vorbea, mîna ei mi-a căutat-o pe-a mea, care desfăcîndu-se s-a trezit cu o scrisoare.

„A, nu !" am exclamat eu.

„Eu, însă, spun da."

De data asta nu era mînioasă, rîdea și eu am început să mă împotrivesc, dar nehotărît. Eram stînjenit de faptul că trebuia să țin scrisoarea. Se vede c-am făcut tămbălău mare, pentru că și eu am rîs, ba chiar mai tare decît rîdea ea,

mai tare decît îngăduiau bunele maniere, la fel de tare ca un vilegiaturist îndrăgostit cînd se află deodată în fața mării ; și nu doream să mă opresc, voiam să continui ca s-ajung la o concluzie. Înfruntîndu-ne unul pe altul cu ochii, ne repezeam, ne feream, simulam că ne atacăm. Îmi închipui că Marian încerca să mă facă să spun c-am să duc scrisoarea ; eu uitasem cum începuse încăierarea și mai că nu-mi dădeam seama dacă mă apăram sau dacă o atacam.

„Marian ! Leo !"

Auzind glasul doamnei Maudsley, ne-am despărțit brusc, Marian rîzînd încă, eu gîfîind și rușinat.

Doamna Maudsley a coborît încetișor scările.

„Pentru care motiv vă luptați ?"

„O !" a exlamat Marian, îi dădeam o lecție..." N-a mai urmat, fiindcă în clipa aceea am dat drumul scrisorii jos, așa cum ar fi făcut Denys în locul meu.

„Asta era mărul discordiei ?" a întrebat doamna Maudsley.

Marian a ridicat scrisoarea de jos și mi-a vîrît-o în buzunar.

„Ei, da, mamă", a răspuns ea. „Am vrut să-i ducă un bilețel doicii Robson, să-i spună, sărmana de ea, că am să mă duc s-o văd în după-amiaza asta. Și, n-ai să mă crezi, dar Leo n-a vrut ! Pretindea că are ceva de făcut cu Marcus. Da, așa a zis !" a stăruit ea zîmbind, cînd eu am început să mă împotrivesc, spunînd c-am vrut să-l duc.

„N-am să te las să te necăjești de-atîta lucru, Marian", a spus doamna Maudsley, străpungîn-

du-ne pe rînd cu privirea ei cea mai rece și mai serioasă. „Mi-ai spus de multe ori că nici nu-și mai aduce aminte dac-ai fost la ea sau nu ; și eu m-am gîndit să fac o plimbare cu Leo prin grădină. E prea amenințătoare vremea ca să mergem pînă la Beeston. Hai, Leo ; nu cred c-ai văzut grădina cum se cuvine ; pe Marcus nu-l interesează florile încă... asta are să vină mai tîrziu."

Era adevărat că nu văzusem grădina cum se cuvine. Ca să fiu sincer, preferam grămada de gunoaie, pentru că acolo aveam simțul aventurii, care în grădină lipsea cu desăvîrșire. Dar mama îmi spusese cîte ceva despre flori și botanica era o materie pe care o respectam. Într-un fel abstract, florile mă încîntau : născocirile mele erau știrbite dacă n-aveau răzoare de flori în fundal. Îmi plăcea să mă gîndesc la ele și știam că sînt acolo. Îmi plăcea iarăși să citesc despre ele, mai ales despre speciile cele mai senzaționale, despre cele carnivore : roua cerului, cănișoara, scaiul voinicesc, care pot preface gîngăniile în supă. Dar să stai pur și simplu să te uiți la ele era un obicei pe care nu-l deprinsesem și în tovărășia doamnei Maudsley mi-era cam frică de-așa ceva. Încă gîfîind din pricina luptei duse cu Marian și simțind vag că aș avea nevoie de oarecare protecție împotriva doamnei Maudsley, am spus :

„N-ați dori să vină și Marcus cu noi ?"

„A nu, el a stat cu tine toată dimineața, acuma trebuie să te cruțe preț de vreun ceas. Marcus ține la tine foarte mult. Știi, Leo, la fel și Marian. Tuturor ne ești drag."

Nu se putea să nu fiu încîntat de-asemenea vorbe, dar cum oare să-i răspund ? Experiența din școală nu-mi oferea nici o cheie ; acolo nu se spuneau asemenea lucruri. Am invocat chipul mamei și-am încercat să mă slujesc de limba ei.

„Cu toții ați fost atît de buni cu mine", am îndrăznit să spun.

„Chiar am fost ? Eu mă temeam că te-am cam neglijat ; Marcus în pat, bolnav și-așa mai departe. Apoi și eu am zăcut. Nădăjduiesc că ceilalți au avut grijă de tine așa cum trebuie."

„A, da !" am răspuns eu.

Am mers mai departe, trecînd de cedru, de unde începeau răzoarele de flori.

„Hm, iată", a continuat doamna Maudsley, „aici e grădina. Are-o formă cam strîmbă, nu-i așa ? cu zidul ăsta în formă de L ? Nu cred c-aș fi făcut-o așa, dar o apără de vînturile din răsărit și de cele din miazănoapte și din pricina asta cresc pe zid niște trandafiri atît de frumoși. Dar chiar te interesează florile ?"

I-am răspuns că da, mai ales cele otrăvitoare.

Doamna Maudsley a zîmbit.

„Nu cred c-ai să găsești multe din astea, aici."

Ca să-i demonstrez ce cunoștințe aveam în materie, am început să-i spun despre ucigașa umbră a nopții, dar m-am oprit. Mi-am dat seama că nu voiam să vorbesc despre ea. Dar doamna Maudsley nu asculta decît pe jumătate.

„Într-unul din șoproane, zici ? Vrei să spui pe locul unde a fost grădina cea veche ?"

„Da, pe-acolo pe undeva... dar... vreți să-mi spuneți cum se numește trandafirul ăsta ?"

„Mermaid ; nu-i așa că-i o frumusețe ? Te duci des la șoproane, așa cum le spui tu ? Aș fi zis că-i un loc umed și urît."

„Da, dar s-ar putea să fie braconieri pe-acolo."

„Vrei să spui braconieri adevărați ?"

„A, nu, doar unii care se prefac."

Ne-am oprit lîngă o magnolie ce arăta îmbujorată și doamna Maudsley mi-a spus :

„Asta mi-amintește totdeauna de Marian. Ce drăguț din partea ta să spui c-ai să duci bilețelul ei la doica Robson. Te trimite des cu bilețele ?"

M-am gîndit cît de repede am putut :

„A, nu, doar o dată sau de două ori."

„Îmi pare rău", a urmat doamna Maudsley, „că te-am oprit tocmai acum să te duci. Poate c-ai fi vrut să te duci ? Fără îndoială că știi drumul ?"

Iată un prilej să scap ; ușa era deschisă. Dar cum trebuia să-i răspund la întrebare ?

„Păi, nu chiar, dar pot să-ntreb."

„Nu știi drumul ? Dar credeam c-ai mai dus bilețele acolo înainte ?"

„Da, sigur, da, am dus."

„Și totuși nu știi drumul ?"

N-am răspuns.

„Ascultă", a spus atunci doamna Maudsley, „îmi închipui că bilețelul ar trebui probabil trimis. Îl ai în buzunar, nu-i așa ? Am să chem pe unul dintre grădinari și-am să-l trimit să-l ducă."

Un fior de gheață mi-a străbătut trupul.

„O, nu, doamnă Maudsley", am zis eu, „nu-i deloc important. Vă rog, nu vă faceți griji".

„Într-un fel e important, vezi tu", mi-a răspuns doamna Maudsley, „pentru că doica Robson o să vrea să se gătească pentru Marian... celor bătrîni nu le place să fie luați pe nepregătite. Stanton", a strigat ea, poți să vii pînă aici o clipă ?"

Grădinarul aflat cel mai aproape și-a lăsat sculele jos și a venit spre noi cu un mers legănat și agale. Am început să-i văd fața : era ca a unui călău. Instinctiv am pus mîinile în buzunar.

Grădinarul și-a dus mîna la șapcă.

„Stanton", i-a spus doamna Maudsley, „avem un bilet pentru domnișoara Robson, destul de urgent. N-ai vrea să i-l duci ?"

„Da, doamnă", a răspuns Stanton, întinzînd mîna.

Am vîrît degetele mai adînc în buzunarul cu pricina. Încercînd să nu las hîrtia să foșnească, și frămîntîndu-mă neputincios, am exclamat : „Nu-i la mine ! Îmi pare rău, dar trebuie să-mi fi căzut din buzunar."

„Mai caută", mi-a spus doamna Maudsley. „Mai caută."

Am căutat, fără folos însă.

„Ei, foarte bine, Stanton", a urmat doamna Maudsley, „spune-i doar atît domnișoarei Robson, că domnișoara Marian va veni la dînsa în după-amiaza asta."

Omul a salutat și a plecat. Am avut o pornire să mă duc după el, pur și simplu ca să fug, să evadez, și de fapt am și făcut cîțiva pași, dar mi-am dat seama că ar fi fost de prisos asemenea pornire și m-am întors.

„Ei, te-ai răzgîndit în privința biletului ?" m-a întrebat doamna Maudsley.

Urînd sarcasmul, așa cum îl urăsc cel mai mulți copii, n-am răspuns, dar am rămas posac cu privirea aţintită pe-un punct, cam pe la jumătatea fustei largi, liliachii a gazdei mele.

„Scoate mîinile din buzunare, te rog", mi-a spus doamna Maudsley. „Nu ți-a spus încă nimeni să nu stai cu mîinile în buzunare ?"

În tăcere, am ascultat.

„Ți-aș putea cere să-ți întorci buzunarele pe dos", a urmat ea, și pe loc mîinile mi s-au repezit să le acopere. „Dar așa ceva n-am să fac. Am să-ți pun doar o întrebare. Zici c-ai dus bilețele de la Marian, înainte ?"

„Păi, am..."

„Cred c-așa ai spus. Dacă nu i le duci doicii Robson, atunci cui i le duci ?"

N-am putut răspunde, dar un răspuns tot a venit. S-a auzit un zgomot de parcă cerul și-ar fi dres glasul cu trudă grea, apoi jur împrejur a mugit tunetul.

În aceeași clipă a început și ploaia. Nu-mi mai aduc aminte cum s-a încheiat întrevederea noastră, sau dacă vreunul din noi doi a mai spus ceva, nici nu-mi mai aduc aminte cum am ajuns în casă. Dar îmi aduc aminte cum am alergat sus în camera mea, ca să-mi aflu scăparea, și ce groază am încercat găsind-o ocupată de altcineva. Nu de acel cineva, ci de lucrurile sale : sticlă, argint, piele, abanos și fildeș, peria de cap și buretele și sculele de bărbierit. Am ieșit afară, furișîndu-mă în vîrful picioarelor, neștiind unde să mă duc ; așa că m-am încuiat

în cabinetul de toaletă și m-am simțit mai curînd ajutorat și alinat decît îngrijorat, cînd niște degete nerăbdătoare au zgîlțîit clanța ușii.

Cu toții, în afară de Marian și de doamna Maudsley, ne-am adunat pentru ceai. Se aflau și cîteva figuri necunoscute ; oaspeții pentru bal. Afară se-ntunecase atît de tare încît se aprinseseră lămpile ; nu mă puteam dezbăra de gîndul că e timpul cinei, nu al ceaiului. Lipsindu-ne gazdele, stăteam la voia întîmplării, pîndind fulgerele ce săgetau prin ferestre și vorbind la întîmplare. Nimeni n-a prea stat de vorbă cu mine ; eram ca un erou sau ca un jertfit, ținut deoparte pînă ce-aveau să înceapă ceremoniile. Gîndurile mi-erau ca-ntr-un clocot, cu toate acestea orice din juru-mi îmi părea firesc ; în mijlocul mesei era așezat tortul meu, un tort alb cu glazură de zahăr, împrejmuit de lumînări trandafirii, și de-a curmezișul numele meu scris tot cu trandafiriu. În sfîrșit, datorită unei mișcări general coordonate din cameră, am știut c-a intrat doamna Maudsley. Toți ceilalți au început să se strîngă în jurul mesei de ceai, doar eu am șovăit.

„Șezi aici, te rog, Leo dragă", mi-a spus doamna Maudsley, și fără nici un chef m-am așezat pe locul de lîngă ea. Dar purtarea ei era toată plină de cordialitate ; n-aveam de ce să-mi fie frică.

„A trebuit să te mut din camera ta" a început ea să-mi spună, „în camera lui Marcus. Îmi pare tare rău, dar avem nevoie de camera ta

pentru un alt cavaler, mai mare ca tine. Marcus e atît de încîntat să te aibă iarăşi lîngă el. Nădăjduiesc că n-ai nimic împotrivă ?"
„Nu, deloc", am răspuns.
„Vezi ce-i în faţa ta ?" m-a întrebat ea.
În faţa mea erau o grămadă de lucruri : biscuiţi, flori răspîndite pe faţa de masă şi — deodată mi-a sărit în ochi — alt tort, o copie fidelă a celuilalt din centrul mesei, dar mic şi prevăzut cu o singură lumînare şi cu numele meu scris pe el.
„E pentru mine ?" am întrebat prosteşte.
„Da, toate-s pentru tine. Dar ştii, nu-mi place numărul treisprezece... nu-i ridicol din partea mea ? Cred că aduce ghinion. Aşa c-am pus douăsprezece lumînări în jurul tortului celui mare, şi pe urmă, cînd ele se vor stinge, tu ai s-o aprinzi pe asta."
„Cînd are să fie asta ?" am întrebat.
„Cînd vine Marian. Ea vrea să fie prima care să-ţi dea un dar. Să nu încerci să ghiceşti ce e. Celelalte stau toate pe bufet şi te aşteaptă."
Am tras cu coada ochiului pe bufet şi am văzut mai multe pachete învelite în hîrtii colorate ce-ţi săreau în ochi. Am încercat să-mi închipui, după forma lor, ce putea fi în ele.
„Mai poţi aştepta ?" m-a întrebat doamna Maudsley, tachinîndu-mă cu blîndeţe.
„Cît de tîrziu are să fie ?" am întrebat iarăşi.
„Cam pe la şase, credem noi. Cînd se întoarce Marian de la doica Robson. N-are să mai întîrzie mult acuma, am început şi-aşa destul de tîrziu. Din vina mea, mă tem, n-am fost gata."

A zîmbit spunînd asta, dar am băgat de seamă că mîinile-i tremurau.
„V-a udat ploaia ?" am întrebat-o. Eram stăpînit de o pornire căreia nu mă puteam împotrivi, de a face oarecare aluzii la convorbirea noastră. Nu puteam crede că doamna Maudsley o şi uitase.
„Numai cîţiva stropi", mi-a răspuns ea. „Nu m-ai aşteptat, băiat lipsit de cavalerism."
„Leo, lipsit de cavalerism ?" s-a mirat lordul Trimingham, ce era aşezat pe partea cealaltă a doamnei Maudsley. „Nu pot crede una ca asta. El e un cavaler sadea. Nu ştiaţi că este cavalerul lui Marian ?"
Doamna Maudsley nu i-a răspuns. În schimb a zis :
„Nu e timpul ca Leo să taie tortul ?"
Nu puteam ajunge pînă în mijlocul mesei unde se afla, aşa că tortul mi-a fost adus. N-am făcut o treabă prea grozavă tăindu-l.
„Lasă o bucată şi pentru Marian", a zis cineva.
„Acuma ar trebui să fie aici", a spus şi lordul Trimingham uitîndu-se la ceas.
„Tot mai plouă", a intervenit domnul Maudsley. „Mai bine am trimite cupeul cel mic după ea s-o aducă. De ce nu ne-am gîndit la asta mai înainte ?"
Şi domnul Maudsley a sunat clopoţelul şi a dat porunca.
„Ploua cînd a plecat ?" a întrebat cineva ; dar nimeni n-a putut răspunde, nimeni n-o văzuse cînd a plecat.

Tortul a fost mîncat, în afară de o felie triunghiulară groasă, care era pusă pe-o latură în mijlocul tavei, cu lumînările arzînd în jurul ei.

Am auzit trăsura trecînd prin fața ferestrelor.

„Va fi cu noi peste zece minute", și-a dat părerea lordul Trimingham.

„Și după aceea trebuie să se schimbe, nu-i așa ?" a sugerat Marcus.

„Sst !" a făcut Denys. „Asta-i o taină, cea mai de seamă taină."

„Ce taină ?" a întrebat doamna Maudsley. „Ce taină, Denys ?"

„Că Marian are să se schimbe."

„Dacă-i taină, de ce s-o spui ?"

Denys s-a făcut mic, dar Marcus fusese cel pe care-l luase gura pe dinainte, nu el.

„Poate că n-a așteptat trăsura", și-a mai dat cineva părerea, „și vine prin ploaie. Va trebui apoi să se schimbe, biata de ea, drăguța, o fi udă pînă la piele."

„Ce fiică bună la suflet aveți, doamnă Maudsley", a exclamat un alt oaspete. „Nu oricare fată poate fi atît de bună cu bătrîna-i doică."

„Totdeauna Marian a ținut foarte mult la ea", a răspuns doamna Maudsley.

„Acum, Leo, stinge lumînările pînă ce nu ia foc totul în jur și aprinde-o pe a ta. Și mai poți să mănînci o bucățică din tortul tău special ?"

M-am sculat ca să-i împlinesc porunca, și pe loc încăperea s-a umplut de zgomotul pufăitului. Cît erau ele de subțiri lumînările, dar nu s-au stins ușor, iar eu eram aproape fără suflare înainte de-a începe să suflu în ele. Însă plămîni mai puternici și mai odihniți mi-au dat ajutor.

„Hai, ciupește-le, ciupește-le ! Dar linge-ți degetele mai întîi !"

În sfîrșit, feștilele care mai ardeau înăbușit au fost și ele stinse. Eu am aprins unica lumînare de pe tortul cel mic și mi-am tăiat o bucățică ; dar n-am putut lua nici o înghițitură.

„Preferă să-și păstreze tortul, decît să-l mănînce", a spus cineva.

A urmat o pauză ; dealtfel, în cursul celor cîteva minute din urmă, am băgat de seamă că orice demers, orice pas și aproape orice replică fuseseră urmate de cîte o pauză.

„Acum, trebuie să apară din clipă în clipă", a zis iarăși lordul Trimingham.

„Ce-ați zice de-un rînd de pocnitori ?" a sugerat domnul Maudsley. „Hai, Leo, vino și trage una cu mine."

Fiecare și-a găsit perechea ; unii cu vecinii de alături, alții cu cei de vizavi. Cîteva doamne și-au întors fețele și și-au dat capetele pe spate ; doi, trei inși mai viteji au apucat cu mîinile cordelele de mucava.

„Acum — odată cu toții !"

Detunăturile au fost grozave și prelungi. S-au întovărășit cu tunetul de-afară, ca să dea naștere la o salvă cumplită ; și cred că numai urechile mele au prins zgomotul roților trăsurii pe cînd se roteau pe sub ferestre.

Oaspeții și-au pus tichii pe capete, tichii cu urechi de măgar, bonete soldățești, coifuri romane, coroane ; fluiere de metal șuierau asur-

zitor, voci langauroase intonau versuri sentimentale.

„Hai ! Încă un rînd, încă un rînd !" Toți au început să caute printre sfărîmături pocnitori nefolosite ; cît ai clipi, eram cu toții iarăși înarmați, gata să ne-nfruntăm, cu fețele îmbujorate și întărîtate. De data asta doamna Maudsley mi-a fost pereche la pocnitori. Și-a aplecat capul și și-a strîns buzele.

„Să tragem una pentru Marian !" a strigat cineva.

Iarăși detunături, hîrtie ruptă, fum, vapori care usturӑ. După ce zgomotele și mirosurile s-au potolit și au început rîsetele, am văzut valetul stînd aplecat spre umărul doamnei Maudsley.

„Să mă iertați, doamnă", a zis el, „trăsura s-a întors, dar fără domnișoara Marian. N-a fost la domnișoara Robson, și domnișoara Robson a spus că n-a fost deloc astăzi."

Știrea asta m-a înspăimîntat atît de tare, de parcă nu m-aș fi așteptat la ea. Poate că nici nu mă așteptam ; poate că mă încăpățînasem să cred că Marian e acolo. Gîndurile mele tainice au prins din nou să se revolte împotriva ceaiului dat în cinstea aniversării mele. De partea cealaltă a mesei, de sub tichiile ce fac pe cei mari să pară mai bătrîni decît sînt, ochii strălucitori, fețele de un roșu întunecat din pricina luminii lămpilor aveau o căutătură sălbatică de spiriduși. Îmi aminteau de tablourile din camera de fumat — parcă uitaseră de ei.

„Unde *poate* fi ?" a întrebat cineva, dar nu ca și cum ar avea vreo importanță.

„Da, unde poate fi ?"

„S-o fi *dus* să se schimbe. Poate că e sus și se schimbă", a zis Denys.

„Ei, ce putem face alta decît s-o așteptăm", a adăugat domnul Maudsley.

Tichiile au început să-și facă plecăciuni hazlii între ele, fluierele au început să șuiere, și-un bărbat s-a pornit să citească o cimilitură, strigînd în gura mare ca să se poată auzi, cînd dintr-o dată doamna Maudsley și-a împins scaunul îndărăt și s-a sculat în picioare. Umerii i-au ieșit în afară, trupul îi era aplecat și-i tremura, iar fața-i era de nerecunoscut.

„Nu", a spus ea. „N-o așteptăm. Mă duc s-o caut. Leo, tu știi unde e ; ai să-mi arăți drumul."

Mai înainte de a-mi da seama ce se întîmplă, mă și scosese din cameră, atît cu vocea-i autoritară și cu felu-i de-a se purta, cît și cu mîna cu care, cred, mă ținea de-un umăr. „Madeleine !" vocea soțului ei a strigat după ea ; a fost singura dată că l-am auzit chemînd-o pe nume.

Trecînd prin coridor, cu coada ochiului am zărit bicicleta verde și într-o clipă mi-a rămas ca fotografiată în minte. Era proptită de stîlpul scării și, într-un fel, mi-a amintit de-o capră de munte cu coarnele răsucite, cu capul plecat, stînd parcă în apărare. Ghidonul, întors către mine, părea mai mic din pricină că șaua era foarte sus, ridicată la limita maximă pentru Marian ca s-o încalece, lăsînd să se vadă un tub strălucitor de oțel, lung de vreo cincisprezece centimetri.

Năluca ei mi-a rămas întipărită în minte, împărtășindu-mi semnificația disperată a ceva hidos, ceva ce-a dat greș, în timp ce alergam prin ploaie, alături de doamna Maudsley. Nu știam că ar putea alerga cît de cît ; dar abia mă puteam ține de ea, atît de tare fugea. Boneta-i de hîrtie liliachie i se îmbibase cît ai clipi de apă ; plescăia jalnic pe cînd fugea, apoi i s-a lipit de cap, întunecată dar străvezie, în vreme ce apa picura de pe șnururile ei. Simțeam cum ploaia se prelingea trecînd prin tichia mea cu urechi de măgar, răcindu-mi capul și scurgîndu-se pe spinare.

Între timp ploaia s-a mai subțiat de cum fusese, tunetul s-a mai depărtat, iar fulgerul, în loc să cadă albastru ca gheața din norii negri, s-a strecurat ușurel, și iată-l o dîră portocalie pe un cer de culoarea florii de primulă. Eram prea înfricoșat ca să mă mai supăr pe vijelie, cu toată că îmi mărea jalnica-mi deprimare ; dar cel mai tare simțeam — în afară de nenorocirea mea — mirosul de nedescris al ploii ce umplea aerul.

Doamna Maudsley nu zicea nimic, doar alerga cu pași mari și stîngaci, cu fusta-i cu trei șiruri de panglici tîrîndu-se pe prundiș și fleșcăind prin băltoace, și numaidecît mi-am dat seama că mă călăuzea ; știa unde mergem. Cînd am ajuns la cărarea cu zgură dintre rododendroni, am încercat s-o întorc din cale ; am strigat : „Nu pe aici, doamă Maudsley". Dar ea nu mi-a dat nici o atenție, ci s-a afundat orbește înainte, pînă cînd am ajuns la șopronul în care fusese ucigașa umbră a nopții. Vrejul cu capul ciufulit zăcea încă pe cărare, neputincios și murdar. S-a oprit și s-a uitat cu de-amănuntul la frunzele ude dar veștede. „Nu aici", a spus ea, „dar dincoace poate, sau dincoace. Ai spus că sînt braconieri." Nici un zgomot nu venea din șirul de șoproane și colibe părăsite ; numai ploaia răpăind pe acoperișurile dărăpănate. Nu puteam suporta să-i dau ajutor la căutat și m-am tras îndărăt, plîngînd. „Nu, *trebuie* să vii", mi-a spus ea și m-a prins de mînă, și atunci i-am văzut împreună pe pămîntul gol, Fecioara și Vărsătorul de Apă, două trupuri mișcîndu-se ca unul singur. Cred că m-am simțit mai mult înșelat decît îngrozit ; ceea ce m-a înspăimîntat mai tare au fost gemetele repetate ale doamnei Maudsley, și o umbră pe perete ce se deschidea și se-nchidea ca o umbrelă.

Prea puțin îmi mai aduc aminte din cele ce-au urmat, dar într-un fel a ajuns și pînă la mine vestea, în timp ce mai eram încă la Brandham, că Ted Burgess s-a dus acasă la el și s-a împușcat.

EPILOG

CÎND AM LĂSAT condeiul din mînă, am crezut că odată cu el mă descărcasem și de amintirile mele. Îmi trebuiseră zile, săptămîni, luni ca să le orînduiesc, dar pînă la urmă n-am izbutit, și iată așa am ajuns să scriu epilogul de față.

Cît timp am fost în stare de inconştienţă, parcă aş fi fost un tren trecînd printr-o serie de tunele : cînd prin lumina zilei, cînd prin întuneric, uneori ştiind cine şi unde eram, uneori habar neavînd. Încetul cu încetul, perioadele luminoase au început să fie din ce în ce mai neîntrerupte, şi în sfîrşit am ieşit la suprafaţă ; pe la mijlocul lui septembrie s-a socotit că pot să mă întorc la şcoală.

Totuşi n-am putut deloc să-mi amintesc ce s-a mai întîmplat la Brandham, după dezvăluirea celor petrecute în şopron. Toate acelea, precum şi întoarcerea mea acasă, au rămas un gol desăvîrşit. Nu mi-am mai adus aminte de nimic şi nici n-am mai vrut, dealtfel. Doctorul spunea c-ar fi bine pentru mine să mă destăinuiesc cumva, şi mama încerca să mă convingă să povestesc, dar ei nu i-aş fi spus nimic chiar de-aş fi putut. Cînd îndrăznea să-mi spună ceea ce ştia ea, ţipam la ea să înceteze ; şi nici n-am aflat niciodată cît de mult ştia. „Dar n-are de ce să-ţi fie ruşine", îmi spunea ea ; „n-are de ce chiar deloc, dragul meu. Unde mai pui că acum totul a trecut."

Dar eu n-o credeam ; şi neîncrederea, pe care atît de greu ajungi s-o capeţi, la fel de greu poţi să te lepezi de ea. Nu credeam că totul a trecut, după cum nu credeam că n-are de ce să-mi fie ruşine. Îi înşelasem pe toţi — pe lordul Trimingham, pe Ted, pe Marian, întreaga familie Maudsley care mă primise în sînul ei cu braţele deschise. N-am ştiut deloc ce-a urmat, nici n-am dorit să ştiu ; gravitatea urmărilor o apreciam după ţipetele doamnei Maudsley, care au fost ultimele sunete înregistrate de urechea mea conştientă — fiindcă vestea despre sinuciderea lui Ted mi-a ajuns fără glas, ca o ştire primită în vis.

Îi ştiam soarta, şi pentru el sufeream. Fantoma lui mă urmărea. Nu numai în cel mai groaznic fel, cu sîngele şi creierul împrăştiate şi lipite pe pereţii bucătăriei, ci şi cu stăruitoarea lui imagine curăţindu-şi puşca. Ideea mai cu seamă că-şi curăţise puşca ca să se-mpuşte cu ea mă chinuia ; dintre toate gîndurile care poate că-l bătuseră în vreme ce şi-o curăţa, gîndul c-avea să se slujească de puşcă împotriva lui însuşi trebuie să fi fost unul ce nu-i trecuse prin cap. Ironia faptului era ca o săgeată înfiptă în sufletul meu.

Nu-mi trecuse prin minte că ei se purtaseră urît cu mine. Nu ştiam pe ce cale poţi să ajungi să acuzi un adult. O serie oarecare de împrejurări se iviseră şi eu trebuia să am de a face cu ele, întocmai ca la şcoală unde a trebuit să fac faţă persecuţiei lui Jenkins şi Strode. Atunci reuşisem : întorsesem epitetul de „înfrînt" împotriva lor. De data asta dădusem greş : eu eram cel înfrînt şi pentru totdeauna.

La şcoală mă salvase un farmec ; şi la Brandham tot unui farmec îi cerusem sprijinul. Farmecul izbutise : n-aş putea să neg asta. Rupsese legăturile dintre Ted şi Marian, din continuarea cărora prevăzusem nişte urmări atît de teribile, atît de groaznice. Smulsesem din rădăcină mătrăguna şi-o aruncase drept în braţele lui Ted. Dar ricoşase şi asupră-mi. Distrugînd mătrăguna, l-am distrus şi pe Ted, şi poate şi pe

mine. Oare să fi fost într-adevăr o clipă de izbîndă cînd zăceam doborît la pămînt şi din rădăcina smulsă cădea o ploaie de ţărînă pe mine ?

Mă vedeam intrînd în viaţa lui Ted, un băiat mic, necunoscut, un musafir de departe, dîndu-se de-a săniuşul pe şira lui de paie : şi mi se părea că din clipa aceea fusese osîndit, i se pecetluise soarta. Şi la fel şi eu — destinele noastre se înlănţuiseră. Nu-i puteam pricinui un rău, fără să nu mi-l pricinuiesc şi mie.

Da, puterile supranaturale pe care le invocasem îmi pedepsiseră îngîmfarea. Şi de ce oare, cînd la şcoală fuseseră atît de făţiş de partea mea ? Pricina a fost, îmi spuneam, că la Brandham Hall invocasem puterile acestea împotriva lor înşile, încercasem să aţîţ zodiacul chiar împotriva lui însuşi. În ochii mei, actorii dramei fuseseră nemuritori, moştenitori şi urmaşi ai verii şi ai viitoarei străluciri a secolului douăzeci.

Aşa că pe orice cale-mi îndreptam privirea, către universul experienţei ori către universul imaginaţiei, căutătura mi se-nturna în mine goală. Nu puteam intra în legătură cu nici unul dintre cele două universuri şi, lipsit de hrana pe care astfel de cordoane ombilicale o transmit şi o comunică, m-am zăvorît în mine.

Cînd Marcus şi cu mine ne-am întîlnit iarăşi la şcoală, ne-am simţit aproape ca nişte străini. Eram politicoşi unul cu altul şi distanţi : niciodată nu ne-am mai dus să ne plimbăm împreună, şi niciodată n-am mai vorbit nici pe

departe despre trecut. Nimeni n-a comentat noua stare de lucruri ; la şcoală totdeauna prieteniile se leagă şi se dezleagă. Mi-am găsit prieteni noi cu care să mă întovărăşesc, dar în prieteniile acelea am dat puţin din mine — la drept vorbind rămăsese prea puţin de dat. Dar ori de cîte ori îl zăream pe Marcus, şi-l zăream zilnic, amintindu-mi de nevoia tăinuirii simţeam ca nişte lovituri de ciocan bătînd cuie în mine. Treptat, spaima mea vie că am s-aud cine ştie ce despre Brandham s-a prefăcut în nepăsare, o atrofiere progresivă a curiozităţii în privinţa oamenilor, care s-a întins în mai multe direcţii, de fapt aproape în toate. Dar un alt univers mi-a venit într-ajutor — universul faptelor. Am început să acumulez fapte ; fapte ce existau independent de mine, fapte ce nu se puteau adăuga dorinţelor mele, nici nu se puteau scădea din ele. Curînd am ajuns să socot aceste fapte ca pe nişte adevăruri, ca singurele adevăruri pe care cu grijă le recunoşteam. Pascal le-ar fi învinuit ca fiind adevăruri lipsite de milă şi de dragoste ; contribuţia lor la experienţă sau la imaginaţie era mică, dar treptat ele au înlocuit şi experienţa, şi imaginaţia. Într-adevăr, viaţa faptelor s-a dovedit a fi un înlocuitor destul de bun al faptelor vieţii. Ea nu m-a dezamăgit, dimpotrivă m-a încurajat şi m-a sprijinit şi probabil mi-a salvat viaţa ; pentru că atunci cînd a venit primul război, dibăcia mea în a rîndui faptele a fost socotită a fi mai importantă şi mai eficace decît oricare alt serviciu pe care aş fi fost în stare să-l înfăptuiesc pe cîmpul de luptă. Aşa că am

fost lipsit de-o atare experienţă, împreună cu multe altele, strecurîndu-mă printre ele. Ted nu-mi spusese nici ce, nici cum era, dar îmi arătase, plătise cu viaţa ca să-mi arate ; şi după aceea nu m-am mai simţit niciodată ca înainte.

Multe alte mărturii au ieşit la iveală pe lîngă cele ascunse în cutia cu gulere. Mama şi cu mine, amîndoi am fost grozav de strîngători ; eu i-am păstrat toate scrisorile ei, ea pe toate ale mele ; n-a fost decît o chestie de timp pînă ce-am găsit corespondenţa noastră de la Brandham. Printre scrisori se afla un plic sigilat, dar fără adresă. Ce să fie cu el ? Dar într-o clipă am ghicit : era scrisoarea pe care Marian mi-o dăduse pentru Ted, în după-amiaza zilei mele de aniversare. Într-o măsură egală doream s-o deschid şi să n-o deschid. În cele din urmă am ajuns la un compromis, s-o păstrez lîngă mine, ca o răsplată pe care s-o deschid după ce voi fi terminat.

Respectul pe care-l cîştigasem pentru faptul în sine a rodit, îndreptăţindu-mă să-mi torn miere pe suflet, lucru pe care la timpul respectiv nu mi-l încuviinţasem. Astfel mi s-a vădit limpede de tot — succesiunea evenimentelor cronologice a dovedit-o — că Marian ţinuse la mine şi înainte de a fi fost vorba de activitatea mea ca mesager. După aceea ea şi-a sporit hatîrurile, înzecindu-le, răsfăţîndu-mă şi îndopîndu-mă cu minciuni ; dar episodul cu costumul verde se petrecuse înainte. Acum am văzut, lucru de care atunci nu mi-am dat seama, că obiectivul ei principal în mersul la Norwich

fusese să-l întîlnească pe Ted Burgess ; a lui trebuie să fi fost pălăria aceea ridicată de pe partea cealaltă a pieţei. Dar ar fi nedrept şi peste măsură de cinic să susţin că eu n-am fost decît un pretext pentru călătoria ei. Ar fi fost un pretext atît de costisitor, pentru un singur lucru — nu că i-ar fi păsat ei cumva de bani. Eram foarte sigur că Marian era cu adevărat îngrijorată de starea mea permanentă de supraîncălzire şi dorea să-mi facă un bine. Inexplicabil, cum îmi pare acum, convingerea că niciodată nu i-a păsat de mine fusese cea mai amară pilulă pe care trebuise s-o înghit. Tot aşa, bunăvoinţa şi atenţia lordului Trimingham, pe care pusesem atîta preţ, n-au funcţionat numai din dorinţa lui de a face din mine o legătură comodă şi la îndemînă dintre el şi Marian. Comportarea lui Ted fusese mai suspectă. Ce schimbare în purtarea lui, cînd i-am spus că sînt musafir la Brandham Hall ! Şi cum pe rînd mă linguşea şi mă ameninţa, cînd am început să nu mai vreau să duc bileţelele ! Şi totuşi, lui i-a părut cu adevărat rău ; chiar a spus că-i pare rău, aşa cum ar fi spus-o un copil bun. Poate că dintre noi toţi — şi asta şi în ceea ce mă priveşte şi pe mine — el a fost singurul care avusese un îndemn adevărat să se căiască.

Am fost în stare să dau la iveală şi alte fapte care-mi fuseseră ascunse la vremea aceea. Marcus trebuie să fi fost cel ce i-a spus maică-si că eu ştiam ceva despre locurile pe unde umblă Marian cînd ea declarase că fusese la bătrîna ei doică ; mă îmboldise cu grozava lui cunoaştere a limbii franceze, ca să mă facă să mă fălesc

atît de ridicol și de dezastruos. Crezusem că toți școlarii ascultau de regula „de a nu pîrî“ așa cum ascultam și eu — așa cum și Marcus a ascultat cît timp a fost la școală. Nu mi-a trecut prin minte că, de îndată ce schimbam limbajul și vocabularul, cînd intram în societatea oamenilor bine crescuți, în societatea elegantă, ne schimbam și firile — sau cel puțin înfățișarea lor exterioară.

Iar eu, eu n-am fost chiar atît de vinovat pe cît am crezut în decursul lungilor luni care-au urmat după vizita mea, și nici chiar atît de nevinovat pe cît, în decursul anilor ce-au urmat, ajunsesem să cred că sînt. Ajunsesem să învinovățesc vizita pentru tot ce s-a întîmplat, chiar și pentru năravul meu de a mă lua prea în serios. N-ar fi trebuit să citesc biletelul scris de Marian; n-ar fi trebuit să schimb ceasul întîlnirii dintre Marian și Ted, falsificîndu-l. Primul lucru făcut a fost regretabil, deși scuzabil ; iar al doilea, cu toate că bine intenționat, fusese fatal prin urmările sale. Dar dacă nu l-aș face acum, cînd am peste șaizeci de ani, e pentru că de mult am încetat de-a mai dori să mă amestec în treburile altora, nici pentru bine, nici pentru rău. „De-ai fost odată mijlocitor, apoi să nu mai fii niciodată“, asta a ajuns să-mi fie maxima.

Cît despre farmece, am clătinat din cap în semn de dezaprobare, nu puteam să le iau în serios. Nu se potriveau cu universul faptelor. Căutarea și cercetarea faptelor, ceea ce înseamnă căutarea și cercetarea adevărului, aveau un efect atît de liniștitor și de reconciliant asupră-mi, încît pînă la urmă episodul de la Brandham Hall, acea cameră a lui Barbă Albastră din cugetul meu, și-a pierdut însușirea de spaimă și teroare. Nu era mai odios decît o urmărire bibliografică lungă și încîlcită. Putea fi ceva ce se-ntîmpla altcuiva. Odată ce se deschidea ușa și se instala lumina electrică în cămară, scheletele se sfărîmau, prefăcîndu-se în pulbere.

Faptele pe care le adusesem la lumină mi-au fost de ajuns pentru scopul pe care-l urmăream. Fără îndoială că au fost incomplete. Dac-aș dori să cunosc mai precis care mi-a fost poziția *vis-à-vis* de viață — izbîndă și nereușită, fericire și nefericire, integrare și dezintegrare, etc. — ar trebui să examinez alte fapte, fapte dincolo de granița memoriei și adunate din afară, de la izvoare în viață. Ar trebui să știu ce s-a întîmplat cu celelalte persoane din povestire și în ce măsură au fost mișcate și tulburate de întîmplare. Ceilalți ! Nu m-am apropiat cu bunăvoință de cele ce s-au întîmplat cu ceilalți ; n-am nimic împotrivă cu numele lor tipărite, numai dacă au fost martori, dar nu-i doresc în carne și oase ; pe calea asta ei au fost cei mai supărători și mai obositori.

Cît despre „ceilalți“ de la Brandham Hall, mi-e greu să mă gîndesc la ei ca și cum ar fi continuat să existe după ce eu m-am oprit. Ei erau ca niște personaje dintr-o pictură, rama i-a încarcerat, rama dublă a timpului și-a locului, și ei nu pot păși afară din ea ; au fost întemnițați în Brandham Hall în vara anului 1900.

Acolo să-i lăsăm să stea, pironiți în cele două dimensiuni ale lor : nu vreau să-i eliberez.

Așa că după ce mi-am liniștit sufletul, am fost în stare să consult ultima mărturie, scrisoarea nedeschisă.

Dragule (scrisoarea cuprindea numai un singur dragule, de data asta),

Mesagerul nostru devotat trebuie să fi făcut o greșeală. *Nu se poate* să fi spus ora șase. De ce, pentru că vei fi tot plin de pleavă și fîn, vei avea paie în păr, nu vei fi gata pentru întîlnire ! Așa că îți scriu ca să-ți spun : Vino la șase și jumătate dacă poți, pentru că astăzi e ziua de naștere a scumpului nostru poștaș și trebuie să fiu de față ca să-i dau un dar mic, tocmai lucrul ce-i trebuie unui poștaș — nu va mai trebui să meargă pe jos, bietul de el, drăguțul, cînd ne duce bilețelele ! Asta îi dau. Mama are alte planuri cu el și s-ar putea să nu fie în stare s-o păcălească, cu toată istețimea lui, și dacă nu se descurcă cu asta, am să fiu acolo la șase și-am s-aștept pînă la șapte sau la opt, sau la nouă, sau pînă la Sfîntu-Așteaptă, dragule, dragule.

Mi-au venit lacrimi în ochi — lacrimi pe care nu le-am mai vărsat niciodată, cred, de cînd am plecat din Brandham Hall. Așadar, pentru asta îmi dăduse bicicleta verde — ca să-mi ușureze drumurile dintre Brandham Hall și fermă. N-aș fi crezut ! Marian era stăpînă pe sine și cu sînge rece. Nu m-am supărat ; singura mea dorință a fost să fi păstrat bicicleta, în loc s-o fi lăsat pe

mama s-o dea cuiva pentru că nu voiam să mă folosesc de ea.

Personajele din tablou au pornit să se miște : curiozitatea a prins a se trezi iarăși în mine. O să mă duc la Brandham Hall ca să descopăr ce s-a mai întîmplat după plecarea mea de-acolo.

Sfidînd și înfruntînd prezicerile, am luat o cameră la hanul Maid's Head, iar a doua zi, cu nepăsare și fără chibzuință, am închiriat o mașină și-am pornit, conducînd-o spre obiectivul meu.

Amintirile mele despre sat erau foarte nedeslușite și încețoșate, dar chiar și așa tot nu l-aș fi recunoscut. Unghiul viziunii era altul ; crescusem cam cu a treia parte dintr-un metru de cînd îl văzusem pentru ultima oară și totul îmi părea mult mai scund. Un automobil în trecere a retezat jumătate din înălțimea caselor; am văzut o femeie stînd la o fereastră de sus și capu-i și umerii nu i se vedeau, atît de jos era fereastra. Locul se schimbase cu toate schimbările celor cincizeci de ani ce trecuseră — cea mai schimbătoare jumătate de secol din istorie. Nici măcar n-am avut sentimentul că sînt un strigoi ; mă simțeam pur și simplu un străin. Ce s-o fi schimbat mai puțin ? — mă întrebam. Biserica. Către biserică mi-am îndreptat pașii și, ajungînd la ea, m-am dus de-a dreptul la naos. Acolo am găsit două plăci noi pe perete.

Hugh Francis Winlove, al nouălea viconte Trimingham — am citit. — Născut noiembrie în 15, 1874, mort iulie în 6, 1910.

Atît de repede ! Bietul Hugh ! Viața lui n-a putut fi nicicum una bună, mă gîndeam, nici măcar în sens medical. Dintr-o dată mi l-am închipuit ca pe un om mult mai tînăr ca mine, el care-mi păruse cu mult mai vîrstnic ; un tînăr de treizeci și șase de ani, dar părînd de orice vîrstă : cu fața prea vătămată de mîna omului ca să mai poată reacționa la chirurgia mai blîndă a mîinii lui Dumnezeu. Încă nu-mi trecuse pînă atunci prin gînd că, pe lîngă vătămările pe care le poți vedea, s-ar putea să mai fie și vătămări pe care nu le poți vedea.

Requiescat.

S-o fi căsătorit oare ? m-am întrebat. Placa nu pomenea de o vicontesă. Se părea că nu-i nici o cale ca să afli. Ba da, era, fiindcă încă o placă fusese fixată deoparte, în colț.

Hugh Maudsley Winlove, al zecelea viconte Trimingham. Născut februarie în 12, 1901, ucis pe front în Franța, iunie în 15, 1944 ; de asemeni Alethea, soția lui, ucisă într-un atac aerian, ianuarie în 16, 1941.

Dacă acestea erau faptele, atunci erau niște fapte foarte stranii. Puțin cît îmi mai aminteam despre împrejurările plecării mele, eram totuși absolut sigur că lordul Trimingham nu era căsătorit cînd am plecat de-acolo ; într-adevăr, logodna lui cu Marian nu fusese încă anunțată public. Cum oare izbutise să se căsătorească și să aibă un fiu în mai puțin de șapte luni ?

Că explicația faptului nu-mi era clară, arată ce impresie adîncă își lăsase în cuget scena petrecută în hambar. Nu puteam concepe că Marian a continuat să mai existe după aceea ;

nu numai că era mai rău ca moartea, dar era chiar însăși moartea ; Marian fusese desființată de pe fața pămîntului.

Clătinînd din cap, încă nedumerit și puțin înciudat — fiindcă eu, care avusesem la cheremul meu atît de multe fapte, nu răbdam cînd faptele mă aveau la cheremul lor —, m-am așezat în ceea ce credeam că fusese strana unde stătusem cu cincizeci de ani în urmă, și m-am regăsit, eu cel din trecut, căutînd monumentul funerar al celui de-al unsprezecelea viconte.

Dar nu era nici unul. Să le fi pierit neamul ? Pe urmă însă mi-a trecut prin minte că al unsprezecelea viconte s-ar putea să fie încă în viață.

Gîndindu-mă înapoi, la trecutul meu, la acea ființă dispărută, mi-am adus aminte cu cîtă nerăbdare luasem parte la litanie și crezusem în stăruitoarea doctrină a creștinismului în privința păcatului. Și n-am mai vrut să mă gîndesc la toate astea. De atunci mă gîndesc la ele foarte mult și în felurite feluri, dar nu într-un spirit religios și nu ca păcat. Mă resemnasem cu soarta mea, ba uneori chiar mă felicitam că e așa cum e ; dar cînd m-am răzvrătit împotriva tristeții și monotoniei ei, mi-am dat seama unde se cuibărise vina, iar pica și ranchiuna mea față de Brandham Hall, cu toate mecanismele sale, s-a oțelit într-o ciudă dușmănoasă, îndîrjindu-se împotriva oamenilor în general. Nu-i numeam păcătoși — cuvîntul păcat nu se afla printre termenii mei de referință —, dar nu mi-erau dragi și nici n-aveam încredere în ei.

Cum rămîne însă cu senzația de laudă și recunoștință pe care o aveam atunci ? Ce-i cu cîntecul pe care aveam obiceiul să-l cînt cu un avînt atît de mare (cîntatul a fost una din disciplinele la care renunțasem) : „Cîntul meu va fi de-a pururi laudă milosteniei Tale" ? Nu l-aș mai cînta acum chiar dacă i-aș mai putea lua notele. Părea atît de puțin loc rămas laudei și recunoștinței în lumea modernă, iar îndurarea și milostenia lui Dumnezeu, asupra cărora oamenii erau cu toții porniți să se repeadă, au fost lăsate la o parte, împreună cu psalmii.

Cînd am intrat în portal, am văzut o înștiințare care spunea că biserica era ținută deschisă la dispoziția vizitatorilor și pentru rugi personale ; și binevoiască oaspetele să-și înalțe ruga pentru preotul parohiei, pentru congregația lăsată în sarcina lui și pentru sufletele credincioșilor, care și-au dat duhul în speranța unei fericite învieri.

Cu toate că zilele dusului meu la biserică apuseseră de mult, ar fi părut neplăcut, chiar urît, să nu mă supun ; și cînd am ajuns la sufletele credincioșilor, nu m-am codit să spun o rugăciune pentru Hugh, pentru fiul și nora lui ; apoi mi-am adus aminte de Ted, și cu toate că nu puteam fi sigur dacă a fost înmormîntat în pămînt sfințit — își luase viața — și dacă era ales ca să beneficieze de rugăciuni, am spus o rugăciune și pentru el. Mi-am adus aminte de toate personajele dramei noastre și m-am rugat și pentru ei, ba pînă la urmă m-am rugat chiar și pentru mine.

Am ieșit din biserică, nesigur în ce parte s-o apuc. Venisem la Brandham fără un plan precis de campanie, dar cu o oarecare idee vagă să caut printre vechii locuitori pe unii cărora să le cer informații. Cîrciuma era locul cel mai potrivit unde se găsesc asemenea oameni, dar era încă devreme, și cîrciumile n-aveau să se deschidă decît peste un ceas. Oricum, cîrciumile nu-mi plac și arareori s-a întîmplat să intru în vreuna.

Am rămas în curtea bisericii și m-am uitat la terenul de cricket. Era pe la jumătatea lunii mai și îl cosiseră, trecuseră peste el cu tăvălugul și-l puseseră la punct pentru sezon. Era evident că la Brandham cricketul era încă la modă. Pavilionul era tot acolo, îl aveam în față, și am încercat să descopăr unde mă aflam în picioare pe teren cînd am săvîrșit istoricul meu gest de prins mingea, întrebîndu-mă oare cum te simți cînd ești jucător de cricket, fiindcă cricketul era încă un lucru de care fusesem scutit după ce mă întorsesem înapoi la școală.

M-am răsucit în loc și m-am îndreptat spre sat ; și de cum am pășit pe drum, am văzut un bărbat a cărui figură mi-a părut mai familiară decît ale celorlalți. Era un tînăr cam de vreo douăzeci și cinci de ani, nu soiul de om pe care-l căutam ; se vede că și el era străin de locurile acelea. Bineînțeles era un străin pentru mine și nu mă sinchiseam să vorbesc cu străinii. Dar era o întrebare la care ar putea fi în stare să-mi răspundă.

Purta o haină de sport și niște pantaloni vechi de catifea : fața-i era cufundată în gînduri.

„Iertaţi-mă, vă rog", am început eu, „dar mai există încă vreun lord Trimingham la Brandham Hall ?"

S-a uitat la mine ca şi cum îmi împărtăşea prejudecata pe care-o aveam împotriva străinilor şi ca şi cum ar fi dorit să fie lăsat în pace, şi totuşi parcă n-ar fi dorit să fie lăsat în pace.

„Există", mi-a răspuns el destul de scurt, „şi de fapt eu sînt lordul Trimingham."

Foarte uluit, m-am uitat lung la el. Îmi aminteam de culoarea feţei lui ; era ca un lan de grîu ; un lan de grîu copt în luna mai.

„Păreţi surprins", a adăugat el şi glasu-i îmi dădea a înţelege că surpriza mea era neavenită. „Dar locuiesc numai într-un colţ al clădirii — restul e închiriată unei şcoli de fete."

Mi-am venit puţin în fire.

„Oh !" am exclamat eu. „Asta nu are cine ştie ce importanţă pentru mine, cu toate că mă bucur să aflu că locuiţi acolo. Ştiţi, am stat în casa aceea cu mulţi ani în urmă."

Auzind de asta, şi-a schimbat cu desăvîrşire atitudinea şi mi-a spus aproape pe nerăsuflate :

„Aţi stat acolo ? Atunci cunoaşteţi casa ?"

„Îmi amintesc de unele părţi din ea", i-am răspuns.

„Aţi stat acolo !" a repetat el. „Cînd s-a întîmplat asta ?"

„Pe timpul bunicului dumneavoastră", i-am răspuns eu iarăşi.

„Al bunicului meu ?" s-a mirat el, dar l-am văzut că iarăşi e cu ochii în patru. „L-aţi cunoscut pe bunicul meu ?"

„Da", i-am răspuns, „pe bunicul dumneavoastră, al nouălea viconte." Dintr-o căsuţă nepecetluită a memoriei mi-a scăpat de pe limbă întrebarea pretenţioasă şi plină de emfază : „El v-a fost bunic, nu-i aşa ?"

„Fără-ndoială", mi-a răspuns lordul Trimingham, „fără-ndoială. N-am apucat să-l cunosc. A murit înainte de-a mă naşte eu. Dar cred c-a fost un om încîntător, dacă mi-e îngăduit să spun una ca asta despre propria mea rudă."

„Vă este îngăduit", am zîmbit eu. „A fost un om încîntător."

Lordul Trimingham pierduse puţin din cutezanţă : era ca şi cum suflul lunii mai l-ar fi părăsit. A şovăit puţin, apoi m-a întrebat.

„Şi aţi cunoscut-o şi pe bunica mea ?"

De data asta a fost rîndul meu să-i repet întrebarea.

„Pe bunica dumneavoastră ?"

„Da, a fost o domnişoară Maudsley."

Am răsuflat adînc.

„Oh, da !" i-am răspuns. „Am cunoscut-o foarte bine. Mai trăieşte ?"

„Da, mai trăieşte", mi-a răspuns el fără prea mare entuziasm.

„Şi unde trăieşte ?"

„Aici, în sat, într-o căsuţă, care a fost a unei persoane dintre slujitorii familiei, doica Robson. Aţi cunoscut-o cumva şi pe ea ?"

„Nu", i-am răspuns, „n-am văzut-o niciodată, cu toate că am auzit de ea... Bunica dumneavoastră e bine ?"

„Foarte bine, afară doar că-n ultima vreme a-nceput să fie cam uitucă, aşa cum se-ntîmplă

cu bătrînii." Lordul Trimingham a zîmbit, un zîmbet îngăduitor, tineresc, părînd a o pune fără nici o părere de rău în categoria bătrînilor. „De ce nu-i faceţi o vizită, ca s-o vedeţi ?" a continuat el. „S-ar bucura să vă vadă, sînt sigur. E destul de singură. Nu prea are mulţi oaspeţi."

Inhibiţiile din ultimii cincizeci de ani s-au redeşteptat în mine şi au pus stăpînire pe faţa şi pe glasul meu.

„Cred c-ar fi mai bine să nu mă duc", i-am răspuns. „Nu sînt sigur c-ar dori să mă vadă."

S-a uitat lung la mine preţ de cîteva clipe, pe faţa lui văzîndu-se cum bunele maniere se luptă cu curiozitatea.

„Hm", a făcut el, „dumneavoastră hotărîţi."

Dar dintr-o dată mi-am dat seama că, fie el Trimingham sau nu, era cu mult mai tînăr ca mine şi că-mi puteam lua libertatea de a vorbi, fiind mai vîrstnic decît el.

„Aţi binevoi", l-am întrebat eu, „să-mi faceţi o mare favoare ?"

„Bineînţeles", mi-a răspuns el, trăgînd cu coada ochiului la ceasul de la mînă. „Ce anume ?"

„Aţi vrea să-i spuneţi lady-ei Trimingham că Leo Colston se află aici şi ar dori s-o vadă ?"

„Leo Colston ?"

„Da, ăsta mi-e numele."

Lordul Trimingham a şovăit. „În general eu nu mă duc la ea pe neaşteptate", mi-a spus el. „Uneori îi telefonez... E un mare avantaj să poţi telefona. Era telefon pe vremea cînd aţi fost aici ?"

„Nu", i-am răspuns. „O, ce mare diferenţă dac-ar fi fost."

„Da, într-adevăr", a încuviinţat el. „Bunicii îi place să vorbească mult, ştiţi doar : aşa-s bătrînii uneori. Dar am să mă duc, dacă doriţi... Eu..." s-a oprit.

„Ar fi o mare favoare din partea dumneavoastră", am repetat eu hotărît. „Ca şi dumneavoastră, n-aş dori să... s-o iau prin surprindere." M-am gîndit la ultima oară cînd am făcut aşa.

„Foarte bine", a zis el, dominîndu-şi o evidentă aversiune. „Domnul Leo Colston, nu-i aşa ? Credeţi că-şi va aminti de nume ?"

„Sînt sigur că-şi va aminti", i-am răspuns „Am să vă aştept aici."

Cît timp a fost plecat, am colindat în sus şi-n jos pe drum, căutînd un punct oarecare ce-ar fi putut să mă pună vizual în contact cu trecutul. Dar nimic nu mi s-a potrivit. Am văzut primăria, o construcţie posomorîtă din cărămidă lucioasă de un roşu întunecat ce părea nepotrivită printre casele luminoase, cenuşii, de culoarea pietrei. Ar fi trebuit să mi-o amintesc. fiindcă sala aceea a fost scena ultimului meu triumf public, dar nu mi-am amintit-o.

Mi-am văzut trimisul venind către mine şi m-am dus să-i ies înainte. Faţa-i era mohorîtă : şi asemănarea dintre el şi Ted era mai puternică decît s-ar fi putut crede.

„Nu şi-a amintit de dumneavoastră la început", mi-a spus, „dar pe urmă şi-a adus aminte foarte bine. A zis că s-ar bucura foarte tare să vă vadă. M-a mai întrebat dacă am să

vă invit de prînz, deoarece ea nu poate ; v-ar face plăcere ?"

„Da", i-am răspuns, „dacă binevoiţi."

„Aş fi foarte fericit", a spus el, fără să pară deloc fericit, „dacă n-aveţi nimic împotrivă să mîncaţi ce s-o întîmpla să fie pe masă. Dar nu era sigură că veţi dori să vă duceţi."

„A, de ce ?" am întrebat.

„Din pricina unui lucru ce s-a întîmplat de mult tare. Pe vremea aceea eraţi un băieţel, spunea ea. A mai zis că n-a fost ea de vină."

„Bunicul dumneavoastră obişnuia să spună", am replicat eu, „că o doamnă nu-i niciodată de vină."

Mi-a aruncat o privire dură.

„Da", am urmat, „l-am cunoscut pe bunicul dumneavoastră bine, şi semănaţi foarte mult cu el."

S-a schimbat la faţă şi am băgat de seamă că păstra o oarecare distanţă faţă de mine, aşa ca bunicul său la ultima noastră întîlnire.

„Îmi pare foarte rău", a găsit el de cuviinţă să spună, înroşindu-se, „dacă nu ne-am purtat bine cu dumneavoastră."

Am fost mişcat de acel „ne-am" şi, amintindu-mi de fatala predispoziţie pentru remuşcări a bunicului său, m-am gîndit să-i spun :

„O, dumneavoastră n-aveţi nici un amestec în treaba aceea. Vă rog nici să vă mai gîndiţi la ea. Pe bunica dumneavoastră..."

„Da ?" a făcut el întunecat.

„O vedeţi adesea ?"

„Nu prea."

„Nu multă lume se duce s-o vadă, spuneaţi ?"

„Da, nu multă."

„Dar se ducea multă lume s-o vadă, cînd stătea la Brandham Hall.

El a clătinat din cap.

„Nu cred că foarte multă."

„Atunci de ce mai locuieşte tot aici ?"

„Ca să fiu sincer, nu-mi pot da seama."

„Era atît de frumoasă !" am zis eu.

„Adesea am mai auzit spunîndu-mi-se", mi-a răspuns el. „Eu nu prea văd c-a fost aşa... Ştiţi drumul pînă la căsuţă ?"

I-am răspuns, ştiind c-am mai spus tot aşa odată, de mult :

„Nu, dar pot întreba."

Am băgat de seamă că nu s-a oferit să vină cu mine, dar mi-a spus cum pot găsi casa. „Prînzul e în jur de ora unu", a adăugat, şi eu i-am făgăduit că voi fi exact. Am auzit apoi foşnetul pantalonilor lui de catifea în vreme ce se îndepărta. Şi după două, trei clipe l-am auzit iarăşi apropiindu-se. Lordul Trimingham se întorcea înapoi.

Cînd a ajuns în dreptul meu s-a oprit şi mi-a spus, făcînd un efort vădit, dar fără să se uite la mine :

„Dumneavoastră aţi fost băieţelul, care... ?"

„Da", i-am răspuns.

Marian m-a primit într-o încăpere mică, plină de perdele multe şi grele, cu faţa înspre drum, dar sub nivelul drumului — coborai o treaptă

ca să intri în ea. Şedea jos, cu spatele spre lumină.
„Domnul Colston", a anunţat slujnica.
Ea s-a sculat în picioare şi a întins mîna cu oarecare nesiguranţă.
„Dar oare e chiar el ?" a început ea.
„Eu v-aş fi cunoscut", am spus eu, „dar n-aş fi putut să m-aştept ca dumneavoastră să mă cunoaşteţi."
La drept vorbind, nici eu n-aş fi cunoscut-o. Păru-i bătea în albăstriu, faţa-i pierduse rotunjimea, nasu-i crescuse mai în afară şi-i era acum ca un cioc de vultur. Era foarte sulemenită şi făcea tot felul de fasoane. Numai ochii, stinşi şi ofiliţi cum erau, îşi păstraseră caracterul, acel foc de gheaţă. Am vorbit puţin despre călătoria mea şi despre cele ce făcusem în viaţă ; două subiecte pe care le puteam epuiza cu uşurinţă. Cînd pălăvrăgeala e scop, o fărîmă de întîmplare face cît o adevărată discuţie de rutină, dar viaţa mea era săracă în întîmplări de povestit. Pierderea temporară a memoriei mele la Brandham Hall fusese ultimul fapt dramatic ce mi se întîmplase. Marian s-a întors la el.
„Ţi-ai pierdut memoria la început", a zis ea ; „eu mi-o pierd pe-a mea acuma, la sfîrşit — nu mi-o pierd chiar de tot, ştii, dar nu-mi prea aduc aminte ce s-a întîmplat ieri, aşa cum i se întîmpla bietei noastre bătrîne, doica Robson. Amintirile mele din trecut sînt încă limpezi."
M-am agăţat de asta şi am pus două, trei întrebări.

„Fiecare pe rînd", mi-a răspuns ea. „Fiecare pe rînd. Marcus, da, a fost ucis în primul război, şi Denys la fel. Am uitat care s-a prăpădit mai întîi ; cred că Denys. Marcus era prietenul dumitale, nu-i aşa ? Da, sigur că era. Un băiat cu faţa rotundă : era favoritul mamei, ba chiar şi-al meu. Am fost o familie foarte unită, dar Denys nu se simţea totdeauna la largul său cu noi, dacă înţelegi ce vreau să spun."
„Şi mama dumneavoastră ?"
Marian a suspinat. „Biata mama ! Ce păcat, cu oamenii ăştia care nu se pot stăpîni ! Mie mi-a trecut, mi-a trecut chiar foarte uşor. Balul nu s-a mai ţinut, ştii ; a trebuit să fie contramandat. Mama dumitale a venit la noi — mi-o amintesc foarte bine, o femeie plăcută — cu ochii cenuşii ca ai dumitale, şi părul castaniu şi un fel iute de a fi, şi-n mişcări şi la vorbă. A trebuit s-o instalăm la han. Casa era ticsită de lume venită pentru bal, toţi izbindu-se unul de altul, dumneata cu graiul pierit, mama ţipînd în gura mare tot felul de cuvinte biblice. Era un adevărat coşmar ! Şi-atunci tata şi-a asumat răspunderea şi-a restabilit ordinea. A doua zi toţi au plecat, care-au putut pleca ; dumneata ai rămas pînă luni, mi-aduc aminte, dar cum ai aflat despre Ted, nici pînă astăzi nu ştiu ; poate că Henry, lacheul, să-ţi fi spus : el ţi-era unul dintre prieteni."
„Dar cum aţi aflat că eu ştiu ?"
„Pentru că unul dintre puţinele lucruri pe care le spuneai era : De ce s-a împuşcat Ted ? Nu era bun ţintaş ? Ştii, la început ai crezut

că s-a împușcat din întîmplare, și un bun țintaș nu s-ar fi împușcat ; nu-i nevoie să fii bun țintaș ca să te împuști singur. Ted era slab din fire, așa cum e și Edward."

„Edward ?"

„Nepotul meu. Ar fi trebuit să aștepte pînă ce se potolea totul, așa cum am făcut eu. Am știut că totul are să se potolească, odată ce devin lady Trimingham."

„Și Hugh ?"

„A, Hugh", a repetat ea. „S-a căsătorit cu mine. Nu i-a păsat de ce spune lumea. Hugh era tare ca oțelul. N-a vrut să plece urechea la nici un cuvînt împotriva mea. Ne-am ținut capetele foarte sus. Dacă unii nu voiau să ne cunoască, îi ignoram pur și simplu, dar toți au vrut. Eram lady Trimingham, știi. Încă mai sînt. Nu mai există alta."

„Cum era nora dumneavoastră ?" am întrebat.

„Biata Alethea ? O, o fată atît de nesărată. Dădea niște recepții atît de plicticoase și de stupide. Abia dacă m-am dus o dată sau de două ori să iau parte. Eu locuiam la Dower House și lumea venea la mine, bineînțeles, oameni interesanți, artiști și scriitori, nu vecini încuiați din regiune. Oameni încuiați sînt chiar și în Norfolk. Fiul meu n-a fost un sportiv, știi, semăna cu tatăl meu — era leit el. Dar n-avea nici energia, nici forța tatei. Tata a fost un om minunat, și mama a fost minunată și ea — e ceva să fi avut niște părinți atît de excepționali."

„Nu mi-ați spus ce s-a întîmplat cu mama dumneavoastră", i-am adus eu aminte.

„O, biata mama ! N-a putut sta cu noi, știi, a trebuit să plece în altă parte, dar ne duceam des s-o vedem și ea-și aducea aminte de toate în ceea ce ne privea și era atît de bucuroasă că mă măritasem cu Hugh — ea dorise din răsputeri asta, știi. Eu, la drept vorbind, n-am vrut, dar mi-a părut bine că m-am măritat cu el, fiindcă altfel oamenii n-ar fi fost atît de drăguți cu mine, cum au fost.

„Și tatăl dumneavoastră ?"

„O, tata a trăit pînă la adînci bătrînețe, aproape nouăzeci de ani, dar nu l-a mai tras inima la nimic după ce ne-a părăsit mama, iar cînd Marcus și Denys au fost uciși, a renunțat definitiv la toate și s-a retras. Dar venea deseori să ne vadă la Brandham Hall, iar cînd m-am mutat la Dower House, mi-a făcut și-acolo multe vizite. Totdeauna am fost o familie foarte strîns unită, știi."

Cît de fericită, mă gîndeam eu, a fost viața mea în comparație cu a ei. N-am mai putut suporta s-o ascult mai departe, și totuși doream să am tabloul complet.

„Nu-i oare cam trist pentru dumneavoastră", am întrebat, „să locuiți și să trăiți aici singură ?" N-ați fi mai fericită la Londra ?"

„Singură ?" s-a minunat ea. „Singură, ce vrei să spui cu asta ? Dar lumea vine la mine grămadă. Aproape că trebuie să-i întorc de la ușă. Sînt ca un loc de pelerinaj, asta pot să-ți spun ! Toți știu ce-a fost cu mine, vezi dumneata ;

toţi ştiu prin ce-am trecut şi, fireşte, doresc să mă vadă — la fel ca şi dumneata."

„Îmi pare foarte bine c-am venit", i-am spus eu, „şi-mi pare bine că l-am cunoscut pe tînărul dumneavoastră nepot, drăguţul Edward."

„S-s-s-t" a şoptit ea. „Nu trebuie să-l chemi pe numele ăsta, lui îi place să-i spui Hugh, cu toate că Edward e tot un nume din familie, bineînţeles."

Mi-am adus aminte de cei doi Edward din naosul bisericii.

„Cred", am continuat eu, „că trebuie să fie o mîngîiere pentru dumneavoastră să-l aveţi alături."

Auzind asta, faţa ei a început a se descompune şi masca pe care-o purtase de la sosirea mea a dat semne de deteriorare.

„Este", a zis ea, dar pe urmă s-a corectat, „ar trebui să fie. Dar să ştii, Leo, cu toate că sîntem singurii doi membri rămaşi din familie, nu vine prea des ca să mă vadă."

„Oh, nu cred..." am protestat eu.

„Nu, nu vine. Oamenii vin grămadă, dar el nu — nu regulat vreau să spun — nu regulat aşa cum aveam eu obiceiul să mă duc la doica Robson, cînd era bătrînă. I-a spune, îţi aminteşte el de cineva ?" m-a întrebat deodată.

„Hm, da, îmi aminteşte", i-am răspuns, surprins c-am fost întrebat. „Îmi aminteşte de bunicul său."

„Asta e, asta e, îţi aminteşte de el. Şi fără îndoială că el ştie — el ştie ce i s-a spus, ce i-au spus părinţii lui, fiindcă cu mine n-a vorbit niciodată. Şi încă ce-au putut să-i spună şi

alţii — satul zumzăie de bîrfeli. Şi cred că i-e ciudă pe mine — ştii de ce. Singura fiinţă din lume care-mi poartă pică ! Propriei sale bunici ! Şi lumea-mi spune — *el* nu mi-a spus nici un cuvînt — că vrea să se însoare cu o fată — o fată drăguţă, o verişoară Winlove, o rudă mai îndepărtată, totuşi din familia Winlove — dar n-o cere fiindcă... fiindcă încă mai apasă toată povestea asta asupra lui. Are sentimentul — cel puţin aşa mi se spune — că e sub puterea unui farmec sau blestem şi că se dă bătut în faţa lui. E pur şi simplu *stupid !* Dar nu rămîne îndoială că a auzit nişte zvonuri, cu desăvîrşire false, bineînţeles, zvonuri care-l frămîntă. Şi iată, aici intri dumneata în scenă."

„Eu ?"

„Da, Leo, dumneata ! Dumneata cunoşti faptele, ştii ce s-a întîmplat *în realitate.* Şi în afară de dumneata, numai eu mai ştiu. Ştii că Ted şi cu mine eram îndrăgostiţi unul de altul : da, eram. Dar nu eram nişte îndrăgostiţi obişnuiţi, îndrăgostiţi în sensul vulgar al cuvîntului, nu în felul în care se iubesc oamenii astăzi. Dragostea noastră era un lucru frumos, nu-i aşa ? Vreau să spun că renunţam la orice unul pentru celălalt. Nu ne gîndeam fiecare decît la celălalt. Eram făcuţi unul pentru celălalt. Îţi mai aduci aminte cum a fost vara aceea ? — cu cît mai frumoasă decît toate de-atunci şi pînă azi ? Ia spune, care era lucrul cel mai frumos din ea ? Nu eram noi, şi sentimentele noastre, al unuia pentru celălalt ? Nu ţi-ai dat seama de asta, cînd ne aduceai scrisorile ? N-aveai sen-

timentul că toate celelalte — casa, lumea care venea și pleca — nu însemnau nimic ? Și n-ai fi oare mîndru să descinzi din unirea noastră ? Copilul unei atît de mari fericiri și frumuseți ?"

Ce puteam să-i răspund altceva decît da ?

„Mă bucur că și dumneata vezi lucrurile așa", mi-a spus ea, „pentru că erai instrumentul nostru — fără dumneata n-am fi putut să continuăm pe drumul nostru. *Să continuăm pe drumul nostru* — sună ca o expresie ciudată — dar știi ce vreau să spun. Ai apărut din cer ca să ne faci pe noi fericiți. Și noi te-am făcut fericit, nu-i așa? Nu erai decît un băiețel și noi ți-am încredințat comoara noastră. Ai fi putut să nu afli niciodată ce-a fost, să treci prin viață fără să fi știut. Și totuși Edward —" aici s-a oprit.

„Dar dumneata poți să-i spui, Leo, să-i spui totul, chiar așa cum a fost. Spune-i că nu-i nimic de care să-i fie rușine și că nici mie n-are de ce să-mi fie rușine, bunica lui pe care vin oamenii de la mulți kilometri depărtare ca s-o vadă ! N-a fost nimic meschin sau dezgustător în toată întîmplarea, nu-i așa ? Și nimic ce-ar putea cumva să jignească pe cineva sau să-l supere. Am avut necazuri, necazuri mari, moartea lui Hugh, apoi Marcus și Denys uciși în război, fiul meu Hugh ucis și el, și soția sa — cu toate că ea n-a fost mare pagubă. Dar ei n-au pierit din vina noastră — ei au pierit din vina secolului ăstuia hidos în care trăim, care a denaturat omenirea și a sădit moartea și ura unde era iubire și viață. Spune-i toate astea, Leo, fă-l să le vadă și să le simtă, ar fi lucrul cel mai bun pe care l-ai putea face. Adu-ți aminte cît ți-era de drag să ne iei bilețelele, să ne aduci unul lîngă altul și să ne faci fericiți — ei bine, de data asta ai altă misiune de dragoste, și e ultima oară că-ți cer să fii poștașul nostru. De ce-și închipuie el că stau aici pentru altceva, decît ca să fiu lîngă el ? Și totuși, îmi poartă pică, nu vrea să vină lîngă mine chiar dacă poate, cu toate că vin cîrduri de oameni pe care nu vreau să-i văd. Uneori mă gîndesc că Edward ar prefera să nu locuiesc aici, dar așa ceva nu vreau să cred. Și scoate-i din cap ideea lui ridicolă că nu se poate căsători : asta mă doare cel mai tare. Eu nu țin să se căsătorească, martor mi-e Dumnezeu, să-mi aducă la Brandhan Hall cine știe ce femeie groaznică — cu toate că fata aceea din familia Winlove e foarte drăguță, așa cred. Dar orice bărbat trebuie să se căsătorească — și dumneata ar trebui să fii căsătorit, Leo, te-ai uscat de tot înăuntru, pot să-ți spun asta. Și nu-i prea tîrziu ; ai putea încă să te căsătorești ; de ce nu te-ai căsătorit ? Nu simți nici o nevoie de dragoste ? Dar Edward (numai să nu-l chemi pe numele ăsta) — el trebuie ; e tînăr — e chiar de vîrsta pe care-o avea Ted cînd ai venit la Brandham. Toată viața îi stă în față. Spune-i că trebuie să lepede scrupulele acelea stupide — și bunicul său le-ar fi avut, dacă l-aș fi lăsat. Sărmanul Ted, dac-ar fi avut mai multă minte nu și-ar fi zburat creierul. Ne datorești asta, Leo, ne-o datorești ; și are să fie bine și pentru dumneata. Spune-i că nu-i vorba nici de farmece, nici de blestem, ci doar de un suflet ce nu iubește. Doar știi asta,

nu-i aşa ? Spune-i să se gîndească cu blîndeţe şi căldură la bătrîna lui bunică ce trăieşte numai ca să-l iubească."

Aici a încetat, spre marea mea uşurare sufletească, fiindcă făcusem mai multe încercări neizbutite s-o opresc, văzînd cît de tare se tulburase. Am mai vorbit puţin despre subiecte indiferente ; schimbările de la Brandham, schimbările din lume ; apoi mi-am luat rămas bun, făgăduindu-i c-am să mai vin.

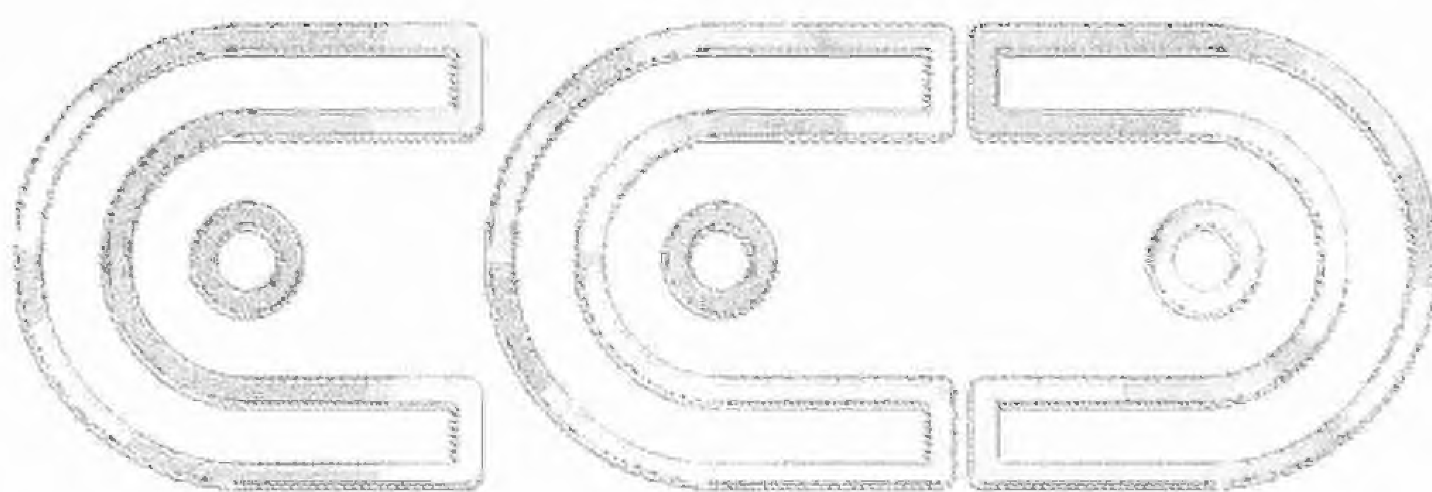
„Domnul să te aibă-n pază !" mi-a urat ea. „Domnul să te aibă-n pază ! Eşti un prieten de nădejde. Sărută-mă, Leo !"

Faţa-i era scăldată în lacrimi.

Ca străin ce eram în lumea emoţiilor, neştiutor al limbajului lor, dar constrîns să-l ascult, m-am întors iarăşi pe drum. La fiecare pas mă miram tot mai mult cît de mare era autoînşelarea lui Marian. De ce oare atunci eram atît de mişcat de tot ce-mi spusese ? De ce doream pe jumătate să văd şi eu lucrurile aşa cum le vedea ea ? Şi de ce să aduc la îndeplinire asemenea însărcinare absurdă ? Nu-i făgăduisem nimic şi nu mai eram copil ca să fiu obligat s-o fac. Maşina mea se afla lîngă cabina telefonică publică: nimic mai uşor decît să-i telefonez nepotului lui Ted şi să-mi cer scuze...

Dar nu i-am telefonat şi, pe cînd treceam prin faţa gheretei de la poartă şi mă-ntrebam cum am să-i spun ceea ce venisem să-i spun, faţada castelului dinspre sud-vest, de mult ieşită din amintire, mi-a răsărit deodată înainta ochilor.

Scanare și prelucrare digitală

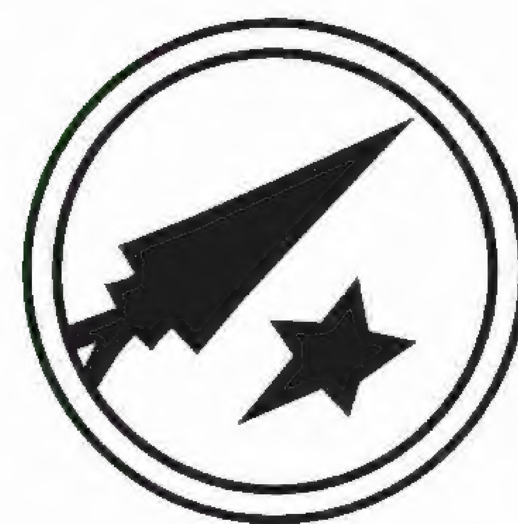

de

Anonim

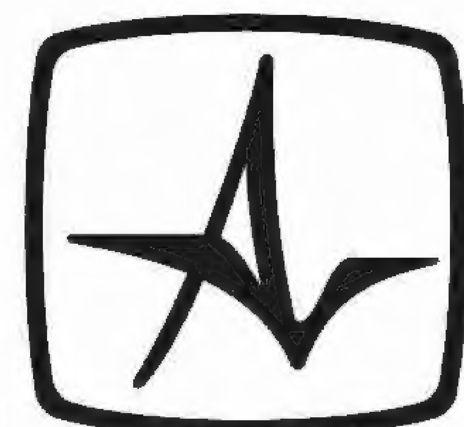

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

